

RAMUS, CHRISTIAN
DEVEGGE, OLE

Gamle danske och norske Mynter.

Kjöbenhavn
18

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- ➔ Få samma utseende och känsla som med originalet!
- ➔ Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- ➔ Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- ➔ *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- ➔ *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- ➔ Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> lla boken.

- ➔ <http://search.books2ebooks.eu/>

Efterfølgende trykte Beskrivelse af gamle danske og norske Mynter, med de 47 Tavler, som ledsage samme, udgjør Begyndelsen til et Værk over Danmarks og Norges Mynter i Middelalderen, hvis Udarbeidelse af Regieringen var overdragen til Chr. Ramus, Directeur for det kgl. Mynt- og Medaille-Cabinet, og O. Devegge, senere Inspecteur ved samme. Arbeidet standsede i Aaret 1832, da den Førstnævnte døde. Senere, da dets Fortsættelse blev tagen under Overveielse, fandt man, at hverken Texten eller Tavlerne egnede sig til Udgivelse, idet Behandlingen ikke mere tilfredsstillede Tidens Fordringer og nyere Myntfund gjorde væsentlige Forandringer nødvendige. Oplaget af de trykte Ark, som henlaa i Bogtrykkerens Magasin, er i Tidens Løb gaaet til Grunde, paa et lidet Antal Exemplarer nær, som nu tilligemed Kobbertavlerne opbevares i den kgl. Mynt-samlings Archiv.

Ihvorvel Beskrivelsen og Afbildningerne af disse Mynter af de anførte Grunde ikke kunne udgives, have Undertegnede dog anseet det for hensigtsmæssigt, da de kunne være til Nytte ved videnskabelige Undersøgelser, at meddele Exemplarer af samme til de store offentlige Bibliotheker og Myntsamlinger i de skandinaviske Riger.

Den kgl. Mynt- og Medaille-Samling i Kiøbenhavn. August 1867.

L. Müller,

Directeur.

C. F. Herbst,

Inspecteur.

SVEN TVESKJÆG

Konge i Danmark 991-1014, tillige i England 1013. 14.

T. I.

*I. (Sven Estrithsen n. 85). ✠ Z·AEN REX AD DENER. Brystbillede til h. med en Hjelm, som det synes, af lige opstaaende Pigge eller Straaler; foran et Scepter med tre Kugler paa Spidsen.

✠ LODPINE M-AN DNER. Et mindre dobbelt Kors i en Ring; i Vinklerne: CRVX. 27½ Esch.

Det Kongl. Myntkab. i Stockholm.

I Omskriften paa Adv. er V omvendt, som oftere paa den Tids Mynter. REX AD DENER. kan enten forklares: Rex ad Denerige, eller Dener er for Denor eller Dænor, som dette Ord sædvanlig skrives paa Knud d. Stores danske Mynter, o: Danorum, nemlig: Regnum. Titelen Rex ad Dener istedet for det sædvanlige: Rex Danorum, og paa Engelske Mynter: Rex Anglorum, stemmer noget overens med Titelen paa Knud d. Stores Mynter n. II. a. og n. VI. nedenfor: REX IN D. og REX IN DANORM, o: in Danorum regno.

Denne Mynt, hvoraf hidtil ikkun dette ene Exemplar kjendes, er oftere bleven udgivet og af sine Udgivere forskjelligt forklaaret: af Keder i en Afhandling: *Numi aliquot diversi ex argento præstantissimi &c. Lipsiæ. 1706.* 4, hvor den tillægges Kong Sven Tveskjæg; af Lauerentzen i: *Museum Regium*, som henfører den til K. Sven Estrithsen; af Udgiverne af det Danske Myntverk, hvor den vel anføres under K. Sven Estrithsen, men i Tillægget S. 4 tilegnes igjen Sven Tveskjæg, hvem den ogsaa tillægges af Suhm: *Historie af Danmark* D. 3. S. 442. Da vi ved egen Beskuelse have overbevist os om denne Mynts Ægthed, og efter dens fuldkomne Overensstemmelse i Præg og øvrige Beskaffenhed saavel med Æthelreds engelske, som med de Mynter, der efter vores Mening med fuldkommen Ret tillægges de samtidige Konger, Oluf d. Hellige i Norge og Oluf Skötkonung i Sverrig, ansee dens Tidsalder for at være aldeles sikker, drage vi ikke i Tvivl at erkjende denne Mynt for at tilhøre K. Sven Tveskjæg, og saaledes at være den ældste sikre danske Mynt, som indtil denne Tid kjendes. Om den forresten er slagen i Danmark eller i England, er uvist; dog er det første ikke usandsynligt. See om denne og nogle andre af de ældste nordiske Mynter: *Det Skandinav. Litteratur-Selsk. Skrifter* D. 21. S. 275.

KNUD DEN STORE

Konge i Danmark og England 1014-36.

I. Mynter slagne i Danmark.

*I. ✠ CNVT REX DENOR A. Brystbillede til h. med en Hjelm af korte opstaaende Pigge eller Straaler, med et Baand eller Diadem omkring.

LODPINE M-O LVND. Paa Midten et lidet Kors. 27½ Esch.

Det Kongl. Myntkab. i Stockholm.

T. I.

Det sidste Bogstav paa Adv. er utydeligt, men synes rimeligst at være et A, og at burde udtides: Anglorum; ligesom dette Bogstav forekommer paa samme Sted og formentlig i samme Betydning paa Mynten n. 2 nedenfor. Denne og nærmest følgende Mynter ere vægtigere, end de sædvanlige af denne Konge, og formodes, da de heri ligne de foregaaende engelske Kongers Mynter, at henhøre til Begyndelsen af denne Regjering. At forresten, ligesom foregaaende Mynt af K. Sven Tveskjæg, saaledes ogsaa denne og nogle følgende af Knuds danske Mynter ere imod den antagne Regel optagne i denne Fortegnelse fra en udenlandsk Samling, haabe vi, at man for deres Vigtigheds og store Sjeldenheds Skyld ikke vil misbillige.

* II. † CNVT REX DENOR: Billede som paa foregaaende.

Omskrift ulæselig. Præg som paa foregaaende.

26½ Esch.

Det Kongl. Myntkab. i Stockholm.

Denne Mynt er slettere præget end forrige, og i sidste Ord paa Adv. er det uvist, om det andet Bogstav er E eller Æ. Omskriften paa Rev. synes at være en barbarisk Efterligning af den paa forrige, og at, ved at læses fra h. til v., det samme omtrent kan udkomme som paa hin; ikkun at Myntskjæreren er mod Slutningen bleven kjed af at skjære Bogstaver, og har ladet sig nøie med at angive Stedet ved Streger; hvorved maaskee kan sluttes til en Lærings eller en indfødt Arbejders maadelige Kunstfærdighed. Mynten, som under n. 32 er udgivet i Myntverket efter *Langebeks* Tegninger, og der siges at være fra Assessor *Brocmans* Samling i Stockholm, er denne Mynt meget lig; og da Originalen til samme har paa Efterspørgsel ikke været at opdage i Stockholm, synes den at være en mindre nøiagtig Tegning af samme Mynt; ligesom det rimeligen ogsaa er den samme, der hos *Keder* omtales i Afhandlingen: *Numus aureus Othinum exhibens &c. Lipsiæ* 1722. p. 70, og siges at have til Omskrift paa Rev.: LODPINE M^oO....

* II. a. † CNVD REX IN DANORM. Brystbillede til h. med en lukket straalet Hjelm, hvorom et Baand eller Diadem.

Ulæselig Omskrift. Præg som paa forrige. (Till. T. I.) 33 Esch.

Det Kongl. Myntkab. i Stockholm.

Adversens Omskrift maa formentlig forklares: Rex in Danorum regno. Usædvanlig er Skrivemaaden: CNVD eller maaskee CNUD for CNVT, og findes neppe paa nogen hidtil bekjendt Mynt af denne Konge. Af Reversens Omskrift synes intet at kunne udbringes.

* III. † CNVT REX ANCLORV. Brystbillede til h. med aaben Hjelm af lange opstaaende Straaler med Baand eller Diadem omkring.

† CODII-OLIID. Præg som paa foregaaende.

25½ Esch.

Thomsen.

Omskriften paa Rev. læses indvendig fra og fra h. til v., og vil formodentlig sige: Godman Monetarius on Lund.

* IV. † CNVT REX ANGLORM. (N og L sammentruckne). Billede omtrent som paa forrige.

† BRIHTNOÐ M^oO LVD. Paa Midten et lidet Kors med fire Kugler i Vinklerne.

31¾ Esch.

Thomsen.

Uagtet den engelske Kongetitel synes disse to Mynter, n. III. IV, ved deres fuldkomne Lighed med de foregaaende, at henhøre til denne Konges danske Mynter. Titelen: Rex Anglorum kan da enten forklares af Myntskjærerenes Uagtsomhed, eller deraf, at Kongen, som elskede denne Titel, ikke altid har villet aflægge samme paa sine danske Mynter. En Mynt i Præg aldeles lig disse anføres i: *Ruding's Annals of Coinage of Great-Britain, 2 Edit. London 1819, Pl. 23, n. 21*, med Omskrift paa Rev.: † SVARTLOL M^oO VIB: hvilken vi af anførte Grunde, og fordi ellers ingen engelsk Mynt af dette Præg forekommer under denne Konge, ogsaa formode at høre herhid; da sandsynligen det af *Ruding* uforklarede Myntsted antyder Viborg, en af Danmarks allerældste Stæder, der alt i Haralds Blaatands Tid angives som Kjøbstad, og hvorfra formentlig haves Mynter under de næstfølgende Konger. (S. n. XII følg. i Harde-Knud og n. 64 følg. i Sven Estrithsen). Myntens Vægt ansætter *Ruding* til 24 Engl. Troy. Grains, som svarer omtrent til 30 Cöln, Esch. Vi tilføie en Tegning af denne Mynt under n. IV. A.

* 1. † CNVT REX ANGLORV. Billede omtrent som paa foregaaende.

† ÐORID MO LVND. Et stort dobbelt Kors med tre Halvmaaner for Enderne lagt paa en Krands af fire sammenföiede Buer.

22 Esch.

Fra Fundet ved Selsøe i Sommeren 1822. *)

Navnet paa Rev. er uden Tvivl *Thorth*, og Strengen imellem R og Ð neppe et Bogstav, men kuns anbragt til at fylde Pladsen. Ved Adversprægets Lighed med foregaaende Mynter, og da af følgende Mynt skjønnes, at den Myntform, hvortil Reverspræget hører, er brugt paa Danske Mynter, troer man at kunne med Grund henføre denne Mynt til dem, som formentlig ere slagne i Danmark.

*) See herom: *Beretning om gamle Mynter fundne i Jorden 1822*, i *Skandinavisk Litteratur-Selskabs Skrifter* D. 20.

T. I.

- * 2. (30) ✠ CNVT REX DĒNORVM A. Brystbillede til h. med en Krone ziret med tre Lilier i en Krands af fire sammenföiede Buer.

Omskriften utydelig, synes dog at være, naar læses fra h. til v.: OCVN ON LVNDEN. Paa Midten et lidet Kors. 22 Esch.

Om Betydningen af Bogstavet A see ved Mynten n. I ovenfor. Kronen paa Billedet, saavel som nogle Bogstaver i Omskriften af Adv. ere vel noget afslidte, men dog kjendeligen saadanne, som i den nye Tegning af Mynten er angivet. Myntmesterens Navn er formodentlig *Hacun*, *Hacon*. Derved, at efter de sædvanlige Myntformer Adv. Præget af denne Mynt hører til Rev. Præget af foregaaende, og Adv. af foregaaende til Rev. af denne, kunde man falde paa den Formodning, at her en Omstændighed var indtruffen, som oftere findes Spor til i de antike romerske Mynter, at nemlig Stemplerne ved Myntningen vare forvexlede, hvilken Mistanke i det ringeste af disse to Mynters lige Størrelse og Vægt ikke modsiges.

- * V. ✠ CNVT R. EX DĒNORV. Brystbillede med Hjelm, hvorom lige opstaaende Straaler med Kugler eller Perler paa Enderne.

✠ BERHTNOÐ M^o LVND. Et stort dobbelt Kors med tre Halvmaaner for Enderne. 24 Esch.

Det Kongl. Myntkab. i Stockholm.

Dette Reverspræg, som under Æthelred ikke er usædvanligt, er paa Knuds engelske Mynter meget sjældent, og findes slet ikke under hans nærmeste Efterfølgere i England; derimod forekommer det paa næstfølgende Mynt, der og formentlig er dansk, og er siden sædvanligt paa Knuds nærmeste Efterfølgeres i Danmark, Harde Knuds og Magnus's Mynter. Et ligedan Reverspræg, dog med Ordet: PACX i Vinklerne, findes paa en højst sjælden Mynt af denne Konge hos *Ruding* tab. 23, n. 25.

- * VI. ✠ CNVT REX IN D. Brystbillede til h. med en straalet Hjelm, hvorover en Böile.

✠ GRIM: ON LVND. Præg som paa foregaaende.

19 Esch.

Thomsen.

Omskriften paa Adv. forklare vi: Rex in Dania, da ogsaa saavel Reversprægets Overensstemmelse med foregaaende Mynt, som den danske Myntmesters Navn, synes at tale for denne Mynts danske Oprindelse. Et aldeles ligt og vel vedligeholdt Exemplar gemmes i det Kongl. Myntkab. i Stockholm.

- * VII. ✠ VT R. ANGLLO... Brystbillede med en Krone ziret med tre Lilier i en Krands af fire sammenföiede Buer.

Omskrift ulæselig. Præg som paa foregaaende.

Bentsen.

Det er Skade, at denne højst sjældne Mynt er i en saa slet Tilstand; thi foruden at være meget afslidt, bestaaer den af to Fragmenter og mangler endda et stort Stykke; hvorfor heller ingen bedre Tegning af Mynten har kunnet gives, og intet af Omskriften paa Rev. har kunnet udbringes. Dens Rev. Prægs Overensstemmelse med næstforegaaende Mynter, og at en lignende Adv. forekommer paa en dansk Mynt ovenfor, har givet Anledning til at anføre denne iblant danske Mynter; hvad vi forresten gjerne tilstaae at være meget tvivlsomt, især efterat vi i Afhandl.: *Numismata Anglo-Saxonica in Numophylacio Acad. Upsaliensi adservata edid. J. H. Schröder. Upsal. 1825, 8.* troe at have fundet p. 23 en Mynt med samme Præg af ustridig engelsk Oprindelse.

- * VIII. ✠ E.O. LNVE R DENOER. Brystbillede med Liliekrone i en Krands af fire Buer.

✠ PVLFXILE MO ÐA. Stort dobbelt Kors med Halvmaaner for Enderne paa en Krands af fire Buer.

Monrad.

At denne Mynt er af Knud, lade Prægene formode, og selv i den barbariske Indskrift paa Adv. synes saavel dette Navn som et: Rex Denorum at være indeholdt. Er dette saa, maa Ordet: ÐA paa Rev. forklares derefter, ved hvilket ellers ogsaa et engelsk Myntsted, som Tamworth i Staffordshire eller Taunton i Sommersetshire muligen kunde være forstaaet.

- * VIII. a. ✠ CNVT REX SP. Brystbillede til h. med en Hjelm af Straaler, hvorom et Baand eller Diadem; foran et Lilie-Scepter.

✠ ÐORMOÐ ON SIH: Et mindre dobbelt Kors i en Ring med en Kugle i Midten og i Vinklerne fire Ringe med Kugler. (Till. T. I.) 23 Esch.

Det Kongl. Myntkab. i Stockholm.

Til Forklaringen af denne Mynt, hvis den ellers, som vi dog vanskeligen kunne omtvivle, er af vores Knud, giver Historien neppe nogen tilstrækkelig Anvisning; at den imidlertid antyder Erobringer af Knud i Sverrige, eller dog Prætensioner paa dette Rige, er klart. Mærkelig er Overensstemmelsen af Rev. med den bekjendte Mynt af *Anund Jacob* hos *Keder, Brenner og Berch*.

Gehalten af samtlige foregaaende Mynter, saavidt samme ved Prøvestenen har kunnet bestemmes, er befundet meget god, 14-15, og for det meste 15 lüdig.

II. Mynter slagne i England

ordnede alphabetisk efter Myntstederne.

Da alle efterfølgende Mynter af denne Konge ikkun ere af fem Forskjelligheder, eller forskjellige Former, har man, for at undgaae Igjentagelsen af den samme Beskrivelse ved enhver Mynt af samme Form, tilføiet den første forekommende Beskrivelse af enhver Form et stort latinsk Bogstav, og ved de følgende Mynter af samme Form istedet for den fuldstændige Beskrivelse henvist til dette. Da forresten Formen, som er bemærket med C, hidtil kun kjendes af en eneste Mynt, og Formen E gjerne kan ansees som en Afart af Formen A, kan man ogsaa vel antage, at samtlige Knuds engelske Mynter henhøre til tre Hovedformer.

Bathancester, Bathan, Bathun, nu Bath i Sommersetshire.

A. * IX. ✠ CNVT REC: Brystbillede til h. med rund Hjelm, hvorom et Baand eller Diadem med nedhængende Flige; foran et Liliescepter.

✠ ELFRIC ON BAÐ·A. Et mindre dobbelt Kors i en Krands med en Ring i Midten, hvori en Kugle.

Thomsen.

B. * X. ✠ CNVT R·EX AN. Brystbillede til h. med en spids Hjelm; foran et Scepter med tre Kugler paa Enden.

✠ EL·FPINE ON BAÐA·. Et mindre dobbelt Kors i en Krands med en dobbelt Ring i Midten, hvori en Kugle, og med en Ring, hvori en Kugle, i hver af Korsets Vinkler.

Monrad.

C. * XI. ✠ CNVT REX· ANGLO. Brystbillede til h. med Hjelm, hvorom lige opstaaende Straaler med Kugler paa Spidserne.

✠ ELFRICI MO BAÐV. Et stort dobbelt Kors med tre Halymaaner for Enderne.

19½ Esch.

Frost.

Om denne Myntform see Anmærkningen til n. V. ovenfor.

Bedanford, nu Bedford i Bedfordshire.

D. * 3. (36) ✠ CNVT REX ANGLORV: Brystbillede til h. med en Krone ziret med tre Lillier i en Krands af fire sammenföiede Buer.

✠ GODPIIE ON BEDFOR. Et stort dobbelt Kors med tre Halymaaner for Enderne, lagt paa en Krands af fire sammenföiede Buer.

Breodune, hos Beda Briodunum, nu Breedon i Worcestershire.

E. * 4. (31) ✠ CNVT REX ANGL: Brystbillede til h. med rund Hjelm og Baand eller Diadem omkring, den hele venstre Arm synlig, og i Haanden et Scepter med fire Kugler for Enden.

✠ GODRIC ONN BRIVTV: En udsveifet Firkant med en Kugle i Midten og en Kugle paa hver af Spidserne, lagt paa et mindre dobbelt Kors i en Krands.

Denne Mynt, paa hvis Rev. urigtigen i Myntverket læses: ON IRRIVTV, troe vi med Sandsynlighed at kunne henføre til denne efter *Gibsons Chronicon Saxonum* angivne Stad. Mynterne i *Keders Catalog*, tilføiet hans Afhandling: *Numorum in Hibernia cusorum indagatio*, n. 138. ON BRIV og 207. ON BRIE, begge af Knud den Store, ere formodentlig fra samme Stad. *Ruding* har paa sin Liste af Myntsteder under denne Konge: BRIE og BRIV, som han forklarer ved Bristol; ligesaa RIV og IRRIVTV, som han ikke forklarer; de formodes alle, tildels urigtig læste, at være fra denne Stad.

Cantvarabyrig, nu Canterbury i Kentshire.

XII. Præg som E, med Liliescepter. ✠ CNVT RECX.
ELFRED ON CENT.

20 Esch.

Frost.

T. I.

- XIII. Præg som *A.* † CNVT REX A.
† BRHTRED ON CENT.

Thomsen.

- XIV. Præg som *E.* ... REX AN.
† BRVNNINC ON CE...

20 $\frac{3}{4}$ Esch.

Thomsen.

- * XV. Samme Præg. † CNVT REX AN.
† LCYLDÉPINE ON CEN.

17 $\frac{1}{2}$ Esch.

Thomsen.

Navnet paa Rev., der ogsaa forekommer paa Mynten N. VI i Kong *Harald Harefod*, er formodentlig det samme som *Gold-vine*, der findes paa andre engelske Mynter.

- * 5. (Till. II.) Præg som *B.* † CNVT REX ANGL.
† LEOFNOÐ NON CENT:

At det Bogstav paa Rev., som aabenbart skal være et M., er dannet som N., er ofte Tilfældet paa denne Tids Mynter. Forresten er Mynten urigtig læst af Udgiverne af Tillægget til det danske Myntværk.

- XVI. En anden, men med CNVT REX AN, og hvor Læsningen begynder, paa den i denne Form sædvanligere Maade, oven over Hovedet.

Frost.

- * XVII. Samme Præg. † CNVT REX.
† PINE ADĒ ION CENTP:

17 Esch.

Frost.

Ruding har iblandt Myntmesterne under denne Konge Navnene: *Wine*, *Winedaei*, *Winedaen*; som formodes udsprungne fra Indskrifter lige den paa vores Mynt. Rimeligst synes det, at to Navne antages, *Wine*, som forekommer paa Mynten n. XXXIII nederfor, og *Adæ*, der vel er samme Navn som *Ada* paa Mynten nederfor n. LXII.

- XVIII. Præg som *E.* med Liliescepter. † CNVT REX.
† PVLFI VBI ON CEN.

21 $\frac{1}{4}$ Esch.

Thomsen.

Formodentlig ere ogsaa her to Navne, *Wulfvine* og *Ubi* for *Ubbi* eller *Udbirn*, hvilke begge Navne findes hos *Verelius* i Udgaven af *Herauds* og *Bosa Saga*.

Cisseceaster, *Ciceaster*, nu *Chichester* i *Sussexshire*.

- * XIX. Præg som *B.* † CNVT REX ANGL:
† ECEL M-ON CICESTR:

21 Esch.

Frost.

- XX. Præg som *A.* † CNVT REX.
† ELFRIC ON CICE:

18 $\frac{3}{4}$ Esch.

Alberts.

- XXI. Præg som *D.* † CNVT REX ANGLO.
† BRIHTNOÐ ON CI.

Timm.

6. Præg som *A.* † CNVT REX.
† EMONLEI ON CIE.

Navnet formodentlig *Emunled* eller *Emunleif*; muligt ogsaa to Navne: *Emun* og *Leif*.

- XXII. Samme Præg. † CNVT REX A.
† LEOFPINE ON CIE E.

Thomsen.

T. I.

7. En halv Mynt af Præg som *A.* Af Omskriften er tilbage paa Adv. REC. paa Rev. N CICEST.

Disse lige overskaarne Stykker, hvoraf ogsaa haves Quartstykker, bleve sædvanligen brugte istedetfor mindre Mynter til smaa Betalinger. De kaldtes af Engländerne *Broke-Money*.

Colneceaster, nu Colchester i Essex.

- XXIII. Præg som *D.* † ENVT REX ANGLO.
† BRVNMAN O COL.

Bülow.

- * 8. Samme Præg. † ENVT REX ANGLOR.
† LODRIC MO COL.

- XXIV. Samme Præg. † ENVT REX ANGLO.
† LODRI ON COLN.

Bülow.

Crucerne, Crockhern, nu Crewkerne i Sommersetshire.

- * XXIV. a. Præg som *A.* † ENVT REX A.
† EEELPINE ON CROC. (Till. T. I.) 21 Esch.

Thomsen.

Mærkelig er paa Rev. Sammentrækningen af Bogstaverne O. C.

- * 9. (Till. 30.) Præg som *D.* † ENVT REX AN...RVM.
† LO...NAN ON CROC.

Navnet har formodentlig været *Godman* eller *Godeman*.

- * XXV. Præg som *B.* † ENVT: EX ANGL (*saal.*)
† LODPINE: ON CROC: 21 Esch.

Frost.

10. (21) Præg som *D.* † ENVT REX ANGLORV.
† HILDR·ED MO CR.

Ogsaa *Ruding* antager denne Stad her antydet; dog kunde ogsaa nogen anden, f. Ex. *Crecganford* nu *Crayford* i *Kentshire*, herved være angiven.

Dofra, nu Dower i Kentshire.

- XXVI. Præg som *A.* † ENVT REX.
† BOGA ON DOFR... 21½ Esch.

Alberts.

- XXVI. a. Præg som *E.* med Liliescepter. † ENVT REX.
† BOGA ON DOFERA: 19 Esch.

Thomsen.

- XXVI. b. Præg som *A.* † ENVT REX A:
† EDPINE ON DOFR... 20 Esch.

Thomsen.

11. (Till. 17.) Præg som *A.* † ENVT REX.
† LEOFFINE ON DOF. 20¾ Esch.

- * XXVI. c. Præg som *B.* † ENVT RX: ANGL.
† LEOFFINE ON DOF (Till. T. I.) 18 Esch.

Alberts.

T. I.

- * XXVII. Præg som *B.* † CNVT REX A.
† LVFEPINE ON DOF.

Timm.

Navnet er formodentlig, efter en anden Retskrivning, det samme som paa næstforegaaende Mynt. Det forekommer ogsaa skrevet: LVFWINE og LUOFWINE.

Dorcesceaster, Dorcceaster, nu Dorchester i Oxfordshire.

- * XXVIII. Præg som *A.* † CNVT·T R·EX·. (*saal.*)
† SPETA ON DORLES.

21 Esch.

Thomsen.

Lignende Navne ere SPETINC paa Mynten n. 84. og SPETMAN paa n. CLXXII. nedenfor.

Eaxanceaster, Exanceaster, Execester, nu Exeter i Devonshire.

- XXIX. Præg som *A.* † CNVT REX A.
† EFILL ON ELXELE·.

20½ Esch.

Frost.

- XXX. Præg som *B.* † CNVT EX ANGL. (*saal.*)
† EA·L·DEB·ERD ON ELX.

20½ Esch.

Frost.

12. Præg som *A.* † CNVT REX A:
† EDPINE ON ELXEL:

- XXXI. Præg som *B.* † CNVT REX A.
† EDSIE ON ELXEST.

Timm.

Navnet paa Rev. findes ellers skrevet EDSIGE, EDSIGE, og i *Chron. Saxon.* EADSIGE. Mynten er formentlig den samme, som er udgivet i Tillægget under n. 51.

- * XXXII. Præg som *B.* † CNVT REX AN·L.
† LODD: ON EXCESTRE.

Monrad.

- XXXIII. Præg som *D.* † CNVT REX ANGLOR.
† ISELOD ON EAX.

Thomsen.

Navnet kan enten være enkelt, maaskee samme som ISEGAT, der findes hos *Verelius i Herauds* og *Bosa Saga*, eller at Navne kunne være angivne, ISE f. Ex. for ISEGEL, som findes hos *Ruding i Æthelreds Mynter*, og GOD for GODMAN eller GODVINE.

- XXXIV. Præg som *D.* † CNVT REX ANGLORV.
† PINE ON EAXLE.

Frost.

Synes støbt, veier kun 15 Esch. og er mueligen en gammel falsk Mynt.

Elig, Ely, nu Ely paa en Öe i Ouse-Floden i Cambridgeshire.

- * 13. (Till. 32.) Præg som *D.* † CNVT REX ANGLOR.
† NI·EILI ·ON LELV.

16 Esch.

Omskriften af Rev. er paa anførte Sted urigtig læst: ON ELY. og er tydelig den her angivne. Imidlertid troe vi dog at burde henføre Mynten til denne Stad, der i Knuds Tid havde et berømt Kloster og oftere i *Chron. Saxon.* omtales. Rimeligen er da enten Stregen ved Bogstavet N, som udgjör Bogstavet L, ved en Feil tilkommen, eller Staden kan paa forskjellig Maade være bleven benævnet og skreven; hvilket ogsaa synes at være Tilfældet med Staden Hythe nedenfor, der udentvivl er den samme, som paa Mynterne skrives LHYDA eller LHVDA. Ved flere Steder, især i Wales sættes Ordet LLAN, som betyder en Kirke, foran Stedernes Navne, ligesom ogsaa hos os, f. Ex. Kirke-Saaby. Dette Ord kan da maaskee i Skrift være antydnet ved Bogstavet L. foran Stadens Navn. *Ruding* har Mynter af Knud og af Eadgar baade med ELV, som han tvivlsom forklarer ved ELY, og med LELV, som han ikke forklarer. Myntmesterens Navn, som og findes hos *Ruding*, er formodentlig det, hvoraf Egennavnene: Niss og Nissen ere udsprungne.

T. I.*Eofervic, Efervic, nu York i Yorkshire.*

XXXV. Præg som *D.* †ENVT REX ANGLORVI.
†ARNLETEL O EO.

Thomsen.

XXXVI. Præg som *B.* †ENVT REX ANL.
†ASLOVT M-O EOF:

Thomsen.

XXXVII. Præg som *D.* †ENVT REX ANGLORVM.
†ASL VT O EOFRP.

Timm.

*14. Præg som *D.* .:ENVT REX ANGLORV.
†BRETE...L O EO.

Formenes at være samme Mynt, som er udgivet fra Suhms Samling i Till. n. 58., hvor dog Navnet paa Rev. læses DERTECOL, men i Suhms Catalog DERFECOL. Paa vores Mynt, hvoraf et lidet Stykke er afbrukket, er den angivne Læsning sikker, og formenes Navnet at skulle være enten BRETECOL, BRIHTCOL, eller maaskee BRETEVOLD, BRIHTVOLD, hvilket sidste Navn forekommer paa andre Engelske Mynter.

15.⁽²⁷⁾ Præg som *D.* †ENVT REX ANGLORV:
†COLLRIM MO EO:

19 Esch.

XXXVIII. Præg som *A.* †ENVT REX.
†CRVCAN ON EOFE og EOFER.

Schubart. Thomsen.

16. (Till. 5.) Præg som *D.* †ENVT REX ANGLORVI.
†FANLETEL O EO.

XXXIX. Præg som *B.* †ENVT REX ANI.
†FARLRIM - O EOFR.

19½ Esch.

Thomsen.

17. (Till. 4.) Præg som *B.* †ENVT REX ANL.
†FARÐEIN M-O EOF.

24 Esch.

XL. Præg som *A.* †ENVT REX.
†FERÐEIN ON EOF.

Thomsen.

18.⁽⁷⁾ Præg som *B.* †ENVT REX ANL.
†FRIDCOL M-O EOFR.

20½ Esch.

19.⁽³⁾ Præg som *B.* †ENVT REX ANL.
†LODMAN M-O EO.

*XLI. Præg som *A.* †ENVT: -R EOF:

†LODMAN ON EOFE:

Timm.

Mærkeligt er det, at Stadens Navn her ogsaa paa Adv. findes efter Kongens Navn. Dette forekommer ellers ikke paa Engelske, men er sædvanligt paa de Irske og findes ogsaa paa nogle af de ældste Svenske Mynter. En ligedan Mynt som vores har *Ruding* tab. 22. n. 3; en anden med samme Adv., men med Rev. som næstfølgende, haves i Skriftet: *A Catalogue of Coins of Canut King of Denmark and England. London 1774, 4, p. 14.*

XLII. Samme Præg. †ENVT REX.
†LODMAN ON EORL.

20¼ Esch.

Frost.

T I.

XLIII. Samme Adv.

✠ GRIMVLF ON EOF.

22 Esch.

Thomsen.

XLIV. En ligedan med: ✠ GRIMVLF ON EOFE.

Hartvig.

XLV. Præg som *B.* ✠ CNVT REX AN.

✠ GRIMOLF M·O EOF.

19 Esch.

Thomsen.

20.⁽¹⁹⁾ Præg som *D.* ✠ CNVT REX ANGLORVM.

✠ HILDOLF MO EO:

19½ Esch.

XLVI. (Till. 54.) Præg som *A.* ✠ CNVT RECX.

✠ HILDVLF ON EOF.

20 Esch.

Udgivet i Till. fra Suhms Samling og er nu hos *Hr. Timm*; en ligedan; men med REX paa Adv. er hos Cancellieraad *Thomsen*.

21.⁽¹⁰⁾ Præg som *A.* ✠ CNVT REX.

✠ LANDFERÐ ON EO.

20 Esch.

XLVII. Præg som *D.* ✠ CNVT REX ANGLOR.

✠ OSLOT M·O EO.

Thomsen.

Navnene OSGOT, nedenfor n. 55. OSGUT, og ASGOUT, ASGUT n. XXXI., XXXII. ovenfor, ere sikkert et og samme Navn; heraf skjønnes Forskjelligheden, som i Udtalen og Skrivningen i Egennavne fandt Sted.

XLVIII. Præg som *A.* ✠ CNV·T R·EX.

✠ ODAN ON EOFER·.

Timm.

XLIX. Samme Præg. ✠ CNVT RECX:

✠ ODIN ON EOFER:

19¾ Esch.

Thomsen.

L. Samme Præg. ✠ CNVT REL.

✠ RÆFEN ON EOFERPI.

Timm.

LI. En anden, men paa Adv. ✠ CNVT RECX. paa Rev. ✠ RÆFEN ON EOFERPIL.

Thomsen.

RÆFEN, RÆFN, RAFEN og RAFN, som alle forekomme paa engelske Mynter, ere formodentlig samme Navn; heraf det sammensatte: WÆLRÆFEN (Valpladsens Ravn) Navnet paa en Myntmester i Harald Harefods Mynter n. XXII.

LII. Præg som *B.* ✠ CNVT REX ANLLO.

✠ STIRCOL M·O EOFR.

20¾ Esch.

Thomsen.

22. (Till. 45.) Samme Præg. ✠ CNVT REX ANLL.

✠ STIRCOL M·O EOFRPI.

20¾ Esch.

* 23. (Till. 51.) Præg som *D.* ✠ CNVT REX ANGLOR.

✠ SVNOLF MI O EO.

15½ Esch.

Omskriften paa Rev. er paa angivne Sted aldeles urigtig læst af Udgiverne. MI kan her enten forstaaes: MINTER, istedet for det sædvanlige MO o: MONETARIUS, eller I. kan ansees for en overflüdig Streg til at fylde Pladsen. Ved sit maadelige Præg og ringe Vægt kan Mynten formodes at være en gammel falsk Mynt.

LIII. Præg som *B.* ✠ CNVT REX ANLL.

✠ SVNOLF M·O EOFR.

20 Esch.

Thomsen.

T. I.

*24. (Till. 42.) Præg som *E*. †ENVT REX ANGL.

†SEVLAA ONN EOFERPI.

20½ Esch.

Mærkelig er paa denne Mynt saavel den overflødige Fordobling af Bogstaverne A og N, som den blandede Brug af det runde og kantede E. Navnet SCULA, SKULE, som oftere forekommer paa engelske Mynter, er endnu et brugeligt islandsk Navn.

LIV. Præg som *A*. †ENVT REX.

†ÐVRLRIN ON EOFE.

Thomsen.

25.⁽²³⁾ Præg som *D*. †ENVT REX ANGLOR.

†PVLFMER O EOÐ (formodentlig ved en Feiltagelse for EOF.)

17½ Esch.

I den anførte Tegning i Myntværket er urigtig E for Ð i Myntmesterens, og D for Ð i Stedets Navn.

LV. Præg som *B*. †ENVT REX AN.

†PVLNOÐ M^o O EOFR.

20¾ Esch.

Frost,

LV.a. En ligedan, dog med andre Stempler.

18½ Esch.

Thomsen.

LVI. Præg som *A*. †ENVT REEEX (saal.)

†PVLNOÐ ON EOFER.

20¾ Esch.

Alberts.

Det sidste E i REEEX paa Adv. er uden Tvivl kuns ved en Feil i Prægningen blevet et E for C; og da Ordet jevnlig skrives REX, er det her for mere Eftertryk skrevet REEX.

26. (Till. 14.) Præg som *A*. †ENVT REX.

†VLEDE ON EOFER.

20½ Esch.

26.a. En anden ligedan, kuns med ONN for ON. paa Rev.

19 Esch.

27. (Till. 15.) En ligedan, men paa Rev. ON EOFERP.

20½ Esch.

Samme Myntmesters Navn findes hos *Ruding*, men skreven UCEDF., hvilket efter vores tydelige Mynter formodentlig er en Feil. Sandsynligen er Navnet en Forkortning af ULFKETEL.

LVII. En halv Mynt af Præg som *B*. Af Omskrifterne tilbage paa Adv. VT REX. paa Rev. CA M^o EO.

Thomsen.

28. En anden af samme Præg, hvoraf er tilbage paa Adv. ENVT NL. paa Rev. I^o O EOFR.

Gipesvic, nu Ipswich i Suffolkshire.

*LVIII. Præg som *A*. †ENVT REX A:

†LIFINE ON LIPESPI.

Thomsen.

Gleavanceaster, Glevecester, nu Gloucester i Mercia.

LIX. Præg som *B*. †ENVT REX AN.

†BOLLA ON LLEPEL.

Thomsen.

Navnet: BOLLA, BOLLI, BOLLE, findes ikke hos *Ruding*, men er bekjendt hos Islænderne og lever endnu i vores Sprog.

*LIX.a. Præg som *A*. †ENVT REX:

†LODRIC ON LEPE: (Till. T. I.)

22 Esch.

Thomsen.

Myntstedets Navn formodes at skulle være GLEVE, og at Bogstavet L enten ved Uagtsomhed er udeladt, eller, ved den egne Dannelse af Bogstavet G, deri er indsluttet. Dog kan ogsaa GIPESVIC være her angivet, da denne Stad hos *Ruding* ogsaa forekommer skreven: GEPESVIC.

T. I.

- * 29. (Till. 19.) Præg som *D.* † ENVT R-EX A-NNGL. Foran Billedet tre smaae Kugler i Trekant.

† LODPINE O LLE.

23 Esch.

- * 30. (Till. 28.) Samme Præg. † ENVT REX ANGLOR: Foran Billedet et lidet Kors.

† LEOFSILE ON LLE.

19 $\frac{3}{4}$ Esch.

Samme Mynt er affildet hos *Ruding* Pl. 23. n. 13. og ved Siden deraf en anden af samme Form, og fra samme Stad, men som har et Scepter foran Billedet, hvilket ellers aldrig findes paa Mynter af denne Form. Er det rigtigt, og ikke snarere blot tre Kugler, som paa vores foregaaende Mynt, er det underligt, at *Ruding* ikke angiver dette i sin Beskrivelse af Mynten.

T. II.

- * LX. Præg som *D.*, men Kongens Billede med rund Hjelm istedet for Liliekrone; den buede Krands derom, ligesom ogsaa paa Rev., næsten rund. † ENVT REX A-NNGLORV:

† SIREN ON LLEPPELL. (Bogstavet S staaer omvendt.)

17 $\frac{1}{2}$ Esch.

Thomsen.

Navnet SIREN findes hos *Ruding* baade i denne Konge og i Æthelred. Mærkelig ved denne Mynt er Afvigelsen fra den sædvanlige Brug i Henseende til Hovedsmykket ved Billedet paa Adv., hvortil neppe nogen Mage findes.

- LXI. Præg som *E.* † ENVT REX.

† PVLPPERD ON LLEPE.

18 $\frac{1}{2}$ Esch.

Thomsen.

Grantanbrycge, Grantebrige, nu Cambridge i Ostangeln.

- LXII. Præg som *B.* ENVT REX ANGL.

ADA ON GRANTE.

Bülow.

- LXIII. Præg som *E.*, med Liliescepter.

EDPINE ON GRA.

22 $\frac{1}{4}$ Esch.

Alberts.

- * LXIV. (Till. 60.) Præg som *D.* † ENT REX ANGLORVM. (saal.) Derefter en Zirat eller et Mynttegn.

† LEOFSILE: GRA.

Udgivet i Tillægget fra Suhms Samling, nu hos Hr. Timm.

Hamton, det gamle Navn baade for *Southampton* i *Hampshire* og *Northampton* i *Northamptonshire*.

- * 31. (Till. 16.) Præg som *A.* † ·CNV·T REX.

† L·EOFPINE ON HAMT.

20 $\frac{1}{2}$ Esch.

- * LXV. Præg som *D.* † ENVT·REX ANGLOR.

† LIOFPINE ON HAM.

16 $\frac{1}{4}$ Esch.

Frost.

Hæstingar nu *Hastings* i *Sussexshire*.

- * 32.⁽¹²⁾ Præg som *A.* † ENVT REX.

† ELFPARD ON HEST.

15 $\frac{1}{2}$ Esch.

Er i Myntværket urigtig tegnet og læst.

- * LXVI. (Till. 59.) Præg som *D.* † ENVT REX ANGLOR.

† ELPPERD ON HESTI.

Timm.

Mynten er uden Tvivl den samme, som i Till. n. 59 anføres, men meget urigtig der læses.

T. II.

Hereford i Herefordshire.

- * 33. Præg som *A*. ✠ CNV· RECX A:

✠ EL·EP MON HEREF.

21 Esch.

Navnet: ELLEF er endnu brugeligt.

- * 34. Præg som *E*, med Liliescepter. ✠ CNVT RECX ANL.

✠ LEOFENOD ON HER.

21 Esch.

LXVII. En halv Mynt af Præg som *D*, paa hvis Adv. er tilbage: T REX ANI., paa Rev. LE · N HE.

Alberts.

- LXVIII. Præg som *B*. ✠ CNVT RECX A.

✠ ORDRIC ON HERE.

Bülow. Thomsen.

Heortford, nu Hartford i Hartfordshire.

- * LXIX. Præg som *D*. ✠ CNVT REX ANGLO.

✠ PVLFRIC ON HEOR.

Schubart.

Huntandune, nu Huntingdon i Mercia.

- * LXX. Præg som *B*. ✠ CNVT R·EX ANGL.

✠ EADNOÐ: O HVNTED.

19 Esch.

Thomsen.

- LXXI. Samme Præg. ✠ CNVT RECX.

LODLEOF ON HVNT.

19½ Esch.

Thomsen.

- * 35. Samme Præg. ✠ CNVT REX A.

✠ LODLIOF ON HVN · DI.

18½ Esch.

Det ene Bogstav i Stedets Navn er ved et Hul i Mynten gjort ukjendeligt, men synes at have været et *A* eller *T*; eller maaskee et af begge sammensat Bogstav. I ethvert Fald synes Stedet, man har villet tilkjendegive, neppe tvivlsomt. Navnene GODLEOF, GODLIOF ere formodentlig det samme som det Islandske GUDLEIF.

Hythe, nu Hithe i Kentshire, eller Lambhythe, nu Lambeth, en Deel af Forstaden Southwark ved London.

- * LXXII. Præg som *D*. ✠ CNVT REX ANGLORVM.

SEFINE O LHYDA.

17¾ Esch.

Thomsen.

I forhen anførte Skrift: *Coins of Canut &c.* (s. n. XXXXI. ovenfor) forekommer en Mynt med: SEVIN ON HYTHA, hvorefter vores synes at burde bestemmes; i hvilket Fald Bogstavet *L* enten maatte ansees som en Feil for *N*, eller gives samme Forklaring som ved Mynten fra Ely, n. 13. ovenfor. Staden maatte da ogsaa have ført Navnet: Lanhythe; dog da just den ene af de her oven angivne Stæder førte dette Navn, og maaskee førte det for at adskilles fra den anden, kan denne Mynt vel ogsaa have tilhørt denne Stad. Ruding har blandt Myntstederne under denne Konge LHUDA eller LHYDA, og forklarer samme ved LYDFORTH, men hvorimod Bogstavet *H* i Navnet synes at stride.

Lancaster i Lancastershire.

- * LXXIII. Præg som *A*. ✠ CNVT· RECX A:

EELPINE ON LAN.

21 Esch.

Frost.

Ruding har i denne Konge baade samme Myntmester og Myntstad, men forklarer ikke sidste; dog da han selv, skjönt tvivlsomt, henfører en Mynt under Æthelred 2. til denne Stad, og ligesaa, Vol. IV. p. 291, anseer Mynten af Knud med LAN for mueligen at være herfra, have vi anført denne Mynt under denne Stad; skjönt det vel er tvivlsomt, om den har paa den Tid været til, da den hverken nævnes i *Chron. Saxon.* eller i *Domsday-book*. En Mynt med samme baade Myntmester og Myntstad s. i *Harthe-Knud* n. XXVIII.

T. II.

Legerceaster, Legraceaster, siden Liecestre, Leicestre, nu Leicester i Leicestershire.

Lægeceaster, Legaceaster, Ligceaster, ogsaa blot Ceaster, nu Chester i Chesshire.

Til hvilken af disse to Steder følgende Mynter henhøre, kan neppe med Vished afgjøres; *Rudings* Bestemmelse heraf synes ganske vilkaarlig. Vi adskille dem her efter Prægene, da vi ansee det rimeligt, at de med Præg af Formerne A og B henhøre til den ene og maaskee den første af disse Stæder, de med Præg af Formen D til den anden og sidste.

LXXIV. Præg som A. † CNVT REX A.

† ELFNOD ON LELIC.

Denne Mynt viser, at en af fornævnte Stæder ogsaa er kaldet: LEGICEASTER.

Thomsen.

36. Præg som A. † CNVT...A

ELEPINE ON LEICE.

21½ Esch.

37. (Till. 10.) Præg som B. † CNVT REX.

† GODPINE ON LEIC.

17½ Esch.

* 38. (4) Præg som B. † CNV·T· R·EX A.

† L·EOFSILE ON L·EIELE.

20 Esch.

LXXIV. a. Samme Præg. † CNVT REX AN.

† LEOFPINE ON LEIC.

Timm.

LXXV. Samme Præg. † CNVT REX A:

† LEOFPIN ON L·EII.

18½ Esch.

* 39. (Till. 8.) Samme Præg. † CNVT REX A.

† SNE·EARNASNEL·O L·EI.

19 Esch.

Navnene paa denne Mynt, hvoraf synes at være to, enten for to Myntmestere, eller det ene et Tilnavn, ere vanskelige at afdele og bestemme. Et Stykke af Mynten er udfalden, og derved et Bogstav beskadiget, et andet ganske borte; det følgende kan tages baade for et E og et C, og om et andet er det ligesaa uvist, om samme er et M, N eller H. Man kan maaskee læse det første Navn: SNEBEARN, og antage det for samme som det islandske: SNÆBIÖRN, og det sidste ASNEL, som, skjönt ellers neppe kjendt, kan mueligen være et sammensat Navn af: AS og NEL for NIAL eller NIEL; hvis ellers ikke det bekjendte ASKEL har skullet her være angivet. *Ruding* har blandt sine Myntmestere: SNELEAR, HASNEL, hvorved han blot tilføier: to Myntmestere; hvilken Læsning han dog ikke har taget af denne Mynt, da samme af Udgiverne ganske anderledes og meget urigtigen er læst: SNEARN HASNEL OE EI.

Frost.

40. (Till. 27.) Præg som D. † CNVT REX ANGLOR.

† EDRIE ON LELL.

17½ Esch.

41. (Till. 20.) Samme Adv.

† GODPINE ON LE.

20 Esch.

* 42. (Till. 26.) Samme Præg. † CNVT REX ANGLORV.

† GVNLEF ON L·EL.

18½ Esch.

Paa en ligedan i Myntværket under n. 28 udgiven Mynt læses urigtig: GUNREF.

LXXVI. En næsten ligedan, dog videre i Omkreds men tyndere.

16 Esch.

Frost.

43. En anden, men paa Rev. † GVNLEOF ON LEG.

25½ Esch.

* 44. (17) Samme Præg. † CNVT REX ANGLORVM.

† LEONENE OII L·EL.

14½ Esch.

Mynten er tynd og af usædvanlig fladt Præg; den er maaskee en gammel falsk Mynt, hvad ogsaa dens ringe Vægt lader formode. Dens Rev. er urigtig stukket og læst i Myntværket, og en nye Tegning af samme her tilføiet. Myntmestere-rens Navn forekommer ellers neppe, men er mueligen blot en urigtig Skrivemaade af det sædvanlige: *Leofvne*.

45. (Till. 41.) Samme Adv.

† LEOFPIN ON LELL.

24 Esch.

Stadens Navn læses paa anførte Sted urigtigt: LIES.

T. II.

46. En ligedan, men paa Rev. † LEOPINE ON LEL. 19½ Esch.

Denne Mynt er næsten heel igjennemskaaren, for let og beqvemt at kunne overbrydes og bruges i mindre Stykker.

- LXXVII. Samme Præg. † ENVT REX ANGLOR.
† LIPINE ON LEL.

Thomsen.

47. (Till. 24.) Samme Præg. † ENVT REX ANGLORV.
† SPEGEN ON LEL. 21 Esch.

Sven, Svein heed hos Angelsachserne *Svegen*, *Svægn*.

48. (Till. 13.) Samme Præg. † ENVT REX ANGLOR.
† TROTAN ON LEL. 19 Esch.

- LXXVIII. Samme Præg. † ENVT REX ANGLORV-
† TR...AN ON LEL. 21 Esch.

Frost.

Læve nu Levis i Sussexshire.

- LXXVIII. a. Præg som A. † ENVT REX A.
† EDPINE ON LEPE. 20 Esch.

Thomsen.

- * 49. (29) Præg som D, men med Billedet til Venstre. † ENVT REX ANGLORV.
† LEFA ON LE: 17 Esch.

- * 50. (Till. 9.) Præg som B. † ENVT REX AN.
† COLLINI ON LEV: 15 Esch.

Mynter med denne Omskrift henføres ligeledes af *Ruding* til denne Stad, der alt under Kong Æthelstan c. 928. havde to Myntmestere (*Ruding* IV. p. 396). Navnet *Collini*, som maaskee ogsaa skal være *Colvini*, da dette Bogstav paa Mynten er noget utydeligt (*Ruding* har begge Navnene), anseer jeg enten for en engliseret Udtale af det nordiske *Kolbein*, (*Ruding* har i Edward Conf. Navnet *Colbin*) eller at være samme Navn som det oftere forekommende *Goldvine*. Et nordisk Navn er forresten ogsaa *Kolli*, om dette maaskee tillige er udtalt *Kollini*.

Lincolne, Lincolla nu Lincoln i Lincolnshire.

51. (38) Præg som D. † ENVT REX ANGLORVM.
† EDELMER MO LIN. 23¾ Esch.

52. (18) Samme Præg. † ENVT REX ANGLORVI.
† ASLAC MO LINCO. 17¾ Esch.

- LXXIX. (Till. 46.) Præg som B. † ENVT REX A.
† ASLAC MO LINCOLN.

Adv. er angivet efter *Sulms* Catalog, da Mynten er fra denne Samling, og ikke nu vides, hvor er.

- LXXX. Præg som A. † ENVT REX.
† BRIHTRIC ON LINE. 20 Esch.

Alberts.

- LXXXI. Præg som D. † ENVT REX ANG...
† BRVNTA... LIN.

Forvald.

Navnet formodentlig enten *Bruntan* for *Brunstan*, eller *Bruntaman*, maaskee samme som *Brunman* paa N. XXIII og CCI i denne Konge.

T. II.

- LXXXII. Præg som *A.* † CNVT REX.
† COLGRIM ON LIN. 18 $\frac{1}{2}$ Esch. Thomsen.
- LXXXIII. Præg som *B.* † CNVT REX ANL.
† LVSTAN ON LINCO. Timm.
- LXXXIV. Samme Adv.
† IVSTEGEN ON LIN. 21 $\frac{3}{4}$ Esch. Thomsen.
- LXXXV. En anden, men paa Rev. † IVSTEIN ON LINCOL. Müller.
IUSTEIN og IUSTEGEN, efter det gamle Nordiske: IOSTEIN, ere enstydige Navne, ligesom SUEIN og SVEGEN ovenfor; men om ogsaa det forangaaende GUSTAN er samme Navn, eller maaske bør udledes af det nordiske GUNSTEIN, er uvist.
- LXXXVI. Samme Adv.
† LEOFINE MO LINCO 18 $\frac{1}{2}$ Esch. Frost.
- LXXXVII. Samme Præg. † CNVT REE· A.
† LEOFNOÐ ON LIN. Frost.
Stedets Navn er her noget utydeligt og kan maaskee ogsaa være LEIEC.
- LXXXVIII. Samme Præg. † CNVT RECX A.
† LEOFPII ON LINCOL. 15 Esch. Hartvig.
- LXXXIX. Præg som *A.* † CNV·T RECX.
† LEOFPINE ON LIN. 21 $\frac{1}{2}$ Esch. Frost.
- XC. En ligedan men med: † LEOFPINE ON LII. 22 Esch. Alberts.
- XCI. Præg som *D.* † CNVT REX ANGLORVM.
† LEOFPINE MO LIN. Hartvig.
- XCII. Præg som *E.* † CNVT RECX.
† LEOPINE ON LINCOL. 21 Esch. Frost.
53. Præg som *A.* † CNVT RECX.
† LIFINE ON LINCO. 21 $\frac{1}{2}$ Esch.
En ligedan af samme Vægt, men med andre Stempler, findes hos Hr. Cancellieraad Thomsen.
- XCIII. Præg som *D.* † CNVT REX ANGLORVM.
† MATEÐAN MO LIN. Monrad.
Navnet MATHAN findes hos Ruding og er vel, ligesom MATETHAN, en Sammensætning af MATE for MATHIAS og Ordet THAN, hos Angelsachserne: en Herre, en Anfører.
- XCIV. Samme Præg. † CNVT REX ANGLORV.
† OSFERD MO LIN. Thomsen.
- * 54. (20) Samme Adv.
† OSLEV·T MO LINCO. 16 $\frac{3}{4}$ Esch.
Myntmesterens Navn er paa anførte Sted i Myntværket haade tegnet og læst urigtig. En ny Tegning af Rev. er her tilføjet

T. II.

55. Præg som *A.* † ENVT RECX.
† OSLAC ON LINCO. 19 Esch.
- XCV. En ligedan, men med: † OSLAC ON LINCOL. Monrad.
- * XCVI. Præg som *E.* † ENVT REX AN.
† ODLRIN ON LINCOL. 22½ Esch. Frost.
- XCVI. *a.* Præg som *A.* † ENVT REX.
† SPARTINE ON LINE. 17½ Esch. Alberts.
- XCVII. Præg som *A.* † ENVT RECX.
† SPEARTINE ON LINE. 21½ Esch. Thomsen.
- XCVIII. En ligedan, men paa Adv. ENVT REC.:. 20¾ Esch. Hartvig.
- XCIX. Samme Adv.
† SPERTEBR ON LI. Walker.
56. Præg som *D.* † ENVT REX ANGLORV.
† SVMERLØ MO LIN. 17 Esch.
- C. En ligedan, men paa Rev. † SVMERLEØ. Bülow.
- CI. Præg som *B.* † ENVT EX ANG (*saal.*)
† SVMERLIDA MO LII. 20 Esch. Thomsen.
57. ⁽²⁶⁾ Præg som *D.* † ENVT REX ANGLORVI.
† SVNELOD MO LIN. 24 Esch.
- CII. Et Qvartstykke af samme Mynt, hvorpaa er tilbage af Omskrifterne,
paa Adv. † ENVT. paa Rev. NELO. Alberts.
- CIII. Præg som *A.* † ENVT RECX.
† PEDLOVS ON LIN. 21½ Esch. Alberts.
- CIV. En næsten ligedan. 20¾ Esch. Thomsen.
- Navnene WEDLOS og WEDLES findes hos *Ruding* i denne Konge, ligesom ogsaa paa Mynttavlen i: *Coins af Canut*, men ere ellers neppe kjendte. Om de islandske Ord: *Vitlaus* (Afsindig) eller *Vitalaus* (Uskyldig) kunne give hertil nogen Forklaring, overlades Kyndigere at bedømme.
58. ⁽²⁾ Præg som *B.* † ENVT EX ANG. (*saal.*)
† PVLBARN MO LINE. 22 Esch.
- CV. (Till. 55.) Præg som *A.* † ENVT RECX.
† PVLBERN ON LIN. Nu hos Hr. Timm.
- CVI. Præg som *D.* † ENVT REX ANGLORVI.
† PVLBERN MO LIN. Monrad.

T. II.

CVII. Samme Præg. † CNVT REX ANGLORV.
† PVLFLAT MO LIN.

Thomsen.

* 59.⁽²⁵⁾ Samme Præg. † CNVT REX ANGLOR.
† PVLFPINE MO LN.

26 Esch.

En nye Tegning af Rev., som i Myntværket er urigtig stukket og læst, er tilføjet.

60. (Till. 53.) Præg som B. † CNVT REX ANL.
† PVLFPINE ON LIN.

18 $\frac{3}{4}$ Esch.

CVII. a. En lig, men paa Adv. † CNVT REX ANGL.

19 Esch.

Devegge.

Lundene, Lundone, Lundenbyrig, nu London.

* 61.⁽¹⁾ Præg som B. † CNVT:RECX A:
† EELPERD ON LVN:

18 $\frac{1}{2}$ Esch.

CVIII. Præg som A. † CNVT RECX.
† EELPINE ON LVN.

17 Esch.

Thomsen.

CVIII. a. Samme Præg. † CNVT REC:
EELPINE ON LVN.

Frost.

CIX. Præg som B. † CNVT RECX:
† ELFLET ON LVND:

Frost.

62. (Till. 50.) Samme Præg. † CNVT RECX AN.
† ELFLAR ON LVNDNE.

19 Esch.

CX. En anden, men paa Rev. † ELFLAR ON LVNDE.

Monrad.

CXI. Samme Præg. † CNVT REX AN.
† ELFLET ON LVNDE.

Thomsen.

CXII. Samme Præg. † CNVT RECX A.
† ELFRIC ON LVNDE.

19 $\frac{1}{2}$ Esch.

Thomsen.

CXIII. Samme Præg. † CNVT REX AN.
† ELFRIC ON LVDENE.

20 $\frac{1}{4}$ Esch.

Thomsen.

63.⁽⁶⁾ En ligedan, men paa Rev. † ELRIC ON LVNDEN.

20 Esch.

CXIV. Samme Præg. † CNVT RECX:
† ELFPERD ON LVN.

Frost.

64. Samme Præg. † CNVT REX ANL.
† ELFPERD ON LVNDE.

19 Esch.

CXV. Samme Præg. † CNVT REX A.
† ELFPERD ON LVND.

Hartvig.

65.⁽³⁴⁾ Præg som A. † CNVT RECX.
† ELFPIL ON LVND.

20 $\frac{1}{4}$ Esch.

T. II.

- CXVI. Præg som *B.* † CNVT REX A.
† ELFPIG ON LVNDE.

Frost.

- CXVII. Samme Præg. † CNVT REX:
† ELFPIG ON LVNDD.

Hartvig.

- CXVIII. Samme Præg. † CNVT:REX ANL.
† ELFPIG: ON LVD·ENE.

Frost.

- CXIX. Præg som *D.* † CNVT REX ANLL.
† ELFPIG ON LVND.

18 Esch.

Thomsen.

Navnet ÆLVIG, ÆLVIG paa disse Mynter er maaskee endnu tilbage i Familienavnet: ELVIG.

- * 66. Præg som *A.* † CNVT REX.
† ELFPII SPENCEL ON LV.

17½ Esch.

Af de to Navne paa Rev. er første formodentlig ELFVINE, det andet: SPENKEL, sammentrasket af SPENKETIL, ligesom ARNKEL af ARNKETIL, SPARØKEL af SPARØKETIL. Myntstedet kunde her mueligen være et andet end LUND, f. E. LUDLOW i Shropshire, hvortil *Ruding* henfører Mynter med: LVD og LVDE; men at LUND imidlertid er bleven tilkjendegivet ved LV, undertiden endog ved det blotte L, kan sees ved Sammenligning af Mynterne n. 69., CXXX., CXXXI. nedenfor.

- CXX. (Till. 49.) Præg som *B.* † CNVT REX A.
† ELFPINE ON LVN.

Nu hos Thorlacius.

67. (Till. 36.) Præg som *D.* † CNVT REX ANGLOI.
† ELFPI:NE LVND.

24½ Esch.

- * CXXI. En anden, men paa Adv. † I CNVT REX ANLL.

17½ Esch.

Thomsen.

Om Stregen foran Navnet er overflødig, eller kan have nogen Betydning, saa at Navnet undertiden er bleven udtalt med et Slags Aspiration eller Forslag, kan ikke siges; men Sagen anmærkes her, da, som det synes, et ligedan Tegn findes paa den sjeldne halve Mynt, der nedenfor under n. 115. er anført. Mærkelig er ved de to sidste, hinanden saa lige, Mynter den store Forskel i Vægten, hvorefter næsten kunde formodes, at Myntstykker til forskellig Værd virkelig bleve slagne.

- CXXII. Samme Præg. † CNVT REX ANGLOR.
† EDELPNE M LVN.

23½ Esch.

Thomsen.

- CXXIII. Præg som *B.* † CNV REX.
† EDPER ONN LVN:

Thomsen.

- CXXIV. Samme Præg. † CNVT REX AN.
† ALLET ON LVNDENE.

Timm.

ALLET rimeligen Forkortning af ALFKETIL, ligesom VULCET og ULCET af ULFKETIL.

- CXXV. Præg som *D.* † CNVT REX ANGLOR.
† BRIHTFRÐ O LVN.

17 Esch.

Thomsen.

- CXXVI. Præg som *A.* † CNV REX.
† BRIHTMER ON LVN.

Thomsen.

T.II.

CXXVII. Præg som *B.* ··VT: REX AN:
··IHTMÆR ON LVN.

Et Stykke af Mynten er afbrudt.

Frost.

CXXVIII. Præg som *D.* † ENVT REX ANLOI.
† BIRHTMÆR O LVN.

Bülow.

Navnet paa Rev. er formodentlig blot ved en feilagtig Omsætning af Bogstaverne forskjellig fra det paa foregaaende Mynter.

68. (Till. 34.) Samme Præg. † ENVT REX ANGLORV.
† BRIHTNOD LVN.

18½ Esch.

CXXIX. En ligedan, men paa Rev. † BRIHTNOD LVND. 20¾ Esch.

Alberts.

69. Præg som *A.* † ENVT RECX.
† BRVNÆAR ON L.

21½ Esch.

CXXX. Samme Præg. † ENVT REC.
† BRVNÆAR ON LV.

20 Esch.

Thomsen.

CXXXI. Samme Præg. † ENVT RECX.
† BRVNÆAR ON LVN.

21 Esch.

Thomsen.

CXXXII. Præg som *D.* † ENVT REX ANLL.
† DVNSTAN ON LVNDE.

18 Esch.

Alberts.

Det er uvist, om det første Bogstav i Omskriften paa Rev. er et D eller et Angelsachsisk V. Ruding har i K. Æthelred begge Navne: DUNSTAN og VUNSTAN.

CXXXIII. Præg som *A.* † ENVT RECX.
† EADMVND ON LVNDE.

20½ Esch.

Alberts.

70. (Till. 46.) Præg som *D.* † ENVT REX ANGLORVM.
† EADPI ON LVNE.

19 Esch.

CXXXIV. Samme Præg. † ENVT REX ANGLO.
† EADPIN O LVND.

Thomsen.

71. (Till. 39.) Samme Præg. † ENVT REX ANGLORV.
† EADPIRED LVN.

26½ Esch.

Navnet paa Rev. er dog formodentlig intet andet end det sædvanlige: EADWEARD, EADWERD, EDWARD.

72. (Till. 13.) Præg som *A.* † ENVT RECX.
† EADPOLD ON LVD·.

19¾ Esch.

CXXXV. En anden med: † EADPOLD ON LVND.

21½ Esch.

Thomsen.

CXXXVI. Præg som *B.* † ENVT R·EX ANG·
† EA·D·POLD ON LVND.

Frost.

CXXXVII. Præg som *D.* † ENVT REX ANGLOR.
† EADPOLD ON LVNDE.

Hartvig.

T. II.

- * CXXXVIII. Samme Præg. † ENVT RE· ANLLO..
 † EARDNOD LVND. (Till. T. I.)

Thomsen.

Korset foran Omskriften paa Rev. ligner aldeles et T, men hvilket dog neppe er andet end Myntskjærerens Skjødsløshed at tilskrive. Forresten forekommer Navnet EADNOTH baade hos *Ruding* og i *Chron. Saxon.*, men EARDNOD ellers neppe.

73. Samme Præg. † ENVT REX ANLLO.

† EDELPERD ON LVND.

18½ Esch.

74. (Till. 12.) Præg som A. † ENVT RE·

† EDRED ON LVND·.

20½ Esch.

- CXXXIX. En ligedan, men paa Adv. † ENVT RECX.

Thomsen.

- CXL. Præg som B. † ENVT RECX.

Samme Rev.

17½ Esch.

Thomsen.

- CXLI. (Till. 48.) Samme Præg. † ENVT REX AN. (Omskriften efter Suhms Catalog.)

† EDPINE ON LVNDE.

Udgivet fra Suhms Samling, men vides nu ikke, hvor er.

- CXLII. (Till. 62.) Præg som D. † ENVT REX ANGLOR. (Efter Suhms Catalog.)

† ELFPIN ON LVNDEN.

Hvor Mynten, som er udgivet fra Suhms Samling, nu er, vides ikke. Tegnet efter Myntmesterens Navn, som oftere findes, sædvanligt med et M foran, antages at betyde: MONETARIUS.

- CXLIII. Præg som B. † ENVT REX AN.

† ETSILE ON LVNDE.

Bülow.

- CXLIV. En anden, men paa Rev. † ETSILE ON LVNDEN. 19¾ Esch.

Frost.

Navnet ETSIGE er formodentlig det samme, som paa Æthelreds Mynter: EADSIGE.

- CXLV. Præg som A. ENVT RECX A.

† LOD ON LVNDEN.

- CXLVI. Samme Præg. ENVT REX.

† LODA ON LVNDEN.

Thomsen.

- CXLVI. a. Præg som B. † ENVT RECX.

LODD ON LVNDEN.

Thomsen.

- CXLVII. Præg som A. † ENVT RECX.

† LODERE ON LVN.

20½ Esch.

Hartvig.

- CXLVIII. En anden, men paa Rev. † LODERE ON LVND. 20½ Esch.

Thomsen.

75. (3) Præg som B. † ENVT RECX.

† LODERE ON LVND.

17¾ Esch.

Thomsen.

- CXLIX. En ligedan, men paa Adv. ENVT RECX A, paa Rev. † LODERE ON LVNDE.

19¾ Esch.

Hartvig.

T. II.

- CL. En ligedan, men paa Rev. † LODDERE ON LVND.
Thomsen.
- CLI. Præg som *D.* † ENVT REX ANGLORV.
† GODMAN ON LVN.
Frost.
- CLII. Samme Præg. † ENVT REX ANGLO.
† GODMAN ON LVNDEN. 19 $\frac{3}{4}$ Esch.
Thomsen.
- CLIII. Præg som *A.* † ENV RECX.
† GODRIC ON LVN. 19 $\frac{3}{4}$ Esch.
Alberts.
76. Præg som *B.* † ENVT RECX.
† GODRIC ON LVNDEN. 19 Esch.
- * 77.⁽¹⁵⁾ Præg som *D.* ENVT REX ANGLO.
† GODRIC ON LVNDE. 18 $\frac{1}{2}$ Esch.
En nye Tegning af Rev., som i Myntværket er urigtig, er her tilføjet. Det noget utydelige Navn af Myntmesteren bekræftes af næstfølgende Mynt.
78. (Till. 5.) Samme Præg. ·· VT REX ANGLORV.
Rev. som paa forrige.
Et lidet Stykke af Mynten er udfaldet.
- CLIV. Præg som *B.* † ENVT RECX.
† GODPINE ON LVN.
Timm.
79. Samme Præg. † ENV RECX AN.
† GODPINE ON LVND. 19 $\frac{1}{2}$ Esch.
- CLV. Præg som *D.* † ENVT REX ANGLOR.
† GODPINE LVNDE.
Walker.
- * CLVI. Præg som *B.* † ENVT REX AN.
† IRIE ON LVNDENEN. 13 Esch.
Thomsen.
Navnet er formentlig det samme som EOHRIC i *Chron. Saxon.*, hos Islænderne EIRIKR. Det sidste i Omskriften paa Rev. er urede, og Læsningen heraf noget usikker; ligesom Mynten overalt er i meget slet Tilstand, og vel mueligen en gammel falsk Mynt.
- CLVII. Præg som *B.* † ENVT RECX AN.
† LEOFRED ON LVND.
Frost.
- * CLVIII. Præg som *E*, men med et Liliescepter med to Kugler under Bladene.
† ENVT RECX.
† L·IOFR·ED ON LVN.
Thomsen.
- CLIX. Præg som *A.* † ENVT RECX.
† LEOFRIC ON LVNDE. 20 Esch.
Thomsen.
- CLX. (Till. 44.) Præg som *B.* † ENVT RECX A:
† LEOFSTAN ON LVN.
Frost. Timm.

T. II.

- CLXI. En ligedan, men paa Adv. † ENVT REEX A. (*saal.*) 20 Esch.
Thomsen.
- CLXII. En anden, men paa Adv. † ENVT REX AN. 19 $\frac{3}{4}$ Esch.
Thomsen.
- CLXIII. En anden; paa Adv. † ENVT REEX A., paa Rev. † LEOFSTAN O LVND. 18 $\frac{1}{2}$ Esch.
Hartvig.
- * CLXIV. Præg som *D.* † ENVT REX ANGLLO.
† LEFT:AN O LVND.
Forvald.
- * 80.⁽¹⁵⁾ Præg som *A.* † ENVT REEX.
† LEFSTAN ON LVN. 19 Esch.
- Myntmesterens Navn er noget utydeligt og af Udgiverne af Myntværket læst LEFOCA, hvorfra *Ruding* rimeligen har optaget dette Navn. Sikkrere er uden Tvivl den her angivne Læsning, hvilket ogsaa samme Navn paa foregaaende Mynt gjør troeligt. En nye Tegning af Myntens Rev. er tilføjet.
- CLXV. Præg som *D.* † ENVT REX ANGLOR:
† LEOFPI ON LVN. 21 $\frac{1}{2}$ Esch.
Frost.
- CLXVI. Præg som *A.* † ENVT REX.
† LEOFPIC ON LVN.
Thomsen.
- * 81.⁽²⁴⁾ Præg som *D.* † ENVT REX ANGLOR.
† LEOFPINE LVND. 23 $\frac{3}{4}$ Esch.
- Af Rev., som i Myntværket er urigtig tegnet, skjönt rigtig læst, er her givet en nye Tegning.
- CLXVII. En anden, men paa Rev. † LEOFPINE LVN. 26 $\frac{1}{2}$ Esch.
Hartvig.
- CLXVIII. Samme Præg. † ENVT REX ANGLLO.
† LEOFPINE ON LVND.
Timm.
82. Præg som *B.* † ENVT REX AN.
† LEFPINE ON LVDI. 20 $\frac{1}{2}$ Esch.
- * CLXIX. Præg som *D.* † ENVT REX ANGLOR.
† LEOPINE ON LVNNE. I den ene Vinkel af det store Kors er et li-
det Kors. 19 Esch.
Frost.
- Stadens Navn paa denne Mynt er noget uvist, og kunde maaskee ogsaa læses CYNNE; i hvilket Fald vi vilde have en nye Myntstad, som kunde forklares enten ved Cynemæresford, nu Cumberland i Wiltshire, eller Cyningstone, et Navn for flere Stæder, som nu nævnes Kingston.
- CLXX. Præg som *B.* † ENVT REEX.
† LEOFPOLD ON LV. 16 $\frac{1}{2}$ Esch.
Thomsen.
- CLXXI. Samme Præg. † ENVT REEX A.
† LEOFPOLD ON LVN. 18 $\frac{1}{2}$ Esch.
Frost.
- 83.⁽³³⁾ Samme Adv.
† LEOFPOLD ON LVND: 19 $\frac{1}{2}$ Esch.
- CLXXII. Præg som *A.* † ENVT REX.
† SPETMAN ON LVND.
Thomsen.

T. II.

84. Præg som *D.* † ENVT REX ANLLOR.
† SPETINC ON LVNDE.

Navnet er formodentlig for SUERTING, som hos Islænderne er almindeligt.

85. (Till. 1.) Præg som *B.* † ENVT RE..
..VRTINC M- O L..

Et Stykke af Mynten er afbrudt. Myntmesterens Navn har formodentlig været SURTING, og efter en anden Udtale det samme, som paa foregaaende Mynt. Myntstedet kan og være LINCOLN, eller en anden Stad med samme Begyndelses-Bogstav.

86. (Till. 33.) Præg som *D.* † ENVT REX ANGLO.
† PVLFNOOÐ LVN.

26½ Esch.

- CLXXIII. Præg som *A.* † ENVT RECX.
† PVLFRED ON LVND.

Thomsen.

- CLXXIV. Præg som *B.* † ENVT REX ANG.
† PVLFRIE ON LVND.

Monrad.

- * CLXXV. Præg som *D.* † ENVT REX ANLORVM. (saal.)
† PVLFYIEN LVND.

17¾ Esch.

Frost.

Skjönt nogle Bogstaver i Rev.'s. Indskrift ere utydelige, synes den angivne Læsning dog at være den sandsynligste, og Navnet at burde forstaaes: WULFWINE; ligesom paa n. CCXVII. nedenfor ÆLFIEEN formentlig maa læses: ÆLFINE.

(Till. T. I.)

- CLXXVI. Præg som *A.* † ENVT REX A.
† PVLLAR ONN LVN.

Thomsen.

- CLXXVII. Præg som *D.* † ENVT REX ANGLO:
† PVNSI ON LVNDI.

Frost.

- CLXXVIII. Præg som *B.* † ENVT RECX A.
† PVNSILE ON LVNN.

20½ Esch.

Thomsen.

- CLXXVIII. a. Præg som *A.* † ENVT RECX.
† PVNSILE ON LVN.

21 Esch.

Alberts.

- CLXXIX. Præg som *B.* † ENVT REX ANG.
† PVNSILE ON LVDEN.

Walker.

87. (Till. 43.) Samme Præg. † ENVT EX ANG. (saal.)
† PVNSTAN ON LVND.

17½ Esch.

- CLXXX. En ligedan, men paa Adv. † ENVT REX A.

Schubart.

- CLXXXI. Samme Præg. † ENVT RECX.
† PVNSTAN ON LVNDE.

18½ Esch.

Thomsen.

- CLXXXII. En anden med † PVNSTAN ON LVNDI.

19½ Esch.

Thomsen.

T.II.

* 88. Præg som D. † N... REX AN:LLONVI.

.AERII NO LVID.

14½ Esch.

Baade Billedet paa Adv. og Indskifterne ere temmelig barbariske og give ved den ringe Vægt tillige Formodning om, at Mynten kan være et Produkt af gammelt Falskmynterie. Navnet paa Rev. synes at kunne være BAERN, formodentlig samme som BIARN, BIARNI, et gammelt nordisk Navn.

89. En halv Mynt af Præg som A. Paa Adv. tilbage: T RECX., paa Rev. N ON LV.

Mealdelmesbyrig, Maldmesburh, nu Malmsbury i Wiltshire.

* CLXXXII. a. Præg som B. † ENV:T RECX.:

† HVNNA ON MEAL·M: (Till. T. I.)

19¼ Esch.

Thomsen.

HUNNA og HUNE (i det sammensatte Navn: HUNEVINE, hos *Ruding*) ere formodentlig endnu tilovers i Slægtsnavnet HUNNÆUS.

Mældun, Mealdune, nu Maldon i Essexshire.

* 90. (16) Præg som D. † ENVT REX ANGLOR.

† ELVINE ON MELD:

16¾ Esch.

Mynter med denne og lignende Omskrift: MALDU, MÆLDUNE &c. henføres ligeledes af *Ruding* til denne Stad, som oftere i *Chron. Saxon.* omtales. De første Bogstaver i Myntmesterens Navn ere utydelige, men synes dog rimeligst at være de her angivne. Kobberet i Myntværket er meget urigtigt, og en nye Tegning her tilføiet. En ligedan Mynt er i Myntsamlingen i Lund, S. oven (ved n. VII.) anførte Afhandl. af *Schröder* p. 25.

Northwic, Norwic, nu Norwich i Norfolkshire.

* 91. Præg som B. † ENVT R·EX ANGL.

† HPATAMAN ON NOR.

19¼ Esch.

Ruding i sin Myntmesterliste har Navnet HVVATMAN. HWATI er et nordisk Navn (i *Landnamabok*), hvorfra dette formodentlig udspringer.

* CLXXXIII. Præg som D. † ENVT REX ANLOX.

† LI·FPI:NGA NOR.

16½ Esch.

Thomsen.

Skjönt det Bogstav i Myntmesterens Navn, som er tilføiet Bogstavet N, er uredt, synes det dog rimeligst at skulle være et L., og Navnet derefter LIFVING eller LIFVINGA, efter som man vil forklare A, enten som henhørende til Navnet, eller at staae for sig istedet for AN eller ON, som sædvanlig sættes foran Stedet. Tegnet i Slutningen af Omskriften paa Adv. er formodentlig et Forkortningstegn for: RUM.

CLXXXIII. a. Præg som B. † ENVT RECX A.

† MANA O NORÐVI:

Thomsen.

Navnene: MAN, MANN, MANA, MANNA, forekommer oftere paa Mynterne; sidste ogsaa i *Chron. Saxon.*

CLXXXIV. Præg som B. † ENVT REX ANGL.

† RICHVLF ON NORÐ.

Schubart.

CLXXXIV. a. Præg som D. † NVT REX ANELLOR. (saal.)

† ÐR:EFRÐ O NORÐPIC. I en af Korsets Vinkler et lidet Kors.
(Till. T. I.)

14¾ Esch.

Thomsen.

Myntmesterens Navn formodes at skulle være THURFERD, som forekommer paa Mynten n. CCXII. nedenfor. Mynten synes at være en gammel falsk Mynt eller maaskee et Slags Nödmynt; dog er den ikke af slet Gehalt, omtr. 14-15lödig.

T. II.

Oxnaford, Oxenford, nu Oxford i Mercia.

CLXXXIV. *b.* Præg som *A.* † ENVT RECX.

† EEELRIC ON OCXE.

19½ Esch.

Thomsen.

* CLXXXV. Præg som *B.* † ENVT REX ANGL.

† ELFPINE ON OXEN:

Timm.

92. ⁽⁵⁾ Samme Præg. † ENVT REX AN.

† ALFPOLD ON OCXE.

21 Esch.

* 93. (Till. 35.) Præg som *D.* † ENVT REX ANGLORVM.

† CO·LEM·AN ON OXSE.

27¾ Esch.

CLXXXVI. Præg som *B.* † ENV· R·· ·NGL.

† COLAMA· ·· OCXE.

Thomsen.

CLXXXVII. Præg som *D.* † ENVT RE· ANGLOR·

† LODPINE ON OXSN.

Bülow.

CLXXXVIII. Samme Præg. † ENVT REX ANGLORVM.

† FVLFFINE ON OXSEN.

Monrad.

Rumenea, nu Nye-Romney, en af de saakaldte Fem-Havne i Kentshire.

* 94. ⁽³⁵⁾ Præg som *D.* † ENVT REX ANGLO.

I SIRIC OON RIVME.

32 Esch.

Ruding henfører Mynterne med: RV, RVM, RVME og RVMNE til denne Stad, skjönt de vel og tildels kunne tilhøre Staden Rumcofa, nu Runckhorn i Lancastershire. Rev. her bör uden Tvivl læses: SIRIC ON RUME, og saavel Stregen i Begyndelsen af Omskriften, som den i Stadens Navn og ligesaa det ene O i OON ansees som Tilsætninger for at fylde Pladsen; dog kan Stregen i Begyndelsen ogsaa være en mislykket Afprægning af det sædvanlige Kors foran Omskrifterne, der her ellers mangler. Navnet SIRIC er formodentlig det samme som SINGERIC, der forekommer i *Chron. Saxon.* og i *Coins of Canut.* Mynten er i Myntværket urigtig stukket og læst, og en nye Tegning her tilføiet.

* CLXXXIX. Præg som *B.* † :ENVT· ·RECX:

† PVLNOÐ ON RVM:

18½ Esch.

Thomsen.

Disse to Mynters saa ulige Vægt kunde gjøre det tvivlsomt, om de begge henhøre til een og samme Stad; med mindre det antages, at de vare slagne til forskjellig Værd.

T. III.

Sandvig, nu Sandwich, en af de saakaldte Fem-Havne i Kentshire.

* 95. ⁽³⁷⁾ Præg som *D.* † ENVT REX ANGLORVI.

† BRVNSTAN SAN.

18 Esch.

Udgiverne af Myntværket henføre Mynten til STANFORTH og antage saaledes uden Nödvendighed en Feil i Myntstadens Navn. *Ruding* har blandt Myntstederne under denne Konge, SAND og SANDWI og forklarer begge ved SANDWICH. *Keder* har i: *Catalogus Numor. Anglo-Saxon.* under n. 132. en Mynt af Æthelred med: SUARTGAR MO SAN, hvilken gjør *Rudings* Anmærkning ved denne Stad, at dens ældste Mynter ere af Knud, urigtig.

Scæftesbyrig, Sceaftesbyrig, nu Shaftesbury i Dorsetshire.

* 96. (Till. 57.) Præg som *A.* † ENVT REX.

† EEELRIC ON SLE.

17¾ Esch.

T.III.

CXC. Samme Adv.

✠ EELRIC O SIEFTE:

18 Esch.

Frost.

CXCI. Samme Adv.

✠ ELRIC ON SIEFT.

Thomsen.

* 97. (Till. 6.) Præg som *D.* ✠ ENVT REX ANGLORVM O.

✠ ELRIC ON SIEFTESBR.

19 Esch.

Er Tegnet i Slutningen af Omskriften paa Adv. Bogstavet O og ikke en Tilsætning for at fylde Pladsen, betyder det formentlig: OMNIUM; (slgn. n. 112. nedenfor.) Rimeligen ere foregaaende Mynter fra denne Stad af een og samme Myntmester, og vise hvor vilkaarligen Navne da bleve udtalte og skrevne.

CXCII. Præg som *A.* ✠ ENVT REX AN.

✠ LO...RE ON ICE.

Bülow.

De sidste Bogstaver paa Rev. ere noget tvivlsomme og kunne maaskee læses SER, hvorefter Mynten blev at henhøre til Salisbury nedenfor. Myntmesterens Navn er GODERE eller GODDERE.

Scrobbyrig, nu Shrewsbury i Shropshire.

* 98. (Till. 58.) Præg som *D.*, men med Billedet til v. og foran Ansigtet tre Kugler i Trekant. ✠ ENVT REX ANGLOR:

✠ ETTILE ON SRO.

24 Esch.

Bogstaverne i Stedets Navn ere sikkert omsatte for SRO, som forekommer paa Mynter hos *Ruding*. Navnet ETTIGE er formentlig det samme som ETSIGE paa Mynterne n. CXLIII, CXLIV. ovenfor, og i *Chron. Saxon.* skrives EADSIGE.

CXCII. a. Præg som *B.* ✠ ENVT REX A:

✠ L·EOSTAN ON SER:

21½ Esch.

Thomsen.

* CXCI. Præg som *E.* ✠ ENVT:REX.

✠ PVLFMER ONN SER.

21¼ Esch.

Alberts.

Searbyrig, Seareberi, Særesberi, nu Salisbury i Wiltshire.

CXCIV. (Till. 63.) Præg som *D.* ✠ ENVT REX ANGLORVM.

✠ GOLDV:M·ON·SERBR.

* CXCV. Præg som *B.* ✠ ENVT:R·EX AN.

✠ GOLDVS ON SEREB.

19 Esch.

Frost.

Af denne sidste Mynt sees, hvorledes Omskriften paa Rev. af forangaaende, som i *Till.* er udgivet fra Suhms Samling og nu ikke vides, hvor er, bør læses og forstaaes. GOLDVS er et fra de Tider ikke ubekendt Navn, som iblandt andre Knud d. Helliges Capellan bar.

* 99. (Till. 57.) Præg som *D.* ✠ ENVT REX RNLORV. (*saal.*)

✠ SEMAN ON SEBER.

21 Esch.

Stadens Navn synes efter denne og følgende Mynt ogsaa at have været udtalt SEBERI; hvis man ikke vil antage en Omsætning af Bogstaverne R og B. Den mærkelige Feil paa Adv. af et R for A viser, hvor skjodesløse ofte Myntskjærerne have været, og hvor tilladeligt det er, at rette de alt for bagvendte Navne ved at formode slige Feiltagelser. Samme Mynt findes hos *Ruding* t. 23. n. 17. men med Myntmesterens Navn: SEVAN, som sikkert er en Urigtighed, saa meget mere, som dette Navn ikke heller forekommer i hans Myntmesterliste, men vel Navnene: SEMAN, SEMAN. Forresten er denne Mynt baade i Henseende til Arbeide og Prægning af en meget maadelig Beskaffenhed.

CXCVI. Samme Præg. ✠ ENVT REX ANGLORVM.

✠ SEMAN ON SEB.

20¾ Esch.

Thomsen.

T.III.

CXC VII. Præg som B. † ENVT. REX A:

† PINSTAN: ON SER·EB.

21½ Esch.

Thomsen.

Paa andre Mynter af denne Konge skrives dette Navn VIINSTAN og VYNSTAN; VINSTAN derimod paa en Mynt af Harald Harefod under n. 14. nedenfor.

Snottingaham, nu Nottingham i Mercia.

* 100. Præg som A. † ENVT. REX.

† BL·ACAMAN ON SN.

21 Esch.

Baade i: *Coins of Canut* og hos *Ruding* henføres Mynter med SN og SNO til denne Stad.

Stanford, nu Stamford i Lincolnshire.

* 101. (Till. 52.) Præg som B. † ENVT REX A:

† EDEÐSTAN MO STAN.

Navnet paa Rev. er formodentlig ved en Feiltagelse for det sædvanlige: ÆTHELSTAN.

CXC VIII. Præg som A. † ENVT REX.

† FERERIM ON STA.

Schubart.

* CXC VIII. a. Præg som A. † ENV·T REX:

† FARERIM ON ISTAN.

(Till. T. I.)

18½ Esch.

Thomsen.

Mynten er i Prægningen mislykket og er saavel i Omskriften paa Adv., som især i Begyndelsen af Omskriften paa Rev. utydelig; dog synes den angivne Læsemaade temmelig sikker. Det tilsatte I foran STAN kan enten henføres til det foregaaende N, og have skullet angive dette Bogstavs Fordobling, eller det kan hidrøre fra en forskellig Udtale af Stadens Navn, eller det endelig kan være en blot Feil. Denne og foregaaende Mynt bekræfte forresten hinanden i Henseende til Myntstedet, da foregaaende ellers ogsaa kunde være fra Byen Stafford; ogsaa den af K, Harald Harefod under n. XLI. a. anførte Mynts Oprindelse fra samme Stad bekræftes herved.

CXC IX. Præg som A. † ENVT REX.

† LODPINE ON STAN.

Hr. Appeldorn.

CXC IX. a. Præg som A. † ENV·T REX:

† LEFPINE ON STAN.

Thomsen.

* 102. (Till. 18.) Samme Præg. † ENVT ·REX·.

† LEODEII ON STAN.

20½ Esch.

Omskriften paa Rev. kan paa flere Maader afdeles, det 4de Bogstav kan være enten D eller P, det med to Streger angivne Bogstav kan være baade M og N, efter hvilket Læsningen maa blive meget usikker. Det rimeligste synes, at antage E for en Feil istedet for E, læse: LEOWE MON STAN og ansee dette for et gammelt Navn, hvoraf endnu er tilovers i vores Sprog Navnene: LEWSON og LOWSON.

CC. Præg som B. † ENVT REX AN.

† OXPERD MO STAN.

Thomsen.

CCI. Samme Præg. † ENVT REX A.

† ÐVRVLF ON STAN.

Thomsen.

Suthbury, nu Sudbury i Suffolkshire.

Suthwerke, nu Southwark, engang Hovedstaden i Landskabet Suthrige (Surrey), nu forbunden med London, som Forstad.

Hvilken af disse to Steder følgende Mynter tilhøre, kan ikke sikkert bestemmes.

* 103. (11) Præg som A. † ENVT REX.

† ELPINE ON SVÐ.

21 Esch.

T.III.

CCII. Præg som *D.* † ENVT REX ANLLOR.

† BRVNMAN M SVD.

21 Esch.

Thomsen.

CCII. *a.* Samme Præg. † ENVT REX ANLLOR.

† EADPINE SVÐL.

25½ Esch.

Alberts.

CCIII. Samme Præg. † ENVT REX ANLLORVM.

† LEOFRIE MO SVÐL.

Bülow.

* CCIV. (Till. 16.) Samme Præg. † ENVT REX ANLLOR:

† PVLESTAN SVL.

Udgivet fra Suhms Samling, nu hos Hr. Schubart.

Ogsaa *Ruding* er uvis om, hvilken af de to Byer disse Mynter tilhøre. Da han imidlertid paa Mynter af andre Konger har fundet den første Stads Navn angivet SUDBY, SUTHBY, SUTHB. troer han, at de, som mangle Bogstavet B i Stadens Navn, rigtigst tillægges sidste Stad.

*Tantun, nu Taunton i Somersetshire.** CCIV. *a.* Præg som *D.* † ENVT REX ANLLOR.

† EDRIC O TANTV. (Till. T. I.)

19 Esch.

Thomsen.

Ogsaa hos *Ruding* anføres denne Stad som Myntstad under denne Konge.*Theodford, Theotford, nu Thetford i Norfolkshire.*CCV. Præg som *B.* † ENVT REX A.

† ELFPINE ONN ÐEO.

20 Esch.

Thomsen.

CCVI. Præg som *A.* † ENVT REX.

† ELFPINE ON ÐEOTF.

19½ Esch.

Alberts.

* CCVII. Samme Præg. † ENVT REX.

† ALFPOLD ON ÐEO:

20¾ Esch.

Frost.

CCVIII. Præg som *B.* † ENVT REX ANGL.

† EDRIC: ON ÐE:ODFO.

Thomsen.

* CCIX. Præg som *E.* † ENV REX.

† EDPA: ON ÐEOTVOR.

21 Esch.

Thomsen.

104. Præg som *D.* † ENVT REX ANLLORV.

† LEOFPINE MO DE.

18½ Esch.

CCX. Samme Præg. † ENVT REX ANLLORVM.

† LEOFPINE MO ÐEOD.

Schubart.

CCXI. (Till. 64.) Samme Præg. † ENVT REX ANLLO.

† SDRVMT MO DEO.

Saaledes anført fra Suhms Samling, men i Catalogen over denne læses: THEO, hvoraf skjønnes, at Bogstavet har været Ð, og at Mynten altsaa henhører til denne Stad, da den i det andet Fald havde været at henhøre til DEORABY, nu DERBY. Myntmesterens Navn paa denne Mynt, som nu ikke vides hvor er, er rimeligviis ogsaa læst urigtigen.

CCXII. Præg som *B.* † ENVT REX A.

† ÐVRFERÐ ON ÐEO.

20½ Esch.

Thomsen.

T.III.

CCXIII. Præg som A. † ENVT· RECX:

† PINEMAN ON DEO.

20 $\frac{3}{4}$ Esch.

Frost.

Tottanæss, nu Totness i Devonshire.

* CCXIV. Præg som B. † ENVT RECX AN.

† ELFPINE ON TOTTA:

Thomsen.

* CCXV. Præg som D. † ENVT REX ANGLOR.

† LEOFLER O TOT.

Timm.

LEOFGÆR enten to Navne LEOF, LEIF, og GÆR, GEIR, eller et af begge sammensat Navn.

Wæringvic, nu Warwick i Warwickshire.

* 105. (Till. 29.) Præg som D. † ENVT REX ANGLORV:

† LEOFPI MO PERII.

19 $\frac{3}{4}$ Esch.

Læsningen af Omskriften paa Rev. er noget usikker, især Stedets Navn, dog er den angivne den sandsynligste, hvilken ogsaa en Mynt i *Coins af Canut* p. 24 med Omskrift: LEOVIC ON WERIN synes at bekræfte. Af Tillæggets Udgi-
vere er den aldeles misforstaaet.

* 106. (39) Samme Præg. † CNVD REX ANGLOR.

† LOTEILD ON PE:

21 Esch.

Kunde ogsaa tilhøre nogen anden Stad, f. Ex. WELLES, nu WELS, WEALINGAFORD, nu WALLINGFORD og andre. *Ruding* har samme Myntmester, saavel skreven, som her, som ogsaa: GOTEILTH, GOTEIL, der formodentlig kuns er urigtig Læsning. CUTHGILS forekommer i *Chron. Saxon.*, og er rimeligen samme Navn. Ganske usædvanlig paa denne Mynt er Skrivemaaden af Kongens Navn: CNUD for CNUT. En nye Tegning af Mynten er tilføiet.

Weogornaceaster, Wigerceaster, Wireceaster, nu Worcester i Worcestershire.

* 107. Præg som A. † ENVT REX.

† LEOFSTAN ON PIHRA.

21 Esch.

WIHRA formentlig for WIGRA, da Brugen af Bogstavet H for G, f. Ex. i K. Magnus's Mynter, er meget sædvanlig.

Wiltun, nu Wilton i Wiltshire.

* CCXVI. Præg som D. † ENVT REX ANGLORVM.

† ELFSTAN ON PILTV.

Monrad.

Denne Myntstad forekommer ikke hos *Ruding* i denne Konge, men vel i Æthelred 2. og Edw. Confessor.

Wintanceaster, Winceaster, nu Winchester i Hampshire.

CCXVII. Præg som A. † ENVT· REC·X AN.

† ELFIEN ON PINCE.

21 $\frac{1}{2}$ Esch.

Frost.

I Myntmesterens Navn synes de to sidste Bogstaver EN, ligesom i Navnet WULFWIEN paa Mynten n. CLXXV. ovenfor, at være forsatte for NE, og Navnet at være ÆLFINE, ÆLFWINE.

CCXVIII. Samme Præg. † ENVTT RECX·.

† ELFSILE ON PINC.

21 $\frac{3}{4}$ Esch.

Frost.

CCXIX. En ligedan, men paa Adv. ENVT·, paa Rev. PINCE. 22 Esch.

Frost.

CCXX. Præg som D. † ENVT REX ANGLOR.

† ALFPOLD ON PI.

21 $\frac{1}{2}$ Esch.

Thomsen.

T.III.

CCXXI. Samme Præg. † ENVT REX ANGLORVM.

† EADFINE ON VINCEST.

20½ Esch.

Thomsen.

CCXXII. Præg som E. † ENVT REX.

† LODMAN ON PINCE:

24½ Esch.

Frost.

* 108. Præg som A. † ENVT REX AN.

† LODPINE ··OCA ON PI.

20 Esch.

Paa Mynten ere sikkert to Myntmesteres Navne, men det sidste heraf uvist, da de to første Bogstaver i samme ere utydelige. De synes at være CE eller CR, og da *Ruding* i sin Myntmesterliste under Edward Confessor har: GODWINE CEOCA, kunde det første herefter formodes; dog er CROCA et rimeligere Navn, da det formodentlig er samme som CROC hos *Ruding* i denne Konge, og som CRUCAN, der forekommer paa Mynten n. XXXVIII. ovenfor.

* 109. (Till. 65.) Præg som E. † ENVTE REEX: (saal.)

† L·ADMÆR ON PINCEST.

24½ Esch.

Mærkelige paa denne Mynt ere de runde Bogstaver C og E, som sjelden findes paa denne Konges Mynter.

* 110.⁽¹⁴⁾ Præg som A. dog Hjelmen forskjellig, og uden Baand omkring; istedet for Scepter er et langt Spyd, paa hvis Midte et Kors med to Kugler under.

† ENVT ·RE·X A:

† LEODMÆR ON PINT.

24 Esch.

Et næsten ligedannet Spyd sees paa en anden Mynt af denne Konge hos *Ruding* t. 22. n. 5. Myntmesteren er formodentlig den samme, som paa foregaaende Mynt.

111. (Till. 21.) Præg som D. ENVT REX ANGLORV:

LEOFFINE ON PINC··

23 Esch.

De to sidste Bogstaver paa Rev. ere utydelige, men synes at have været: ST.

* 112.⁽²²⁾ Samme Præg. † EN·T REX ANGLORVM·

† ODA ON VINC·R.

Hvilket det sidste Bogstav er paa Adv., og om overalt et Bogstav, er uvist. Et lige tvetydigt Bogstav paa samme Sted saae vi paa Mynten n. 97. ovenfor. Er Bogstavet her, som det synes, et R eller et D, kan det vel derefter forklares enten: REGNI eller DANORUM. Det udfaldne Bogstav paa Rev. formodes et E, og kan det sidste Bogstav, skjönt det synes et R, vel ogsaa være et A.

* 113. Samme Præg. ENVT REX ANGLORV.

† SIBODA ON VINCE.

20½ Esch.

Om Navnet SIBODA skal læses samlet, eller to Myntmestere, SIBBI og ODA, begge brugelige Navne, derved forstaaes, kan ikke siges.

CCXXIII. En anden med den Forskjel, at paa Adv. er ANGLORVM, paa Rev. VINCEST.

24 Esch.

Thomsen.

CCXXIV. Præg som B. † ENVT REX ANGL.

† PVLNOÐ ON PINC.

Bilow.

Det er uvist, om alle disse Mynter henhøre til Winchester, da vel nogle af dem ogsaa kunne henhøre f. Ex. til Windlesofra, nu Windsor, Wincelsea, nu Winchelsea eller andre Stæder med lige Begyndelses-Bogstaver.

*CCXXIV. a. Præg som E. † ENVT REX ANGL.

† LEOFPINE ON ACXEPO.

(Till. T. I.)

24 Esch.

Thomsen.

Stedets Navn synes her tydeligt nok angivet ved Ordet: ACXEPO; men hvad dette har været for en Stad, og hvad Navn den nu har, hvis den endnu er til, derom har jeg intet kunnet finde.

T.III.* 114. Præg som *B.* † ENVT REX A.

† L·IFINE ON PEEVE:

16 Esch.

Det er vanskeligt at sige, hvad Myntstad her er angivet; mueligt at Winchester, ved Forkortning af P for PIN og en forkert Stilling af V for A, kan være antydet, men ogsaa, at Mynten er fremkommen i noget tilgrændsende Land, uden for det egentlige England.

* 115. En overskaaren halv Mynt. ICI.... Det nederste af et Brystbillede til h. med Scepter foran.

† BRVNS.... Det halve af et stort dobbelt Kors med en Ring i Midten og en Halvmaane paa hver af Enderne; i de to overblevne Vinkler: CX.

9 Esch.

Ruding har paa Tab. 23. n. 15. en Mynt fra Lincoln af denne Konge med ligedan Præg og med PACX. i Vinklerne paa Rev.; og vi formode, at dette Fragment er af en saadan Mynt. Om Stregen foran Kongens Navn paa Adv., som vel kan være istedet for det ellers brugelige Kors, men ogsaa mueligen have en anden Betydning, see Anmærkn. ved n. CXXI. ovenfor.

* CCXXV. Præg som *D.* † ENVT REX ANGLORV.

† IELNL O REMOS.

26 Esch.

Thomsen.

Myntmesterens Navn kan jeg paa denne Mynt ligesaalidt læse eller forklare, som jeg veed at sige, hvad Stad ved Ordet REMOS har skullet være angivet, hvori endog Bogstavet M er usikkert.

Gehalten af Knuds saavel danske som engelske Mynter er ved saa mange af disse, som man paa Probeerstenen har prøvet, befundet at være af god og temmelig lige Beskaffenhed, nemlig fra 14-15, og indtil 15-16 lödig.

III. Barbariske Mynter.

Disse Mynter, der ere i Præg fuldkommen lige med Knuds Mynter, men have enten paa den ene eller paa begge Sider ulæselige eller barbariske Omskrifter, formodes slagne i de omkring England liggende Lande, Wales, Skotland, Irland eller paa Öerne deromkring, dels af Regenterne i deres eget Navn, dels af saadanne, som vare under Knuds Overherskab; og at flere saadanne vare i Skotland og andre Steder, lærer *Suhm* i: *Historie af Danmark*, D. 3. S. 703. De ere sikkert slagne i Efterligning af Knuds Mynter, og ere anførte under deune Konge, fordi nogle af dem have kjendelig hans Navn, og det ellers ikke med nogen Sikkerhed kan bestemmes, hvor og af hvem de ere slagne.

* 116.⁽⁹⁾ Præg som *E*, dog Billedet noget forskjelligt; saavel Figurerne som Skriften paa Mynten af barbarisk Arbeide. Paa Adv. † ENVT REX A.
Paa Rev. † EIODAKI EO PINE O PI. 16 Esch.

At Mynten er fra Winchester, som Udgifterne af Myntværket formene, er meget usikkert; den er forresten af slet, omtrent 8 lödigt, Sölv.

* CCXXVI. Præg som *B.* Barbarisk Omskrift paa begge Sider.*Timm.*

Mueligen kunde Angivelserne paa Rev. forstaaes om en Eric fra Eofervic, og Mynten saaledes være en barbarisk Efterligning af en Mynt fra denne Stad.

* 117. (Till. 2.) Samme Præg, men med andre ganske barbariske Omskrifter.
22½ Esch. omtr. 10 lödig.

* CCXXVII. Samme Præg, med andre Omskrifter.

24½ Esch. omtr. 13 lödig.

Alberts.

* CCXXVIII-XXX. Tre andre af samme Præg, med andre lige uforstaaelige Omskrifter.

Thomsen.

T.IV.

- * CCXXXI. Præg som *D.* Dog med den Forskjel, at Krandsen om Billedet paa Adv. ikkun bestaaer af 3 Buer, og et lidet Kors er tilføiet ved den ene Sammenføining af disse. Omskr. paa Adv. er ulæselig; paa Rev. er: † LODEPE HO IVD. maaskee for LODERE MO LVD. 25 Esch. *Frost.*
- * CCXXXII. Præg som *D.* Den barbariske Omskrift paa Adv. har maaskee skullet være: CNVT REX ANLLORVM. og paa Rev. HITHA EOD M., hvorved de samme Navne her fremkomme, som paa Mynten nedenfor af Harthe-Knud under n. 33. 18½ Esch. 14-15 lödig. *Thomsen.*
- * CCXXXIII. En anden af samme Præg, med aldeles uforklarlige Omskrifter. 16½ Esch. 10 lödig. *Thomsen.*
- * CCXXXIV. En anden af lige Præg, men hvorpaa den buede Ring paa begge Sider er næsten ganske rund. Omskrifterne aldeles uforstaaelige. *Thomsen.*
- * 118. Præg som *A.* Omskrifterne uforstaaelige. 19 Esch. omtr. 12 lödig.
- * 119. En anden lig, men med andre Omskrifter. 18½ Esch. omtr. 8 lödig.
- * CCXXXV. En anden, med andre Omskrifter. 20½ Esch. *Frost.*
- * 120. En anden, med andre ulæselige Omskrifter, og hvis Adv. deri forskjellig, at den har et Stykke af v. Arm, hvori den synes at holde et Kuglescepter. 19 Esch. omtr. 11 lödig.
- * 121. Præg som *A.* men i de to af Vinklerne paa Rev. I. Omskrifterne ulæselige. 19½ Esch. omtr. 11 lödig.
- * 122. En anden, med andre lige ulæselige Omskrifter; i de tre af Korsets Vinkler paa Rev. I. O og et lidet Kors. (Till. T. I.)
123. En halv Mynt af samme Præg og med barbariske Omskrifter, i hvis ene Vinkel paa Rev. er en Ring.
124. Et Hoved af barbarisk Arbeide til v. med et Scepter foran paa Adv., og paa Rev. det sædvanlige mindre Kors af Formen *A.* Omskrifterne ulæselige. 21 Esch. omtr. 10 lödig.
- * CCXXXVI. Samme Adv.
 Ulæselig Omskrift. Et mindre dobbelt Kors, paa hvis Midte et firkantet udsveifet Skjold med tre Kugler paa hver af Spidserne. *Timm.*
 En ligedan Rev. findes paa en Mynt af Knud hos *Ruding tab. 23. n. 24.*
- * CCXXXVII. IID ID IIVT Ð III R NIII. Brystbillede til h. med Hjelm af opstaaende Pigge eller Straaler med Kugler paa Enderne.
 MOIII2 IITA IIIEL. Et stort dobbelt Kors med tre Halvmaaner for Enderne. 22 Esch. *Alberts.*

Præget have vi seet ovenfor baade paa danske Mynter n. V. og paa engelske n. XI; det er altsaa uvist, i hvilket Land denne Mynt kan være slagen. Til Forklaring af Omskrifterne vove vi intet at fremføre.

T.IV.

*CCXXXVIII. † END=I-II DIVII. Brystbillede til h. med en Krone, hvorpaa tre opstaaende Tagger eller Straaler.

Ulæselig Omskrift. Paa Midten af Fladen et lidet Kors.

Timm.

Mynten er ikke af Knuds sædvanlige Præg, men dog synes paa Adv. Navnet: KNUD at være angivet, ligesom ogsaa Ordet: DIULI paa samme kan give Formodning om, at Mynten er fra Dublin (Diffin), hvorfra haves Mynter af Knud hos *Pinkerton: Essay on Medals Vol. 2. tab. 1. n. 13.* og hos *Ruding Tab. 28.*

Gehalten af Knuds barbariske Mynter er maadelig og meget forskjellig; de ere 8, 10, 11, 12, 13 lödige; en enkelt, n. CCXXXII. er 14-15 lödig.

Da den Myntsamling, som i denne Fortegnelse er betegnet med Navnet *Frost*, er under Trykningen af dette Ark efter Eierens Död bleven ved offentlig Auction adspjittet, ere følgende Nummere komne derfra i den Kongelige Samling: No. XI., XII., XVII., XIX., XXV., XXX., LV., LXV., LXXIII., LXXXVI., XCVI., CVIII. a., CIX., CXVI., CXXVII., CXLIV., CLVII., CLXIX., CLXXV., CXC., CCXIII., CCXVIII., CCXIX., CCXXXI.

HAROLD HAREFOD

Konge i England 1035-40.

Skjönt den Konge ikke regjerede i Danmark, have vi, ligesom Udgiverne af det Danske Myntværk, ikke troet at burde udelade hans Mynter i denne Fortegnelse, da vi have medtaget hans Faders og Broders Engelske Mynter, hvilke tildeels ved disse oplyses og med hinanden forbindes. Og var Harold ikke Dansk Konge, var han dog födt Dansk Prinds, og vilde rimelig være bleven Dansk Konge, hvis han havde overlevet sin Broder Harde-Knud.

Harolds Mynter ere af to forskjellige Former med en liden Forandring i den ene af disse. De beskrives her fuldstændigen, hvor de förste Gang forekomme og betegnes da med Bogstaverne: *A.* og *Ba.*, hvortil i det fölgende henvises; ligesom saadant er skeet i Knud d. Stores Mynter. Forresten ere ogsaa Harolds Mynter, ligesom hans Faders, ordnede alphabetisk efter Myntstederne.

A. * I. † H·A·R·O·L·D REX. Brystbillede til h. med Hjelm, hvorum et Baand eller Diadem; Kinden og Hagen med et kort tykt Skjeg.

† P·E·D·E·L·L O·N B·A·D·A·N. Fire Blade eller smaae aflange Skjolde, satte i Kors omkring en liden Rose eller dobbelt Ring, med en Kugle i Midten.

20½ Esch.

Frost.

Ba. * II. † H·A·R·O·L·D R: (*saal.*) Brystbillede til h. med Hjelm, hvorum et Baand eller Diadem, med et Skjold paa Skulderen og et foran Brystet; Kinden og Hagen med et kort tykt Skjeg; foran et Liliescepter.

† P·E·D·E·L·L O·N B·A·D·. Et stort dobbelt aabent Kors, i hvis Midte en Kugle med en Rose eller dobbelt Ring omkring; i hver af Korsets Vinkler en Lilie med to Kugler under Bladene.

49 Esch.

Thomsen.

Begge Mynter ere fra Bath. Af sidste sees, at det sidste Bogstav i Myntmesterens Navn paa förste Mynt, hvor et Hul er i Mynten, skal være et L. Hverken denne Stad eller Myntmester findes hos *Ruding* i denne Konge.

* III. Samme Præg. † H·A·R·O·L·D REX:

† E·L·F·P·E·R·D O·N·N B·R·I:

24 Esch.

Frost.

* IV. En ligedan, men af slet Præg og med forvirret Omskrift paa Adv.

19 Esch.

Thomsen.

Er formodentlig en gammel falsk Mynt.

T.IV.

* 1. Samme Præg. † HARLD REX.

† LEOFFINE ON BRIC.

19 Esch.

Det runde C i Slutningen af Myntmesterens Navn er endnu meget sjældent paa Mynterne.

V. Præg som *A*. † HAROLD REX.

† LEOFFINE ON BR.

19 Esch.

Thomsen.

Foregaaende fire Mynter ere fra Bristol, fordum Bricstove.

VI. Præg som *Ba*. † HAROLD REX.

† LYLDEPINE O LE.

19½ Esch.

Thomsen.

Formentlig fra Canterbury, hvorfra en Mynt med samme Myntmester forekommer ovenfor i *Knud d. Store* under n. XV.; da ellers LE ogsaa kunde antyde Staden Ceaster, det gamle Navn for Chester i Cheshire.

VII. Præg som *A*. † HAROLD REX.

† SPERTINE ON DEO.

21½ Esch.

Thomsen.

Fra Derby, fordum Deoraby.

* 2. (Till. 3.) Præg som *A*. † HAR·OLD RE:

† BOLA ONN DOFRENN:

VIII. Samme Præg. † HAROLD R.

† GINSTAN ON DOFR.

14½ Esch.

Thomsen.

GINSTAN er formodentlig samme Navn, som GUNSTAN, eller, som det skrives paa Mynten ovenfor i *Knud d. Store* n. LXXXIII., GUSTAN. Men denne Mynt, som foruden at være usædvanlig let, er tillige af slet Metal, nemlig omtr. 12-13 lödig, da alle övrige her anförte Mynter af denne Konge ere 15-16 lödige, er sikkert en falsk Mynt. Begge foregaaende Mynter ere fra Dower, fordum Dofra.

3. Samme Præg. † HAROLD REX.

† EDELPINE ON EO.

17½ Esch.

IX. Samme Adv.

† GRIMVL·F O·N EOF.

17 Esch. (meget slidt.)

Alberts.

Mærkeligt er det runde G i Myntmesterens Navn, som neppe forhen paa Mynter af denne Konge er bemærket.

X. Samme Adv.

† DVERGRIM ON EOF.

20½ Esch.

Thomsen.

Hverken denne eller forangaaende Myntmesters Navn forekommer hos *Ruding* i denne Konge. Disse tre Mynter ere fra York, fordum Eofervic.

Bb. * 4. (Till. 4.) Præg som *Ba*, kuns at i Vinklerne paa Rev. er, istedet for Lilierne, en kort Stang med en Kugle for Enden, og to Kugler ved Siderne. † HAR·OLD REC.

† EDMER ON ECXE:

21½ Esch.

XI. Præg som *A*. † HAROLD REX.

† EDSILIE ON ECXEC.

20½ Esch.

Thomsen. Frost.

Begge fra Exeter, fordum Exanceaster, Excester.

T.IV.

* 5. Præg som *A.* † HAR·OLD REX.

† EDPALL M ON ERAN.

17½ Esch.

Navnet EDWALD findes blandt Myntmesterne hos *Ruding*. I Myntstedet er formodentlig E ved Feiltagelse for Γ , og Mynten fra Cambridge, fordum Grantanbryce, hvilken Stad ogsaa forekommer hos *Ruding* i denne Konge. Præget er forresten især paa Adv. meget slet, og Mynten formodentlig en gammel falsk Mynt; dog er dens Gehalt god og lig de övriges.

* XII. (Till. 7.) Samme Præg. † HAROLD RECX.

† EL·FINE ON HAMTV·.

Nu hos Hr. *Timm*.

Fra South- eller North-Hampton, begge fordum Hamtun, hvilken Myntstad savnes hos *Ruding* i denne Konge.

XIII. Præg som *Ba.* † HARO·LD RECX.

† LEOFPINE O HAM.

20½ Esch.

Frost.

Myntstedets Navn er næsten udslidt og uvist; det kan mueligen ogsaa være: BAD.

6. Samme Præg. † HAROLD REC.

† ERNPI ON HEREF.

21½ Esch.

Navnet ERNVI, der ikke findes hos *Ruding*, er formodentlig samme, som ARNVI, der forekommer i *Chronicon Saxonicum*. ARNVID see i Navneregisteret til *Herauds-* og *Bosa-Saga*. Mynten er næsten heel igjennemskaaren, for hastig og let at kunne overbrydes til halve Stykker.

* XIV. Præg som *Ba.* † HAROLD REX·.

† LEOFEN:AD ON HE.

20½ Esch.

Alberts.

Begge foregaaende ere fra Hereford. Navnet LEOFENATH kan saa meget rimeligere antages at være for det sædvanlige LEOFNOTH, som begge Navnene: LEOFENOTH og LEFNNATH forekommer hos *Ruding* paa Mynter fra samme Stad under Edward Confessor.

* XV. Præg som *A.* † HAROLD REX.

† EDPINNE ON LEPE:

20¾ Esch.

Thomsen.

Fra Levis, fordum Læve i Sussexshire, som ikke findes hos *Ruding* i denne Konge.

XVI. Præg som *Bb.* † HAR·OLD REC.

† LEOFPIINE O:N LE.

18¾ Esch.

Frost.

* 7. Samme Præg. † HAR·OLD REX:

† PVL·STAN ON LEH.

18½ Esch.

* XVII. Præg som *A.* † HAROLD REX:

† PVLNOÐ ON L·EHRA.

Thomsen.

I LEH og LEHRA er H formodentlig sat for G, som oftere finder Sted, og disse tre Mynter enten fra Chester eller fra Leicester, hvis Angelsachsiske Navne see i Knud d. Store.

XVIII. Præg som *A.* † HAROLD REX.

† LODRIC ON LINCOL·

19 Esch.

Thomsen.

XIX. En anden, men paa Rev. † LORIC ON LINCOL.

19 Esch.

Thomsen.

XX. Præg som *Ba.* † HAROLD REX:

† L·EFPINE ON LI:

20½ Esch.

Frost.

* XXI. Præg som *A.* HAROLD RECX.

† OSLAC ON LINCO·L.

20 Esch.

Frost, nu *Kongens*.

Mærkeligt er det sidste Chiffre i RECX; som uden Tvivl er et sammensat Bogstav af $\square$ og X, og tillige skal betegne det Kors, hvorfra Læsningen begynder.

T.IV.

XXII. Samme Præg. † HAROLD REX.

† PELREÆFEN ON L·NNE.

17½ Esch.

Thomsen.

Disse Mynter fra n. XVIII, af ere fra Lincoln. Om Myntmesterens Navn paa sidste Mynt s. Anmærkn. til n. LI, i Knud d. Store.

XXIII. Præg som A. † HAROLD REX.

† ELFNOÐ ON LVND.

18¾ Esch.

Thomsen.

XXIV. En anden, men paa Rev. † ELFNOÐ ON LVN LVN. 19 Esch.

Thomsen.

XXV. Præg som Bb. † HAROL·REX.

† BRIHTMER O LVN.

Bülow.

8. Præg som Ba. † HAROLD REX.

† BRVNÆAR ON LV.

20¾ Esch.

XXVI. Samme Præg. † HAROLD REX AN.

† BRVNMAN ON LVND.

Bülow.

AN, som her tillægges Kongens Navn paa Adv., forekommer ellers ikke i denne Konge; uden paa Mynter fra Staden Thetford. S. n. 16. følg. nedenfor.

XXVII. Præg som A. † HAROLD REX.

† EDRICE ONN LVND.

19 Esch.

Thomsen.

XXVIII. Præg som Ba. † HAROLD REC.

† EDRIC ONN LVD.

17¾ Esch.

Frost.

XXIX. Samme Præg. † HAROLD REX.

† EDRIC ON LVND.

21½ Esch.

Frost.

9. Samme Adv.

† EDPOLD ON LVN.

18 Esch.

XXX. Præg som Bb. † HAROLD RE.

† EDPOLD ON LVND.

Walker.

10. (4) Præg som A. † HAR·OLD REX.

† LODPINE ON LVNDE·.

20½ Esch.

11. (4) Præg som Ba. † HAROL·D REX.

† LODPINE ON LVND.

20¾ Esch.

12. Præg som A. † HAROLD EC. (saal.)

† GOLDSILE ON LVN.

17¾ Esch.

XXXI. Præg som Ba. † HAROLD REX.

LEOFRI·C ON LVN.

22½ Esch.

Thomsen.

XXXII. Præg som A. † HAROLD REX.

† LEOFRIC ON LVND.

18¾ Esch.

Thomsen.

T.IV.

XXXIII. (Till. 5.) Præg som *Ba.* Omskriften ikke angiven.

PVLPINE ON LVNE.

Udgiven fra Suhms Samling, i hvis Catalog den dog ei findes; ei heller vides, hvor nu er.

XXXIV. Præg som *A.* † HAROLD REX.

† PVLLAR ON LVNDE.

19 $\frac{1}{2}$ Esch.

Thomsen.

XXXV. En anden, men paa Rev. † PVLLAR ON LVNDI. 16 $\frac{3}{4}$ Esch.

Thomsen.

XXXVI. Samme Adv.

† PVNSILE ON LVND.

21 Esch.

Thomsen.

* XXXVII. Præg som *Ba.* † HAROLD RECX.

† PVNSILE ON LVND.

19 Esch.

Thomsen.

Her møder igjen i Navnet paa Rev., ligesom paa n. 1. ovenfor; det runde G. Samtlige Mynter fra n. XXIII. ere fra London, fordum Lundene.

XXXVIII. Præg som *A.* † HAROLD RECX.

† ELFPOLD O NORÐPI.

21 $\frac{1}{2}$ Esch.

Thomsen.

Fra Norwich, fordum Northvic.

XXXIX. Præg som *Bb.* † HAROLD RECX.

† ELFRED ON SER.

Hartvig.

13. (Till. 1.) Præg som *Ba.* † HAROLD REC.

† LEOFSTAN O SE.

20 Esch.

* 14. Samme Adv.

PINSTAN O:N SE.

18 Esch.

Disse tre Mynter ere fra Salisbury; fordum Searbyrig og Seresberi. Samme Myntmesters Navn, som paa den sidste af disse, og fra samme Stad, forekommer ovenfor under n. CXCVII. i Knud d. Store, hvilket bekræfter Rigtigheden af Læsningen af det sidste Bogstav i Myntstedet, der ellers ogsaa muligen kunde være C; i hvilket Fald Mynten blev at henhøre til Shaftesbury, fordum Sceaftesbyrig.

XL. Præg som *A.* † HAROLD REX.

† BLACAMAN ON SN.

19 $\frac{1}{2}$ Esch.

Thomsen.

Fra Nottingham, fordum Snottingham i Mercia.

Samme Myntmester, og fra samme Stad, s. ovenfor i Knud d. Store under n. 100.

XLI. (Till. 6.) Præg som *Bb.* † HAROLD REX.

† CASERI ON STAN.

Udgiven fra Suhms Samling, nu hos Hr. Schubart.

Navnet, som paa anførte Sted urigtig læses CASTRI, er rimeligen CASGRIM, og sammensat af CAS, maaskee en Forkorting af CASIMIR, og GRIM, et gammelt nordisk Navn.

XLI. a. Præg som *Ba.* † HARLD RECX.

† FERLRIM O STA;

21 $\frac{1}{2}$ Esch.

Alberts.

Sml. n. CXCVIII. i Knud d. Store.

XLII. Præg som *Ba.* † HAROLD LD RE: (saal.)

† LODPINE ON STA:

19 $\frac{3}{4}$ Esch.

Frost, nu Kongens.

T.IV.XLIII. Præg som *A.* † HAROLD REX.

† L·EFRIC ON STANFO.

20½ Esch.

Thomsen.

XLIV. Samme Adv.

† OSPARD ON STANF.

21¾ Esch.

*Alberts.*XLV. Præg som *Ba.* † HAROLD REX.

† ΣP:ART: ON: ΣTA.

18½ Esch.

*Thomsen.*XLVI. Præg som *A.* † HAROLD REX.

† DVRVLF ONN STANFO.

21¼ Esch.

Frost, nu Kongens.

Mynterne med Stan, Stanf &c. ere fra Stamford i Lincolnshire; de med Sta enten fra samme Stad eller fra Stafford i Staffordshire.

* 15.⁽²⁾ Præg som *Ba.* † HAROLD REX.

† LEFPNE ON TAN.

20 Esch.

Enten fra Tamvorth i Staffordshire eller fra Tantun, Taunton i Somersetshire; fra hvilken sidste Stad ere Mynter af Knud d. Store. S. n. CCIV. a. i d. K.

Læsningen af Rev. er rede, naar bemærkes, at de to sidste N stötte sig til Korsets Sider, og derved gjøres fuldstændige.

LEFPNE er formodentlig for det sædvanlige: LEOFVINE. Mynten er i Myntværket baade stukken og læst urigtig.

Denne Myntstad er ikke hos *Ruding* i denne Konge.

* 16. Præg som *Ba.* † HAROLD REX A.

† EL·FPINE ON DEO.

18½ Esch.

XLVII. En anden, men paa Rev. ON DEOD.

22 Esch.

*Thomsen.*XLVIII. Præg som *A.* † HAROLD REX.

† BRVNSTAN ON DEOD.

22 Esch.

*Thomsen.** 17. Præg som *Ba.* † HAROLD REX AN.

† LEOFPINE ON DEO.

17 Esch.

18. Præg som *A.* † HAROLD REX:

† L·EOFPINE ON DEOD.

19½ Esch.

Foregaaende fem Mynter ere fra Thetford, fordum Theotford i Norfolkshire. Det er mærkeligt ved denne Stads Mynter, at paa tre af de her anførte tilføies Kongens Navn A og AN, som ellers meget sielden forekommer i denne Konge; see n. XXVI. ovenfor. Paa *Beckers* Mynt T. I. n. 34. i: *Zweihundert seltene Münzen des Mittelalters*, er Myntstedet SEOD formodentlig urigtig læst for: DEOD; hvad ogsaa Omskriften paa Adv. bekræfter. Forresten er Myntmesterens Navn ikke det forkeerte: *Wynet*, som *Becker* læser, men det bekjendte *Wulfcet* eller *Wulfcetil*.

* 19.⁽³⁾ Samme Adv.

† LODD ON PERINCP.

20¼ Esch.

20. Præg som *Ba.* † HAROLD REX.

† LEOFPIN ON PER.

19¾ Esch.

Begge fra Warwick, fordum Wærinevic.

* 21. (Till. 2.) Præg som *Bb.* † HAROLD REX.

† ED:PERD ON PEL.

21 Esch.

Enten fra Wels eller fra Wallingford, fordum Wealingaford.

T. IV.

* XLIX. Præg som *Ba.* † HAROLD REX.

† AELPI:NE ON PE.

18 Esch.

Thomsen.

Fra en af de ved forrige Mynt nævnte Stæder, hvis ellers det næstsidsste Bogstav paa Rev., som er noget utydeligt, læses rigtig P. Mærkelig er Skrivemaaden i Ælvine med AE istedet for det sædvanlige Angelsachsiske E.

* L. Præg som *A.* † HAROLD REX.

† EL·PIE ONN PEL·INE:

19½ Esch.

Alberts.

Denne er sikkert fra Wallingford.

LI. Præg som *Ba.* † HAROLD REX.

† LODPIINE ON PIL.

Timm.

* LII. Samme Præg. † HAROLD REX. (*saal.*)

† PIDIE ON PINE.

20¾ Esch.

Bülow.

Begge formentlig fra Winchester, fordum Winceaster.

Navnene VIDI og VIG findes hos *Verelius* i *Herauds* og *Bosa-Saga*; paa en Runemynt af Suen Estrithsen nedenfor (n. 26.) forekommer Navnet VEIDEG, der formodentlig er det samme, og synes endnu at være tilbage i det bekjendte Familienavn: VEDEGE.

Ved Prøve paa Probeerstenen af flere af denne Konges Mynter har man fundet dem alle 14-15 og 15 lød., med Undtagelse af den ene, n. VIII., som kun er 12-13 lødig.

HARDE-KNUD

Konge i Danmark 1035-42, tillige i England 1040-42.

I. Mynter med Kongens Billede.

a. *Formentlig Danske.*

T. V.

* I. † HARDE ENVT: Brystbillede til h. med finstraalet Hjelm og Skjold paa Skuldren.

ODÐENR ON LVD. Et stort dobbelt Kors med tre Halvmaaner for Enderne, lagt paa et firkantet udsveifet Skjold med tre Kugler paa hver af Spidserne.

18 Esch.

Thomsen.

* 1. Samme Omskrift. Brystbillede til h. med Hjelm, paa hvilken fire opstaaende Kiler under Böilen, og med Skjold paa Skuldren.

Samme Rev. som forrige.

20 Esch.

Det tredie Bogstav paa Rev. af begge disse Mynter er noget utydeligt, men synes, som angivet, en Fordobling af næstforegaaende. Navnet er sikkert det bekjendte OTHINCAR, og Myntstaden LUND.

* 2. † NVNP † IITIP. Brystbillede med Hjelm, paa hvilken fem Kiler over Böilen.

† R:NLNOINN. Præg som paa forrige.

Uagtet de uforklarlige Omskrifter synes dog denne Mynt, ved dens Lighed med foregaaende, at burde med Föie henføres til denne Konge; saa meget mere, som den er funden tilsammen med næstforangaaende Mynt ved den Opgravning af flere hundrede gamle, mest danske Mynter, samtlige fra det Tidsrum indtil og med K. Sven Estrithsen, som skete i Sommeren 1822 paa Sælsöe-Gods i Sjælland; hvormed nærmere Beretning er givet i *Skandinav. Litterat. Selsk. Skrifter* D. 20.

T. V.

- * II. Uforstaaelig og tildels afslidt Omskrift. Brystbillede med Hjelm, paa hvilken flere smaae Kiler under Böilen; paa Skuldren et Skjold, hvorover et lidet Kors; foran Hovedet ligeledes et Kors.

✠ EMER OII LV.D OÐ. Præg som forrige. 20½ Esch.

Thomsen.

Paa angivne Maade maa denne Omskrift læses, naar efter sædvanlig Skik Læsningen skal begynde fra Korset. Men da saaledes de to sidste Bogstaver: OÐ blive aldeles uforklarlige, Læsningen derimod begyndt fra disse giver temmelig ret samme Navn, som paa forangaaende Mynter n. I. og 1., og samme Myntstad: ON LVD, synes denne Omskrift, forvirret ved Myntskjærerens Skjødsløshed eller Uvidenhed, saaledes rigtigst at kunne forklares.

- * III. (2) ✠ NARÐE CNVT. Brystbillede med finstraalet Hjelm, med Skjold paa Skuldren og foran Brystet.

✠ OVÐENLAR ON L. Præg som paa forrige med den Forskjel, at Skjoldet her ligger oven paa Korset.

Udgiven i Myntværket efter en Tegning hos *Langebek* fra Ass. *Brocmans* Samling i Stockholm. *Keder* omtaler denne Mynt i hans Afhandl. *Numus aureus Othinum exhibens* &c. p. 70, og anfører derved en Mynt af Magnus d. Gode med en fuldkommen lig Rev. (n. VI. under d. K.), hvoraf han slutter, at denne Mynt af Harde-Knud er slagen i Danmark. Skjönt nu begge disse Mynter, som jeg af nys afdøde Hr. Doctor og Kongelig Mynt-Inspector *Rutström* i Stockholm er bleven underrettet, ikke mere findes der, eller vides, hvor ere, kan dog efter *Brocmans* og *Keders* Vidnesbyrd ikke tvivles om, at de have været til og været ægte; men vel kan med Grund formodes, at Afbildningen af Mynten, som her er given efter *Langebeks* Tegning, ikke er nøiagtig; især hvad Billedet angaaer, der har noget fremmedt, som ikke stemmer med det paa denne Konges øvrige Mynter. At forresten Mynterne med dette Præg ere af dansk Oprindelse, bekræftes ogsaa derved, at ingen engelske af denne Konge med saadant Præg findes nogensteds udgivne.

- * 3. (1) ✠ HARÐE CNVT RE. Brystbillede med Hjelm, paa hvilken enkelte Kiler med Kugler imellem under Böilen.

✠ ΣVMERLED ON. Stort dobbelt Kors med tre Halvmaaner for Enderne. 18 Esch.

Om det sidste Chifre paa Adv. er det uvist, om samme blot er et mislykket X, eller et sammensat Bogstav, maaskee af CX eller CS. Reversens Omskrift er i Myntværket baade stukken og læst meget urigtigen.

- * IV. ✠ HARÐE CNVT. Billede som paa forrige med nogen Forskjellighed i Hjelman.

✠ Σ/ERIED OI LVN. Præg som paa forrige, men i to af Vinklerne en Halvmaane. 18 Esch.

Thomsen.

Myntmesterens Navn er sikkert det samme, som paa foregaaende Mynt; og Myntstedet, som paa hin manglede, lærer man at kjende af denne. Mynter med samme Myntmester og lige Reverspræg forekomme, af denne samme Konge under n. XI. nedenfor, af Magnus d. Gode under n. IV. IV. a., og af Sven Estrithsen under n. 141. i disse Konger; hvoraf kan skjønnes, at disse og følgende Mynter med samme Præg af Harde-Knud henhøre til denne Konges danske Mynter.

- * V. ✠ HARÐE CNVT R. Billede omtrent som paa forrige.

✠ OSLOD ON LVND. Kors som paa forrige, men uden Halvmaaner i Vinklerne. 18½ Esch.

Thomsen.

- * V. a. ✠ NARÐE CNVT. Billede som paa forrige, men vendt til v., og foran samme fire Kugler i Firkant.

✠ VLFLIL ON LVD. Præg som paa forrige. (Till. T. I.) 19½ Esch.

Alberts.

- * VI. ✠ HARÐE CNVT. Billede som paa forrige, men vendt til h.

✠ ALFPARD. O LV. Kors som paa forrige, men i hver af de to modsatte Vinkler en Ring, i hver af de to andre en Kugle. 16½ Esch.

Thomsen.

- * VII. ✠ HARE CNV. Brystbillede med finstraalet Hjelm; bag Skuldren et Skjold.

Rev. samme, som paa foregaaende. 17½ Esch.

Thomsen.

T.V.

* VIII. NA CNVT REZ. Brystbillede til h. med finstraalet Hjelm uden Skjold paa Skuldren.

✠ LEFISI ON LI. Sædvanligt Kors; i to af de modsatte Vinkler et mindre Kors med en Kugle i hver Vinkel; i de to andre Vinkler tre paa Korsets Fløie satte smaae Spyde eller Stave.

20 $\frac{1}{2}$ Esch.*Frost, nu Kongens.*

Omskriften paa denne Mynts Adv. kan enten læses som angivet, og, ved sædvanlig Forvexling af N for H, ved de to første Bogstaver HARDE ansees at være antydet; eller den kan læses: CNVT REZ NA, og de to sidste Bogstaver ansees feilagtig satte for AN; i hvilket Fald Mynten blev at tillægge Knud d. Store, med hvis Mynter, n. V. og XI. ovenfor, den har saa megen Lighed. Da efter første Forklaring Skriftens Læsning begynder paa et usædvanligt Sted, maatte til at forsvare denne antages, at det sidste Bogstav i REX, som her virkelig har en besynderlig Dannelse, tillige skulde tjene til at antyde det Kors, hvorfra Læsningen pleier at begynde, og som her ellers mangler; hvilken dobbelte Betydning af dette Bogstav paa flere Mynter, f. E. i Harald Harefod n. 2., 4., 14., finder Sted. Er Mynten Knud d. Stores, kan Myntstedet lige got være LUND og LINCOLN, og Mynten saavel dansk som engelsk; da vi troe Mynter med dette Præg at være tilovers af denne Konge fra begge Lande; er den Harthe-Knuds, er Myntstedet rimeligst LUND, og Mynten dansk, især da Navnet paa Myntmesteren, som sandsynlig er samme som LEFFSI for LEFFSIG, der paa engelske Mynter sædvanlig skrives LEOSIGE, forekommer paa flere Mynter af Magnus d. Gode; see n. 27. følg. og LXIV. i d. K. De usædvanlige Zirater i de to af Korsets Vinkler kjendes hidtil ikkuns paa Irske Mynter, men hvilke ogsaa sædvanligen ere Efterligninger af danske eller engelske Præg.

* 4. Uforstaaelig Omskrift, hvori dog Spoer af Kongens Navn. Brystbillede med Hjelm, ziret med Kugler under Böilen; Skjold paa Skuldren, hvorover et lidet Kors, og ligeledes et Kors foran Hovedet.

✠ A:RDC NO LVDI. Sædvanligt Kors.

18 $\frac{1}{2}$ Esch.

* IX. Uforstaaelig Omskrift. Billede som forrige med nogen Forandring i Hjelmen; foran Hovedet et lidet Kors af fire Halvmaaner med Kugle for Enderne.

Rev. som forrige, dog med en Rose paa Midten af Korset. 16 $\frac{1}{2}$ Esch.*Frost, nu Kongens.*

* X. Uforstaaelig Omskrift, for en Deel lig den paa forrige Mynt. Brystbillede med Hjelm, under hvis Böile Kiler med Kugler imellem; paa Skuldren Skjold.

✠ Ø:ORIETL II LV. Sædvanligt Kors.

18 $\frac{1}{2}$ Esch.*Thomsen.*

Myntmesterens Navn er formodentlig: THORKETIL.

* 5. Ulæselig Omskrift. Billede omtrent som paa forrige, dog uden Skjold paa Skuldren.

✠ ALNR IION L·VDI. Sædvanligt Kors.

17 $\frac{3}{4}$ Esch.

Navnet paa Rev. er maaskee: ALMER, hvilket forekommer hos *Ruding* i Harold 2^e Mynter. En aldeles lig Rev. findes paa en Mynt af Suen Estrithsen under n. LXXXII. i d. K.

* 6. Ulæselig Omskrift. Brystbillede omtrent som paa forrige.

Omskrift mest af Streger. Sædvanligt Kors.

18 $\frac{1}{2}$ Esch.

En aldeles lig Rev. paa en Mynt af Suen Estrithsen see under n. LXXXIII. i d. K.

* 7. ✠ NDDN ✠ DDNV. Billede omtrent som paa forrige med Skjold paa Brystet.

✠ COLSVEIN ON V. Sædvanligt Kors med to smaae Kugler i to af Vinklerne.

17 $\frac{1}{2}$ Esch.

Hvad Omskriften paa Adv. skal sige, vides ikke; paa Rev. synes at være: COLSVEIN ON LV da Bogstavet L, som pleier at tilsættes N, er forglemt.

T.V.

- * 8. † N:DDIINEN: EI. Brystbillede med Hjelm, hvorom et Baand eller Diadem; paa Skuldren Skjold, foran Hovedet et Liliescepter.

Ulæselig Omskrift, mest af Streger og Ringe eller Kugler. Sædvanligt Kors. 17 Esch.

Uagtet det usædvanlige i Hjelmen med Diademet og Liliesceptret, synes dog Mynten, formedelst Ligheden i dens barbariske Omskrifter med de foregaaende, ikke at kunne skilles fra disse.

- * XI. † HCVIDDDCE. Brystbillede med finstraalet Hjelm, paa Skuldren Hjelm, foran Hovedet et lidet Kors og en Ring.

† SVERLED OI LVN. Sædvanligt Kors; i to af Vinklerne en Halvmaane. 19½ Esch.

Thomsen.

Jvnf. n. IV. ovenfor.

Saa mange af foregaaende Mynter, som ved Probeersteen ere prøvede, ere befundne at være 14-15 og 15 lødige.

- * XII. † CNVT XX ANE: Brystbillede med finstraalet Hjelm, Skjold paa Skuldren og et lidet Kors foran Hovedet.

† BRAE MON VIBER. Sædvanligt Kors med en Halvmaane og en liden Kugle i to af Vinklerne, fire Kugler i Kors i de to andre. 13 Esch.

Thomsen.

Omskriften paa Adv. maa vel forklares: CNUT REX ANGLORUM og paa Rev. BRAE MONETARIUS VIBERGENSIS, eller: BRAEM ON VIBERG; da begge Navne synes endnu at være tilbage i de bekjendte Tilnavne: BRAESEN og BRAMSEN. Myntstedet er sandsynlig VIBORG, hvor alt i Knud d. Stores Tid synes at være myntet. S. Anmærkn. til n. IV. i denne Konge.

- * 9. (Uvisse n. 275.) HAFD LN REX T. Brystbillede med Hjelm, bag ved et Skjold, af barbarisk Arbeide.

† BRAEII ON VIBEL. Præg som forrige. 14 Esch.

Adversens i Begyndelsen noget utydelige og overalt temmelig barbariske Omskrift synes at kunne forklares: HAFD for: HARÐ; LN for CNVT og T for DANORUM, hvilken Betydning dette Bogstav oftere har i Suen Estrithsens Rune-Mynter.]

- * 10. (Uv. n. 274.) ADIN REX T. Billede som forrige, men meget afslidt.

† BIAE HON VIBE. Præg som forrige. 14 Esch.

- * 11. (Uv. n. 276.) En anden af samme Præg, men med ganske ulæselige Omskrifter. 11½ Esch. En lig hos Timm 14½ Esch.

XIII. En anden noget forskjellig og med andre ulæselige Omskrifter. 14½ Esch. Thomsen.

- * XIV. (Uv. n. 278.) En anden forskjellig i Billedet og med anden ulæselig Omskrift paa Adv., men paa Rev. samme Præg, og naar læses fra h. til v., uden Tvivl samme Omskrift som paa n. 9. ovenfor.

Mynten er udgiven efter en Tegning hos Langebek fra Etatsr. Kølle's Samling, men vides nu ikke, hvor er.

- * 12. (Uv. n. 277.) En anden med et endnu mere barbarisk Billede, og med ulæselige Omskrifter paa begge Sider. 2 St. lidt forskellige, 15½ og 14 Esch.

- * 13. (Uv. n. 267.) En anden med lige ulæselige Omskrifter. Paa Adv. har Billedet en finstraalet Hjelm af anden Form, end paa foregaaende; paa Rev. har Korset kuns een Halvmaane for hver af Enderne; i to af Vinklerne en Halvmaane med to Kugler, og i de to andre tre Kugler satte i Trekant. 14½ Esch.

- * 14. (Uv. n. 296.) En anden med nogen Forskjellighed i Hjelmen og med andre ulæselige Omskrifter. 12½ Esch.

T.V.

- * XV. En anden med Billedet vendt til v. og med andre Omskrifter. 15 Esch.
Timm.
- * 15. (Uv. n. 297.) En anden med Billedet til h., et Korsscepter foran samme, og andre Omskrifter. 15½ Esch.
- * XVI. En anden med nogen Forskjellighed i Billedet og andre ulæselige Omskrifter; paa Rev. i to af Vinklerne tre Kugler, i de to andre blot een Kugle. 13½ Esch.
Thomsen.
- * 16. (Uv. n. 270.) En anden, hvorpaa Brystbilledet mindre, Hjelmen forskjellig og foran et Liliescepter; paa Rev. har Korset for Enderne tre Halvmaaner, og i to af Vinklerne en Halvmaane, i de to andre tre Kugler i Trekant. Omskrifterne ulæselige. 15½ Esch.
- * 17. (Uv. n. 269.) En anden, hvor Billedet er lidet forskjelligt, og derover fire Kugler. Paa Rev. ere Halvmaanerne i de to Vinkler vendte med Spidserne indad. Omskrifterne ulæselige. 14 Esch.
18. (Uv. n. 271.) En anden noget forskjellig i Billede og Omskrifter. 16 Esch.
- * 19. En anden atter forskjellig. 14 Esch.
- * XVII. En anden forskjellig i Billedet og med Omskrifter næsten blot af Streger. 14½ Esch.
Frost.
- * 20. En anden med forskjellig Hjelm og andre Omskrifter. 14½ Esch.
- * 21. En anden atter forskjellig i Billede og Omskrifter. 12½ Esch.
- * 22. En atter forskjellig; paa Adv. over Billedet et lidet Kors. 16½ Esch.
23. En lidet forskjellig. 14½ Esch.
- * XVIII. En atter forskjellig, og med Omskrift af blot Streger paa Rev. 15½ Esch.
Thomsen.
24. To halve overbrudte Stykker af samme Slags.

Foranførte Mynter fra n. XII. af synes ved de første, nogenlunde forstaaelige Stykker af disse: n. XII., 9., 10., at bestemmes saavel at være af denne Konge, som at være tildels slagne i Viborg; da mueligen nogle af dem ogsaa kunne være fra andre jyske Kjøbstæder. De formenes slagne i Kongens senere Regjeringsaar under hans Fraværelse i England; og maaskee ere ogsaa flere af dem slagne ved hans Jarler eller Lehnsmænd i Provindserne, hvoraf mueligen nogle have ved de barbariske Charakterer, som findes paa dem, villet angive deres egne Navne; skjönt vel Billedet altid har skullet være Kongens.

- * XIX. Ulæselig Omskrift. Brystbillede med Hjelm, paa hvilken 5 Kiler under Böilen, Skjold paa Skuldren og et lidet Kors foran Ansigtet.

Ulæselig Omskrift. Stort dobbelt Kors med en dobbelt Halvcirkel for hver af Enderne, og en kort Stav eller et Scepter i to af de modsatte Vinkler. 20 Esch.

Frost.

Skjönt et lige Rev.-Præg neppe ellers kjendes enten paa danske eller engelske Mynter, synes denne dog, for dens Advers's fuldkomne Lighed med adskillige af foregaaende Mynter, ikke at burde skilles fra disse. Flere af disse, formentlig jyske Mynter, n. 9., 10., 12., 15., 19., 22., ere paa Probeerstenen prøvede og befundne at være 12-13 lödige.

T.VI.

- * XX. † NARÐE CNVT. Brystbillede med finstraalet Hjelm, Skjold paa Skuldren og foran Brystet.

† ARENLERI HONORBE. Et mindre enkelt Kors med en Bue eller Halvcirkel med Kugler for Enderne i hver af Vinklerne. 13½ Esch.

Timm.

N, som sædvanligt, læst for H, er Kongens Navn her ikke tvivlsomt; Myntmesterens Navn, ARNGRIM, egentlig et Nordisk Navn, men som ogsaa forekommer paa en Engelsk Mynt af Edward Confessor hos *Ruding tab. 24. n. 5.*, er det ikke heller; desto uvissere er Myntstedet, som man ikke engang veed, om man skal søge i de tre eller fire eller fem sidste Bogstaver af Rev's Omskrift. Slutningen af denne kan nemlig læses: MON O RBE, MON ORBE og MONORBE, men ingen af Læsemaaderne giver nogen rimelig Formodning om, hvilken Stad man har villet antyde; saa at det endog bliver uvist, om Mynten er engelsk eller dansk; hvilket sidste dog Billedets Lighed med det paa flere af denne Konges danske Mynter gjør sandsynligt. Et lige Reverspræg findes paa nogle sædvanlig for Irske antagne Mynter, hvoraf Tegninger forekomme i *Myntværket* under n. 264., 65., 66. iblandt Uvisse, og i *Simon on Irish Coins, first Addit. Pl. n. 12.*, hvilke, om de ikke snarere henhøre til de i Danmark slagne barbariske Mynter, og ere virkelig Irske, sikkert have haft deres Forbilleder i engelske eller danske Mynter.

- * XX. a. En anden med en høist barbarisk Afbildning af et Brystbillede med to Skjolde foran Brystet og en ulæselig Omskrift paa Adv.; samme Præg som foregaaende og en mest af Streger bestaaende Omskrift paa Rev.

(Till. T. I.) 15 Esch.

Alberts.

- * 24. a. En anden af lige Præg, men med nogen Forskjellighed i Billedet paa Adv., og andre ulæselige Omskrifter. (Till. T. I.) 15 Esch.

Disse to sidste Mynters Lighed i Rev.-Præget med næstforegaaende sikre Mynt af denne Konge, og at den sidste fandtes imellem de mange danske, som i Sommeren 1822 opgroves af Jorden paa Selsøe-Gods i Sjælland, giver dog Formodning om, at de her i Landene kunne være slagne. Begge ere af Gehalt omtr. 14-15 lödige.

- * 25. † NRIC CNVT RE. Brystbillede med Hjelm, hvoromkring lige udstaaende Straaler med Kugle for Enderne.

† ALNOD ON LVND. Et mindre dobbelt Kors. 20½ Esch.

Ved de flere sære og barbariske Skrivemaader, som findes ved denne Konges Navn at være brugte paa Mynterne, kunde det vel være, at dette ogsaa her har skullet være angivet. Imidlertid synes denne Forklaring noget usikker, og en anden fremsættes her, dog blot som en Conjectur til nærmere Bedømmelse. Omskriften paa Adv. kunde nemlig antages at begynde fra et andet Sted, læses: † CNVT REX NRIC, og det sidste Ord forklares ved NORICI for NORVEGLÆ; hvilket, da Norge paa den Tid kaldtes, i det ringeste af Islænderne: NOREGA, og de Norske af den Tids engelske Skribentere: NORICI, ikke synes saa usandsynligt. Mynten maatte da tilhøre Knud d. Store, og være slagen i Anledning af Indtagelsen af Norge, enten blot for at prale med denne Erobring, eller til dermed at bekræfte og befæste dette nye Herredømme. Den kunde saaledes være slagen enten for Knuds Reise til Norge i A. 1028, paa hvilken han næsten ene ved Forhandlinger og Bestikkelser gjorde sig til Herre i dette Rige, for at medtages og paa Reisen at uddeles, eller den kunde maaskee endog under Reisen være slagen ved en medbragt Myntmester; hvilket Myntens Beskaffenhed, der hverken i Henseende til Skjæringen eller Prægningen fornægter et Slags tumultuarisk Arbeide, ikke just modsiger. Myntmesterens Navn, som antages at være: ALFNOTH, forekommer paa Mynter nedenfor af Suen Estrithsen (under n. 59. følg. og 98.) og af Knud d. Hellige (under n. 27. følg.)

- * XXI. † HI... † CNVT XI: Brystbillede med Hjelm, og fire Kugler foran Ansigtet.

† ...ON AROCH: Paa Midten af Mynten: XXO. 14½ Esch.

Thomsen.

Til Oplysning af de mindre tydelige Omskrifter paa denne Mynt, tilføie vi paa Kobbertavlen, under Mærket: XXI. B., Afbildningen af en i Præg aldeles lig og vel conservert Mynt, som findes udgiven i: *Beckers Zweihundert seltene Münzen des Mittelalters. Dresden. 1813. 4. Tavl. II. n. 37.*, hvorpaa Omskrifterne ere: paa Adv. †: HARÐ: CNVT XR, paa Rev. †: C: A: DPINE ON A: AROCH, hvorefter Kongens Navn ikke er tvivlsomt, og Myntstedet ogsaa sandsynligen kan antages at være AROS, det gamle Navn for Aarhus, og Mynten saaledes at henhøre, ligesom endeel af de forhen anførte, til de under denne Konge i de jyske Provindser slagne Mynter. Myntmesterens Navn skal maaskee være: EIADVINE for EDVINE.

- * XXII. En anden med lige Præg, men med andre ganske ulæselige Omskrifter. 15½ Esch.

Frost.

- * 26. En anden noget forskjellig i Billedet paa Adv. og med andre lige ulæselige Omskrifter. 14½ Esch.

Af næst foregaaende Mynter ere n. 25. og 26. ved Probeerstenen befundne: 13-14 lödige.

T.VI.

* XXIII. † FV... CNV. Brystbillede med Hjelm og Skjold paa Skuldren.

† ALFPARD O... Stort dobbelt Kors med tre Halvmaaner for Enderne lagt paa en Krands af fire sammenföiede Buer. 18 Esch.

Devegge.

Da Adv.-Præget paa denne Mynt, saa barbarisk det end er, dog gandske ligner det paa adskillige foregaaende, især n. VI. ovenfor, paa hvilken ogsaa er samme Myntmesters Navn, og Rev.-Præget, som vi have seet i Brug i Danmark under Knud d. Store, vel kan have vedligeholdt sig under den følgende Regjering, finde vi det rimeligt, ogsaa at henføre denne barbariske Mynt til de under K. Harthe-Knud, enten i hans Fraværelse, eller til uroelige Tider, i Danmark slagne Mynter.

b. Engelske Mynter.

* 27.⁽⁴⁾ † HARÐ: LVT REX. Brystbillede til h. med rund Hjelm og Baand eller Diadem omkring, i v. Haand et Scepter med Kuglekors paa Enden.

† EÐESTAN ON BRVCS. Et mindre dobbelt Kors, hvorpaa et firkantet udsveifet Skjold med en Kugle paa hver af Spidserne og en i Midten.

21½ Esch.

Fra Bristol, fordum Brigstove, Brycstove, Bristow.

Formen af denne Mynt, der er aldeles lig Formen E under Knud d. Store, er den mest sædvanlige paa denne Konges Engelske Mynter.

* XXIV. Samme Præg, men i Haanden af Brystbilledet et Liliescepter. † HARÐ CNVT R.

† DODDA ON ECXCEST.

20½ Esch.

Thomsen.

* XXV. Præg som n. 27. † HARÐA CNVT.

† DODE ONN EXECE.

21 Esch.

Thomsen.

Begge fra Exeter, fordum Execester.

Navnet paa Rev. af disse Mynter kan læses forskjellig, efter som man forklarer Characteren D, der dannes næsten ens til at tilkjendegive V og D. *Ruding* har i Æthelred en Myntmester: DODDA, hvorefter han har taget disse samtlige Characterer paa sin Mynt for D. Os synes det dog rimeligere at læse her: VODDA og VODE, og ansee begge for det samme som VODAN, hvilket hos de Tydske var Navnet for ODIN. VODEN forekommer paa flere Steder i *Chron. Saxon.* som et Mandsnavn. Imidlertid findes ogsaa virkelig Navnet: DUDDA i *Chron. Saxon.*, som da mueligen ogsaa her kan have været angivet.

* XXVI. Præg som foregaaende. HARÐA CNVT REX.

† GODRIC ON GLFCE:

21 Esch.

Thomsen.

Fra Gloucester, fordum Gleavanceaster, Gleevecester.

Myntens Adv., som er noget utydelig og forstyrret ved Dobbelpregning, er berigtiget efter *Rudings Tab. 24. n. 2.*

XXVII.⁽⁶⁾ Samme Præg men med Liliescepter. † HARÐA CNV.

† PVLPI ON HVNTA.

Fra Huntingdon, fordum Huntandune.

Mynten er udgivet i Myntværket efter *Langebeks* Tegning fra hans egen Samling, men vides nu ikke, hvor er.

* XXVIII. HARÐA CNVT REX. Brystbillede til v. med rund Hjelm, hvorum et Baand eller Diadem, med en Halvmaane foran paa samme.

† EEELPINE ON LANE. Fire Blade eller smaae aflange Skjolde satte i Kors omkring en Rose eller dobbelt Ring med en Kugle i Midten.

20¾ Esch.

Thomsen.

Denne Mynt, der er mærkelig ved det særegne i dens Adv.-Præg, er rimeligen fra samme Stad som n. LXXXIII. i Knud d. Store, der har samme Myntmester og Myntstaden skreven der: LAN. Om denne, formentlig Lancaster, s. Anmærkningen til anførte Mynt i Knud d. Store. For Myntformen jvf. n. 31. nedenfor.

* XXIX. Præg som n. 27. † HARÐA CNV.

† COLLRIM ON LINE:

22½ Esch.

Frost.

T.VI.

* 28. (5) Samme Præg med Liliescepter. † HARÐ ENVT R.

† LEO...C ON LIN·COL.

20 Esch.

Navnet paa Rev. har formodentlig været LEOFRIC.

XXX. Præg som n. 27. † HARÐ ENVT R.

† OSFERÐ ON LINCO.

21½ Esch.

Thomsen.

* XXXI. Samme Præg. † HARÐA ENVT.

† SVMERLED ON ·LIN.

21¾ Esch.

Frost.

Foregaaende fire Mynter ere fra Lincoln.

* 29. (3) † HARÐE ENV. Brystbillede til v. med en zirlig Hjelm.

† ASLAC ON LVNDEIO: Fire Snirkler sammensatte til et zirligt Kors, med en Kugle inden i, og fire omkring. 20½ Esch.

For Prægets Zirligheds Skyld, hvilket ikke synes saa vel at passe til de danske Myntsteder paa de Tider, og for Adversens Lighed med Mynterne n. 32., 33. nedenfor, der sandsynligen ere engelske, ansee vi ogsaa denne Mynt for engelsk; thi Myntmesterens Navn, skjönt nordisk, forekommer paa engelske Mynter af Knud d. Store hos *Ruding*. En Mynt med samme Myntmester af K. Harthe-Knud efter et mærkværdigt og hidtil eneste Exemplar i det Kongel. Myntkabinet i Berlin, tilføie vi under: 29. B. Tegningen af, meddeelt os af Hr. Cancellieraad *Thomsen*, og sammes Beskrivelse:

* 29. B. † HARÐA ENVT RX. Brystbillede til h. med Hjelm, hvorpaa lige opstaaende Straaler; foran et Liliescepter.

† ASLAC ON LVIID: Et mindre dobbelt Kors, i hvis Vinkler: CRVX.

Dette er netop det gamle Præg, som findes paa Æthelreds Mynter, og paa de tre mærkværdige Stykker af Suend Tveskjeg, Oluf Tryggesen i Norge og Oluf Skötkonning i Sverrig, om hvilke s. *Skandinav. Litt. Selsk. Skrifter*, D. 21., og det er mærkeligt, at dette Præg er bleven tilbagekaldet under denne Konge. Men om dette er skeet i det Engelske eller det Danske Lund, tør jeg ikke bestemme, men troer dog snarere det sidste; formoder ogsaa herefter, at lige Mynter have været til af Knud d. Store, skjönt saadanne hidtil ikke ere bekjendte. En med lignende Præg forekommer derimod senere i Suen Estrithsen under n. XLVI. i d. K.

* 30. † H·RA ENV. Brystbillede til h. med finstraalet Hjelm og Diadem omkring; foran et Liliescepter.

·EARL ON LVNDE. Et mindre dobbelt Kors med en Ring i Midten.

13 Esch. (Mynten afslidt og et Stykke afbrudt.)

See om denne Mynt Anmærkn. til n. XI. i K. Magnus.

* 31. † HADA ENVT R. Brystbillede til h. med rund Hjelm og Diadem omkring.

† EADPOLD ON LVND. Kors af fire Blade eller aflange Skjolde med en Rose eller dobbelt Ring i Midten, hvori en Kugle. 19 Esch.

Er en sædvanlig Myntform under Harald Harefod, men i denne Konge meget sjelden. S. n. XXVIII. ovenfor.

* XXXII. Præg som n. 27. med Liliescepter. † HARÐ ENVT R.

† LODRIC CALIC ON LV.

20 Esch.

Thomsen.

To Myntmestere synes her angivne, hvoraf Navnet paa den sidste: CALIC, som ogsaa maaskee kan være et Bienavn, neppe ellers forekommer.

XXXIII. Præg som n. 27. † HARÐA ENV.

† LIFRIC ON LVNDEN.

19 Esch.

Thomsen.

* 32. † HARNÐE ENV. Brystbillede til v. med en rund zirlig Hjelm.

† L·EOFPINE ON LVND. Et lidet Kors paa Midten af Mynten. 21 Esch.

En aldeles lig hos *Frost*, 19½ Esch.

T. VI.

* 33. Samme Adv.

✠ HITA·COD ON L. Stort dobbelt Kors med en Ring i Midten, hvori en Kugle; i hver af Vinklerne en Lilie med tre Kugler omkring. 24½ Esch.

Denne Mynts Reverspræg er sædvanligt paa Harald Harefods Mynter, men findes ikke paa nogen bekjendt dansk Mynt. Jeg slutter heraf, at denne Mynt er slagen i England, og for Ligheden af Adverspræget maa da det samme antages saavel om næstforegaaende Mynt som om n. 29. ovenfor. Myntmesterens Navn paa denne Mynt er uvist; saavel fordi det første Bogstav kan læses baade N og H, som et Bogstav i 2det Feldt er ved Misprægning ukjendeligt, og man endelig ikke kan vide, om en eller to Myntmestere her have været angivne. At denne Mynt forresten er fra samme Stad som næstforegaaende, beviser Adversernes fuldkomne Lighed. Sammenl. for Omskriften paa Rev. n. CCXXXII. i Knud d. Store.

* XXXIV. ✠ REX HARE II. Brystbillede med Hjelm og Diadem omkring.

✠ OVÐNEAR ON LV. Et mindre dobbelt Kors med en Ring i Midten. 24¼ Esch.

Frost.

Kongens egentlige Navn er her udeladt, dog synes de to Streger i Slutningen at skulle betyde de to første Bogstaver af samme: CN. At Mynten er af denne Konge, beviser dens Overensstemmelse med n. 30. ovenfor; og saavel dette, som at Navnet OTHINCAR, der oftere forekommer paa Danske Mynter, ogsaa findes paa Engelske, beviser en Mynt med fuldkomment engelsk Præg, hvoraf vi her tilføie en Afbildning under XXXIV. B., efter et Exemplar i den Kongel. Myntsamling i Stockholm.

* 34. (Till. 5.) Præg som n. 27. ✠ HARÐ CNVT.

✠ OSMVND ON NORPI. 24¾ Esch.

Fra Norwich.

* XXXV. Samme Præg. ✠ HAÐA CI·T RE.

✠ EL·ERIC ON PI··· ER.

Thomsen.

Myntstedets Navn er, da Mynten er afslidt og et Stykke afbrudt, uvist; det synes at være Winchester, og det udfaldne i Omskriften at kunne udfyldes: PINCSTER.

* XXXVI. Samme Præg men med Liliescepter. ✠ HARÐ CNV REX.

✠ SEPINE ON PINEEST: 22 Esch.

Frost.

Det ene E i Myntstedet er feilagtig for C, og Mynten sikkert fra Winchester.

* XXXVII. (7) ✠ HARÐA CNVT RE. Brystbillede med Hjelm og Diadem omkring, vendt til venstre.

✠ ELFPINE ON PICE: Fire Blade eller smaae Skjolde lagte paa en dobbelt Ring, med en Kugle i Midten.

Denne Mynt er udgivet i Myntværket efter en falsk og meget forstørret Tegning heraf, som findes i *Bircherod: Specimen antiquæ rei monetariæ Danorum*, hvor den formodentlig er tagen fra *Spelman*. Da Mynten ikke findes hos os, er dens nye Afbildning gjort efter *Ruding tab. 24. n. 1.* i denne Konge. Myntstedet bør sandsynligt læses: Wige, for Wigera-Ceaster, det gamle Navn for Worcester.

* 35. (Uv. n. 291.) Sædvanligt Præg, som n. 27. med Liliescepter, dog Billedet vendt til v. og i en barbarisk Smag. Omskrifterne paa begge Sider barbariske. 14 Esch.

* 36. Ulæselig Omskrift. Brystbillede til h. med finstraalet Hjelm og et Kors-scepter foran.

Ulæselig Omskrift. Et lidet Kors paa Midten af Mynten. 16 Esch.

Begge Mynter ere sandsynligen barbariske Efterligninger af denne Konges engelske Mynter, fra noget af de til England tilgrænsende Lande eller Riger.

Foregaaende denne Konges saavel engelske som danske Mynter ere, saavidt de paa Probeerstenen ere prøvede, befundne at være i Almindelighed 14-15 og 15 lödige; nogle, som n. 9., 10., 12., 22., 36. og fl. 13-14 löd.; n. 35. 12-13 löd.; n. 30. 12 löd., men hvilken sidste ogsaa rimelig er en falsk Mynt.

II. Mynter uden Kongens Billede.

* XXXVIII. (Till. 1.) ✠ HARÐA CNVT R:✠. En slangeformig Figur.

✠ FARÐEIN O·N LVND. Fire Halvcirkler eller halve Skjolde fæstede saaledes til den indre Kreds paa Mynten, at de efterlade et Rum i Form af et bredt Kors, i hvis Midte og i hver af Flöiene er en Kugle.

19½ Esch.

Thomsen.

36. a. En aldeles ligedan.

Nylig erhvervet fra den Büloweske Samling for den kongelige.

* S. a. ✠ H·A·R·Ð·E· CN·V·T R·1. Slangeformig Figur, lidet forskjellig fra den paa foregaaende Mynt.

✠ OSLOD M·ON LVID. Samme Præg som paa forrige. 17½ Esch.

* S. b. ✠ HARÐE C·VT REX IO. Samme slangeformige Figur, men vendt til den anden Side.

✠ ALFPINE ON LVNI. Præg som paa forrige. 19 Esch.

For Sjeldenhedens Skyld af dette Slags Mynter med Kongens tydelige Navn, og til at bekræfte, at disse synderlige Præg, endog hvor Indskrifterne ere aldeles ulæselige, sandsynligen bør henføres til denne Konge, have vi tilføiet Beskrivelsen, med nøiagtige Afbildninger, af de to foregaaende Mynter, der velvilligen have været os meddeelte fra det kongelige Myntkabinet i Stockholm, og for hvis Ægthed vi derfor kunne indestaae.

* XXXVIII. a. ···RÐE CNVT RE-. Figur som paa forrige.

✠ ALF···· N-LVN. Præg som paa forrige. (Till. T. I.)

Thomsen.

Et stort Stykke af Mynten er afbrudt.

* XXXIX. En anden, med nogen Forskjellighed i Slangens Figur, og med aldeles ulæselige Omskrifter.

19½ Esch.

Frost.

* 37. (Uv. n. 261.) En anden, med Slangen vendt til den anden Side, Skjoldene paa Rev. større, og med andre ulæselige Omskrifter. 20½ Esch.

* 38. En anden, lidet forskjellig, og med andre Omskrifter. 21½ Esch.

* 39. En anden, med nogen Forskjellighed i Slangens Figur, Skjoldene paa Rev. mindre, og hvert bestaaende af to Halvcirkler med en Rad af Kugler imellem, og et lidet Kors i hvert. Omskrifterne aldeles ulæselige.

19½ Esch.

XXXIX. a. En halv Mynt af samme Præg, men med andre Omskrifter. 9 Esch.

Alberts.

Om disse Mynter ere fra England eller Danmark, kan ikke siges med Vished, dog er det sidste rimeligt, da saa mange af dem kjendes og ere fundne i disse Lande. Den sidst anførte med flere ligedanne var imellem dem, som paa Selsøe-Gods i Sjælland 1822 opgroves.

* XL. Ulæselig Omskrift. Paa Midten af Mynten, som det synes, et Kors paa en Stang, omgivet af Stængler og Blade.

Ulæselig Omskrift. Præg lig det paa foregaaende, dog inden i Skjoldene intet Kors men smaae Kugler istedet, og paa Midten af Mynten 5 Kugler.

18½ Esch.

Alberts.

Et Stykke af Mynten er udfalden, som gjør især Præget paa Adv. usikkert, hvilket dog, hvad ogsaa af den nøiagtige Afbildning skjønnes, synes rimeligen at være det angivne. For Overensstemmelsen af Reversens Præg med foregaaende anføres Mynten her, til hvis nærmere Forklaring forresten intet videre kan siges.

T.VI.

- * 40. (Till. 2.) ✠ HARÐE LENVT NVN. Paa Midten af Mynten et lidet Kors.
✠ ALFRIC ON ALABV. Et mindre Kors med en Ring over Midten af samme.
13 $\frac{3}{4}$ Esch.
- * 41. (Uv. n. 263.) En anden af lige Præg, men med ulæselige Omskrifter. 15 Esch.
- * 42. (Uv. n. 262.) En anden med samme Adv., men med en anden Omskrift paa Rev.
15 Esch.

Den første af foregaaende tre Mynter bestemmer ved dens tydelige Omskrift paa Adv., hvem disse tilhører. Hvad det sidste Ord NVN angaaer, som paa flere Mynter med uforstaaelig Skrift forekommer, er det muligt, at saadant kan ved Feiltagelse eller antagen Brug være sat for KUN, og at skulle betyde KUNNING. At det overblevne af Stedets Navn paa Rev., som temmelig sikkert kan læses ALABU, udtydes AALBORG, der allerede hos Adam af Bremen nævnes som en anseelig Stad, og Mynten saaledes ansees for dansk, er vel ikke sikkert, men dog sandsynligt; helst om de ved Indskrifterne: VIBER og AROCH paa Mynterne n. XII. og XXI. ovenfor yttrede Formodninger maatte findes antagelige.

Mynterne i denne Afdeling, n. XXXVIII-XL. tilsammen, ere befundne ved Probeerstenen 15 lød., n. 40. 41. 42., 14 lød.

MAGNUS DEN GODE

Konge i Danmark 1042-47, (i Norge 1035-47).

I. Mynter med Kongens Brystbillede.

T.VII.

- * I. ✠ MAHNVΣ REX D. Brystbillede til h. med riflet Hjelm; foran Brystet et Skjold.
✠ COL·SVEIN ON LVN. Stort dobbelt Kors med tre Halvmaaner for Enderne.
19 $\frac{1}{2}$ Esch.
Thomsen.
- * II. ✠ MAHNVΣ REX: Brystbillede til h. med rund Hjelm ziret med Spidser eller Tagger; paa venstre Skulder et Skjold.
✠ IIVNE ON LVD. Præg som paa forrige. 17 $\frac{3}{4}$ Esch.
Thomsen.

Navnet paa Rev. er formentlig HUNE, hvorefter uden Tvivl det sammensatte Navn: HUNEVINE paa Knud d. Stores Mynter (hos *Ruding*), og hvorefter formodentlig ogsaa Navnet paa det bekjendte Slot HUNEHALS i N. Halland. Det synes endnu at være tilbage i Familienavnet HUNÆUS. En Grev HUNO omtales hos *Suhm, Hist. af Danm. IV. S. 265.*

II. a. En anden med samme Adv., men paa Rev. ✠ IIVNE O:N L. 18 Esch.

Thomsen.

- * III. ✠ MAHNVΣ RE. Billede som paa foregaaende, med nogen Forandring i Hjelmen.
✠ LEFSI: ON LVD: Præg som paa forrige. 15 $\frac{1}{2}$ Esch.
Thomsen.

Mynten er meget afslidt og næsten heel igjennemskaaren til hastig at overbrydes.

T.VII.

* IV. † MAHNVΣ REX. Præg som paa forrige, med Forandring i Hjelmen.

† ΣVMERLED ON. Præg som paa forrige. 20½ Esch.

Thomsen.

* IV.a. † IIAHNVΣ RX. Billede omtrent som paa forrige.

† ΣMERLED OI LVN. Kors som paa forrige, med en Halvmaane i to af Vinklerne. (Till. T. I.) 17 Esch.

Thomsen.

Det er mærkeligt, at Mynter haves af Harthe-Knud (n. 3., IV. i denne Konge) med Reverspræg saa lige dem paa næstforegaaende Mynter, at de synes prægede med samme Stempler. Heraf kan saavel rimeligen sluttet, at disse her anførte Mynter ere af Magnus den Gode fra hans Regjerings Begyndelse, som at hine af Harthe-Knud ere fremkomne her i Danmark, og ikke ere fra det engelske Lund, (London).

* V. Adv. som n. IV.

ÐVRSTIN ON LVDI. Et stort dobbelt Kors med tre Halvmaaner for Enderne, paa hvis Midte et lidet firkantet udsveifet Skjold, med en Kugle i Midten og tre Kugler paa hver af Spidserne. 19½ Esch.

Frost, nu Kongens.

Navnene: DVRSTAN og THORSTEIN (med Runer) forekomme paa Mynterne n. XXXIX. og LXVIII. nedenfor.

* VI. (Norske Mynter n. 2.) Adv. omtrent som forrige.

† OVÐENCAR ON L. Præg som forrige, kuns at Skjoldet er større og Præget overalt grovere.

Udgivet i Myntværket efter en Tegning hos *Langebek* fra Assessor *Brocmans* Samling i Stockholm. (S. Noten til Mynten n. III. i Harthe-Knud). Da forresten denne Mynt, som vi ikke selv have seet, og her er stukken efter Kobberet i Myntværket, er i Præget saa lig næstforegaaende, bekræftes herved Rigtigheden af samme; ligesom ogsaa Ligheden af disse Mynter med n. I. følg. i Harthe-Knud beviser, at disse sidste rigtigheden antages for at være slagne i Danmark.

* VI.a. † MAHNVΣ REX. Brystbillede med riflet eller finstraalet Hjelm, som paa n. I. ovenfor.

† TOCI ON LVND. Stort dobbelt Kors med tre Halvmaaner for Enderne; i to af Vinklerne to smaae Kors, i de to andre to Kugler. (Till. T. I.)

Thomsen.

* 1. † MAHNVΣ REX. Brystbillede til h. med en spids Hjelm; foran et Scepter med Kugler for Enden.

† ÐORLEFI ON CI ΣLAI. Et mindre dobbelt Kors med en Ring i Midten, hvori en Kugle; Vinklerne indvendig forbundne ved Halvcirkler, deruden om fire Ringe med Kugle i. 20¼ Esch.

Præget af denne Mynt er det samme, som Formen B. i Knud d. Store, men er ogsaa brugt af den samtidige svenske Konge Anund Jacob, som en Mynt af denne beviser, der er udgivet af *Brenner, Keder* og af os i en Afhandl. i *Skand. Litt. Selsk. Skrifter B. 21: Om de ældste Nordiske Mynter*. Myntmesterens Navn, THORLEIF er formodentlig det samme, som paa Mynten n. LXXXIX. nedenfor skrives THURRIF. Myntstedet, som her angives ved: CI ΣLAI formenes at kunne læses: CIVITAS SLANGERUP, hvilken Stad paa denne Tid ikke var ubetydelig, da Suen Estrithsen her jevnlig opholdt sig, og K. Erik Eiegod fødtes her omtr. 1056. At CI for CIVITAS tilføies Stadens Navn, forekommer paa flere Mynter af denne Konge og af Suen Estrithsen. Mærkelig er Skrivemaaden i Kongens Navn med et H for G paa alle foregaaende Mynter; enten at Navnet paa den Tid saaledes er bleven udtalt, eller at H tillige er bleven brugt for G. Paa adskillige af de følgende Mynter findes Bogstavet h for G i Kongens Navn.

Flere af denne Klasses Mynter ere af en kyndig Mand prøvede paa Probeerstenen, og befundne at være omtrent 13-14 lødige.

T.VII.

II. Mynter med en siddende Christus, hvorom Kongens Navn, paa Adv.; et zirligt Kors med latinsk Omskrift paa Rev.

Billedet paa Adv. af denne Classes Mynter er en siddende Christus eller Salvator mundi, aldeles som han forestilles paa de græske Keiseres Mynter af 10de og 11te Aarh., f. Ex. hos *Banduri* p. 747, 748, 753 o. s. v. Anledningen til dette og andre græske Præg paa denne og næstfølgende Konges Mynter maa sandsynligen tilskrives dels K. Magnus's Farbroders, Harald Haardraades, Hjemkomst til denne Tid fra Constantinopel med sine store Skatte, dels de mange græske Keisermynter, som saavel vare paa disse Tider almindelig udbredte i Europa, som især de tilbagevendende Væringer sikkert have hjembragt til disse Lande.

- * 2. ✠ MÆGNVS REX. En siddende Christus med Glorie om Hovedet, hvori sees de tre Fløie af Korset, h. Haand opløftet, foran Brystet en firkantet Plade med fem Kugler, Billede paa Evangeliebogen. Ved h. Side af Hovedet et lidet Kors, ved v. Skulder to smaae Halvmaaner.

✠ ALFVARD: KIDEBIARD. Et kunstigt Kors af fire smaae Firkanter, med en Kugle i Midten og tre Kugler paa hver af Spidserne.

2 St. 20 Esch og 18½ Esch.

3. En anden, med sædvanligt M i Kongens Navn og intet Kors ved Siden af Billedet paa Adv. 19½ Esch.

4. En anden, men Navnene paa Rev. skrevne: ✠ ALTVARD KIDEBIAL.

- * 5. En anden, men paa Rev.: ✠ ALTVARD: KNIRDA: 2 St. 20½ Esch og 18 Esch.

Hvorledes det sidste Navn bør læses, da Bogstavet: D baade kan antages for D, P og V, og Navnet ellers neppe er kjendt, er meget uvist.

6. En anden, men paa Adv. to smaae Kugler ved Siden af Hovedet; paa Rev. ✠ ALFVARD ON LVNDI. 2 St. 18 Esch og 20 Esch.

- * 7. En anden, men i Kongens Navn: h istedet for E; neden til h. af Billedet et opreist Liliescepter, ved v. Skulder to Kugler. 2 St. 19 Esch.

- * VII. En anden, men uden Scepter eller Kugler paa Adv., og paa Rev. ✠ ARLO ESK ON LVND. (Till. T. I.) 16½ Esch.

Thomsen.

Navnene paa Rev. ere formentlig: ARGOT (ARGUDT i *Heralds* og *Bosa-Saga*) og ESKIL; men om Til sætningen foran Bogstavet E skal angive dette som et Æ, da Navnet vel ogsaa er udtalt ÆSKIL — det hed tidligere ASKEL — eller det skal antyde et sammensat Bogstav, maaskee et T tillige for det foregaaende Ord, eller det ingen Betydning har, derom tør man intet bestemme.

- * VIII. En anden, men med: E i Kongens Navn, og et lidet zirligt Kors ved h. Side af Hovedet; paa Rev. ✠ ARRNI ON LVNDI: I. 18½ Esch.

Frost, nu Kongens.

- VIII. a. En anden, men uden Korset ved Siden af Hovedet paa Adv. 17½ Esch.

Thomsen.

Navnet ARNI forekommer paa Mynten n. 120. af Suen Estrithsen og er ellers ikke ubekjendt.

- * 8. En anden, men paa Adv. M, som paa n. 2., i Kongens Navn, og en Kugle til h. Side af Billedet; paa Rev. ✠ ASER ON DENTOICM. 19 Esch.

Ligedanne hos Frost, 16½ Esch; hos Thomsen, 20½ Esch.

Hvilket Myntsted her er angivet, er saa meget mere uvist, som man ikke kan bestemme, om det første Bogstav heraf er et D eller et V. Som en Gising foreslaaer man at læse: VENTOR. CI. M. for VENTORUM CIVITAS MONETARIUS og forstaae derved: Staden i Vendernes Land, eller den af Magnus indtagne og tildeels ødelagte Stad, Jomsborg med tilliggende Omegn, som uden Tvivl har i nogen Tid derefter været besat ved Danske, og hvor muligen ved nogen Foranledning Mynt engang kan være slaet.

T.VII.

9. En anden, men paa Adv. M i Kongens Navn og en Kugle ved h. Side af Hovedet; paa Rev. ✠ ATSOR ON LVNDITON. 2 St. 22 Esch og 15½ Esch.
10. En anden, men paa Rev. ✠ ATSOR ON LVNDIITOI. 2 St. 18 Esch og 19½ Esch.
- * 11. En anden, men paa Adv. til h. Side af Hovedet en Kugle, til v. Side af Billedet en Ring med tre Halvmaaner over; paa Rev. ✠ ATSOR ON LVNDIONI. 19½ Esch.
- * 12. En anden, men paa Adv. III for M i Kongens Navn og ingen Ring med Halvmaaner ved Billedet; paa Rev. ✠ ATSOR ON LVNDIIICI. (maaskee at læse: MONETARIUS CIVITATIS). 18¾ Esch.
13. En anden, men paa Adv. M i Kongens Navn og Ring med Halvmaaner ved Siden af Billedet; paa Rev. ✠ ATSOR OII LVI FII LOI. 20¼ Esch.
- IX. En ligedan, men uden Ringen med Halvmaanerne paa Adv. 19¾ Esch.
Frost.
- * 14. En anden, men paa Rev. ✠ ATSOR: PAA: ON LVDH. 18½ Esch.
Navnet PAA forekommer som Tilnavn i nordiske Navne og har maaskee ogsaa her samme Betydning; dog kan det vel ogsaa have været et Egennavn, og er uden Tvivl endnu tilovers i de Byers Navne: PAARUP. See n. XLVI. og Anmærkn. til n. LXI. nedenfor. Det sidste Bogstav paa Rev. er formentlig et M for MONETARIUS.
- * 15. En anden, men paa Adv. to smaae Kors til h. Side af Hovedet; paa Rev. ✠ BOSA ON LVNDI:O. 1 St. og et halvt. 17½ Esch.
- 15.a. En anden lig, men med: BOS· ON LVNDI: O. 18½ Esch.
Mueligt dog at Bogstavet A er udfaldet, da Spoer heraf og Plads hertil synes at være tilbage.
- * 16. En anden med et Kors med Kugler for Enderne til h. Side af Hovedet, og paa Rev. ✠ BOSSII ON LVIID:IIII: 19¾ Esch.
BOSA og BOSS eller BOSSI ere formodentlig eet Navn; det første er bekjendt af *Herauds* og *Bosa-Saga*, det sidste forekommer paa en Mynt af denne Konge n. 58. nedenfor, maaskee ogsaa paa Runemynten n. XLVIII., og paa Knud d. Helliges Mynter. En THORLAUG BOSI nævnes i K. Hagen Hagensens Historie af *Snorro. Fol. Udg. T. V. p. 294.*
- * 17. En anden med en Halvmaane og en Kugle ved Siden af Hovedet, og paa Rev. ✠ CADI ON LVNID III T: 19¾ og 20 Esch. 2 St. lidt forskellige.
Skjönt det første Bogstav C er paa disse Mynter aldeles tydeligt, og Læsningen af Navnet: CADI derefter ikke tvivlsomt, er det dog mueligt, ved den store Lighed i Skrivemaaden af C og F, at Navnet her skal være: FADI, hvilket saavel under denne Konge som under Knud d. Hellige oftere forekommer, da Navnet CADI derimod neppe ellers er kjendt. S. n. XIII., XIV., XV. strax nedenfor.
- * 18. En anden, men paa Adv. III i Kongens Navn, tre Kugler ved h. Side af Hovedet og en Halvmaane ved v. Side af Billedet; paa Rev. ✠ CARL: O LVNDIO II LIP. 2 St. og et halvt. 18¾ og 20¼ Esch.
19. En anden uden Halvmaane ved Billedet, der dog maaskee er afslidt. 16¾ Esch.
- X. En anden, med Kuglerne og Halvmaanen paa Adv. og paa Rev. CARL O LVNDIO:IIF. 17 Esch.
Frost.
- * 20. En anden, paa Adv. M i Kongens Navn, ved v. Side af Billedet en liggende Halvmaane; paa Rev. ✠ CARL: O LVNDIO II LII. 20 Esch.
21. En anden med: ✠ CARL: O LVNDION LIF. 19 Esch.

T.VII.

22. En lig, men paa Adv. ved h. Side af Hovedet paa Billedet to smaae Kugler. 19½ Esch.

23. En ligedan, men paa Rev. † CARL: O LVNDIO III CIF. 21½ Esch.

XI. En lig, men i Slutningen af Omskriften paa Rev. II LVI. 20½ Esch.

Thomsen.

Da samme Myntmester forekommer paa Mynten n. 30. af Harde-Knud, kan heraf maaskee formodes, at hin Mynt, skjönt anført iblandt denne Konges engelske Mynter, er slagen i Lund i Skaane.

* XII. En anden, hvis Adv. som n. 18.; paa Rev. † CRISTIERN ON LVND. 19½ Esch.

Thomsen.

* XII. a. En anden, med M i Kongens Navn, en Bispestav til v. Side af Billedet, fire Kugler satte i Kors til h. af Hovedet. (Till. T. I.) 22 Esch.

Mærkelig er saavel Bispestaven paa Adv. af denne Mynt, som Dannelsen af Bogstavet S i Myntmesterens Navn paa Rev. af begge foregaaende Mynter, der virkelig ogsaa meget ligner dette bispelige Emblem. Overalt er det underligt, hvad disse Bispestave, hvoraf endog to sædvanligen findes paa Mynterne i Cl. III. nedenfor, have at betyde paa en Tid, da endnu intet Bispedøm var oprettet i Staden, hvorfra disse ere. Dette kunde virkelig, i Betragtning tillige af hvad der berettes om, at Suen Estrithsen ogsaa bar og brugte Navnet *Magnus* (*Suhms D. H. IV. S. 75 og 173*), lede til den Formodning, som alt *Keder* har yttret om en af disse Mynter, at adskillige og muligen de fleste af Mynterne med Magnus's Navn tilhørte denne Konge, under hvilken saavel de to Bispedømmer, Lund og Dalby, oprettedes i Skaane, som snart efter forenedes under den ene Bisp Eginus, til hvem altsaa de to Bispestaver, som findes paa Mynterne nedenfor, got passede. Dog have vi ikke villet gjøre herefter nogen nye Bestemmelse af disse to Kongers Mynter; da vi saalidet kunne overbevise os om, at disse to forskjellige Navne skulle saa aldeles i Flæng have været brugte ved den samme Leilighed, nemlig paa Mynter, som vi heller ikke derefter ville vide noget sikkert Skjellemærke til at adskille disse to Kongers Mynter fra hinanden. Muligt er det desuden ogsaa, at disse geistlige Emblemer blot angaae de fremstilte Helgene, og som et Slags aandelige Sceptre, skulle antyde disses høie Magt og Betydenhed i aandelige Anliggender.

* 24. En anden, men med M i Kongens Navn og uden Halvmaanen eller Kuglerne ved Billedet paa Adv.; paa Rev. † NRISTIERN ON LVND. 19½ Esch.

Ligedanne med samme Feilskrivning i Navnet findes hos *Thomsen* og *Frost*.

Mynter af Suen Estrithsen med Navnet: KRISTIERN, s. under n. 193. følg. i denne Konge.

* 25. En anden, men paa Adv. h. istedetfor L i Kongens Navn, en Ring ved hver Side af Billedet, og en Kugle ved Siden af Hovedet; paa Rev. † EMPA ON LNDNVMMT. 20½ Esch.

* 26. En anden, men paa Rev. † EMPA ON LNDI: IIII: 1½ St. 19½ Esch.

EMPA er formodentlig et sammentrunkket og forkortet Navn, maaskee af EMUN PAA eller noget ligt; dog kan det ogsaa læses EMWA. De to sidste Bogstaver paa Rev. af næstforegaaende Mynt: MT betyde maaskee: MONETARIUS TANORUM for DANORUM; og de sidste Chifre paa denne Mynt ere maaskee for: MCI, MONETARIUS CIVITATIS.

* XIII. En anden, med sædvanligt L i Kongens Navn, en Halvmaane til h. Side af Hovedet, og paa Rev. † FADI ON LVNDII CIII. 19 Esch.

Thomsen.

XIV. En anden med en Kugle ved Siden af Hovedet, og paa Rev. † FADI ON LVNDI·III: 19½ Esch.

Thomsen.

* XV. En anden, men med fire smaae Kiler til h. Side af Billedet, og paa Rev. † FAPI ON LVND III VII. 15½ Esch.

Frost, nu Kongens.

Navnet synes at være FAVI, men skal dog formodentlig være, som paa foregaaende Mynt, FADI. S. Anmærkningen til n. 17. ovenfor.

* XVI. En anden, med sex smaa Ringe, der danne en Bue, til v. Side af Billedet; paa Rev. † LODPINE ON LVNDI::, og i en af Vinklerne af Korset en Flig, lig den fra v. Arm nedhængende paa Adv. af disse Mynter. 17½ Esch.

Frost, nu Kongens.

Samme Myntmester angives paa Mynten n. LXXX. nedenfor; see ogsaa Noten ved n. 53.

T.VII.

- * XVII. En anden, men paa Adv. MAINVS og en Kugle ved v. Skulder af Billedet; paa Rev. † LVÐIL ·· LVDIII. 17½ Esch.

Thomsen.

Da de udeladte Bogstaver ere paa Mynten ganske ulæselige, er det uvist, om det overblevne GUTI er et heelt Navn, som vel kan være, da Navnene GAUTE og GOTI ellers forekommer; i hvilket Fald en anden Myntmester har været tillige angivet. Men da dog neppe hertil synes at være Plads, er Navnet rimelig ogsaa ufuldstændigt og kan have været: GUTHILEIF for GUDLEIF, GUTHILAC, samme som GUITLACH, der i *Suhms Historie I. S. 329.* tillægges en Underkonge i Fyen, eller noget lignende.

- * 27. En anden, men paa Adv. † MAHVNS EX (*saal.*), ved h. Side af Billedet oven to smaae Ringe, neden en Kugle; paa Rev. † LEFSI ON LVNDI: TIC: 2½ St. 19 Esch og 21 Esch.

- * XVIII. En lig, men paa Adv. † MAGNVS REX. og til h. Side af Hovedet fire smaa krumme Streger. 17 Esch.

Thomsen.

- XIX. En anden, men paa Rev. † LEFSI ON LVNDNNN. 18½ Esch.

Alberts.

- * 28. En anden, med en Ring, hvori en Kugle, til v. Side af Billedet; paa Rev. † LFIOI ON LNDIIII. 20 Esch.

- XX. En lig, men uden Ringen ved Siden af Billedet. 17½ Esch.

Frost.

Det angivne Navn er formentlig enten samme som paa n. 27. følg., eller maaskee LEFI for LEIF eller LEIFR.

- * 29. En anden, men paa Adv. ved v. Side af Billedet en Stang med en Ring paa Enden (maaskee et Scepter); paa Rev. † NORÐMAN ON LVD. 2 St. 17 Esch.

- XXI. En anden, men uden Stangen med Ringen og ikkuns med een Kugle paa Pladen foran Brystet paa Adv., og paa Rev. LVDI. 19½ Esch.

Thomsen.

Sammenl. n. LXV. nedenfor.

- * XXII. En anden, med fire Kugler paa Pladen foran Brystet paa Adv., og paa Rev. † OÐEN II LVIDO: OOIIC: 17½ Esch.

Frost, nu Kongens.

- * 30. En anden, men paa Rev. † SECRIM (ell. SEFRIM) ON LVIIIAD: 20½ Esch.
En ligedan hos Thomsen, 16½ Esch.

Myntmesterens Navn er sikkert det samme som paa Rune-Mynten n. LXXIII. nedenfor; dog kan det heller ikke efter denne bestemmes, hvorledes dette Navn rigtigst læses. *Ruding* har i Knud d. Store Navnet SEGRIM og i Wilhelm I. SEFRIM, hvis ikke ogsaa paa sidste Sted bør læses SEGRIM; hvilken Læsemaade forresten, saavel paa denne Mynt som paa Mynten n. LXXIII., synes den sandsynligste og bestyrkes ved Suen Estrithsens Mynt n. LXXXI.

- * 31. En anden, men paa Adv. fire smaae Kugler ved h. Side af Billedet; paa Rev. † SEPINE O LNII VII TI, og fire smaae Kugler inderst i Vinklerne af Korset. 2 St. 18½ Esch.

- * XXIII. En anden, med smaa Kiler istedetfor Kuglerne paa Adv., og paa Rev. † SEVVINE ON LVNDI. med fire Kugler yderst i Vinklerne af Korset. 18 Esch.

Frost, nu Kongens.

Den forskellige Skrivemaade paa disse to Mynter af Navnet paa Rev. oplyser klarligen Brugen af det angelsachsiske P for V ogsaa hos os. Samme Myntmesters Navn findes paa Mynter af Knud d. Store n. LXXII., af Harde-Knud n. XXXVI.

- * 32. En anden med en Kugle ved hver Side af Hovedet, og et lidet X neden ved Billedet; paa Rev. † STEKAR O LVNDIT NI. 2 St. 19½ og 20½ Esch.

NI i Slutningen er formodentlig for MI, MINTER.

- XXIV. En anden, med een Kugle ved Hovedet, og paa Rev. LVNDITI. 19 Esch.

Thomsen.

T.VII.

33. En anden uden Kugle eller Kors paa Adv.; paa Rev. † SPARTBARND: N LVII.

1½ St. 21½ Esch.

En ligedan hos *Thomsen*, 16 Esch.

XXV. En anden, med fire smaa Kugler til v. Side af Hovedet; paa Rev. † SPARTBARND ON LV.

19 Esch.

Thomsen.

* XXVI. En anden, uden Kugler paa Adv., og paa Rev. †:SVARTBRAND ON LV; i to af Korsets Vinkler to smaae Ringe.

16 Esch.

Frost.

* XXVII. En anden, med fire smaa Kugler ved v. Side af Hovedet paa Adv., og paa Rev. † SPARTDARND ON LV.

19 Esch.

Frost.

* 34. En anden, uden Kuglerne paa Adv. og REX skrevet REx. 1½ St. 16½ Esch.

En ligedan hos *Thomsen*, 20½ Esch.

* XXVIII. En anden, med to Ringe og fire smaa Kugler ved Siderne af Billedet paa Adv.; paa Rev. † SA·ATE DARND ON L., og i en af Korsets Vinkler et L.

19½ Esch.

Frost.

Navnet paa Rev., hvoraf et Bogstav er udslettet, synes ved Skjødesløshed feilagtig, men har formodentlig skullet være det samme som paa foregaaende Mynter.

* 35. En anden, med et rundt G i Navnet paa Adv., og paa Rev. † SVEIN ON LVND.

2 St. 16¾ Esch.

XXIX. En anden, med sædvanligt L, og paa Rev. † SVEIN ON LVND IIC. 16¾ Esch.

Frost.

* 36. En anden, men paa Rev. † SVEIN ON LVND IIIF. 2 St. 18½ Esch.

* XXX. En anden, men paa Rev. † SVEIN OII LVD III CIF. og i den ene Vinkel af Korset en Halvmaane.

18¾ Esch.

Thomsen.

* XXXI. (Till. 2.) En anden, men ved v. Side af Billedet en Ring med en Kugle i; paa Rev. † DOORÐ ON LVNDINN:

20¾ Esch.

Udgivet i Tillægget til Myntværket fra Etatsr. *Kölles* Samling, og er nu fra *Frost's* Samling kommen i den Kongelige.

* 37. En anden, med en ligedan Ring ved Billedet, men paa Rev. † THORD † N LVNDI:

2 St. 18¾ og 19¾ Esch.

XXXII. En anden, med to smaa Kors ved Siden af Hovedet paa Adv., og paa Rev. † TNORD † N LVNDNIIL.

19¾ Esch.

Thomsen.

At N er urigtig sat for H i THORD, er sædvanligt, men usædvanligt paa disse Mynter er Brugen af TH for Ð, ligesom ogsaa Korset foran N, der enten maa antages brugt for O, eller N maa tages for M og forklares: MONETARIUS eller MINTER; hvilket sidste uden Tvivl ogsaa er Tilfældet med Mynten n. 33. ovenfor.

* 38. En anden med et Kors, dannet som en udsveifet Firkant, til h. Side af Hovedet, og fem Kugler satte i Kors til v. Side af Billedet; paa Rev. † DORERN ON LV II BP.

18¾ Esch.

En ligedan hos *Thomsen*, 16½ Esch.

T.VIII.

* 39. En anden, med fire smaa Kugler i Rad paa den ene, og fire Kugler i Kors paa den anden Side af Billedet; paa Rev. † DORLOT: ON LVNDI.

17 Esch.

T. VIII.

- XXXIII. En ligedan, men med smaa Kiler neden til h. Side af Billedet.
20½ Esch.
Thomsen.
- * 40. En anden, med en Kugle ved hver Side af Hovedet; paa Rev. † DORLOT
ON LVID IIC IIF. 2 St. 17½ og 19½ Esch.
- XXXIV. En anden, men paa Rev. † DORLOT ON LVID IIIT IIIX. 17½ Esch.
Frost.
- XXXV. En anden, men uden Kuglerne paa Adv. 18½ Esch.
Thomsen.
- XXXVI. En anden; paa Rev. † DIRSTAN ON LVNDV. 17 Esch.
Thomsen.
- * XXXVII. En lig, men med tre Kugler i Trekant til h. Side neden ved Billedet,
og paa Rev. LVNDII: 18½ Esch.
Frost, nu Kongens.
- * XXXVIII. En lig, men med een Kugle ved Billedet og ligesaa kuns een Kugle
paa Pladen foran Brystet. 17½ Esch.
Frost.
- * XXXIX. En anden, men med tre Kugler neden ved Billedet og fire paa Pladen;
paa Rev. † DIRSTAN ON LVND, og i en af Korsets Vinkler en liden Ring.
18½ Esch.
Thomsen.
- Myntmesterens Navn paa forangaaende fire Mynter er formentlig samme som paa Runemynten n. LXVIII. nedenfor:
THORSTEIN.
- * 41. En anden med V i Kongens Navn omvendt, og paa Rev. † TOE O LVI
CI LVLII CII: 2 St. 18½ og 16½ Esch.
Navnet TOE findes i forhen anførte Navne-Fortegnelse af *Verelius.*
- XL. En anden, med: † TOE O LVNI CI LVII. 19 Esch.
Frost.
- * XLI. En anden, med fire smaa Kugler i Rad til h. Side af Billedet, og paa
Rev. † TOE O LVI CIII VI CVII: 19¾ Esch.
Frost.
- * 42. En anden uden Kugler ved Billedet, og paa Rev. † PARHVS ON LVNDI:
15¾ Esch.
En ligedan hos *Thomsen*, 23½ Esch; hos *Devegge*, 19½ Esch.
43. En anden, men paa Rev. LVNDII. 18½ Esch.
En ligedan hos *Thomsen*, 21 Esch.
Myntmesterens Navn kan enten læses VARHUS, eller rimeligere, efter sædvanlig Skik paa denne Konges Mynter,
VARGUS, hvilket, som nordisk Navn, dog neppe ellers er bekjendt.
- * 44. En anden, med fem Kugler satte i Kors til h. Side af Billedet; paa
Rev. † VBEN ON LVNDIO. 21 Esch.
- * XLII. En anden uden Kuglerne ved Billedet, og paa Rev. † VBIN: ON LVNI·IIIIII.
UBIN og UBEN ere formentlig samme Navn som UBBA, UBBE og UBBO, der i *Herauds* og *Bosa-Saga* og andetsteds
forekommer.
- * 45. En anden, med en Ring med en Kugle i til h. Side af Billedet, og
paa Rev. † VLFCIL O LVNDINN. 20 Esch.
- XLIII. En ligedan, men uden Kugle i Ringen ved Billedet. 16¾ Esch.
Frost.
46. En anden, med en ligedan Ring, og paa Rev. † VLFCIL O LVNDIVNI.
2 St. 19½ Esch.

T.VIII.

XLIV. En anden, men paa Rev. † VLFCIL O LVNDIIC.

17 Esch.

Thomsen.

* 47. En anden med h for L i Kongens Navn, og til v. Side af Billedet Afbildning af et modvendt Menneske-Ansigt; paa Rev. † VLFKEL ON LVNDI:

2 St. 18½ Esch.

XLV. En lig, men paa Rev. LVNDI D.

18½ Esch.

Thomsen.

48. Et ligedant halv Stykke, hvorpaa tilbage: VLFKE....IP.

Foregaaende Mynter af denne Classe ere, med Undtagelse af et Par Stykker, samtligen med endeel andre danske og fremmede Mynter fundne i Jorden paa Selsøe-Gods i Sjælland i Sommeren 1822, hvorom see *Skandin. Litterat. Selskabs Skrifter. D. 21.*

* 49. (Uvisse 287.) Omskrift ulæselig og tildels udslettet. Billede omtrent som paa foregaaende.

Omskrift ulæselig. Kors af en udsveifet Firkant med tre Kugler paa hver af Spidserne og en Kugle i Midten. Paa to af de udvendige Sider ere lagte to Halvmaaner.

13 Esch.

Skjönt noget forskjellig ligner denne Mynt dog de næstforegaaende saa meget, at den billig bør forenes med samme. Men da hine alle — med Undtagelse maaskee af n. 8. — maae antages at være slagne i Lund, synes denne at have havt et andet Myntsted; hvilket dette har været, tillader den uforstaaelige Omskrift ikke engang at ytre nogen Gissning om. Maaskee ogsaa Mynten kan være fra Irland, eller nogen af de omliggende Öer, hvor slig Efterligning af fremmede Mynter synes at have været brugelig.

* 50. Omskrift ulæselig, bestaaende meest af Streger. Et lidet Kors med en Ring i en af Vinklerne.

Omskriften uforstaaelig. Et Kors omtrent som paa foregaaende Mynt, men mindre og uden Halvmaaner paa Siderne.

12½ Esch.

Omskriften paa Rev. synes at være: † IODEN NO LNDIO LI, som noget dristigen maaskee kunde forklares: IODEN (for ODEN) MONETARIUS LUNDIORUM CIVITATIS, men hvorved dog Mynten maatte antages, ikke her, men paa et andet Sted, som en barbarisk Efterligning at være fremkommen.

51. (Uvisse 286.) En næsten ligedan, dog uden Ringen ved Korset paa Adv., og med andre lige ulæselige, tildeels udslettede Omskrifter. 12½ Esch.

Ogsaa disse to Mynter kunne ligesaaalidet som den næstforangaaende nærmere bestemmes, men synes med samme formelst Lighed i Reversens Præg, i Arbeide og i Vægt at burde forenes. Om Mynten n. 50. anmærkes, at den fandtes med de övrige Mynter af denne Classe paa det Sted, som ved Mynten n. 48. er angivet.

Mynterne af denne Classe ere af meget god Gehalt og kunne i Almindelighed antages at være 14-15 lödige.

III. Mynter med en siddende Helgen

hvorom Kongens Navn eller ulæselig Skrift paa Adv.;
et zirligt Kors med Omskrift af Runer paa Rev.

a. Med Kongens Navn og uden Insignier ved Helgenen.

* XLVI. MAGNVS REX. Modvendt siddende Billede med Glorie om Hovedet, h. Haand udstrakt, v. Haand foran Brystet; over v. Skulder en Kugle.

† HNR B† LI MNEL. I NI: (ASUR PA II LVNTII I LEI.) Et zirligt Kors, aldeles ligt det paa foregaaende Classes Mynter.

16½ Esch.

Thomsen.

Da det saakaldte stukne B (B) bruges sædvanlig i Runerne for P, læses her rimeligst PA, og erindres man derved om Navnet PAA paa Mynten n. 14. ovenfor. See forresten om denne og fölgende Mynt Anmærkningen til n. LXI. nedenfor.

T. VIII.

XLVII. (3) En lig og formodentlig med samme Omskrift paa Rev., skjøndt denne i Tegningen, der nok er gjort efter en slet conserveret Mynt, er meget ured.

Udgivet i Myntværket efter en Tegning hos *Langebek* fra *Ass. Brocmans* Samling i Stockholm.

* XLVIII. En anden, paa hvis Adv. IIAGNVS IEX. (*saal.*) paa Rev. † B††: †† M†††:††V.
(BOIN eller BOS ON LUTNI....)

Monrad.

Da Slutningen af Myntmesterens Navn kan enten læses som to Bogstaver: IN eller som eet: S, er Navnet selv uvist. Skal det være BOIN, er dette formodentlig en Feil for BORN; læses BOS, er Navnet rimeligen det samme som BOSA og BOSSI, der forekommer paa Mynterne n. 15., 16. ovenfor.

* XLIX. En anden, paa hvis Adv. II ALIIVS REX. (imellem E og X en liden Ring). Paa
Rev. † VIN: † NNT III K (KALI ON LUNT III K.) 15½ Esch.

Müller.

KALI er et gammelt nordisk Navn og maaskee endnu tilbage i Tilnavnet **CALLISEN**.

* L.⁽¹²⁾ En anden lidt større, med et noget forskjelligt Billede, en zirligere Rand og med Omskrift paa Adv. MAGIIVS REX; paa Rev. † HNN HNNHTN FRHT.
(SEVIN AULFIETS FRNTA.)

Af *Langebeks* Tegninger fra Ass. *Brocman*.

Denne Mynt er forhen udgivet af *Keder* i: *Runæ in numis vetustis diu quæsilæ &c.* og af denne Lærde forklaret derhen, at den skulde være slagen af Sven Estrithsen, medens han under K. Magnus var Statholder i Danmark, og at han ved Omskriften paa Rev., som udttydes: SUEIN OLAFS FRÆNDE, har villet prale af sit Slægtskab med Sverrigs Konge Oluf Skötkonning; hvilken Forklaring dog neppe nuomstunder bifaldes. Mynten er overalt, ved dens egne Udseende og mange Afvigelser fra de övrige Mynter af dette Slags, saa mistænkelig, at man kunde fristes til at ansee den for en falsk eller dog meget urigtig tegnet Mynt, hvis ikke en lærd Myntkjender, det kongelige svenske Myntkabinets nys afdöde Forstander, Hr. Doctor *Rutström*, paa min Forespörgsel herom, havde forsikkret mig, at Mynten, hvoraf endog havdes to Exemplarer, var sikkert baade ægte og i det danske Myntværk rigtig afbildet. Det bliver altsaa kuns tilbage, at give Omskriften paa Rev. en rimeligere og mindre vilkaarlig Forklaring. Man kan da enten antage her tre Myntmesteres Navne, SEVIN, som paa flere af denne Konges Mynter forekommer, AULFIET, rimeligen det samme, som paa Mynten under Harald Hein n. 9. skrives ULFIET, og SFRNTA, som maatte læses SUARNTA, og enten antages eens med SUARTR, som findes i Sagaerne, eller maaskee være for SUARTABRAND eller SUARTBRAND, som paa Mynten n. XXVI. ovenfor; eller man kan antage to Myntmestere, SEVIN og AULFIETS, det sidste maaskee et irlandsk Navn, hvor Endestavelsen FITZ, som betyder Sön, er sædvanlig, og ansee de sidste Runer: *FRIT* for ved Feil og Skjödesløshed af Myntskjereren, hvoraf saa mange Spoer forekomme, at være satte for: *NTT* (LUNTA); hvilken sidste var fornævnte Lærdes, Hr. Dct. *Rutströms*, Mening om denne beröimte Mynt.

* 52. En anden af sædvanlig Størrelse og med det sædvanlige Billede; Om-
skrift paa Adv.: IIAGIIVS R, og ved Siden af Hovedet tre smaa Halvmaa-
ner. Paa Rev. † HHHH: † H HHH X (SUAFA eller SKUAFA ONN LUNTI M.)
17 Esch.

17 Esch.

Det andet Chifre paa Rev. er enten blot et N (U) eller en sammensat Rune: MN (KU), og Navnet det samme, som antages paa Mynten n. 61. nedenfor, SUAFA, formodentlig for SUAFAR eller SUARFADR, hvilke begge Navne forekomme i *Landnamabok*. Det i Slutningen tilføiede Tegn eller Chifre angive nogle Rune-Alphabeter som et M, og skal da rimeligen betyde: MINTER.

LI. (2) En anden; paa Adv. MAGNVS REX.; Billedet lidt forskjelligt, som formodentlig hidrører fra Urigtighed i Tegningen. Paa Rev. ✠ M*RTNB ✠ RAT: III (SUHERTLIB A RAT.)

Af *Langebeks* Tegninger fra Ass. *Brocman*.

Navnet SUHERTLIB formentlig for SUARTLEIF, A for AN eller ON, og om Myntstedet, som sr angivet RAT, uvist, om derved tör tænkes paa RANDERS.

LII. (Till. n. 7.) En anden; paa Adv. MAINVS X; paa Rev. ..RD *† MMYIII.
(..RD ON LU....)

Udgivet i Tillæg til Myntværket fra *Suhms* Samling.

Navnet have Udgiiverne læst GORD, men læses rimeligere: ÐOORÐ eller: THORD, som paa Mynterne n. XXXI. og 37. ovenfor. † for † (L for N) i Stedets Navn er formodentlig blot en Feil i Tegningen; men Y for † er en sædvanlig Forvexling i Runerne. Omskriften derefter at læse: THORD ON LUNTHIN ell. LUNTHI M; dersom ellers Tegningen af denne Mynt, som nu ikke vides, hvor er, er rigtig, og Indskriften virkelig har bestaaet deels af latinsk Skrift, deels af Runer; hvilket er meget usædvanligt, men dog ogsaa paa næstfølgende Mynt finder Sted.

T.VIII.

- * LIII. (1) En anden; paa Adv. MAGNVS REX; paa Reversen: † ÞRINTR: N LVXI C T: (THORGUTR N LVNI C T. 3: THORGUTR MONETARIUS LUND. CIVITATIS TANORUM).

21½ Esch.

Udgivet efter *Langebeks* Tegninger fra Prof. *Schönnings* Samling; nu hos *Thomsen*.

Navnet paa Rev. er sikkert; THORGUT, THORGOT, samme som paa n. 39. følg. ovenfor; at et R tilføies i Enden, skeer jævnlig i islandske Navne. Mærkelig paa denne Mynts Revers er Forbindelsen af Runer med latinsk Skrift, da netop den halve Deel er af Rune-Alphabetet, den anden halve af det latinske, men hvori dog det ene N, skjönt lidt forskjellig dannet, synes taget fra Runerne.

- LIV. (13) En anden, men paa Rev. † NNKIN: † NNKIN: N: IV (ULKIL ON LUNTI...)

Af *Langebeks* Tegninger fra Ass. *Brocman*.

Slutningen af Omskriften er ured og neppe rigtig angivet i Tegningen. Myntmesterens Navn ULKIL skrives paa Mynterne n. 45. følg. ovenfor ULFCIL, ULFKEL, som formentlig tilsammen er en Forkortelse af det paa Suen Estrithsens Mynter jævnlig forekommende: WULFKETIL.

b. Med ulæselig Skrift paa Adv.; et Scepter i Helgenens v. Haand; ved Siderne to Bispestave.

- * LV. En siddende Helgen med Glorie om Hovedet, h. Haand udstrakt, i v. Haand et Kuglescepter, nedentil til begge Sider af Billedet en Bispestav; omkring: Roser med enkelte Bogstaver eller Streger.

† HVRP: NNT (ASFARTH LUNT.) Et zirligt Kors, som paa foregaaende Mynter; i to af Vinklerne en Halvmaane.

17 Esch.

Schubart.

Som en Sjeldenhed bemærkes, at Korset paa Rev. har paa hver Fløi fire Kugler istedet for at sædvanligen kun ere tre.

- LVI. En anden lidt forskjellig.

Weinwich.

- LVII. En anden; paa Rev. † HVRP NNT II. (ASFARTH LUNT II.) 15 Esch.

Thorlacius.

- * LVIII. En anden; paa Adv. IVV. paa Rev. † HVRP: NKI: NNT (ASFARTH UKI LUNT.)

15 Esch.

Bülou, nu *Kongens*.

Paa denne Mynt synes at være to Myntmesteres Navne, hvoraf det sidste: UKI formenes at være for OKI og OKE, hvoraf siden Navnet AAGE.

- * LIX. En anden; paa Adv. omkring Billedet: IVVI; paa Rev. † HYNK: NNT. (ASMUNT LVNT.) I to af Korsets Vinkler Halvmaaner, i den tredie en Ring.

21 Esch.

Thomsen.

- * LX. En anden; paa Adv. omkring Billedet en Rose med Streger og enkelte Bogstaver; paa Rev. † HNR B: NNT N (ASUR BA LUNTI KL.) I den tredie Vinkel af Korset en Kugle.

20 Esch.

Thomsen.

- * LXI. En anden, med en Ring og ulæselige Bogstaver omkring Billedet paa Adv.; paa Rev. † H: N BIRNPT I NI: (ASU BARLETHA I LEI.) Ved Korset to Halvmaaner.

18 Esch.

Thomsen.

Foregaaende to Mynter maae, i Henseende til Omskrifterne paa Rev., sammenlignes med n. XLVI. og XLVII. ovenfor. Paa disse, saavel som paa n. LX., synes to Myntmestere angivne, nemlig ASUR, formentlig samme Navn som ATSOR og ATSUR paa flere af denne Konges Mynter, og enten BA, hvorved da BALI, som paa Knud den Helliges Mynter forekommer, kunde formodes angivet, eller PA, som da rimeligen er for PAA paa Mynten n. 14. ovenfor. Om paa Mynten n. LXI. samme Navne, og maaskee endnu et tredie ubekjendt, forekomme, tør vi ikke bestemme. Paa Mynten n. LX. er Myntstedet sikkert LUND, og vil da Slutningen, hvis den rigtig læses KI, thi den kan maaskee ogsaa blot være Bogstavet N (S), blive at forklare CIVITAS. At derimod ved det tilsatte LEI paa n. XLVI., XLVII., LXI. skulle forstaaes Staden eller Borgen LEIRE i Sjælland, og derved antydes, at disse vare slagte her ved lundiske Myntmestere, synes kun at kunne ansees som en meget tvivlsom Gissning.

T.VIII.

LXII.⁽¹⁰⁾ En anden med Streger og en Ring omkring Billedet, og paa Rev.

✠ BAITRN LUNTI. (BEATRIN LUNTI.)

Af *Langebeks* Tegninger fra Prof. *Schönnings* Samling.

Hvor Mynten nu er, vides ikke. Sandsynligen har Bogstavet B været punkteert, som paa n. 53. nedenfor, for at betyde P og BEATRIN været en national eller fordærvet Udtale af Navnet PETER eller PETRUS, hvilket just paa nysnævnte Mynt n. 53. forekommer.

* LXIII.⁽⁴⁾ En anden, med en Ring og Streger omkring Billedet; paa Rev. ✠ FATH:

FATH: II. (FATH OON LUNTI II.)

19½ Esch.

Timm.

Udgivet i Myntværket efter *Langebeks* Tegning fra hans egen Samling, men er sikkert den samme, som nu findes hos Hr. *Timm*, og hvoraf en nye Tegning er tilføjet. Navnet FATH findes paa Mynterne n. XIII. følg. ovenfor, og FATH paa Mynter af Knud d. Hellige. Fordoblingen af Bogstavet O i ON er usædvanlig.

* 53. En anden, med en Rose og enkelte Bogstaver paa Adv.; paa Rev.

✠ GODVIN: PETRUS M. (GODVINI PETRUS M.), og i en af Korsets Vinkler et

uvist Tegn, som en Kile eller en Flig. 15½ Esch (et Stykke af Randen afbrudt.)

Af de to Myntmestere, som her angives, GODVIN og PETRUS, forekommer den første paa Mynten n. XVI. ovenfor, paa hvilken det er mærkeligt, at det samme Tegn findes som her i den ene af Korsets Vinkler, og hvorved det bliver høist sandsynligt, at den samme Myntmester har slaaet hin zirlige Mynt med latinsk Skrift og denne fra Arbejdets Side langt ringere med Runeskrift. Den anden Myntmester: PETRUS gjør det rimeligt, at det samme Navn har paa Mynten n. LXII. ovenfor skullet være antydnet.

* LXIV. En anden, med lidt Forskjellighed i Bogstaverne paa Adv., og paa

Rev. ✠ LEFSI LUNTI LI. (LEFSI LUNTI LI.) Ved Korset to Halvmaaner.

13½ Esch.

Hartvig.

Om Slutningen af Omskriften skal være et M til at betyde MINTER, eller staae ved en Feil for VI (KI) til at angive CIVITAS, kan ikke siges. Samme Myntmester forekommer paa Mynterne med latinsk Skrift n. 27. følg. ovenfor.

* LXV. En anden, men paa Rev. ✠ NORMAN LUNTI I. (NORMAN LUNTI I.) 16½ Esch.

Samme Navn, skreven NORÐMAN s. paa Mynten n. 29. ovenfor.

Devegge.

LXVI.⁽⁹⁾ En anden, men paa Rev. ✠ OUTHBERN I LUNTI II. (OUTHBERN I LUNTI II.)

Af *Langebeks* Tegninger, fra hans egen Samling.

LXVII.⁽⁵⁾ En anden, med: ✠ OUTHBIRN LUNTI III. (OUTHBIRN LUNTI III.)

Af *Langebeks* Tegninger, fra Ass. *Brocman*.

OUTHBERN, OUTHBIRN er formentlig samme Navn, som paa Mynten n. 60. nedenfor skrives OTBEOR og paa Mynter af Knud d. Hellige skrives OTHBIORN. Navnene: ABIURN, OBIARN og ODBIURN forekomme i *Herauds* og *Bosa-Saga*.

* 54.⁽³⁾ En anden, men paa Rev. ✠ SKAGLI LUNTI KAL. (SKAGLI LUNTI KAL.)

Udgivet i Myntværket efter *Langebeks* Tegninger fra hans egen Samling, men er nu i Kongens Kabinet, og en nye Tegning heraf tilføjet. Slutningen af Omskriften: KAL synes at maatte forklares overensstemmende med det paa Mynterne ovenfor n. XLVI., XLVII. og LXI. tilsatte: LEI; men om herved et Sted, og hvilket, har skullet være antydnet, kan ikke siges. CALLUNDBORG kan det ikke være, da Staden dengang ei endnu var til. Navnet SKAGLI vel neppe ellers kjendt; men SKAGI og SKAPTI findes i *Landnamabok*, om noget af disse her skulle være meent.

LXVIII.⁽¹¹⁾ En anden, med: ✠ THORSTEIN I LUNTI. (THORSTEIN I LUNTI.)

Af *Langebeks* Tegninger, fra Ass. *Brocman*.

Navnet: THURSTAN forekommer ovenfor paa n. XXXIX. og baade THURSTEIN og THORSTEIN, paa Mynter af Knud d. Hellige.

LXIX.⁽⁷⁾ En anden, lidt større end de sædvanlige, med en zirligere Rand og uden Bispestaverne ved Billedet; paa Rev. ✠ THURUDT LUNTIS. (THURUDT LUNTIS.)

Efter *Langebeks* Tegninger, fra Ass. *Brocmans* Samling i Stockholm.

Denne Mynt er rimeligen den samme, som med adskillige Forskjelligheder er udgivet og commentert: i *Camdens Britannia* p. 814, i *Keders: de Argento runis insignito*, af *Berch S. 8*, og andetsteds. Da vi ikke selv have seet Mynten, der saa meget ligner den ovenomtalt ligesaa mislige Mynt n. L., kunne vi derom ikke sige andet, end at vi formode Tegningen heraf at være urigtig, Mynten at være en af de foran beskrevne sædvanlige Stykker, og Navnet at skulle være THURGUT, det samme som THORGOT paa Mynterne n. 39. følg. ovenfor, eller THORGUTR paa n. LIII. Imidlertid forekommer dog ogsaa Navnet: THURUT i *Herauds* og *Bosa-Saga*.

T.VIII.

- * 55. En anden, af sædvanlig Størrelse og med Bispestavene ved Billedet; paa Rev. ✠ NIKIL: MNIN: NYII. eller IYII. (ULKIL LUNTI LKII. eller I MII.) og med Halvmaanerne i Korsets Vinkler vendte indad, da de ellers ere vendte udad.

16 Esch.

Læses Slutningen af Omskriften NYII, kan dette maaske forklares: LUNDINENSIS CIVITATIS MONETARIUS; læses IYII, kan man enten ved at forbiegaae Stregerne forstaae herved: MINTER, eller ved at medtage disse læse: I MII, hvorefter Forklaringen maatte skee overensstemmende med hvad ovenfor ved Mynterne n. LXI. og n. 54. er anført, at nemlig et nyt Myntsted her var angivet, som da rimeligen blev det samme MIDDELFART, hvortil Mynterne n. XXX. følg. i Suen Estrithsen troes at burde henføres.

- LXX. En anden, men paa hvis Rev., da et Stykke af Randen er afbrudt, ikkuns er tilbage af Omskriften: ✠ N... MN... II. (UL... LUN... II.); Halvmaanerne paa sædvanlig Maade vendte udad.

Thomsen.

Navnet har formentlig været samme, som paa foregaaende Mynt, ULKIL.

Gehalten af Mynterne i denne Classe er omtrent som i forrige, 13-15 lødige.

IV. Mynter med siddende Helgen, hvorom Roser og til h. Side en Stang eller Scepter, paa Adv.; et mindre dobbelt Kors med Halvmaaner i Vinklerne og Omskrift af Runer eller latinsk Skrift paa Rev.

De til denne Classe henførte Mynter forbindes ved Ligheden af Billedet paa Adv. med foregaaende Classe, og ved Runeskriften, som ikkuns kjendes paa denne og næstfølgende Konges Mynter, samt ved Myntmesternes Navne, hvoraf de fleste forekomme paa andre visse Mynter af Magnus, med denne Konges Regjeringstid; saa at man ikke har troet derfra at burde adskille dem. Imidlertid adskille de sig ved deres ringere og raare Arbeide, ved Skriftens mere klodsede Form, og ved Sletheden af deres Gehalt fra denne Konges øvrige Mynter; hvilket dog alt synes at kunne forklares af de flere trange og uroelige Perioder, som indtraf under denne Regjering.

a. Med Runeskrift.

- * 56.⁽²²⁾ Modvendt siddende Helgen med Glorie om Hovedet, h. Haand udstrakt, v. Haand foran Brystet; neden til h. Side en Stang eller et Scepter; omkring Billedet fem Roser.

✠ THIR..... (ATSOR...) Et mindre dobbelt aabent Kors med en større Kugle i Midten og flere mindre deromkring; i hver af Korsets Vinkler en Halvmaane.

16½ Esch.

Af Omskriften er ikkuns Navnet: ATSOR nogenledes sikkert, og det sidste Bogstav endda enten halv udslettet eller sat paa Hovedet. Af de øvrige Characterer synes det, at man ved at ansee nogle satte paa Hovedet, andre lidet feilagtige, kan udbringe: I NIKIL KINI (I LIUNT KIVI) for: IN LUNDORUM CIVITATE. Denne Mynt er forresten saa slet baade af Materie og Arbeide, at den med Ret kan ansees for en falsk Mynt.

- LXXI.⁽¹⁴⁾ En anden, paa hvis Rev. ✠ THIRIN ÞARB (GERFIN THORB.)

Af Langebeks Tegninger, fra Ass. Brocman.

Det første Navn er formodentlig det samme, som paa Knud d. Helliges Mynter skrives GARFIN; det sidste, hvis en Persons Navn, for THORBIÖRN.

- * LXXII. En anden, med: ✠ THIRIN: IIIII (OUTHAN....) 15½ Esch.

Thomsen.

Da Navnet OUTHAN neppe ellers er kjendt, kan her maaskee læses: THIRIN (OUTHAN) og Navnet enten forklares ved OTER, som paa Knud d. Helliges Mynter forekommer, eller ved at antage R som en Feil for B, læse: OUTHB, og forstaae herved samme Navn som paa n. LXVI., LXVII. ovenfor. Myntstedet har da formodentlig været angivet ved de utydelige Chifrer i Slutningen, og rimeligen LUND derved været meent. Dog kan OUTHAN vel ogsaa have været et gammelt Navn, og saadant mueligen bestyrkes ved det bekjendte franske Navn AUDRAN, hvilket, som af normannisk Oprindelse, vel derfra kan være udsprungen.

T.VIII.

LXXIII.⁽¹⁶⁾ En anden, med: ✠ HIRI HIRI (SEKRI SEKRI.)

Af *Langebeks* Tegninger, fra Ass. *Brocman*.

Om Navnet her bör læses SEKRI, SEGRI, eller maaskee at V (K) er ved Feiltagelse enten af Myntskjereren eller Tegneren for V (F), og der altsaa bör læses SEFRI, er uvist; men Navnet synes at være det samme, som paa Mynten n. 30. ovenfor. At SEGRIM har været et brugeligt Navn, sammensat af SE for SÖE og GRIM, der baade enkelt og i forskellige Sammensætninger findes brugt, er ikke usandsynligt. Men hvad Igjentagelsen af Navnet vil betyde, hvoraf dog det første, naar Mynten stilles rigtig, uden Tvivl har et N eller M i Enden, og om mueligen ved det sidste skal underforstaaes SÖN, vides ikke.

* LXXIV. En anden, med: ✠ HIRI HIRI (SIGVARTH I L II.) 22½ Esch.

Thomsen.

* LXXV. (Till. n. 8.) En anden, med: ✠ HIRI I HIRI II. (SVEIN I LUNTI II.) 19½ Esch.

Anført i Till. til Myntværket fra *Suhms* Samling; er nu hos Hr. *Timm*.

Antallet af syv Roser paa Adv. af denne Mynt fortjener, som noget usædvanligt, at mærkes.

b. Med latinsk Skrift.

* LXXVI. Præg som paa foregaaende. Paa Rev. ✠ AOMVND: III. 20½ Esch.

Thomsen.

Samme Navn see paa Runemynten n. LIX. ovenfor.

* LXXVII. En anden, med B foran Roserne paa Adv.; paa Rev. ✠ BORN: I LVNDI.

Weinwich.

57. En anden, uden B paa Adv., og paa Rev. ✠ BIORN: I LVII. 14½ Esch.

En ligedan hos *Weinwich* 16¾ Esch.

* LXXVIII. En anden, med: ✠ BIORN: I LVND. 15 Esch.

Hartvig.

LXXIX. En anden, men med: LVNDI. 14½ Esch.

Thomsen.

Myntmesteren BIORN i Lund haves paa Mynter af *Knud d. Hellige*; ligeledes paa Mynten n. II. i *Oluf Hunger*.

* 58. (Till. 1.) En anden, med: ✠ BOOI: N LVND II. 16¾ Esch.

LXXX⁽¹⁷⁾ En anden, hvorpaa Omskriften paa Rev. læses i Myntværket: GODVIN I LUIN, men hvoraf Kobberet er meget unöiagtigt.

Den er udgivet efter *Langebeks* Tegning, fra Prof. *Schönnings* Samling, og vides nu ikke, hvor er. S. n. XVI. ovenfor.

* LXXXI. En anden, paa hvis Rev., som det synes: ✠ KAMII O I LVNI. 15 Esch.

Timm.

Læsningen af Myntmesterens Navn er usikker, og dette selv uvist; maaskee har det første Bogstav skullet være et R og Navnet: RANI, som i *Herauds* og *Bosa-Saga* forekommer.

* LXXXII. En anden, med et uvist Chifre, som synes et: h, paa Adv.; paa Rev. ✠ ·EFVINI· I LVI.

Thomsen.

Mynten er afbrudt. Navnet er formodentlig: LEFVINE.

* LXXXIII. En anden, med: ✠ LEFVINI: I LV. 15¾ Esch.

Frost, nu *Kongens*.

T.IX.

* 59.⁽²¹⁾ En anden, med: ✠ LIVVINE: LVV. 15½ Esch.

* LXXXIV. En næsten ligedan, men ured i Slutningen af Omskriften. 13 Esch.

Thomsen.

Mynten: n. LXXVII. i *Knud d. Store* har samme Navn, skreven LIPINE.

* 60. En anden, men paa Adv. tillige et Kors ved h. Side af Hovedet; paa Rev. ✠ OTBEOR I LVNDI. 13½ Esch.

Navnet formentlig det samme som OUTHBIRN paa Runemynterne n. LXVI., LXVII. ovenfor, og som OTHBIORN paa *Knud d. Helliges* Mynter.

T.IX.

LXXXV.⁽¹⁵⁾ En anden, uden Kors paa Adv., og paa Rev. † SRINC II: I LVN.

Af Langebeks Tegninger fra hans egen Samling.

Navnet paa Myntmesteren er uvist, men ogsaa rimeligen angivet urigtigen paa Kobberet. Formodentlig har her staaet enten: SPINC for SUINKIL, SUINKETIL, eller: GRINC for GRIMKIL, GRIMKETIL.

* 61.⁽¹⁹⁾ En anden, paa hvis Rev. som det synes: † VAFA I LVN. 19 Esch.

Navnet paa Rev. er utydeligt og dets Læsning usikker, dog er den angivne sandsynligen den rette. I dette Fald ansees Navnet at være det samme, som paa Runemynten n. 52. synes skreven: SKUAF, og begge at være for SUAFAR eller SUAFADR, som have været brugte Navne.

* LXXXVI. En anden, paa hvis Rev. † VARTABRAND.

Forwald.

Myntstedet kan suppleres fra n. 33. følg. ovenfor, der ere fra Lund og have samme Myntmester, skjönt anderledes skreven paa nogle af dem.

* LXXXVII. En anden, med et Kors tillige paa Adv., og paa Rev. † VEIN: I LIVN.I. 18 Esch.

Thomsen.

Samme Navn og Myntsted see paa n. 35. følg. ovenfor.

* 62. En anden, uden Kors paa Adv. og med: † VNMERIEI. paa Rev.

19 Esch.

Om her blot Myntmesterens Navn angives, som da vil være det samme, som paa andre Mynter (f. Ex. i Harthe-Knud n. 3.) skrives SUMERLED, eller Slutningen af Omskriften skal læses: I LEI, som paa flere af denne Konges og af Suen Estrithsens Mynter forekommer, og derved Myntstedet betegnes, er uvist. See n. IV. ovenfor.

* LXXXVIII. En anden, men ved Billedet tillige et D; paa Rev. † DORGOT: I LVN. 20 Esch.

Devegge.

Samme Myntmester s. paa n. 39. følg. ovenfor. Mærkeligt og sjældent er det, at Begyndelsesbogstavet af Myntmesterens Navn anbringes paa Adv., ligesom vi ogsaa saae det paa Mynten n. LXXVII. ovenfor.

* LXXXIX. En anden, uden Bogstav paa Adv., og paa Rev. † DVERRIF: MVIII; hvilket sidste formodentlig betyder: MUNTER, MYNTER.

Thorlacius.

* LXXXIX.^a En anden, næsten ligedan, men med en usædvanlig Zirats imellem Roserne paa Adv. (Till. T. I.) 17 Esch.

Alberts.

* XC. En anden, paa hvis Rev. † DVR... I: TVMAI.

Thomsen.

Myntmesterens Navn, som, ved at et Stykke af Mynten er afbrudt, er ufuldstændigt, kan have været samme som paa foregaaende Mynt; ogsaa mueligen THURKIL, eller, hvad ved at sammenligne Suen Estrithsens nedenfor citerede Mynter bliver rimeligst, THURDUR, samme som THORDUR. Hvad Myntstedet TVMAI angaaer, da, saasom det er rimeligt, at denne Mynt, som de øvrige af denne Classe, er fra Skaane, kan man herved med Sandsynlighed tænke paa den i Middelalderen ikke ubetydelige Stad Tumathorp, Thumatorp, nu Tommarp eller Tommerup ved Cimbrishavn i Christianstads Lehn. Den nævnes i Valdemar 2de Jordebog (*Langeb. Scriptt. VII. p. 528*), havde et berömt Benedictinerkloster og et Gildelaug af St. Knud, hvoraf et Sigil med Navnet Thumatorp er udgivet i en Disputats af *Kehlgrén* (1741). Ogsaa af Suen Estrithsen synes Mynter at være slagne her; og kan det vel have skeet i de urolige Tider, da Magnus og Suen saa langvarigen strede med hinanden om Danmarks Rige, at Myntning kan have fundet Sted, saavel af den ene som af den anden af disse Konger i denne Stad. Sammenl. Suen Estrithsens Mynter n. 35. følg. og see videre om denne Stad i: *Sjöborgs Samlingar til Skånes Historia och Beskrifning. 1ste H. Lund. 1801. 8.*

* XCI. En anden, paa hvis Rev. † VLF: I LVNDI: 15 Esch.

Schubart.

* XCII. En anden, paa hvis Rev. † VLK:: I LVNDII. 17½ Esch.

Thomsen.

Navnet paa Rev. kan enten være: ULK, og da rimeligen samme som ULKIL paa n. 55., eller ogsaa ULF, samme som paa foregaaende Mynt, da nemlig det tredie Bogstav kan være baade et F og K. At paa Adv. af denne Mynt, foruden Roserne omkring Billedet, ogsaa findes en Rose paa Brystet af Helgenen, er noget usædvanligt. Gehalten af Mynterne i denne Classe er meget forskjellig og varierer fra 4 og 5 indtil 12 og 13 lödige; enkelte ere indtil 14 lödige. De fleste ere imellem 7-11 lödige.

I. Runemynter med Runeskrift, og lige med disse i Præg med latinsk Skrift.

a. Med Runeskrift.

- * 1. $\text{𐌺𐌹𐌺𐌹} \text{ REX } \text{𐌹}$. (SUEN REX T.) Et større Kors af fire Buer forbundne ved en Tværstreg; i hver af Korsets Ender en Halvmaane; inden i, et mindre Kors med en Ring i Midten, og ved Flöiene inden og udenfor, smaae Kugler satte i Trekant.

Uden Omskrift. Den ene Flöi af et stort dobbelt Kors, med en Ring i Midten og en Halvmaane for hver af Enderne, gaaer over Midten af Mynten; oven og nedenfor ere to Rader af tætsatte Stötter imellem punkterte Linier, som Sprinkler. Det överste og nederste Segment er afdeelt, hvert i tre Feldt, hvoraf de to midterste have hvert en skraaliggende Stötte; i hvert af de övrige Feldt er en Halvmaane.

18 Esch.

- I. (6) $\text{𐌺𐌹𐌺𐌹} \text{ REX } \text{𐌹}$. (SUENI REX T.) Samme Præg, dog at paa Adv. ere det ydre Kors's Ender forbundne med to Tværstreger og uden Halvmaaner; paa Rev. ere i de midterste Feldt af de to ydre Segmenter, to skraaliggende Kors.

Af Langebeks Tegninger, fra hans egen Samling.

- * II. (9. 10.) $\text{𐌺𐌹𐌺𐌹} \text{ REX } \text{𐌹}$. (SUE REX TA.) Samme Præg, men i Korsets Ender paa Adv. en Rose; i det ene Hjørne af Rev. istedetfor Halvmaane et 𐌹 (TH).

17½ Esch.

Thomsen. Schubart.

- * 2. (7. 8.) $\text{𐌺𐌹𐌺𐌹} \text{ REX } \text{𐌹}$. (SUEN REX TA.) Samme Præg, men i tre af Korsets Ender paa Adv. Tværstreger, i den fjerde to indbyrdes fravendte Halvmaaner; paa Rev. i Hjørnerne Halvmaaner med Ringe i.

19 Esch.

En ligedan hos Schubart, 21 Esch.

- * III. En anden med samme Omskrift, men med Forandring i Bogstavernes Stilling og Fordeling i Feldterne; paa Adv. i en af Korsets Ender et liggende S, i en anden en Halvmaane.

18¼ Esch.

Alberts.

2. a. En næsten ligedan.

- * IV. En anden: $\text{𐌺𐌹𐌺𐌹} \text{ REX } \text{𐌹}$. (SUENI RX TA.) I Korsets Ender paa Adv. Roser; i et af Hjørnerne paa Rev. 𐌹 , som paa n. II.

17½ Esch.

Weinwich.

- V. (11) En anden: $\text{𐌺𐌹𐌺𐌹} \text{ REX } \text{𐌹}$. (SUE REX TAI.) Samme Præg, men med Halvmaaner i alle Hjørner af Rev.

Efter Langebeks Tegninger, fra hans egen Samling.

- * 3. (12) En anden: $\text{𐌺𐌹𐌺𐌹} \text{ REX } \text{𐌹}$. (SUEN REX TAN.) I Korsets Ender paa Adv. Tværstreger.

18¼ Esch.

- VI. En ligedan, men i en af Korsets Ender paa Adv. et Kors, i en anden, som det synes, en Ring eller Kugle.

20 Esch.

Bülow, nu Kongens.

T.IX.

- * 4.^(3.13.) En ligedan, men i Omskriften ved en sædvanlig Feil, YH for TH . (MAN for TAN.) 19 Esch.
En ligedan, 17 Esch, hos *Timm*.
- * VII.⁽¹⁴⁾ En anden: HNN RE TH . (SUEN REX TANO.) I to af Korsets Ender paa Adv. et liggende S, i de to andre Tværstreger. 16 Esch.
Udgiven efter *Langebeks* Tegninger fra Cfr. *Klevenfeldts* Samling; derfra hos *Bülow*, nu hos *Kongen*.
- * 5.⁽¹⁵⁾ En anden: HNN RE THH . (SUEN REX TANOI.) I en af Korsets Ender et opreist S.
- VIII.⁽²⁴⁾ En anden med Forandring i Bogstavernes Stilling og Andordning, og med en raa Afbildning af et modvendt Menneske-Ansigt i en af Korsets Ender paa Adv.
Efter *Langebeks* Tegning, fra *Klevenfeldts* Samling.
- IX. En anden: HNN RE THHY . (SUEN RE TANOIM.) I Korsets Ender paa Adv. Tværstreger; i Hjørnerne paa Rev. Halvmaaner. 17½ Esch.
Devegge.
- * 6.⁽²⁹⁾ En anden med: HNN RE THHY . (SUEN REX TANOIM.) 19½ Esch.
- * 7. En anden med samme Omskrift forskjelligt stillet; i en af Korsets Fløie paa Adv. et lidet Kors. 19½ Esch.
Det synes af Retningen af de to første Bogstaver H og R (V og R), som snart ere vendte ud ad snart ind ad, at Omskrifterne paa disse Mynter dels maae læses udvendig fra og fra h. til v., dels indvendig fra og fra v. til h.; dog gjelder dette kun om Ordene: SUEN REX, da det sidste Ord: TAN, TANO o. v. altid er vendt indad, og læses paa sædvanlig Maade.
- * 8. En anden med samme Omskrift; i en af Korsets Fløie paa Adv. et liggende S; i et af Hjørnerne paa Rev. et opreist bagvendt S. 18½ Esch.
- * 9. En anden med samme Omskrift; i en af Korsets Fløie paa Adv. et liggende S, og i to af Hjørnerne paa Rev. et opreist S. 18½ Esch.
- * 10. En anden med samme Omskrift, men H og R (V og R) vendte, det ene indad, det andet udad; i en af Korsets Ender et liggende S; paa Rev. i Hjørnerne Halvmaaner. 19½ Esch.
- X. En anden, men hvor baade H og R ere vendte indad. 20 Esch.
Weinwich.
- XI. En anden, men hvor H og R ere begge vendte udad. 19 Esch.
Thomsen.
- * XII.⁽³⁰⁾ En anden med samme Omskrift, men i Enderne af Korset paa Adv. blot Tværstreger; i de fire Hjørner af Rev. smaae Kors. 19½ og 18½ Esch.
Timm. Thomsen.
- * XIII. En med samme Omskrift, men i en af det ydre Kors Vinkler paa Adv. et lidet Kors; paa Rev. i de tre øverste Feldt et lidet Kors, i de tre nederste et større Kors og to Halvmaaner. 16 Esch.
Bülow.
- * XIV. En anden med samme Omskrift, men i hvilken H (V) er vendt udad, R vendt indad; i to af Korsets Ender paa Adv. et lidet Kors, og i et Hjørne af Rev. et S. 19 Esch.
Hartvig. Alberts.
- * 11.⁽⁸⁶⁾ En anden med H og R vendte indad; i to af de modsatte Ender af Korset paa Adv. et liggende S, og i to modsatte Hjørner af Rev. et opreist S. 18½ Esch.
En ligedan hos *Frost*, 20½ Esch.

T.IX.

* XV.⁽¹⁷⁾ En anden, men i Omskriften: TANOEM for TANOIM. I Korsets Ender paa Adv. Strøger; i Hjørnerne paa Rev. Halvmaaner; men i et af de midterste Feldt istedet for Kors en Ring. 18 $\frac{1}{2}$ Esch.

Thorlacius.

* XVI.⁽²¹⁾ En anden med: 𐌹𐌺𐌹 REI 𐌹𐌺𐌹 . (SUEN REI TINOIM.) I en af Korsets Vinkler paa Adv. et lidet Kors. 19 Esch.

Thorlacius.

* 12.⁽¹⁾ En anden med: 𐌹𐌺𐌹 REI 𐌹𐌺𐌹 . (SUEN REX MANOIT.) læst de to første Ord fra h. til v., det sidste fra v. til h.; i en af Korsets Ender et lidet Kors.

20 $\frac{1}{2}$ Esch.

En ligedan hos *Thorlacius.*

Urigtigheden i Indskrifterne paa mange af disse Mynter kommer fra Forglemmelse eller Forvexling af Tvær- og Bie-Stregerne ved Bogstaverne, hvorved disse selv lettelig forvexles, saasom: I. for 𐌹 𐌹 𐌹 . (I. for A N O.), hvilke to første Bogstaver skrives sædvanligt med een og samme Rune, 𐌹 . for 𐌹 . (M. for T.) eller omvendt, o. s. v.

13.⁽²⁾ En anden med: 𐌹𐌺𐌹 REI 𐌹𐌺𐌹 . (SUE REX TANOIMA.) 17 $\frac{1}{2}$ Esch.

14.⁽¹⁹⁾ En anden med: 𐌹𐌺𐌹 REI 𐌹𐌺𐌹 . (SUE REX MANOIMA.) I et af Hjørnerne paa Rev. et S. 21 Esch.

* XVII.⁽¹⁸⁾ En anden med: 𐌹𐌺𐌹 REI 𐌹𐌺𐌹 . (SUEN REX TANOIMA.) Bogstavet 𐌹 (N) i Kongens Navn sat i den ene Ende af Korset, og i en anden Ende deraf, hvorfra Læsningen begynder, et lidet Kors. I Hjørnerne af Rev. blot Halvmaaner. 18 $\frac{1}{2}$ Esch.

Schubart.

XVIII.⁽²⁸⁾ En anden med: 𐌹𐌺𐌹 REI 𐌹𐌺𐌹 . (SUE REX OIMATAN.) læst paa den usædvanlige Maade, indvendig fra og fra h. til v.; i hver af Korsets Fløie et lidet Kors.

Efter *Langebeks* Tegninger, fra hans egen Samling.

Det skjønnes let, at her ved en urigtig Omsættelse af Stavelserne i de to sidste Feldt er fremkommet det Urigtige: OIMATAN for TANOIMA. Hvor Mynten nu er, vides ikke.

XIX.⁽³¹⁾ En anden med: 𐌹𐌺𐌹 REI 𐌹𐌺𐌹 . (SUEN REX TANORUM.) I en af Korsets Vinkler paa Adv. et lidet Kors; i Hjørnerne paa Rev., som det synes, Ringe med Kugler i.

Denne Mynt, som af alle har den fuldstændigste og redeste Indskrift, og viser, hvad paa de øvrige har skullet være angivet, er udgivet i Myntværket efter *Langebeks* Tegninger, og siges der at være hos Geheimeraad *Lüxdorph*. Den er tillige udgiven i: *Schlegels Sammlungen z. Dänischen Geschichte, Münzkenntniss &c. 2^a B. 2^a St.* Men Mynten er siden forsvunden, og vides nu ikke, hvor er.

* 15.⁽²⁷⁾ En anden med: 𐌹𐌺𐌹 REI 𐌹 . (SUEN REX M.) I en af Korsets Ender et liggende S, i en anden en Halvmaane. I Hjørnerne af Rev. Halvmaaner.

I Ordet REX er ved en Feiltagelse kommet et X for meget, og det sidste Bogstav 𐌹 (M) som sædvanligt for 𐌹 (T).

XX.⁽²⁶⁾ En anden med: 𐌹𐌺𐌹 REI 𐌹𐌺𐌹 . (SUEN REX TANOLK.) ved en let Feiltagelse for: TANOIM. I Enderne af Korset paa Adv. blot Tværstreger. 19 $\frac{1}{2}$ Esch.

Thorlacius.

* 16. En anden med: 𐌹𐌺𐌹 REI 𐌹𐌺𐌹 . (SUEN RS LANOIIIS.) I en af Korsets Fløie paa Adv. et lidet Kors.

Feilene i Omskriften, saavel som det Urede i Slutningen heraf, skyldes formentlig Myntskjæreren; skjönt vel ogsaa noget heraf kan hidrøre fra en slet Afprægning.

XXI.⁽²⁵⁾ En anden med: 𐌹𐌺𐌹 REI 𐌹𐌺𐌹 . (SUEN REX TAONI.) I en af Korsets Fløie et S; i Hjørnerne af Rev. Halvmaaner.

T.IX.

XXII.⁽²⁵⁾ En anden med: SUN EX TANAO. I en af Korsets Ender et lidet Kors.

Disse to Mynter ere udgivne efter *Langebeks* Tegninger, den ene fra *Sulms* Samling, den anden fra hans egen, og vides nu ikke, hvor ere.

* 17.⁽²²⁾ En anden med: SUN EX TANOITI. I en af Korsets Vinkler paa Adv. et S. 18 Esch.

* XXIII.⁽²⁰⁾ En anden med: SUE REX MANAOIM. I et af Hjørnerne paa Rev. et liggende S. 17½ Esch.

Frost, nu Kongens.

18.⁽⁴⁾ En anden med: SUN RX. Det sidste af Omskriften er forstyrret ved Misprægning. I to af Korsets Ender paa Adv. et liggende S. 17 Esch.

Forangaaende Mynter have samtlige Kongens Navn og Titel; de følgende have Myntmesterens Navn, og endeel af dem tillige Myntstedets.

* 19.⁽⁴¹⁾ ARKIL. Præg som paa foregaaende; i den ene af Korsets Fløie paa Adv. to Kugler, i de andre Tværstreger. I Hjørnerne af Rev. Halvmaaner. 18 Esch.

En næsten ligedan hos *Thorlacius*, 22½ Esch.

De to sidste Bogstaver i Omskriften, som ere noget urede, skulle formodentlig være: DM. og forklares: DANORUM MONETARIUS.

* XXIV. En anden med: ESBERN. I en af Korsets Fløie paa Adv. et Menneskeansigt; i et af Hjørnerne paa Rev. EE. 18½ Esch.

Thomsen.

Tegnet efter Navnet ligner et Kors, der mueligen kan være et uvist Chifre, men dog rimeligen saavel som de følgende Streger blot staae til at udfylde den ledige Plads. Angaaende Menneskeansigtet paa Adv. sml. Mynterne n. 57. følg. og n. 63. C. nedenfor.

* 20. En anden med: ISBERN. I Fløiene af Korset paa Adv. blot Tværstreger. 19½ Esch.

Da de to E ogsaa her findes paa Rev., og rimeligen angive Begyndelsesbogstavet af Navnet paa Adv., skjønnes heraf, at Bogstavet I i Navnet blot er en Feiltagelse for E.

* 21.⁽⁵⁴⁾ En anden med: SOANEK M D. I Korsets Ender paa Adv. Tværstreger; i Hjørnerne paa Rev. Halvmaaner; i et af de midterste Feldt en Ring. 16½ Esch.

Navnet formenes at være samme som SUANIK eller SUNEKE, og at MD betyder MONETARIUS DANLÆ; hvis ikke D er TH og angiver en egen Stad, maaskee THUMAI, som oftere nedenfor forekommer.

* XXV.⁽⁴⁷⁾ En anden med: TENK M TH. læst indvendig fra og fra h. til v. Paa Rev. ere Korsene i de to midterste Feldt ikke som sædvanligt skraae men lige opreiste. 18½ Esch.

Weinwich.

Navnet TENK er maaskee samme som TANK, der kjendes i det sammensatte: THANGBRANDR., og er tilbage hos os i Tilnavnet: THANK. Om Betydningen af de to sidste Bogstaver s. ved foregaaende Mynt.

* XXVI. En anden med: THEIODEB. I Korsets Ender paa Adv. smaae Kors. 19 Esch.

Thorlacius.

* 22. En anden med: VIT. EAK. I Korsets Ender paa Adv. Tværstreger. 19½ Esch.

Det synes rimeligt, at Runerne, med Til sidesættelse af de indsatte Streger, læses sammen: VITEAK, og at et Navn her ved forstaaes ligt det paa Mynterne n. XXX. følg. nedenfor; hvorom see Anmærkning til n. 27.

T.IX.

- * XXVII. En anden, men paa Adv. 𐌹𐌺𐌹𐌸𐌰 𐌰 . (SUEVEN O ATH.) I de tre Vinkler af det ydre Kors paa Adv. tre smaae Kors, og paa Rev. i de tre nederste Feldt ligeledes tre Kors.

15 Esch.

Weinwich.

T.X.

- * 23. En anden med: 𐌹𐌺𐌹𐌸𐌰 𐌰 . (UTHKET ATH., det første Bogstav sat paa Hovedet). I en af Korsets Fløie paa Adv. et Kors. I Hjørnerne af Rev. Halvmaaner.
- * XXVIII. En anden med: 𐌹𐌺𐌹𐌸𐌰 𐌰 . (TO... ETH.) I Korsets Ender paa Adv. Tværstreger.
- * XXIX. En anden med: 𐌹𐌺𐌹𐌸𐌰 𐌰 . (UTHINE O ETHA.)

17½ Esch.

17½ Esch.

Thomsen.

17½ Esch.

Weinwich.

Foregaaende fire Mynter ere formentlig fra Slesvig, som fra ældre Tider synes samtidigen at have haft begge Navne: Slesvic og Hetheby eller Hedeby, som paa forskellige Steder findes skreven forskjelligt: Hæthe, Haithaby, Heithabö, Heidoba; hvorom kan sees: *Otheri et Wulfstani Periplus i: Scriptt. Rer. Danic. II. p. 116*, og *Suhms Historie af Danmark*, 2. S. 459. Af Myntmesternes Navne paa disse Mynter ere: SUEVEN formodentlig samme som SUEIN eller maaskee SUEGEN i Knud d. Store; UTHKET for det sædvanlige ULFKET eller WULFKET; det forkortede TO for TOKI, som forekommer i Knud d. Hellige, og UTHINE samme Navn, som under Magnus (n. XXII. i d. Konge) skrives OTHEN.

- * XXX.⁽⁴⁹⁾ En anden med: 𐌹𐌺𐌹𐌸𐌰 𐌰 . (SUITIEK I MI.) læst indenfra og fra h. til v.

16½ og 17½ Esch.

Thomsen. Thorlacius.

- * 24. En anden lig, men istedet for Bogstavet: 𐌰 . (T.), som ofte, 𐌰 . (M.). I en af Korsets Ender paa Adv. en Ring, i den modsatte et Kors. I Hjørnerne af Rev. Ringe.

18½ Esch.

En anden, hvis Omskrift har formodentlig været den samme, men unödiagtig er aftegnet, og som paa Rev. har fire smaae Kors i Hjørnerne, er i Myntværket udgivet efter *Langebeks* Tegning under n. 48.

- * 25.⁽⁵²⁾ En anden med: 𐌹𐌺𐌹𐌸𐌰 𐌰 . (VEAITIE ON ME.) læst udvendig fra og fra h. til v. I en af Korsets Ender paa Adv., hvorfra Skriften begynder, et lidet Kors.

20½ Esch.

- * 26. En anden med: 𐌹𐌺𐌹𐌸𐌰 𐌰 . (VEITHEK ON ME.) læst indvendig fra og fra h. til v. I et af Korsets Fløie paa Adv. en Halvmaane; i et af Hjørnerne paa Rev. et Kors.

18½ Esch.

- * 27.⁽⁵⁰⁾ En anden med: 𐌹𐌺𐌹𐌸𐌰 𐌰 . (ULF I MI MI.) det sidste MI formentlig for MINTER.

19½ Esch.

At de tre Streger imellem 𐌰 . (U.) og 𐌰 . (LF.) ansees her, som oftere skeer, for overflödige, synes nödvendigt for at udbringe nogen rimelig Læsning.

Er den angivne Læsning paa disse Mynter, n. XXX. fölg., som vi formode det, rigtig, maa Myntstedets Navn indeholdes i Ordet ME og MI. Herved kan sandsynligen tænkes paa MIDDELFART, som i: *Liber Census Daniæ (Langebeks Scriptt. Rerum Danic. VII. p. 523)* nævnes MÆTHLÆFAR, og af *Suhms* Note hertil sees at forekomme under Knud d. Hellige i *Knytlinga-Saga*. Har da en Myntmester opholdt sig her og slaaet Mynt, maa Staden ikke have været saa gandske ubetydelig; men rimelig synes det ogsaa, at paa et Sted, hvor den almindelige Overfart skeete fra og til Provinsen, har en nogenledes anseelig Stad været anlagt; ligesom det ogsaa derved, at Herredet, hvor den laae, Wændslæt-Herred, var paalagt at beværte Kongen med sit Følge fire Nætter, eller at yde 70 Mark Sölv, gjøres troeligt, at Kongerne have her undertiden i flere Dage opholdt sig. At Myntmesternavnene paa disse Mynter, SUITIEK, VEIDEK og VEAITIE ere et og samme Navn, forskjelligt udtalt og skrevet, synes rimeligt. Ved Navnet: VEIDEK kan sammenlignes Navnet: VITEAK, n. 22. ovenfor, og VIDIG paa Mynten n. LII. i Harald Harefod med den derved gjorte Anmærkning.

- * 28.^(33, 43) En anden med: 𐌹𐌺𐌹𐌸𐌰 𐌰 . (GUNT HOR I ATENSO., Bogstaverne 𐌰 og 𐌰 staae paa Hovedet). I to af Korsets Ender paa Adv. smaae Kors.

18½ Esch.

En ligedan, rimeligen slagen med samme Stempler, er hos Hr. Timm.

T. X.

- * 29.⁽³⁴⁾ En anden med: HFEIRT UTH. (ESFEIRT UTH.) læst fra h. til v. I et af Korsets Fløie paa Adv. en Halvmaane; i et af Hjørnerne paa Rev. et S. (Mynten har en liden tilsat Hanke med en Ring ved, til at bæres som Smykke).

Da det ikke er saa sikkert, hvorfra Læsningen her begynder, og om nogle Streger imellem Bogstaverne ikke kan vides, om de skulle læses med eller forbigaaes, er den angivne Læsning vel noget uvis, dog efter vores Mening den rimeligste.

- * XXXI.⁽⁴⁶⁾ En anden med: NEESI ON UTH. (NEESI ON UTH.) I en af Korsets Ender paa Adv. et Kors.

17 Esch.

Thomsen.

Navnets angivne Læsning er vel, for Usikkerheden af de to første Bogstaver, tvivlsom, men ansees dog for den rimeligste.

- * XXXII.⁽⁴⁷⁾ En anden med: NIPER NPEI. (NITHER UTHEIO.) I to af Korsets Ender to smaae skraae Kors.

18 og 20 Esch.

Thomsen. Weinwich.

Disse Mynter, n. 28. følg., formenes slagne i ODENSE, som uden Tvivl er forskjelligen bleven skreven og udtalt: OTHENSO, ATHENSO og UTHENSO. Angaaende Myntmesterne, da er Navnet: GUNTHER ikke ubekjendt, og derfra maaskee det endnu brugelige GUNNER; ESFEIRTH formentlig samme som ASFARTH paa Runemynterne af K. Magnus n. LV. følg., og ASFERD paa n. XXXIII. i Knud d. Hellige; NEESI, som paa en engelsk Mynt af Knud d. Store, (n. 13. i d. Konge) skrives: NIEICI, er vel samme Navn som NÆSI i *Herrauds-* og *Bosa-Saga*, hvoraf formentlig sildigere er kommen: NESS og NISS, som endnu er tilovers; om Navnet NITHER eller NIDER vide vi intet at sige.

- * 30.⁽⁴²⁾ En anden med: KETIL I ROINI. (KETIL I ROINI.) Paa Rev. i Hjørnerne Kugler, og i de to midterste Feldt derimellem Roser.

17½ Esch.

- * 31.⁽⁴⁰⁾ En anden med: OTHEK RAES. (OTHEK RAES.) læst fra h. til v. Paa Rev. i Hjørnerne Halvmaaner; i Feldterne derimellem Kors.

19½ Esch.

En ligedan hos *Alberts*, 15 Esch.

- * 32.⁽⁵⁵⁾ En anden med: SUTHEE O RATE. (SUTHEE O RATE.) læst fra h. til v. 23 Esch.

Hvilken Myntstad paa foregaaende tre Mynter har skullet antydes, er uvist; skjönt n. 31., hvor det 2^{det} Bogstav i Staden Navn ogsaa mueligen kan være et O (O), synes nærmest at angive Staden ROESKILDE. At de andre to Mynter ere fra samme Stad, hvor utydeligt denne end angives, er vel det rimeligste, da her under de nærmest følgende Konger, Harald Hein og Knud d. Hellige, saa mange Mynter sloges. Navnet af Myntmesteren paa n. 32. formenes at være det samme som paa n. XXX. ovenfor.

- * 33.⁽⁵⁾ En anden med: THORTHUMI. (THORTHUMI.) I Korsets Fløie paa Adv. Roser; paa Rev. i to af Hjørnerne de to Runer: THU. (THU.); i de to andre skraaliggende Streger; i Mellemfeldtene Kors.

17 Esch.

- * 34.^(35.36.) En anden med: THORTHUMIL. (THORTHUMIL.) I Korsets Hjørner Roser. Paa Rev. i de fire Hjørner: THUMAL. (THUMAL.), hvorved Y. (M.) staaer paa Hovedet. I Mellemfeldtene Roser.

2 St. lidet forskjellige i Bogstavernes Form paa Rev., 17½ og 19½ Esch.

XXXIII. En næsten ligedan.

19½ Esch.

Timm.

- * 35.⁽³⁹⁾ En ligedan, men Omskriften paa Adv. læst fra h. til v. 16½ Esch.

- * XXXIV.⁽³⁸⁾ En anden, men med: THROTHUMIL. (THROTHUMIL.) fra h. til v. Paa Rev. i Hjørnerne de samme Bogstaver: THUMAL. (THUMAL.), men stillede i anden Orden; Y. (M.) sat paa Hovedet, og AI. (AI.) forbundne saaledes, at de ligne et h. (S.)

21½ Esch.

Timm.

T.X.

- * XXXV.⁽³⁷⁾ En anden med: ✠ ÞÞRÞVYII. (THORTHUMIL.) fra v. til h., paa Rev. i Hjørnerne: 111111. (TUIMAL.) 17½ Esch.

Thorlacius. Thomsen.

Omskriften paa Adv. af disse Mynter kan forskjelligt afdeles, og enten læses: ÞÞR ÞVYI. (THOR THUMI.) eller ÞÞRÞV YI. (THORTHU MI.) I første Tilfælde vilde baade Myntmesterens og Myntstedets Navn være at finde her, i sidste blot Myntmesterens, THORDU eller THORDUR med Titel: MI o: MINTER; hvilken sidste Forklaring synes os den rimeligste. Myntstedet derimod tilkjendegives sikkert ved Indskriften paa Rev., den vi troe rigtigere at læses: THUMAI, end efter Myntværkets Udgivere: THUMGI. Og finde vi da her samme Myntsted som paa Mynten n. XC. ovenfor af K. Magnus, nemlig THUMAI eller THUMATORP i SKAANE, om hvilken see fornævnte Mynt af Magnus og den derved tilföiede Note.

- * XXXVI. En anden med: 111111 1 11. (SIKIULI A TU.), paa Adv., og paa Rev., som det synes: Þ1111. (THUMAI.), hvorefter den første Stavelse: Þ1. (THU.) læses fra h. til v., den anden, som er meget ured, fra v. til h. 19 Esch.

Thorlacius.

Ogsaa paa Adv. er Indskriften utydelig, men bekræftes ved de to følgende Mynter.

- * XXXVII.⁽⁵²⁾ En anden med samme Indskrift paa Adv.; paa Rev. ingen Indskrift, men i to af Hjørnerne Ringe, i de to andre Halvmaaner. 21½ Esch.

Hartvig.

- XXXVIII. En ligedan, men med Halvmaaner i alle Hjørnerne af Rev. 17½ Esch.

Müller.

At disse tre Mynter ere fra samme Stad som de næstforegaaende, beviser Mynten n. XXXVI., som paa Rev. har Stadens Navn tilföiet paa samme Maade, som hine foregaaende; skjönt det samme rimeligen er angivet ved de sidste Ord paa Adv. 1 11. (A. for ON, TU.). Navnet SIKIULI kan maaskee enten forklares ved: SKULE, der skrevet: SCULAA findes paa Mynten n. 24. i Knud d. Store, er endnu brugeligt i Norge, og udtales der SJUL; eller ved: SIGULF, som forekommer i *Herrauds-* og *Bosa-Saga*. Mærkelig er Runen Y. (M.) paa Rev. af n. XXXVI. ved adskillige overflödige Streger, om hvis Betydning, hvis de have nogen, vi dog intet vide at sige.

- * XXXIX. En anden med: ✠ D11 1 VEL. (DINE eller THINE O VEL.) I Korsets Ender paa Adv. Roser; i Hjørnerne af Rev. Halvmaaner. 17½ Esch.

Thomsen.

En næsten ligedan er udgivet i Myntværket under n. 53. efter *Langebeks* Tegning fra hans egen Samling, hvorefter sees, at Mynterens Navn paa vores Mynt, hvori det første Bogstav er utydeligt, er DINE eller THINE, hvilket i det endnu brugelige: DINESEN synes at være tilovers; man kunde ellers ogsaa holde det første Bogstav for det omvendte 11. (V.) og læse VINE, hvilket Navn paa flere af den Tids engelske Mynter forekommer.

Af Mynterne i denne Classe ere de fleste ved Probeerstenen befundne at være omtrent 6 lød.; ikkuns enkelte, saas. n. 7. 8. 11. 24. ere bedre og kunne ansættes til omtrent 12 lød.

b. Med latinsk Skrift

mest bestaaende af Streger og enkelte Bogstaver.

- * 36. Præg som paa foregaaende; paa Adv. ✠ NORINE ND; paa Rev. i de saakaldte Gittere: ✠ IIFC1111 IIDEONN. 2½ St. 19½ Esch.

- XL. En anden; paa Adv. ✠ I11DV1111V111. Rev. som forrige. 21 Esch.

Thomsen.

- * 37.⁽⁴⁴⁾ En anden; paa Adv. ✠ I11DV1111V111. Paa Rev. i Gitterne: ✠ I1FD111 O11111DI den överste Linie læst fra v. til h., den nederste fra h. til v.

2 St. 20½ og 21½ Esch.

38. En anden, med lige Adv.; men paa Rev. i Gitterne næsten blot Streger.

2 St. 18½ og 19½ Esch.

- * XLI. En anden; paa Adv. ✠ I1DV1111O11111. Paa Rev. i Gitterne: ✠ 11111111 I1111111DO den överste Linie læst fra h. til v., den nederste fra v. til h. 19½ Esch.

Thomsen.

At det klare Ord: NORINE paa n. 36. er et Navn, og at ND for MD forklares ved: MONETARIUS DAN1Æ, synes rimeligt; hvad derimod Skriften paa samme Mynts Rev. og samtlige Indskrifter paa de nærmest anförte, ligesom paa alle efterfølgende Mynter af dette Slags ville sige, er os aldeles dunkelt.

T.X.

- * 39. En anden; paa Adv. ✠ IIHPIF III.; istedet for den ene Flöi af det indre Kors er en Kugle eller Rose. Paa Rev. i Gitterne blot Streger. $2\frac{1}{2}$ St. $19\frac{1}{2}$ og $20\frac{1}{2}$ Esch.
- * 40. En anden med: ✠ IINE NE INC. og en Kugle paa en af Korsets Flöie; paa Rev. i Gitterne mest Streger. $2\frac{1}{2}$ St. $19\frac{1}{2}$ Esch.
- * 41. En anden med: ✠ ICICE ITI IIII. paa Adv.; Rev. næsten som forrige. 2 St. $19\frac{1}{2}$ og 21 Esch.
- * 42. En anden med: ✠ IIIONIFNINI. forresten som forrige. 2 St. $17\frac{1}{2}$ og $19\frac{1}{2}$ Esch.
- * 43. En anden med: ✠ CI (ell. LI) LVI III III. Paa Rev. i Gitterne blot Streger. 21 Esch.
- * 44. En anden med: ✠ VITI DII III. Paa Rev. Streger. $3\frac{1}{2}$ St. 20 Esch.
- * 45. En anden, men med: ✠ IIIIITA III. paa Adv. $1\frac{1}{2}$ St. $20\frac{1}{2}$ Esch.
- * 46. En anden med et L og et C imellem Streger paa Adv. 19 Esch.
- * 47. En anden med lige Adv.; paa Rev. imellem Gitterne: C D imellem Streger, og i Enden et omvendt L.
- * 48. En anden med: ✠ IF IIII CIII DII. paa Adv.; paa Rev. i Gitterne O □ C og D imellem Streger. 18 Esch.
- * 49. En anden med blot et V imellem Streger paa Adv., og et L i Slutningen af Stregerne i Gitterne paa Rev.; paa den ene Flöi af det indre Kors paa Adv. en punktert Kugle. 2 St. $19\frac{1}{2}$ Esch.
- 50-55. Adskillige med Bogstaverne: C og L imellem Streger, eller med blotte Streger paa Adv., ligesaa med Streger allene paa Rev.
56. Forskjellige halve Stykker af samme Slags.

- * 57. (Till. 4.) Afbildning af et modvendt Menneskeansigt, hvorover: T, i Midten af et stort og vidt, af fire dobbelte Buer sammensat, og af fire ligedanne Buer ved Enderne tillukket Kors, uden om hvilket fire smaae Kors og fire Ringe.

Rev. som paa forrige; i Gitternes överste Rad blot Streger, i nederste: IOOINII.

20 Esch.

- XLII. En ligedan, men i Gitterne paa Rev. oven: NEIIDV. neden: IIJJIOIN.

 $20\frac{3}{4}$ Esch.

Thomsen.

- * XLIII. En anden, deri forskjellig, at Ansigtet er indsluttet i en oval Krands af Perler, hvorom en egen Indfatning af fire smaae Buer, som paa tre Sider forbindes ved fire Kugler, paa den fjerde ved et Kors. Det store Kors er her enkelt og har kuns i de tre af Flöiene smaae Kors. Paa Rev. i Gitterne, oven: ✠ NCOIII. neden: OIONIIIO.

 $20\frac{1}{2}$ Esch.

Thomsen.

T. X.

* 58.

Omskrift af Streger med enkelte, tildels uvisse, Bogstaver. Præg som paa samtlige Runemynter af denne Konge.

Ulæselig Omskrift. Et mindre dobbelt Kors med tre Halvmaaner for Enderne og en Fugl i to af de modsatte Vinkler. 19 $\frac{3}{4}$ Esch.

Da Prægene enten af Adv. eller af Rev. paa disse fire sidste Mynter ere de foregaaende saa gandske lige, ligesom de ogsaa i Vægt og Gehalt ere det, synes det ikke tvivlsomt, at de jo tilhøre denne Regjering. Om Menneske-Ansigtet paa de tre af disse s. Anmærkn. til n. 63. C. nedenfor. Om Reverspræget paa sidste Mynt bemærkes, at et Kors med Fugle (egentlig 4) i Vinklerne forekommer paa den samtidige Edward Confessors Mynter, og at det er gandske naturligt, ved den Mængde engelske Mynter, som paa denne Tid vare i Landet, og tildeels ved denne Konge indbragtes, at engelske Præg her efterlignedes. En anden Mynt af denne Konge med een Fugl paa Rev., s. nedenfor under n. 113. De i denne Afdeling under b. anførte Mynter, saavidt de paa Probeerstenen have været prøvede, ere befundne i Almindelighed omtr. 13-14 lödige.

II. Mynter med danske og engelske Præg.

A. Med Kongens Hoved

a. i gammel dansk eller engelsk Smag.

* 59. † SPEN ON OÐ. Billede til h. med en rund riflet Hjelm; paa v. Skulder et Skjold.

† ALFNOÐ ON OÐSVI. Et Ankerkors med flere smaae Kugler i Vinklerne. 20 $\frac{1}{2}$ Esch.

En ligedan hos Thomsen, 17 Esch.

* XLIV. IOANST REX KNI. Billede med riflet Hjelm; foran Ansigtet et lidet Kors.

Rev. som paa forrige, men kuns een lille Kugle i to modsatte Vinkler af Korset. 19 $\frac{3}{4}$ Esch.

Thomsen.

Det for K paa Adv. angivne Bogstav er meget utydeligt, og har bag til en Kile, som kunde lade formode, at det har skullet være et Ð.

* 60. ··PÆIIN ON OÐ. Billede, som paa forrige, men slet aftrykt, eller afslidt og næsten ukjendeligt.

† ··· ·IIOÐ MON SIC. Ankerkors som paa forrige, men uden Kugler i Vinklerne. 22 Esch.

* 61. En anden med lige utydelig Præg og Omskrift paa Adv., og med samme Rev.

2 St. 30 $\frac{1}{2}$ og 23 $\frac{1}{2}$ Esch.

* 62. En anden lig med ganske uforstaaelige Omskrifter. 18 $\frac{3}{4}$ Esch.

* 63. En anden med forskjellig Omskrift paa Rev. 17 $\frac{1}{2}$ Esch.

N. 59. af foregaaende Mynter maa, efter den bestemte Angivelse af Navnet paa Adv., og især efter Sammenligning med Mynterne n. LXXIX. LXXX. nedenfor, der paa Adv. istedet for Billedet have den paa denne Konges Mynter sædvanlige Forestilling af en siddende Christus med Kongens tilføiede Navn, og paa Rev. samme Præg og samme Myntsted, skrevet: OÐSVIC og OÐSVIDI, utvivlsomt tillægges denne Konge. Ligheden af Rev. paa n. XLIV., baade i Præg og Omskrift, gjør det ogsaa høist sandsynligt, at samme med foregaaende Mynt bør forbindes, skjönt vi ikke vide at forklare, hvorfor Kongen her, som det synes, gives Navnet JOHANNES. Mynterne n. 60-63. giver deres Lighed med foregaaende ligeledes Ret til at anføres her, skjönt vi ligesaa lidet kunne sige, hvad i Omskriften paa første: MON SIC skal betyde, da en Myntmester fra SIGTUNA ikke vel kan antages her, som hvad de utydelige Indskrifter paa sidste ville sige. Ligesaa uvist er det, hvad Sted ved Ordene: OTH, OTHSVI, OTHSVIC og OTHSVIDI har skullet være angivet. Mueligen kan dette Sted være ODENSE, som formenes engang at være kaldet OTHENSVIC, da Bispnen der i et Brev fra Keiser Otho 3. kaldes: EPISCOPUS OTHENESVIGENSIS (Pontoppidan *Annal. eccles. Dan.* 1. p. 82); mueligt ogsaa, at i Nærheden af det bekjendte OTTESSUND i Nørre-Jylland, hvor et ODDEBY anføres, ogsaa kan have været et OTHSVIG, hvor maaskee Suen engang, liggende med sin Flaade, kan i de Krige, han førte med Magnus eller Harald, Norges Konger, have slaaet disse Mynter. Endnu tilføie vi som en Gisning, om ikke mueligen har i Skaane været en Stad, Flække eller Kongsgaard af dette Navn (et Ottensherred kjende vi der af Waldemars Jordebog), da uægtelig disse Mynters Oprindelse søges rimeligst fra noget Sted i denne Provins; dersom de ellers ere af denne Konge, hvad vi dog ansee aldeles sandsynligt, saa meget mere, som de ligesaa vel som de nærmest følgende ere fra det samme Selsøe-Fund, hvorom er talt ved n. 2. i K. Harthe-Knuds Mynter. Men saa uforklarlige disse Mynter tildels end ere, haves dog nogle dem lige, og ved samme Fund fremkomne, som ere det endnu mere, og hvilke jeg ikke vover at indføre iblandt denne Konges Mynter, men tilføier dog her Beskrivelsen af, og paa Mynttavlen deres Afbildning, til Kyndiges nøiere Undersøgelse og nærmere Bestemmelse.

T. X.

*63. A. ✠EDPAIIIHRE: Brystbillede til h. med riflet Hjelm, omgiven med Baand eller Diadem; foran et Kuglescepter.

✠LEFSI ON TOFT. Et Ankerkors, som paa foregaaende. 23 Esch.

*63. B. Samme Adv.

✠OVØNCAR ON LV. Et mindre dobbelt Kors med en Ring i Midten og tre Halvmaaner paa hver af Flöiene. 16½ Esch.

*63. C. ✠EDPA: .X: PRE: Brystbillede til h., med riflet Hjelm; foran: Afbildning af et modvendt Menneske-Ansigt.

✠ÐO:RCETL O LVN. Et stort dobbelt Kors med tre Halvmaaner paa Flöiene. 18 Esch.

Thomsen.

Ved første af disse Mynter kunde Overensstemmelsen af Reverspræget med foregaaende, ved anden det, at samme Myntmester, skreven paa samme Maade, som paa Mynterne n. LXXIX., LXXX. nedenfor, her forekommer, og ved tredje Reversens fuldkomne Lighed med Mynten n. 144. nedenfor, med nogen Grund kalde til at ansee disse for at være af Suen Estrithsen; hvorved dog maa bemærkes, at et Reverspræg næsten aldeles ligt det paa tredje Mynt, ogsaa forekommer i K. Harde-Knud under n. X. Da imidlertid det paa disse Mynter, som det synes, kjendeligen angivne Navn: *Edward* taler herimod, og næsten nödvendigen kalder dem til den samtidigen i England regjerende Konge *Edward Confessor*, troe vi ikke, skjönt ingen lignende Mynter, saavidt vi vide, enten ere udgivne eller kjendte i selve England, at burde fratage denne Konge disse. Hvad da deres Lighed med danske Mynter angaaer, og det, at de have kunnet opgraves i Danmark og mangle i England selv, da maa man til at forklare dette tage sin Tilflugt til det mangehaande Samqvem, som har fundet Sted imellem de to Konger, Suen Estrithsen og *Edward Confessor*, i det Første ikke alene var den sidstes mægtige Rival til Thronen, men og siden fik af ham selv Løfte eller dog blev givet Haab om Succession efter hans Död, og som Konge i Danmark sögte i sine haarde Krige med Norges Konger oftere Hjelp hos *Edward*, som denne dog af politiske Grunde ikke synes at have ydet ham. Suen gjorde ogsaa efter *Edwards* Död et, skjönt forgjeves, Forsög paa at indtage England, som imidlertid rimeligen har bragt en Mængde engelske Penge ind i Landet. Hvad endelig Menneskeansigtet paa sidste Mynt angaaer, det vi holde for en forkortet Fremstilling af det paa vores Konges Mynter meget sædvanlige, som ogsaa paa andre Datidens Mynter forekommende, Billede af Frelseren, formodentlig tillige med Hensyn paa det saa kaldte *S. Vultus de Lucca*, et ældgammelt Billede af Christus, som opbevartes i Staden Lucca og paa denne Stads Mynter oftere forekommer, hvorom kan eftersees: *Groschen-Cabinet*, 1n. B. 1s. Suppl. S. 62. fölg. *Köhler Münz-Belustigungen* T. XIII. S. 345. *Argelatus de monetis Italiae* T. I. p. 32., dette Billedes Forekommende paa en Mynt af *Edward Confessor* bliver saa meget forklarligere, som det udtrykkelig fortælles, at den Eed, hvormed denne Konges Beskytter og Befordrer til Thronen, den mægtige *Godwine* Jarl i England, bekræftede sin Hengivenhed til Kongens Sag, skede ved det hellige Billede: *S. Vultus de Lucca*. Hvorfore dette christelige Symbol ikke ellers paa nogen af denne engelske Konges Mynter forekommer, da det derimod, som af det fölgende vil sees, er saa stadigen bleven beholdt af den danske Konge Suen, vide vi ikke, men ville blot bringe i Erindring herved denne sidste Konges bekjendte Iver for den christne Troe, og hans kloge Fremgangsmaade i at udbrede samme; hvilket endog, som man troer, skal have tilveiebragt ham en almindelig Opsigt med den christne Kirke i de samtlige nordiske Riger.

T. XI.

*XLV.

Uforstaaelig Omskrift fra h. til v. Brystbillede med Hjelm, ziret med Takker eller korte Kiler; foran et Scepter af Dannelse som et saakaldt Patriarchal-Kors.

✠TOII LV IIO LIID. Et stort dobbelt Kors med tre Halvmaaner paa Flöiene; i en af sammes Vinkler et modvendt Menneske-Ansigt og i den modsatte en Halvmaane. 19½ Esch.

Thomsen.

Vi henføre foregaaende Mynt til denne Konge for Lighedens Skyld af dens Rev. med den paa Mynten n. LVI. nedenfor, der synes, ligesom denne, at angive en Mynter: TOKI, TOM eller maaskee TOMLU fra LUND; og for de i Korsets Vinkler tilföiede Symboler, der saa jevnlig forekomme paa denne Konges Mynter.

*XLVI.

✠SPEN✠ RE✠ ÐIIRH. Brystbillede til h. med en Hjelm med lige opstaaende Straaler; foran et Scepter med en Krumstav oventil.

✠IADRIF ON LVNDI. Et mindre dobbelt Kors med en Kugle i Midten og tre smaae Kugler i to af de modsatte Vinkler. 22½ Esch.

Thomsen.

Læsningen af det sidste Ord paa Adv. er uvis, og et Bogstav i samme utydeligt; formodentlig har dog DANORUM skullet derved være angivet. Denne Mynts Lighed med den berlinske Mynt af Harde-Knud, hvorefter paa T. VI. under 29. B. er givet en Afbildning, synes at bekræfte vores om samme yttrede Formodning, at den er af dansk Oprindelse. Navnet paa Rev., som maaskee ogsaa kan læses: JADRIC, er mueligen det bekjendte engelske: EADRIC. Af Mynterne i denne Afdeling ere adskill. n. 59., XLV. 14-15 löd.; n. XLIV., XLVI. 13-14 löd.; n. 60-63. kuns 11-12 löd.; n. 63. A. er omtr. 14 löd.; n. 63. B. omtr. 11-12 löd.

T.XI.

b. i senere barbarisk Smag.

- * XLVII. ASCV. Et barbarisk Brystbillede til h. med en flad Hjelm endende bagved i to Snirkeler; foran et Liliescepter.

✠ IGEVBRI. Et stort dobbelt Kors med tre Halvmaaner paa Flöiene; i Midten et firkantet udsveifet Skjold med en Kugle i hver af Hjørnerne og tre Kugler i Trekant paa hver af Spidserne.

11½ Esch.

Timm.

At Navnet paa Adv. er for ASGOT, bliver rimeligt ved en lige Mynt, som er udgivet af Becker: *Zweihundert seltene Münzen des Mittelalters. Dresd. 1813. 4. Tab. II. n. 41.*, af hvilken vi her paa Mynttavlen under n. XLVII. A. tilføie en Copie. I Omskriften paa Rev. af vores Mynt, hvor galt end Bogstaverne ere omslængte, synes dog det sædvanlige: WIBERGA at være indeholdt; men Omskriften paa Rev. af den Beckerske Mynt er os gandske uforklarlig.

- * XLVIII. ✠ IARNCI·NN. Brystbillede som paa forrige; foran et Korsscepter ziret med Halvmaaner.

✠ ARIQIA. Præg som paa forrige.

12½ Esch.

Alberts.

Navnet paa Adv. er formodentlig: JARNKIL, da Navnet JARN forekommer i *Herauds-* og *Bosa-Saga*, og KIL, forkortet af KETIL, jævnlig forbindes med andre Navne, som i STENKIL og fl. Om Chiffret: NN staaer for M og skal antyde: MONETARIUS, vide vi ikke. Paa Rev. har mueligen AARHUUS, AROSIA skullet være angivet.

- * XLIX. ✠ ICEDEIN. Billede, som paa forrige, med Liliescepter foran.

✠ KONDAINI. Præg som paa forrige.

10½ Esch.

Thomsen.

Navnet paa Adv. uvist, og kan læses paa forskellige Maader, eftersom man nemlig læser Bogstaverne CC enten som K eller som S; og Bogstavet D enten som D, TH, eller som V. Den rimeligste Læsning synes os dog: IKKVEIN, da dette Navn maaskee ved en forandret eller fordærvet Udtale kan være det samme som EGELVINE paa Knud d. Stores Mynter. Omskriften paa Rev. er ligesaa dunkel, og det første Bogstav, som ogsaa vel kan være et R, uvist. I dette Fald kunde maaskee tænkes paa Staden RANDERS. Vilde man imidlertid læse paa Adv. ISSUEIN, antage dette for en særegen Udtale af SUEIN, og ansee dette for Kongens Navn, kunde man maaskee tyde Rev. KON DAINI ved: KONNING I DANMARK; hvilket dog synes temmelig dristigt. Mynter af dette Slags have imidlertid været til, som have havt til Omskrift paa Adv. SVEIN, og en saadan findes baade hos *Bircherod* (*Specimen ant. rei monetariae Dan. p. 37.*) og hos *Lauertzen* (*Mus. Regium T. XXV. n. 48.*); hvilken Omskrift formodentlig har givet Anledning til, at man har tillagt en Konge af dette Navn disse Mynter; hvortil *Bircherod* valgte Suen Tveskjæg, *Lauertzen* Suen Grathe, hvad af Myntværkets Udgivere ogsaa er fulgt, og hvorom vi ved Enden af disse Mynter nærmere skulle sige vor Mening. Vi tilføie under n. XLIX. A. en Afbildning af denne Mynt efter *Bircherod*, hvilken vi forresten ikke vide, om eller hvor endnu er tilovers.

- * L. En ligedan, men paa Adv. ICIGA=IV.

Paa Rev. ✠ VBERGAR.

12½ Esch.

Frost, nu Kongens.

Navnet paa Adv. er rimeligen: ISEGAT, hvilket forekommer i *Herauds-* og *Bosa-Saga*, og er formodentlig samme Navn som ISEGOD paa Knud d. Stores Mynt n. XXXIII. De to sidste Bogstaver paa Adv. IV troe vi at burde forbindes med Omskriften paa Rev., og her saaledes at fremkomme: I VVBERGAR, Staden VIBORGS Navn, som ogsaa paa de fleste af følgende Mynter angives. Denne Mynt bekræfter forresten, hvis vi ellers rigtig have læst den, saavel Brugen af C for S, som at Chiffret = (et liggende T) er brugt for dette Bogstav.

- * 64. En anden, med Korsscepter foran Billedet og en liden Halvmaane med Kugle i bagved samme. Omskr. paa Adv. ✠ KETIL; paa Rev. ✠ VVIBERGA.

14 Esch.

- * 65. (Suen Grathe n. 1.) En anden, med en liden Forskjellighed i Omskriften paa Rev.

14 Esch.

- * 66. (sammest. n. 2.) En anden, med Liliescepter foran; paa Adv. ✠ KTEL; paa Rev. samme Omskr. som paa forrige, men det sidste Bogstav A sat paa Hovedet.

14 Esch.

- * LI. En anden, paa hvis Adv. ✠ KETIL; paa Rev. ✠ AGRVVEB. 12 Esch.

Alberts.

Da paa Rev. her forekomme de samme Bogstaver, hvorved paa de øvrige angives Staden VIBORGS Navn, kan det ikke omtvivles, den forvirrede Omsætning af Bogstaverne uagtet, at jo det samme Navn har skullet her være antydet. Ved en anden Uagtsomhed er baade paa Adv. og Rev. C sat for E.

T.XI.

* 67. (Suen Grathe n. 3.) En anden, paa hvis Adv. ✠ DORBAERN; paa Rev. ✠ I VIBERG-VM og i en af Korsets Vinkler et S. 16 Esch.

* 68. En anden, med uforstaaelige Omskrifter paa begge Sider og uden S paa Rev. 13 Esch.

* 69. (Uv. n. 273.) En anden, med andre lige uforstaaelige Omskrifter. 14½ Esch.

* 70. En anden, med nogen Forskjellighed i Billedet og med andre ulæselige Omskrifter. 2 St. 13 Esch.

* LII. En anden, med næsten blot Streger istedet for Bogstaver i Omskrifterne. Bülow.

* 71. En anden, med Kors og Halvmaaner paa Sceptret, og med uforstaaelige Omskrifter. 14 Esch.

* 72. (Uv. n. 279.) En anden, med nogen Forskjellighed saavel i Billedet som i Zirterne paa Sceptret, og med andre uforstaaelige Omskrifter. 13½ Esch.

Er udgivet i Myntværket fra en Tegning hos *Langebek*, men er nu kommen i Sæmlingen fra det ovenomtalte Selsøe-Fund, hvorfra flere af de anførte Mynter af dette Slags ere.

* 73. (Uv. n. 272.) En anden, med et kortere Scepter foran, der ender sig neden i et V. 14½ Esch.

* LIII. En anden, med andre uforstaaelige Omskrifter. 13½ Esch.

Thomsen.

* LIV. En anden, med en noget forskjellig og riflet Hjelm, uden Scepter foran Billedet. Omskriften paa Adv. er: ✠ IIENNE CAE DENNOR; paa Rev. DECCNE DEC NNC. 14 Esch.

Thomsen.

Rev. er aldeles lig den paa n. 72. ovenfor. Adv. Omskrift kunde man falde paa at forklare: SUEN CAESAR DANORUM, hvis kuns saadant passede til disse Tider, og stemmede med Omskrifterne paa de øvrige af disse Mynter.

* 74. Omskrift af Streger med enkelte Bogstaver. Brystbillede som paa foregaaende, og foran dette et lidet modvendt Hoved med en riflet Hjelm.

Omskrift uforstaaelig. Præg som paa forrige med den Forskjel, at det store Kors har paa Enderne, istedet for Halvmaaner, som det synes en raa Afbildning af et modvendt Menneskeansigt i en Ring. 11½ Esch.

En ligedan hos *Thomsen*, 13 Esch.

* LV. En anden, lidt forskjellig i Billederne og i Omskrifterne. 13½ Esch.

Frost, nu Kongens.

En anden atter forskjellig i Billederne og med Omskrifter meest af Streger, er i General-Major *Bühle v. Liliensterns* Sæm-ling i Berlin, af hvilken tilføies en Tegning under n. LV. A. Foregaaende Mynter fra n. XLVII. ere af et og samme Slags, og deres Bestemmelse, da paa ingen af dem findes nogen sikker Angivelse af Kongens Navn, uvis. Hvorledes de forhen have været bestemte, er sagt ovenfor ved n. XLIX. Men at de ikke egne sig for Suen Tveskjæg, skjønnes lettelig; og at de ikke kunne tilhøre Suen Grathe, bevises baade af de tilföiede Myntmesternavne, hvilket ikke mere fandt Sted under denne Konge, og tillige deraf, at flere af disse Stykker vare i det oftere omtalte Selsøe-Fund, som høist sandsynligen ingen sildigere Mynter indeholdt end af K. Suen Estrithsen. (*S. Skandinav. Litterat. Selskabs Skrifter* D. 21. S. 151). Vi ansee det da rimeligst, at tillægge denne Konge disse Mynter, under hvilken en saa stor Mangfoldighed af Myntpræg forekommer; og kunne de mueligen være slagne i de jyske Steder paa den Tid, da Suen som Jarl i Danmark satte sig op imod Magnus, og blev i Jylland, og netop i Viborg, hvorfra disse Mynter ere, kaaren til Konge; og er maaskee just hans mislige Stilling i Begyndelsen af hans selvtiltagne Regimente Skyld i, at hans Navn og Titel mangle paa disse. At det er Kongens Billede, som sees paa Adv., er troeligt; mere uvis er Betydningen af det tilsatte lille Hoved paa Mynterne n. 74. følg. At antage dette for det sædvanlige hellige Ansigt, synes ikke at passe til sammes Afbildning her, og at tænke herved paa det, under denne Konge hidbragte, Hoved af den hellige Pave Lucius, hvilket som en kostbar Reliquie erhvervedes fra Rom og nedlagdes i den nye opbygte og efter denne Helgen siden opkaldte Domkirke i Roeskilde, synes vel dristigt. Kunde man antage disse Mynter for at henhøre til denne Konges senere Regjeringstid, blev vel det rimeligste at holde dette Billede for en af hans Sønners, og i dette Fald vel snarest for den af ham til Efterfølger valgte, Knuds. Forresten nægte vi ikke, at disse Mynter, hvis synderlige Billede, fremmede Reverspræg under Suen Estrithsen og ringe Vægt ikke ganske stemmer med denne Konges øvrige Mynter, ogsaa mueligen kunne tilhøre

K. Harde-Knud, af hvem have danske Mynter med samme Reverspræg. Ikkuns have herimod, dels at de her forekommende Spør af det modvendte Menneskeansigt ikke ellers kjendes under denne Konge, dels at Mynter ere tilovers af ham fra samme Stad, som disse ere, der i Præg og Udseende ere herfra aldeles forskjellige. En Gising kunde endelig endnu fremsættes, nemlig, hvis den af *Suhm (Danmarks Historie D. 4. S. 73, 74)* yttrede Formodning er rigtig, at en Harald, Søn af Jarl Thorkil den Høie, givet med Gunhild, Søsterdatter af Knud d. Store, i Begyndelsen af Magnus's Regering i Danmark, var i det ringeste i nogle Provinser udvalgt til Konge, at da af denne eller dog i hans Navn disse synderlige Mynter kunde være slagne, hvis ringe Vægt og Gehalt samt øvrige maadelige Beskaffenhed saaledes vel af Omstændighederne kunde forklares; kun at saamange af disse neppe da vilde endnu være tilovers.

Af de i denne Afdeling ved Probeerstenen prøvede Mynter ere: n. 74. befunden at være: 13-14 lød.; n. 68., 12-13 lød.; de fleste at være: 8-9 lød. saasom: n. XLVIII. 64. 66. og fl., een endogsaa: n. 65., 5-6 lød.

B. Med forskjellige Forestillinger,

a. med et Kapel eller en Kirkeport paa Adv.

- *75. Omskrift af Streger og Ringe. To aabne Hvælvinger hvilende paa tre Piller, oven: et lidet Kors, neden: som det synes, to Trappetrin.

✠ ÐIII N LVINN. Stort dobbelt Kors med Kugle i Midten, tre Halvmaaner paa hver af Fløiene, og en Halvmaane i de to af Vinklerne. 21½ Esch.

At i Omskriften paa Rev. sticker Myntmesterens Navn, og tillige Myntstedets, LUND, er sandsynligt; ligesom det ogsaa er mueligt, at ved Bygningen kan være henseet til den under Suen Tveskjæg begyndte, under denne Konge fortsatte, men først under Knud d. Hellige fuldendte, og A. 1085 høitideligen indviede Domkirke i Lund.

b. med et Dyr, formentlig den øverste Deel af en Fane, paa Adv.

- *76. Omskrift af Streger. Afbildning af et firføddet Dyr, rimeligen en Hest, til v., med en firkantet Plade foran neden, og en lang Korsstav bagved eller maaskee igjennem Dyret; nederst: RI.

Omskrift af Streger. Kors som paa forrige uden Halvmaane i Vinklerne. 21½ Esch.

- *LVI. ✠ IIVDOD IIII TA. Dyr omtrent som paa forrige, men vendt til h.; oven en Korsstav.

TOI·ILV IIIO LV. Kors som paa forrige. 18½ Esch.

Thomsen.

En Tegning, formodentlig af denne samme Mynt, findes imellem de Hiffingske Tegninger af Mynter, fundne i Skaane 1775. Alle øvrige her beskrevne Mynter af dette Slags vare hidtil ukjendte, og ere først fremkomne ved det oftere omtalte Selsøe-Fund i A. 1822. Ved Ligheden af Omskriften paa denne Mynts Rev. med n. XLV. ovenfor bekræftes disses Oprindelse fra een og samme Konge.

- *77. Den øverste Deel, som formenes, af en Fane eller et Banner, forestillende Kroppen af et Dyr, ligt det paa foregaaende Mynter, men med en Ring eller Nimbus om Hovedet, og hæftet til en Stang, hvorpaa en firkantet Plade. Over Dyret noget som et nedhængende Flag, hvorover opstaaende Takker som Zirater. Ved Siderne heraf to Ringe og et T. Neden ved den ene Side: SV fra h. til v., ved den anden Side tre opstaaende Takker, formentlig til at angive en Krone.

Omskrift af Streger med de indblandte Bogstaver: EF·P. En modvendt Örn med udbredte Vinger og Hovedet vendt til h. 3 St. 19 og 20½ Esch.

- *78. En anden, men paa Adv. neden ved den ene Side: ST fra h. til v., paa den anden en kjendelig Krone; oven to Ringe. Paa Rev. er i Omskriften imellem Stregerne et EF, et modvendt Menneskeansigt, et P, og tilsidst et L; nederst i Fuglens Vinger et omvendt T og en Kugle. 2 St. 17½ Esch.

- *79. En anden, men paa Adv. over Flaget istedet for de opstaaende Takker et modvendt Menneskeansigt; omkring: ✠ OCIT OCIF. Neden et liggende S. Rev. som paa forrige. 22 Esch.

T.XI.

- * 80. En anden, men paa Adv. over Dyret en kort Korsstav; omkring: Streger og to Kors. Paa Rev. omkring: Streger med det ene Bogstav F imellem; oven ved Fuglen en Ring, neden en Ring og et Kors. 2 St. 18½ og 20½ Esch.
- * 81. En anden, men paa Adv. Dyret vendt til h.; i Omskriften imellem Stregerne: LV; og i Slutningen T; foran Dyret et Kors. Paa Rev. imellem Stregerne: L F LV. Det øvrige som paa forrige. 2 St. 18½ og 20 Esch.
- * 82. En anden, med Dyret vendt til v., omkring: NCTNE †, oven: en uvis Figur eller et Chifre; neden: en Ring og TT. Paa Rev. imellem Stregerne enkelte Bogstaver; Fuglens Hoved vendt til v., og under den ene Vinge et Kors. 17½ Esch.
- * LVII. En anden, næsten gandske som forrige, kuns at Omskriften paa Rev. bestaaer blot af Streger med en Ring imellem, og under hver af Örnens Vinger et Kors. 19½ Esch.

Frost, nu Kongens.

Dyret paa Adv. af disse Mynter synes, især efter Billederne paa de to første, at maatte antages for en Hest; men mærkeligt er det, at, med Undtagelse af disse to, tilføies alle følgende en Nimbus eller Glorie om Hovedet, saadan som de orientalske Christne gave den til adskillige hellige Dyr, især Lammet, som et Symbol for den christne Troe; hvorefter ogsaa mueligen nogen kunde antage dette Dyr her forestilt. I al Fald formene vi, efter de ved Dyret anbragte Attributer, at det er Overdelen af en Fane, som her sees, da hos flere Nationer, og selv hos de gamle Romere, brugtes at zire Feldttegnene med forskellige Dyr. Da nu ogsaa Öرنen jevnlig er bleven brugt til denne Hensigt, troe vi, at Rev. omtrent har samme Betydning; thi at en Örn, af Form omtrent som denne, engang har været Roeskildes Stadssegl, (s. *D. Magazin* I. S. 17.) troe vi ikke, her at kunne tjene til nogen Oplysning; da efter alle paa disse Mynter forekommende dunkle Angivelser af Myntstedet, dette dog rimeligst maa antages at være LUND. Man finder paa irske Mynter Afbildning af et Dyr, der temmelig ligner det paa Adv. af vores, og viser, at dette Myntpræg hos flere Nationer har været i Brug. (S. *Simons Essay on Irish Coins. Dublin. 1810. 4.*)

c. med tre sammenföiede Skjolde paa Adv.

- * 83. Ulæselig Omskrift af Bogstaver og Streger, afdeelt ved tre Kors. En trekantet Figur af tre sammenslyngede Skjolde, med tre Ringe udenom, tre inden paa Skjoldene, og een i Midten.
Ulæselig Omkrift. Et stort aabent Kors af fire Buer, ligesom det paa denne Konges Runemynter, i Enderne af samme to Kugler, og inden i, et mindre dobbelt aabent Kors paa skraa med en Kugle i Midten. 3 St. 19½ Esch.
- * 84. En anden ligedan, men med Omskrifterne stillede fra h. til v.; den paa Adv. noget forskjellig, men den paa Rev. samme som paa forrige. 2 St. 16½ og 18 Esch.
- * 85. En ligedan, med Omskrifterne ligeledes fra h. til v.; den paa Adv. lidt forskjellig, den paa Rev. mestendeels som paa foregaaende.
- * 86. En anden, med samme Adv. som paa n. 83., men med en anden uforstaaelig Omskrift paa Rev. fra v. til h. 2 St. 19 Esch.
- * 87. En anden, med samme Adv.; men paa Rev. en forskjellig Omskrift fra h. til v. 19 Esch.

T.XII.

- * 88. En anden, med forskjellig Omskrift paa Adv., afdeelt ved tre Kors, men med samme Rev. som paa foregaaende. 2 St. 19 og 20 Esch.

LVIII. En anden, med samme Adv., og med Rev. som paa n. 86. 19½ Esch.

Thomsen.

T.XII.

- *89. En anden, med Omskrift paa Adv. mest af Streger; den begynder med et Kors, og afdeles desuden paa tre Steder ved tre Kugler satte i Trekant; Rev. som n. 83. 2 St. 19 Esch.
- *90. En anden, med en lidet forskjellig Omskrift paa Adv.; Rev. som n. 86. 2 St. 19½ Esch.
- *LIX. En anden, med forskjellig Omskrift paa Adv.; Rev. som paa foregaaende. 17 Esch.
Thomsen.
- *91. En anden, med anden Omskrift paa Adv., og med tre smaae Kugler paa Enden af Skjoldene; Rev. som paa n. 87. 19½ Esch.
92. Halve Stykker af samme Slags. 4 St.
- *** *** ***
- *93. Uforstaaelig Omskrift med et Kors paa tre Steder imellem Bogstaverne. Tre sammenslyngede Skjolde, som paa foregaaende Mynter, med tre Kugler paa Enderne og et lidet Kors ved en af Siderne.
Ulæselig Omskrift af Ringe og Streger. To mod hinanden vendte spidse Gavle med et lidet Kors i hver; imellem disse et bredt Baand, hvori en anden uforstaaelig Indskrift. 19½ Esch.
- *94. En anden, med andre uforstaaelige Indskrifter. 19 Esch.
Omskriften paa Rev. lig den paa Mynten n. 293. iblandt Uvisse i Myntværket.
- *95. En anden, med andre uforstaaelige Omskrifter paa begge Sider, og ved Skjoldene paa Adv. en Ring med en Kugle i. 19½ Esch.
- *96. En anden, med andre ulæselige Omskrifter; Skjoldene paa Adv. lidt forskellige og ved Siderne deraf intet. 2 St. 19½ og 21½ Esch.
97. Halve af samme Slags. 2 St.
- *98. En anden, paa hvis Adv. † ALFNOÐ ON LVNDE AND; paa Rev. uforstaaelige Indskrifter; inden i Gavlene intet Kors. 19½ Esch.
Samme Myntmesters Navn see paa Mynterne n. 59. følg. ovenfor. Hvorledes Slutningen af Omskriften paa Adv. skal forklares er uvist; dog synes rimeligt at antage ved de tre sidste Bogstaver en Omsætning, AND for DAN, og da læse enten LVND C (CIVITAS) DAN, eller LVNDE DAN.
- *LX. En anden, med uforstaaelige Omskrifter baade paa Adv. og Rev. Paa Baandet imellem Gavlerne: † LVNEM†. 19½ Esch.
Thomsen.
Om imidlertid paa Rev. maaskee maatte kunne antages de to Navne: TIOLIF for THORLEIF, som i Norge udtales TOLLEF, og AUN for AUDUN, som oftere forekommer hos *Snorro*, overlades andres Bedømmelse.
- *LXI. En anden, med andre uforstaaelige Indskrifter paa begge Sider. 17½ Esch.
Thomsen.
I Omskriften paa Adv. vilde maaskee Nogen finde en Persons Navn i de fem første Bogstaver, og forklare det øvrige: NO for MO, MONETARIUS; VTDN for ODENSE; C FV, CIVITATIS FUONLÆ; hvilket dog synes temmelig vilkaarligt.
- *LXII. En anden, med andre Indskrifter paa begge Sider. 19½ Esch.
Thomsen.
- *99. En anden, med andre uforstaaelige Omskrifter, med nogen Forskjellighed i Skjoldene paa Adv., og med blot Streger imellem Gavlene paa Rev. 16 Esch.

T.XII.

- * LXIII. En anden, med Indskrifter, som for det meste bestaae af Streger, og paa hvilken Skjoldene paa Adv. næsten udgjøre en simpel Trekant.

18½ Esch.

Thomsen.

Mynterne af denne Afdeling, med tre Skjolde paa Adv., som igjen har to Under-Afdelinger, nemlig den med Korsene paa Rev., og den med Gavlene, have næsten gandske været ubekjendte, eller dog forsømte, indtil Selsøe-Fundet i Sommeren 1822. Ikkun en eneste var forhen udgivet i Myntværket under n. 293. iblandt Uvisse, efter en Tegning af *Langebek*, lig den her under n. 94. anførte. Præget af de tre sammenbundne Skjolde finde vi paa Mynter af den samtidige K. Harald Haardraade i Norge, som forekomme nedenfor iblandt norske Mynter under denne Konge; ogsaa paa en irsk Mynt af en K. Anlaf (*Simons Essay Tab. I. n. II*). Paa en uvis Bracteate i Myntværket under n. 167. iblandt Uvisse, ligesom paa adskillige tyske Mynter fra disse Tider, forekommer samme Præg. Af Reversprægene er det ydre Kors i den første Under-Afdeling meget ligt det paa Suen Estrithsens Runemynter, og det som paa Mynterne af K. Harde-Knud paa T. VI. n. XXXVIII. følg. forekommer. Gavle findes ofte paa tyske Mynter fra disse Tider, ogsaa med et bredt Baand ved, hvori en Indskrift anbringes, ligesom paa vores.

Gehalten af Mynterne i denne Afdeling er, de førstes: n. 83-92. omtr. 14 löd., de sidstes: n. 93. følg. omtr. 15 löd.

d. med et Kors af Ringe eller smaae Kors og Kugler paa Adv.

- * LXIV. ✠ ÞÍÞΥ·Ι·ΘΥΙ·Ι·Ν·Θ· Kors af Kugler eller Roser og smaae Ringe med en større Ring i Midten, hvori en liden Kugle.

✠ ÐΥΡΥΝ· Ι·ΡΥΙ·Ι· Et mindre dobbelt Kors med tre Halvmaaner for Enderne, en Rose i Midten, og en Ring i hver af Vinklerne. 18 Esch.

Thomsen.

Denne Mynt er ved sin Runeskrift mærkelig, og eneste i sit Slags; men hvorledes denne Skrift skal læses og forklares vide vi ikke. Paa Adv. synes adskillige Tilsætninger at være blot Zirater, og de læselige Bogstaver at være: D. I. A. K. R. A. (ell. N.) M. L. R., hvilke vi ikke kunne forklare. Paa Rev. kan maaskee den første halve Deel af Indskriften: TH. U. R. M. L. U. angive: THUR for THURKIL, THURLIF eller sligt, MONETARIUS LUNDENSIS; men om den sidste halve Deel: E. R. V. I. N. K. I. ogsaa skal være et Navn, og da mueligen læses: ERVIN CIVIS, ligesom hvad dette Navn her vil sige, tør man ikke bestemme.

- * LXV. Ulæselig Omskrift, Kors af smaae Kors og Ringe.

Ulæselig Omskrift, tildels lig den paa Adv. Et Kors som paa foregaaende, med en Kugle i Midten og en Ring og et Kors i to af Vinklerne.

20½ Esch.

Thomsen.

- * 100. En anden, med samme Præg men med andre barbariske Omskrifter; paa Rev. i de to Vinkler en Ring, i de to andre et lidet Kors.

2 St. 20 og 21¼ Esch.

- * LXVI. En anden, med andre Omskrifter; paa Rev. i to af Vinklerne en Ring, i tredie et Kors.

18½ Esch.

Frost.

- * LXVII. En anden lig, med andre Omskrifter.

21 Esch.

Thomsen.

- * 101. En anden, med andre Omskrifter; paa Rev. i tre af Vinklerne: O. L og et Kors.

18½ Esch.

- * 102. En anden, med andre barbariske Omskrifter og i Vinklerne paa Rev. O. T. og et Kors.

20½ Esch.

En ganske lig denne besiddes af Hr. *Devegge*, og skal være funden ved Tommerup i Skaane.

- * LXVIII. En anden, med andre Omskrifter.

21 Esch.

Frost.

103. En anden, med andre Omskrifter, som paa Rev. mest bestaaer af Streger. I Vinklerne paa Rev. L O og Kors.

18 Esch.

- * LXIX. En anden, lidt forskjellig og med andre Omskrifter.

20½ Esch.

Thomsen.

T.XII.

- *LXX. En anden, med andre Omskrifter; i Vinklerne paa Rev. et Kors, T. O.
18½ Esch.
Thomsen.
104. En næsten ligedan. 15½ Esch.
- *105. En anden, med andre Omskrifter. I to af Vinklerne paa Adv. en Ring; i de tre Vinkler paa Rev. O. T. og et Kors. 17 Esch.
- *LXXI. En anden, med andre Omskrifter, med samme Ringe paa Adv., og i Vinklerne paa Rev. L. O. og et Kors. 24½ Esch.
Frost.
- *106. En anden, med samme Adv., men med anden Omskrift paa Rev., og i Korsets Vinkler: L. O. & og et Kors. 19 Esch.
107. En lig, men uden Ringene i Korsets Vinkler paa Adv. 20 Esch.
- *LXXII. En anden, med andre Omskrifter, noget forskjellig i Korset paa Adv., i hvis tre Vinkler en Ring; paa Rev. i Korsets Vinkler: T. O. og et Kors. 18½ Esch.
Thomsen.
- *LXXIII. En anden, med andre Omskrifter; Korset paa Adv. bestaaer af Ringe og Roser; i Vinklerne paa Rev. O. T. og et Kors. 20 Esch.
Frost.
- *108. En anden, med andre Omskrifter; Korset paa Adv. bestaaer af smaae Kors og Ringe; i to af Vinklerne: E. Paa Rev. i Vinklerne: L. O. og et Kors. 20½ Esch.
- *109. En anden, forskjellig i Omskrifterne, og med & i de to Vinkler af Adv. 19 Esch.
- *LXXIV. En anden, lidet forskjellig i Prægene, og med andre Omskrifter. 19½ Esch.
Frost.
- *110. En anden, med andre Omskrifter, og i Vinklerne paa Adv. fire E. 24½ Esch.
- *111. En anden, med andre Omskrifter; i to af Vinklerne paa Adv. flere sammensatte Kugler; i Vinklerne paa Rev. et Kors, T. O.
- *LXXV. En anden, forskjellig i Omskrifterne; paa Adv. i en af Vinklerne et Kors; paa Rev. i Vinklerne: en Ring, et Kors og en Ring med en Kile ved. 18 Esch.
Thomsen.
- *LXXVI. En anden, med forskjellig Omskrift paa Adv., men med samme Rev. *Alberts.*
112. Halve af samme Slags som foregaaende. 4 St.
- *113. En anden, med andre Omskrifter; i Vinklerne paa Adv. intet; paa Rev. i Vinklerne: en Fugl, en Ring og et Kors. 2 St. 23½ Esch.
114. Halve af samme Slags. 2 St.
- *115. Præg som paa foregaaende, med anden Omskrift og med en Kugle i to af Vinklerne.

Omskrift af Streger med smaae Kors imellem. Et Ankerkors med en Ring i Midten, hvori en Kugle; ved hver af Fløiene et Hjerte med to Kugler ved. 17½ Esch.

T.XII.

- * 116. Omskrift mest af Streger. Kors omtrent som paa foregaaende, men i Vinklerne intet.

Omskrift af Streger med Kors imellem. Et firkantet udsveifet Skjold, med Kugle i Midten og 3 Kugler paa hver af Skjoldets Spidser, lagt paa et mindre dobbelt Kors. 19 Esch.

LXXVII. En lidet forskjellig. 24½ Esch.

Frost.

- * LXXVIII. En noget forskjellig, især i Korset paa Adv., som bestaaer af et lidet Kors i Midten med fire Ringe omkring, og desuden en liden Trekant ved hver af de horizontale Fløie. 19 Esch.

Thomsen.

- * 117. Omskrift af Streger med enkelte Bogstaver. Kors af smaae Kors og Ringe med Kugle i.

Omskrift som paa Adv. Et udsveifet firkantet Skjold med Kugle i Midten og en Kugle paa hver af Spidserne lagt paa et mindre dobbelt Kors. 17½ Esch.

- * 118. En anden, med andre Omskrifter, hvoraf den paa Rev. synes meer at være Zirater end Skrift. Paa Adv. ere i Korsets Midte fem Kugler med Ringe og Kugler omkring; paa Rev. er i Midten en Ring, og i hver af Korsets Vinkler tre Kugler paa en Stang. 17½ Esch.

Mynterne i denne Afdeling, fra n. LXIV., have ogsaa for det meste været ubekjendte, for det oftere omtalte Selsøe-Fund i Sommeren 1822. Ikkuns to af dette Slags vare udgivne i Myntværket, n. 288., 289. iblandt Uvisse, efter Tegninger af *Langebek*, lige de her under n. LXV. og 100. anførte. At vi nu have indført disse Mynter under denne Konge, troe vi at have tilstrækkelig Grund for i de forskjellige Ligheder, som finde Sted ved flere af disse med andre Mynter af denne Konge, men især deri, at saa mange af dem ved nysnævnte Leilighed, hvor et saa betydeligt Antal af denne Konges Mynter fandtes samlet, bleve opgravne; hvorover vi nærmere have forklaret os i den forhen anførte Afhandling i *Skandinavisk Litterat. Selskabs Skrifter D. 21.*

Mynterne i denne Afdeling ere af Gehalt omtrent 13-14 og 14 lødige; nogle endog, saasom 93-99. 15 lødige.

III. Mynter med Byzantinske Præg.

A. Med en siddende Christus paa Adv.

T.XIII.

- * 119. En modvendt Christus siddende paa en bred zirlig Stol eller Throne, med Glorie om Hovedet, hvori de tre Fløie af et Kors, h. Haand op-rakt til Velsignelse, foran Brystet Evangeliebogen. Ved hver Side af Hovedet en liden Ring og desuden til v. et S.

To modvendt staaende Figurer, den ene med en Vinge paa Skulderen og et straalet Hovedsmykke, den anden med en fra Hovedissen nedhængende Flig eller Lok, holde begge en imellem dem opreist Korsstav eller Korsfane. Ved den ene Side en Ring. 2 St. 19½ og 24½ Esch.

Mynterne af denne Classe kunne med Grund kaldes Suen's Byzantinske Mynter, da deres Præg aldeles ligne de paa disse Tider brugelige paa de Byzantinske Keiseres Mynter, de saakaldte Byzantinere. Om Indførelsen af disse Præg see ovenfor S. 51, Noten överst paa Siden, hvor tillige angives Forbillederne for denne Mynts Adv.-Præg paa græske Mynter. Som Forbillede for Rev.-Præget kan eftersees en Mynt hos *Banduri*, *T. II. p. 761*; thi skjönt denne vel er slagen efter K. Suens Tid, ere dog nu mange lige eller lignende kjendte af tidligere Keiserere. At forresten denne og fölgende Mynter tilhøre K. Suen og ikke Magnus, hvem de hidtil, saavidt de vare bekjendte, tillagtes, bevises tilstrækkelig af det adskillige af disse tilföiede enten fulde Navn af Kongen eller dog hans Chiffre S. Om nærværende Mynt bekræftes det end videre deraf, at Mynter, som have dennes Rev.-Præg til Adv., forekomme nedenfor (n. CXLI. fölg.) med Suens fulde Navn. Ogsaa have Mynterne af Magnus med dette Præg altid Kongens Navn tilsat.

T. XIII.

- * LXXIX. SPEN. Samme Figur som paa foregaaende, med nogen Forskjellighed i Thronen eller Stolen.

✠ OVÐNĀR ON OÐSVIL. Et Ankerkors.

20 Esch.

Frost, nu Kongens.

- * LXXX. ✠ SPEN· RE: ✠. Modvendt siddende Christus med oprakt Haand og Evangeliebogen foran Brystet; omkring Hovedet en Ring eller Glorie, indenfor hvilken ved hver Side af Ansigtet en Ring med to smaae Kugler ved.

Rev. som paa foregaaende, men i Omskriften: OÐSVIDI. 18½ Esch.

Thomsen.

Om Myntstedet paa disse to Mynter s. Anmærkningen til n. 63. ovenfor.

- * LXXXI. SPoHo. Modvendt paa en Throne siddende Christus med oprakt Haand og Evangeliebogen for Brystet; om Hovedet en Glorie med Korsets Flöie.

✠ SEGRIM: BRID ON LVI: Et kunstigt Kors af fire Firkanter, som paa K. Magnus's Mynter n. 2. følg.

20½ Esch.

Frost, nu Kongens.

Omskriften paa Adv. gjør denne Mynt til K. Suens, skjøndt dens Rev.-Præg er gandske Kong Magnus's, hvis Navn derimod paa hans Mynter af dette Præg aldrig savnes. Om Myntmesternavnet SEGRIM s. n. 30. og LXXIII. i Magnus: BRID rimeligen for BRITH, hvilket Navn forekommer i *Chron. Saxon.*, er formentlig Navnet paa en anden Myntmester, hvilket ogsaa vel kan have været BRITHRIC eller BRITHNOTH, som begge forekomme.

- * LXXXII. Lighedant Billede med nogen Forandring i Dannelsen af Thronen; til v. Side to Ringe; under den oprakte Arm en liden Halvmaane.

✠ ALNRH ON L·VDI. Et stort dobbelt Kors med en Kugle i Midten og tre Halvmaaner for Enderne.

19½ Esch.

Thomsen.

Rev. af denne Mynt er saa lig den paa Mynten af Harde-Knud under n. 5. ovenfor, at begge synes slagne med samme Stempel.

- * LXXXIII. En anden, med nogen Forskjellighed i Korsets Flöie i Glorien, og til v. Side af Billedet: SS·, til h. en Ring.

Paa Rev. ✠ TLI HĒI HIO: IIII.

19½ Esch.

Frost.

Rev. af denne Mynt er fuldkommen eens med den paa n. 6. under Harde-Knud.

- * 120. En anden, men paa Adv. i Glorien intet Kors; omkring Billedet: H; paa Rev. ✠ ARRNH H.

16 Esch.

Navnet ARRNH findes paa Mynten n. VIII. af Magnus, og forekommer oftere i Sagaerne.

- * 121. En anden, med Flöie af Korset i Glorien, og Streger om Billedet. Paa Rev. ✠ ASE: ROI BN.

2½ St. 17½ og 20 Esch.

Navnet ASE forekommer i *Herauds-* og *Bosa-Saga*, og ASER paa Mynten n. 8. i Magnus; om da ROI skal være for ROISKELLDA, som Roeskilde nævnes i Sagaerne, og hvad saaledes de to Bogstaver BN ville sige, vides ikke.

- * 122. En anden, med Streger omkring Billedet paa Adv.; neden ved Siderne af Stolen: IT. Paa Rev. ✠ B: HHT H: HIOI.

19 Esch.

- * 123. En anden, med samme Adv., men paa Rev. ✠ BANA·NID NON. 18½ Esch.

- * LXXXIV. En anden; omkring Billedet paa Adv. VIIIH X. Paa Rev. ✠ HĒCOHĒI H I TA.

17½ Esch.

Thomsen.

- LXXXV. En anden; omkring Billedet til v. to Ringe og et omvendt S; til h. et Kors. Paa Rev. ✠ C: HĒHĒ: H.

18 Esch.

Thomsen.

T.XIII.

* 124. En anden; omkring Billedet: COH.III, og ved Siden af samme S. Paa Rev. ✠ CI IOI IDI: III·I. I en af Korsets Vinkler et modvendt Menne-
skeansigt, i den modsatte et S. 20½ Esch.

* 125. En anden; paa Adv. IIHII. Paa Rev. ✠ CIROT C SVIOH: 49½ Esch.

* 126. En anden, med nogen Forskjellighed saavel i Charactererne paa Adv., som især i Glorien, hvor Korsets Fløie ere dobbelte og en af disse endog tredobbelt. 17½ Esch.

* 127. En anden, med sædvanlig Glorie; omkring Billedet: CO✠ OIII. Rev. ✠ DINTOLOI: I LV. 2 St. 17½ og 18½ Esch.

To Myntmestere formenes her angivne, DINE, som ogsaa forekommer paa Mynten n. XXXIX. ovenfor, og TOKI, som findes paa Knud d. Helliges Mynter n. LXV. følg. Da imidlertid Bogstavet D tillige betyder V, kunde Navnet ogsaa være VINE, hvilket paa Mynten n. XVII. i Knud d. Store forekommer. Samme Uvished om Begyndelsesbogstavets rette Betydning finder Sted ved de næstfølgende Mynter.

128. En anden, med Streger omkring Billedet paa Adv., og paa Rev. ✠ DIHTHIOI: IIC: 16½ Esch.

LXXXVI. En lig, men paa Adv. CO✠JIII. 20½ Esch.

Thomsen.

* LXXXVII. En anden; men paa Adv. COH·III. og til v. af Billedet et liggende S. Paa Rev. ✠ DIII C-IOI: fra h. til v. I en af Korsets Vinkler et Men-
neskeansigt, i en anden S. 18 Esch.

Thomsen.

* LXXXVIII. En anden; paa Adv. ✠ II I.
Rev. ✠ DNL· IOV III: 18½ Esch.

Thomsen.

* LXXXIX. En anden; paa Adv. to omvendte C og en Ring.
Rev. ✠ DRINC.IIIVI IOH. 18½ Esch.

Frost.

Navnet paa Rev. er formodentlig samme som: DRENG, der forekommer paa engelske Mynter af K. Ethelred, og som Tilnavn (f. Ex. OLAF DRENGR) i Sagaerne.

* 129. En anden; omkring Billedet paa Adv. intet.
Rev. ✠ E:ANA ON LVD. 16½ Esch.

Et gandske ligt Reverspræg med samme Omskrift forekommer paa Mynten n. CLXX. nedenfor. En Mynt lig vores, men med nogen Forskjellighed i Adv., findes i *Hilflings Mynttegninger* under Mynter af K. Magnus n. 6.

XC. En anden; paa Adv. ONN. I.
Rev. ✠ IICIIIIICIIII. 24½ Esch.

Thomsen.

130. En anden; paa Adv. omkring Billedet blot Streger.
Rev. ✠ IC I CV III· IOH. 19½ Esch.

XCI. En anden med: III CI. I og et liggende S paa Adv., og med samme Rev. som foregaaende. 17½ Esch.

Thomsen.

XCII. En anden med Streger og Kugler paa Adv.
Rev. ✠ IC IIL·V IIC I IOI. 17½ Esch.

Thomsen.

* 131. En anden; paa Adv. O III., og til v. af Billedet et lidet Kors.
Rev. ✠ IC IIVI IHO ICT: 20½ Esch.

T. XIII.

* XCIII. En anden; paa Adv. III T.

Rev. † LC IIP: LV III. I en af Korsets Vinkler en liden Halvmaane.
18½ Esch.
Thomsen.

XCIV. En anden med to Ringe ved Billedet.

Rev. † IC OII IIC IIO. 18½ Esch.
Frost.

* XCV. En anden med: † IIII-IF-; Flöiene af Korset i Glorien ere dobbelte som paa n. LXXXIII. ovenfor.

Rev. † IL IICI IIO IIC. 18½ Esch.
Thomsen.

XCVI. En anden med tre Ringe paa Adv. og med samme Rev. 19 Esch.

Thomsen.

* XCVII. En anden; paa Adv. CO-† OII.

Rev. † IOLNIO: NIR NCO: 19 Esch.
Thomsen.

Tegning af denne Mynt findes i: *Hilflings Tegninger af Mynter fundne i Skaane 1775*, n. 18.

XCVIII. En anden med blot Streger om Billedet og med dobbelte Flöie af Korset i Glorien.

Rev. † LIILTI IIC IIO. 18½ Esch.
Frost.

* XCIX. En anden med ligedan Adv. og paa Rev. † L-INNIE:IO2. 15 Esch.

Alberts.

En, paa hvis Rev. LINDII OII PI findes i *Hilflings Mynttegninger* n. 16.

* 132. En anden med: † III. Flöiene i Korset paa sædvanlig Maade, men paa Pladen foran Brystet ikkuns to Kugler, hvis ikke de øvrige ere udslidte.

Rev. † LVNODCISI IION: 2 St. 18 og 19 Esch.

133. En anden med: O III. paa Adv., ikkuns een Kugle paa Pladen foran Brystet, og med samme Rev., dog at Omskriften i Begyndelsen, formodentlig ved Misprægning, er utydelig. 18 Esch.

Omskriften paa Rev. af denne og foregaaende Mynt skal sandsynligen betyde: LUNDENSIS MONETA eller MONETARIUS.

* 134. En anden med tre Ringe omkring Billedet paa Adv.; paa Brystpladen ikkuns een Kugle.

Rev. † M: ORI NVI NTII. 19 Esch.

* C. En anden med samme Adv.

Rev. † M: OSEDR: EDIL. 19½ Esch.
Thomsen.

Det sidste Navn paa denne Mynt er formodentlig det samme som ETTIGE paa Mynten n. 98. af Knud d. Store, maaskee ogsaa som ETSIGE paa n. CXLIII. af samme Konge. M. i Begyndelsen, ligesom paa foregaaende Mynt, rimeligen for: MONETARIUR.

* 135. En anden med et Kors og Streger om Billedet paa Adv.

Rev. † NIDO IIV III: 18½ Esch.

En lignende med liden Forskjellighed paa Adv. er blandt *Hilflings Tegninger* n. 9.

136. (Till. n. 4. i Magnus.) En anden med ikkun een Ring til v. af Billedet paa Adv.

Rev. † NILV.IOF:VOI: 2 St. 18½ Esch.

* CI. En lig, men paa Rev. † NLVIOE: VOI: 19 Esch.

Frost.

T. XIII.

- CII. En anden med Streger om Billedet paa Adv.
Rev. † NI IIT III: ON. 20 Esch. Frost.
- * 137. En anden med : † IIII LII paa Adv.
Rev. † N NE: NE IOII. 18½ Esch.
- * CIII. En anden med: † II E II paa Adv.
Rev. † NN LOIIL LSH LVD: Inderst i Vinklerne af Korset smaae Buer. 19 Esch. Thomsen.
- * CIV. En anden med: OO II T omkring Billedet.
Rev. † N NOI: IIP: IM: 18½ Esch. Frost.
- * CV. En anden med et Kors og Streger om Billedet.
Rev. † N: IOD IIDT NON. I de to af Korsets Vinkler et Menneskeansigt. 17½ Esch. Thomsen.
138. En anden med lige Adv.
Rev. OID IIII IIII III: 19 Esch.
- CVI. En anden med næsten lige Adv.
Rev. OID IICI III ICI. 17¾ Esch. Thomsen.
- * CVII. En anden med: IT og to Ringe om Billedet.
Rev. † OI IEI: LVI NO: 18 Esch. Frost.
- En denne aldeles lig findes i: *Hilflings Tegninger af Mynter fundne i Skaane 1775, n. 4.*
- CVIII. En anden med een Ring ved Billedet paa Adv.
Rev. † OI IILI III IIO. 17½ Esch. Frost.
- * CIX. En anden med to Ringe og to Streger om Billedet.
Rev. † OI: NDI ILV: INI: 18½ Esch. Thomsen.
- * CX. (Till. n. 3. i Magnus). En anden med CC ved Billedet paa Adv.
Rev. † OM NTH IDII IOII: 18¾ Esch. Alberts.
- * CXI. En anden; paa Adv. til v. af Billedet et opreist Kuglescepter.
Rev. † O: IIR: NII IOII. 19¾ Esch. Frost, nu Kongens.
- En ligedan men paa hvis Rev. er: LEFSI ON LVN er iblandt *Hilflings Tegninger af Mynter, fundne i Skaane 1775, n. 2.*
- * CXII. En anden; paa Adv. ved Siden af Billedet intet.
Rev. † O: IIP: NNE. HOE. fra h. til v. 19½ Esch. Frost, nu Kongens.
- CXIII. En anden med to Ringe ved Billedet paa Adv.
Rev. † SI IIIE DII.IOC. 18 Esch. Thomsen.
- * 139. En anden med Korsets Fløie i Glorien dobbelte og ved Siden af Billedet to Ringe.
Rev. † SH IET IIII IIII. 19 Esch.

T.XIII.

- * 140. En anden med sædvanlig Glorie.
Rev. † SI: IPA· INI: IRA. 19½ Esch.
Samme Mynt findes iblandt *Hilffings Tegninger*, n. 19. Myntmesterens Navn formentlig: SUEIN, Myntstedet: RANDERS.
- * CXIV. En anden med lige Adv.
Rev. † 2I: NEO: IICI IIVI: 20 Esch.
Thomsen.
- * CXV. En anden med lige Adv.
Rev. † SN RNO NDO: NDO. 19½ Esch.
Thomsen.
- * 141. En anden; paa Adv. OCH II I·. og til v. af Billedet desuden en Ring.
Rev. † SV ERL·ED: OIL: I to af Korsets Vinkler Halvmaaner. 18½ Esch.
- CXVI. En anden; paa Adv. II DI, og til h. af Hovedet en Ring.
Rev. † SVERL· ED ON IL. I to af Vinklerne Halvmaaner. 18½ Esch.
Thomsen.
Navnet SUMERLED, ogsaa under Harde-Knud skrevet: SUERLED, have vi seet paa flere af foregaaende Kongers Mynter.
- * CXVII. En anden; paa Adv. Streger og en Ring.
Rev. † TS NON EID: NLV. I to af Vinklerne et Menneskeansigt. 17½ Esch.
Frost, nu Kongens.
- * 142. En anden med S til v. af Billedet.
Rev. † ÆI IIL LIII IOII. 17½ Esch.
143. En anden næsten ligedan, men afslidt eller slet afpræget. 14½ Esch.
- * 144. En anden; paa Adv. † FI II og desuden til v. af Billedet et Kors.
Rev. † Æ: ORC ETEL LVD. 18½ Esch.
En ligedan hos *Thomsen*, 19½ Esch.
Samme Myntmester: THORKETEL (THORKIL) findes paa Mynten n. X. i Harde-Knud med Omskr. † Æ: ORI CTL IILV.
- * CXVIII. En anden; paa Adv. IIII IVI.
Rev. † V: BEN ON: LV: 18 Esch.
Thomsen.
Navnene UBEN og UBIN forekomme paa Mynter af Magnus, n. 44., XLII. ovenfor.
- * CXIX. En anden med IIDI. paa Adv.
Rev. † V CIN LVD IEIO. I to af Vinklerne Halvmaaner. 18 Esch.
Thomsen.
Maaskee at læse: UKI M(ONETARIUS) LUNDENSIS. Navnet UKI forekommer i Magnus.
- * 145. En anden; paa Adv. Æ IIII.
Rev. † VF IIVI IITO IEO: I to af Vinklerne Halvmaaner. 18½ Esch.
Er formentlig samme Mynt, som er udgivet i Tillægget under n. 6. i K. Magnus fra *Suhms Samling*.
- * CXX. En anden; paa Adv. CO· IIII.
Rev. † VL OMO IRN LVD. 18½ Esch.
Thomsen.
- CXXI. En anden; paa Adv. blot Streger.
Rev. † VI NLI IICO NNN. I Vinklerne Halvmaaner. 17½ Esch.
Thomsen.
146. En anden; paa Adv. ÆIIIII.
Rev. † VIII VIIII IIIIIO. I Vinklerne Halvmaaner. 17 Esch.

T.XIII.

- * CXXII. En anden; paa Adv. om Billedet et lidet Kors og Streger.

Rev. ✠ VI NON IDII IITO. I Vinklerne Halvmaaner. 18½ Esch.

Thomsen.

- * 147. En anden; paa Adv. til v. af Billedet tre Kugler.

Rev. PV: DII ECI OVI.

18 Esch.

Uvist, hvorfra Læsningen skal begynde, da dette ikke ved det sædvanlige Kors foran tilkjendegives; er den her rigtig angiven, kan den maaskee forklares: PVDINE (ODIN) ECI (CIVIS) OVI (ON VIBORG).

- * CXXIII. En anden; paa Adv. et lidet Kors med Streger og Ringe.

Rev. ✠ PV LFE TON LVO:

21 og 19½ Esch.

Devegge. Thomsen.

Samme Myntmester som paa n. CXLIV. følg. nedenfor, hvor paa Adv. er Kongens Navn.

- * 148. En anden; paa Adv. Streger og Ringe.

Rev. Uforstaaelig Skrift af Streger med enkelte Bogstaver, som ikke engang skjønnes, hvor begynder.

18 Esch.

149. En anden med II EII. paa Adv.

Rev. ✠ III OIE: IIDI IIII.

18 Esch.

T.XIV.

- * CXXIV. En anden; omkring Billedet paa Adv. Intet.

Rev. ✠ EI G IC·LVF: OCFI. fra h. til v.

19½ Esch.

Alberts.

- CXXV. En anden med blot Streger om Billedet paa Adv. og ligeledes næsten blot Streger paa Rev.

17 Esch.

Alberts.

- * 150. En anden; om Billedet IIIIF.

Rev. Omskriften mest Streger; i to af Vinklerne to modvendte Menneskeansigter.

2 St. 18½ og 16½ Esch.

- * 151. En anden lig, med tre Kugler til v. Side af Billedet paa Adv.

Rev. Usikre Bogstaver med Streger imellem; i de fire Vinkler af Korset Halvmaaner.

17¼ Esch.

- CXXVI. En anden; paa Adv. Streger med E, og et lidet Kors.

Rev. ✠ III III IIOI EII.

18 Esch.

Thomsen.

En Mynt af lige Præg med foregaaende, men forskjellig i Omskrifterne, har Keder i: *De Argento Runis insignito*, Fig. 5., som af ham gjøres til en engelsk Mynt.

152. Halve af samme Slags som foregaaende. 3 St.

- * 153. En anden, ikkun halv, men som i Midten paa Rev. har havt en dobbelt Ring eller Rose.

- * 154. Præg som paa foregaaende, men til v. af Billedet en liden Tavle paa en Stang (en Fane, Labarum), til h. et liggende S og et lidet Kors.

Rev. ✠ IIC ONN IIOII ONNN. fra h. til v.

18½ Esch.

- * CXXVII. En anden, men hvor Billedet har i v. Haand et dobbelt eller Patriarchal-Kors; omkring: Ringe, Streger og et E.

Rev. Streger med enkelte Bogstaver imellem; i to af Vinklerne Halvmaaner.

15 Esch.

Thomsen.

T.XIV.

- *155. En anden, hvor Billedet har i v. Haand et enkelt Kors; omkring L og Streger.
Rev. Streger med enkelte Bogstaver. 22½ Esch.
- *CXXVIII. En anden, hvis Adv. deri forskjellig, at Billedet har begge Arme opløftede, ingen Plade foran Brystet, og neden til hver af Siderne, som det synes, en raa Afbildning af et modvendt Menneskeansigt.
Rev. Barbarisk Skrift; i Korsets Vinkler fire Halvmaaner. 19½ Esch.
Thomsen.
- *156. En anden, paa hvis Adv. Billedet har i v. opløftede Haand en lang Korsstav, ingen Glorie om Hovedet, men en Plade foran Brystet, hvorpaa een Kugle; omkring en Ring og Streger.
Rev. Ulæselig Omskrift; i to af Korsets Vinkler et Kors og en Halvmaane. 2 St. 18½ Esch.
- *CXXIX. En anden, noget forskjellig saavel i Billedet som i Skriften omkring dette paa Adv., og ligesaa i Skriften paa Rev., hvor TOCI I L. synes at kunne læses. 17½ Esch.
Thomsen.

B. *Med en staaende Figur paa Adv.*a. *Staaende bedende Christus.*

- *157. Omskrift mest af Streger. Christus med Glorie om Hovedet, staaende med sammenfoldede og opløftede Hænder foran en Throne eller Stol.
Omskrift af Streger med enkelte Bogstaver. Stort Kors med tre Halvmaaner for Enderne. 19 Esch.
- *CXXX. En anden med samme Adv., men med en anden lige ulæselig Omskrift og et lidet Kors i en af Korsets Vinkler paa Rev. 19½ Esch.
Thomsen.
- *CXXXI. En anden med næsten lige Adv., men paa hvis Rev. er: † II: MO: IIE: LVI. formentlig for: MONETA ell. MONETARIUS CIVITATIS LUND. I en af Korsets Vinkler et lidet Kors. 19½ Esch.
Frost, nu Kongens.
158. En anden, men Thronen paa Adv. ziret med to Pyramider med Kugler over; paa Rev. Omskrift mest af Streger, og i en af Vinklerne en liden Kugle. 18½ Esch.
- *159. En anden ligedan, men med et S i to af Vinklerne paa Rev. 18½ Esch.
160. En anden, men uden Pyramiderne paa Adv. 2 St. 16½ og 18½ Esch.
- *161. En ligedan, men paa Rev. † NL NCI NIO NC. 2 St. 19 Esch.
162. Et ligedant halvt Stykke, men uden S i Vinklerne.
- *163. En anden, men med en forskjellig ulæselig Omskrift, og et Menneskeansigt i en af Vinklerne paa Rev. 2 St. 19 Esch.
- *164. En anden, med en anden ulæselig Omskrift og med to Menneskeansigter i to af Vinklerne paa Rev. 3 St. 16½, 18½ og 20 Esch.
- *165. En anden, forskjellig i Omskriften paa Rev., og med to smaae Kugler i de to andre Vinkler. 17 Esch.

T.XIV.

- * CXXXII. En anden, atter forskjellig i Omskriften paa Rev., men uden de smaae Kugler i Vinklerne. 19½ Esch.
Thomsen.
- * 166. En atter forskjellig i Omskriften paa Rev. 19 Esch.
- * 167. En anden, med en anden Omskrift, et Ansigt og et Kors i to af Vinklerne paa Rev. 18½ Esch.
- * 168. En anden, med forskjellig Omskrift paa Rev. 18½ Esch.
- * 169. En anden, med S til hver Side af Billedet paa Adv.; Omskrift ulæselig og i to af Vinklerne et S paa Rev. 2 St. 19 og 20½ Esch.
170. En lig, men med Forskjellighed i Omskriften paa Rev. 1½ St. 18½ Esch.
171. En anden, atter lidet forskjellig. 19½ Esch.
- * 172. En anden, men paa Adv. ikkun S til v. Side af Billedet; [paa Rev. er Omskriften mest Streger, i to af Vinklerne er en Halvmaane med en Kugle i, og Korset har i Midten en dobbelt Ring eller Rose. 18 Esch.
- * 173. En anden med forskjellig Omskrift paa Adv., og hvor Billedet har ingen Glorie om Hovedet, men en dobbelt nedhængende Perlesnor, intet Bogstav ved Siden oven, men neden til en Side et Kors, til den anden DIII. Paa Rev. er en ulæselig Omskrift mest af Streger, og i en af Korsets Vinkler et lidet Kors, i en anden fire Kugler satte i Firkant. 20½ Esch.
- * 174. † III DO † III E T. Den sædvanlige staaende bedende Figur med Glorie, men i hvilken ikke Fløiene af Korset; paa Brystet tre smaae ved en Stang forbundne Kugler; bag Figuren ingen Throne.
Omskrift af Streger med enkelte Bogstaver. Det sædvanlige store Kors med S i to af Vinklerne. 2 St. 14 og 19½ Esch.
- b. Staaende Christus eller Helgen med Kors i den ene eller i begge Hænder.
- * 175. Omskrift mest Streger. En modvendt staaende Figur med en usædvanlig Glorie om Hovedet; i h. Haand en Korsstav, v. Haand udstrakt; til v. af Billedet S.
Omskrift af Streger med enkelte Bogstaver. Det sædvanlige store Kors, i hvis fire Vinkler: et Ansigt, et S og to smaae Kors. 2 hele og 2 halve St. 21 og 22½ Esch.
- * CXXXIII. En anden, med forskjellig Omskrift paa Rev. 22½ og 20¾ Esch.
Thomsen. Frost.
- * 176. Ulæselig Omskrift. Modvendt staaende Figur med sædvanlig Glorie, i h. Haand en Korsstav, i v. et dobbelt eller saa kaldet Patriarchalkors.
Ulæselig Omskrift. Sædvanligt Kors; i de to modsatte Vinkler en Halvmaane. 2 St. 18 Esch.
- * CXXXIV. Omskrift: et uvist Chifre, O og T. Figur med Attributer, som paa forrige, men forskjellig i Dragt og med en dobbelt Perlesnor oven paa Hovedet; bag Figuren, som det synes, en Stol eller Throne.
Omskrift mest Streger. Sædvanligt Kors, med et Menneskeansigt, et S og en Halvmaane i de tre af Vinklerne. 19½ Esch.
Frost.

T.XIV.

- * 177. Omskrift af Streger. Modvendt Billede, som paa forrige, men med andre Zirater paa Klæderne, hvoriblandt, som det synes, en Forestilling af Evangeliebogen; i h. Haand den lange Korsstav, i v. en kort Korsstav, under v. Haand et lidet Kors.

Paa Rev. Omskrift af Streger, og i to af Vinklerne et Ansigt og et S. 21½ Esch.

- * 178. En anden lig, men med enkelte indblandte Bogstaver i Omskrifterne. Figuren paa Adv. har til hver Side et lidet Kors; paa Rev. i de fire Hjørner af Korset ere: et Menneskeansigt, et Kors, et gennemstukket S og et simpelt S. 2 St. 21½ Esch.

- * 179. Uden Omskrift. Modvendt staaende Figur med fuldstændig Glorie om Hovedet og ved Siderne deraf to smaae Halvmaaner; i h. Haand en kortere, i v. en længere Korsstav; til h. Side en Ring og et S, til v. en Ring.

✠ LEOFFINE OII DOE eller DOF. I de tre Vinkler af Korset: et Kors, et Ansigt og et S. 4 St. 18 og 20½ Esch.

- * 180. En anden ligedan, men paa hvis Rev. LIEOFFINIIL. 20 Esch.

Mærkelig ved disse to sidste Mynter er det Engelske Myntmesternavn, men endnu mærkeligere var det, om det paa første Mynt angivne Sted, skulde være DOFRA i England. At disse Mynter tilhøre Suen, er imidlertid neppe tvivlsomt. Man kunde da maaskee tænke paa Suens Tog til England 1069-70 og enten antage disse Mynter slagne der til Hærens Brug, eller for at gjøre en Deel af de sammenbragte Skatte desto anvendeligere strax ved Hjemkomsten; da maaskee tillige Myntningen i England var lettere end hjemme. Men uvist er det, og efter *Suhm* endog usandsynligt, at Suen selv var med paa dette Tog; heller ikke synes Hæren at kunne have havt Mangel paa myntede Penge i et Land, hvor der var saa stor Overflödighed af disse. Sagen er altsaa høist uvis, og kan først af Tiden og ved nyere Opdagelser ventes oplyst. At søge her et Beviis for det usikre Angivende af nogle danske Skribenter, at Suen skulde have regjeret i England, vil neppe finde Bifald.

- * 181. Modvendt staaende Figur i lang Dragt med et Hovedsmykke, hvorfra nedhænge Baand med Kugler for Enderne; i h. Haand en kort, i v. en længere Korsstav. Omkring uforstaaelige Chiffre.

Ulæselig Omskrift med tre Kors imellem. Sædvanligt Kors og i de tre af Vinklerne: et Ansigt, en Halvmaane og et Kors.

17½ Esch.

- * 182. Omskrift af Streger. Ligedan Billede med lidt Forskjel i Hovedsmykket; til h. et liggende S.

Barbarisk Omskrift. I de fire Vinkler af Korset: et Ansigt, to Ringe og et Kors. 20 Esch.

- * CXXXV. En ligedan, med samme Adv., men paa Rev. en anden lige barbarisk Omskrift, og i to af Vinklerne et Ansigt, i de to andre et Kors.

19½ Esch.

Thomsen.

- * 183. VIIIIL. Modvendt staaende Figur i lang Dragt med Plade, hvorpaa fire Kugler, foran Brystet; i h. Haand en Kugle, hvorpaa et dobbelt eller Patriarchalkors, hvormed Zirater af smaae Kugler; i v. Haand en lang Korsstav. Til h. af Billedet et liggende S.

✠ CI NIT IEN IOI. Præg som paa forrige.

2 St. 14 og 16½ Esch.

T.XIV.

- * CXXXVI. Omskrift mest Streger. Modvendt staaende Figur, med forskellige Zirater i Dragten, med blot nedhængende Baand eller Lokker om Hovedet og en lang Korsstav i hver Haand.

✠ LI IIC IIC IIC. Sædvanligt Kors; i hver af Vinklernn et S.

Timm.

- * CXXXVII. En anden med forskellige Omskrifter.

15½ Esch.

Thomsen.

- * 184. Omskrift af Streger med to Ringe eller O. Modvendt Figur med Glorie, hvori Fløie af Korset; i h. Haand en længere, i v. en kortere Korsstav.

Ulæselig Omskrift. Et mindre Kors med Halvmaaner for Enderne i en Ring, og i de tre Vinkler: E, O og et Kors.

16 Esch.

- * 185. NVNCOI✠. Modvendt Figur med fladt Hovedsmykke, hvorfra nedhænge Baand; i h. Haand en lang Korsstav, v. Haand lagt paa Brystet; ved Siden til v. et liggende S.

✠ IIIIIEVDIIIOIIIOILV: Kors som paa forrige; i to af Vinklerne et O og et Kors.

20½ Esch.

En ligedan hos *Devegge*, 18½ Esch.

En Mynt med Omskrift paa Rev. + NVN I LVNDI. forekommer nedenfor i Harald Hein under n. XV.; hvorved formentlig samme Navn, som her paa Adv., maaskee HUNE, er antydnet.

- * 186. ✠ ALFRIC H eller M. (MONETARIUS). Modvendt staaende Figur med Korsstav i h. Haand, v. Haand oprakt.

Ulæselig Omskrift. Et trekantet Skjold med et Kors i Midten og en Rad af Kugler til hver Side uden om.

14½ Esch.

- * 187. (Till. T. 1. n. 2.) ✠ SLEN ON RI: Billede som paa foregaaende.

Ulæselig Omskrift, forskjellig fra foregaaende. Samme Præg.

13 Esch.

For Overensstemmelsens Skyld af disse to Mynters Adverspræg med de foregaaende, troe vi at burde anføre disse her, saa meget mere som den første af dem var med i det ofte omtalte Selsøe-Fund. Slutningen af Omskriften paa sidste Mynts Adv. leder til at tænke paa RIBE, som Myntstad; og har maaskee Navnet foran, da de to midterste Bogstaver ere noget utydelige, skuldet være: SUEN.

- * 188. (Uv. n. 282.) En anden med en barbarisk Adv., der synes at forestille en Arm med et Spyd i Haanden; med ulæselige Omskrifter paa begge Sider, men med samme Præg, som foregaaende, paa Rev.

3 St. 14½ Esch.

T.XV.

c. Staaende Figur tillige paa Rev.

- * 189. Omskrift af Streger. Modvendt staaende Figur med fladt Hovedsmykke og nedhængende Baand; i h. Haand en lang Korsstav, i v. en Kugle, hvorpaa et Kors.

Ulæselig Omskrift. Figur med samme Attributer som den paa Adv., dog lidt forskjellig i Dragten og Hovedsmykket.

3 St. 20½ Esch.

- * CXXXVIII. En anden, hvis Adv. lidt forskjellig, men Rev. den samme.

19½ Esch.

Frost.

- * 190. En anden med samme Adv. som n. 189., men hvor Figuren paa Rev. har i v. Haand et dobbelt eller Patriarchalkors.

2 St. 19 Esch.

T.XV.

* 191. En anden med samme Adv., men hvor Figuren paa Rev. har et andet Hovedsmykke, og tillige det lange Kors i v. Haand, og Kuglen med Korset paa i h. Haand. 2 St. 19 $\frac{1}{2}$ og 18 $\frac{1}{4}$ Esch.

* 192. En anden, men hvor Figuren paa Rev. har et andet Hovedsmykke og i h. Haand ikke synes at have en Kugle med Korset paa, men det blotte Kors. 3 St. 19 $\frac{1}{2}$ Esch.

* CXXXIX. Omskrift af Streger med en Ring imellem. Modvendt Figur med fladt Hovedsmykke eller Diadem; i h. Haand en lang Korsstav, i v. en Kugle med et Patriarchalkors oven paa; fra v. Arm nedhænger en Flig af Kappen.

† PVLO O NN. En Figur med samme Attributer, som den paa Adv., dog med nedhængende Baand fra Hovedsmykket, og med forskjellig Klædedragt. 16 $\frac{3}{4}$ Esch.

Frost.

Denne Mynt eller en ligedan findes aftegnet i *Hilffings Samling af Tegninger, fundne i Skaane 1775.*

* CXL. Omskriften næsten udslettet. Modvendt staaende Figur, i Paaklædning og Smag lig dem paa foregaaende Mynter, med en Patriarchal-Korsstav i h. Haand, og et Patriarchalkors paa en Kugle i v. Haand.

† PVLCET O O CIVIHTA O. En Figur forskjellig i Paaklædning og Hovedsmykke fra den paa Adv., med den h. Haand opløftet og en Patriarchal-Korsstav i v. Haand. 34 $\frac{1}{2}$ Esch.

Thomsen.

Denne ved sin Størrelse for disse Tider saa usædvanlige Mynt, kan man dog for Ligheden i Prægene og for Navnets Skyld paa Rev., som paa denne Konges Mynter saa ofte forekommer, ikke forbiegaae at anføre her, skjøndt den udslidte Omskrift paa Adv. og Uforstaaeligheden af den sidste Deel af Omskriften paa Rev., ingen nærmere Forklaring tillade. Forresten har dog nok Rev. ikke skullet sige andet end: VULCET CIVITATIS — maaskee DANLÆ — MONETARIUS.

CXL. a. Uforstaaelig Omskrift fra h. til v. Brystbillede med finstraaleet Hjelm og Skjold paa Skuldren; foran, som det synes, et Kuglescepter og et lidet Kors.

CI.I. og fire Ringe. Modvendt staaende Figur med fladt Hovedsmykke og nedhængende Perlesnoer, i h. Haand en længere, i v. en kortere Korsstav.

Vi have tilføiet under foranstaaende n., Beskrivelsen og Afbildningen af denne Mynt efter en Tegning, som vi have erholdt fra Hr. General-Major Rühle v. Liliesterns Samling i Berlin. Den viser, at man finder forenet den staaende Figur paa Suen Estrithsens Mynter med Præget af et Billede, ligt det, som findes paa Harde-Knuds Mynter n. XI., XII, i d. K., men om Mynten derfor tilhører en af disse Konger, og i dette Fald, hvilken, samt om den overalt er en dansk Mynt, vove vi ikke at bestemme.

C. Med to staaende Figurer paa Adv.

a. En Engel og en anden Figur.

* CXLI. SVEIN REX. To med modvendte Ansigter imod hinanden staaende Figurer, den til v. med en Vinge paa den udvendige Skulder og med et straalet Hovedsmykke, den til h. med en fra Hovedissen nedhængende snoet Flig eller Haarlok, holde begge en imellem dem opreist Fane (Labarum).

† IVL O E: IOH IOH. Et stort Kors med en Rose paa Midten, tre Halvmaaner for hver af Enderne, og en Halvmaane i hver af Vinklerne.

20 Esch.

Thomsen.

T.XV.

- * 193. En anden, men paa Adv. SVEIN RIO.; paa Rev. † K:RIS:TIE:RN.

19 Esch.

194. En anden ligedan, men paa Adv. † SVEIN II.

19½ Esch.

- * 195. En anden lig, men paa Adv. SVIII.; paa Rev. † KRISTIERNII:

19¾ Esch.

Hvor urigtigen denne Mynt i det danske Myntværk, hvor den under n. 35. i Christian I. findes udgiven, er forklaret, behøver ingen Oplysning. At Navnene: CHRISTIAN og KRISTIERN ere ellers kjendte fra disse Tider, kan sees af *Suhms Historie IV. S. 321 og 753.*

- * 196. En anden, men paa Adv. SVEINE. og en kortere Fane med to Tværstreger under; paa Rev. † NC INC VIII INIL.

18½ Esch.

- * 197. En anden, men paa Adv. IIIIOIO. og en længere Fane; paa Rev. † N: LOI NTI IOI:

19½ Esch.

- * 198. En anden, paa hvis Adv. blot Streger til Omskrift, et lidet Kors ved Siden af Figuren til v., og Fanen forneden støttet paa et Fodstykke; paa Rev. † OV NOI ICH IOI.

Tegnet O kan her vel, som paa flere Steder i denne Konges Mynter, være overflødig, og Omskriften maaskee betyde: UNI CIVITATIS MONETARIUS. Navnet UNI forekommer i *Herauds og Bosa-Saga.*

- * 199. En anden med SVEII REX og nogen Forskjellighed i Fanen paa Adv; paa Rev. TOK IM: VV N †: (formodentlig: TOKI MYNTER). 20 Esch.

Usædvanligt er det, at i Omskriften paa Rev. Korset, som ellers staaer i Begyndelsen, her staaer i Enden af samme.

- * 200. En anden; paa Adv. om Billederne Streger; paa Rev. † PI LIC: •OII IIII.

18½ Esch.

- * CXLII. En anden; paa Adv. til Omskrift Streger, og ligesaa imellem Figurene tre Streger paa tværs; paa Rev. † V LCI ETO: DI:.

18 Esch.

Alberts.

Myntmesterens Navn: ULCIET eller ULFIET er formodentlig for ULFCETIL, og samme Navn, som paa n. 11.; 12. i *Harald Hein* forekommer; men om Myntstedet er angivet ved de tre sidste Bogstaver ODI, og dette da skal forklares ved: ODENSE, eller at O skal forklares ON, og de to sidste Bogstaver være: DI for DA (Dania), eller DI for DV, (Thumatorp), om hvilken Stad see Noten til n. XXXV. ovenfor, dette tør man ikke bestemme.

201. En anden; paa Adv. SVEINE RIO; paa Rev. † P:VL•CII: IIII:

19¾ Esch.

Samme Omskrift paa Adv. forekommer paa n. 193. og 208., men formodentlig ere der, som her, Chifrene: I O til Overflod, og blot at læse: SVEINE R for REX.

- CXLIII. En anden; paa Adv. SVIII; paa Rev. † PVLCE IIIIIII.

21 Esch.

Thomsen.

- * CXLIV. En anden; paa Adv. SVEINN REX S; paa Rev. † P: VL: CET: ONI.

15¾ Esch.

Thomsen.

202. En anden; paa Adv. SVEIN R; paa Rev. † PVL:CET:OIN.

2 St. 17 og 20 Esch.

203. En anden; paa Adv. SVEIN., paa Rev. † PVL:CET OII INN. 18 Esch.

204. En anden; paa Adv. SVENE I; paa Rev. † PVL:CET OII •IIL.

18½ Esch.

- * 205. En anden; paa Adv. SVEINE, og ved Engelens Skulder et lidet Kors; paa Rev. † PVL:CET O IIII.

17½ Esch.

206. En anden; paa Adv. SV••IIIII; paa Rev. † P.VCET O IIII. 20¾ Esch.

207. En anden; paa Adv. SVEINE I, og et Kors ved Engelens Skulder; paa Rev. † PVL:CET O IIIII.

17 Esch.

T.XV.

- * 208. En anden; paa Adv. SVEINE RIO; paa Rev. † PVLLETT O IIIIII.
18½ Esch.
209. En anden; paa Adv. SVEINE; paa Rev. † PVLET O IIIIII.
16 Esch.
210. En anden; paa Adv. SVEINE R., paa Rev. † PVLLET IIIIIIII.
19 Esch.
211. To halve Stykker af samme Myntmester.
- * CXLV. En anden; paa Adv. Streger med et Kors foran; paa Rev. † P: IIE IIII IIO:
20¾ Esch.
Thomsen.
212. En anden; paa Adv. blot Streger; paa Rev. † OI: IIII OIII IIII:
20½ Esch.
- CXLVI. En anden; paa Adv. SVIIII; paa Rev. † I I III IIIIIII. 20½ Esch.
Frost.
- * CXLVII. En anden; paa Adv. CIII...; paa Rev. † V IIII:III IOIO.
Hartvig.
- * 213. En anden; paa Adv. blot Streger; paa Rev. † III IIII DOII IOII., og de
to af Maanerne i Korsets Vinkler vendte med Hornene udad, de
to indad.
17½ Esch.
En ligedan hos *Devegge.*
- * 214. En anden; paa Adv. SVE IIII. Paa Rev. † AE IIEI IIEO NN og i Korsets
Vinkler kuns to Halvmaaner.
18½ Esch.
- * 215. En anden; paa Adv. SV IIIII; paa Rev. † EE :III IPIE TOIII.
17½ Esch.
- * CXLVIII. En anden; paa Adv. SVE IIIII; paa Rev. † IL IIIE CII TAO:
19½ Esch.
Frost.
- * CXLIX. En anden med samme Adv.; paa Rev. † ITI IEDI IOE: IIII fra h. til v.
20 Esch.
Frost, nu Kongens.
- * 216. En anden; paa Adv. SV...., paa Rev. † VLI IIE: CTO: IIIE.
2 St. 16 og 20¾ Esch.
Mærkeligt er det sammentrukne Chifre VL; Myntmesterens Navn skal formodentlig være: ULFCET.
- * 217. En anden; paa Adv. Streger med Kors foran; paa Rev. † VL FCT ION NNI.
18 Esch.
- * 218. En anden; paa Adv. SVEINN REXS; paa Rev. † P VLF ETOI NL.I.
18½ Esch.
219. En anden; paa Adv. † IEEIT; Rev. som foregaaende.
2 St. 19 og 20 Esch.
220. En anden; paa Adv. Streger med Kors foran; paa Rev. PVLLET OI: IP:
2 St. 17¾ og 19¾ Esch.
- CL. En anden, men paa Rev. † PVLLET ON IPI.
20 Esch.
Alberts.
- CLI. En anden; paa Adv. SVEINN RECS; paa Rev. PVLLET ON IPII.
17¾ Esch.
Thomsen.
- * CLII. En anden; paa Adv. SVEIII I LV; paa Rev. † P:VL:LET: ONN.
18 Esch.
Frost.
221. En anden; paa Adv. SVII III; paa Rev. † PVLLET OII IIII:
2 St. 18 og 19 Esch.
- * 222. En anden; paa Adv. CII III VII; paa Rev. † P: VL·E ETO: IIIV.
19¾ Esch.

T.XV.

223. En anden med samme Adv.; paa Rev. † P: VL·CET IOI·.

* CLIII. En anden; paa Adv. † E·II; paa Rev. † PV LFC TOII IVI. fra h. til v., hvorved dog nogle af Bogstaverne staae bagvendte. 19½ Esch.

Frost.

* CLIV. En anden; paa Adv. SVEINN REXS; paa Rev. II·P III IIOT V·E.

18½ Esch.

Frost.

224. Tre halve Stykker af samme Slags som forangaaende.

* 225. SVEINN ··XS. Billede som paa forangaaende.

† II TIF VII IC. Sædvanligt stort Kors med Halvmaaner for Enderne og Kugle i Midten, men langs med den ene Fløi af Korset paa hver Side en Rad af Tegnet: € eller ∞.

17¾ Esch.

Det er mærkeligt ved denne Mynt, at den forbinder foregaaende Mynters Adv. med denne nye Rev., som ellers paa efterfølgende Mynter forekommer i Forbindelse med et andet Adv.-Præg. Hvad forresten det paa denne Rev. saa ofte igjendagne Chiffre, der snart er stillet opad, snart nedad, snart til h. snart til v. Side, skal betyde, er uvist; dog rimeligst, at det er det græske €, og at Ordet: EMMANUEL, som de Byzantinske Mynter ofte tilføie deres Christusbilleder, har skullet tilkjendegives ved dette mystiske Chiffre, om hvis Betydning selv *Keder*, som i hans Afhandling: *De Argento Runis seu litteris Gothicis insignito*, har udgivet og under n. 7. ladet stikke en saadan Mynt, intet har vidst at sige.

b. *To Engle.*

* 226. To modvendt staaende Figurer i lang Dragt med en nedhængende Perlesnor om Hovedet, havende begge paa den udvendige Side en Vinge og holdende Hænderne foran Brystet og Maven; omkring Kors og Streger, og oven imellem Figurerne: et Kors og fire Kugler i Kors.

† B: RII VN INI. Præg som paa foregaaende.

18¾ Esch.

* CLV. En anden, men paa Adv. imellem Figurerne: fire Kugler i Kors og to Kugler i Linie; paa Rev. † B III· VCI III· og paa Midten af Korset, istedet for en simpel Kugle, en Rose.

20½ Esch.

Frost.

* CLVI. En anden med samme Adv., men paa Rev. † B· VII CIII IPV.

20½ Esch.

Alberts.

* 227. En anden, men paa Adv. omkring Figurerne Kugler, og oven en liden Ring. Paa Rev. † C VII III VNC. og paa Midten af Korset ikkuns en simpel Kugle.

22¼ Esch.

* CLVII. En anden lidet forskjellig i Dragternes Forziring, og med fire Kugler og tre smaae Kiler imellem Figurerne paa Adv.; paa Rev. † C· VI II VII.

19½ Esch.

Frost.

* CLVIII. En anden, men paa Adv. imellem Figurerne to Streger paa tværs og et Kors; paa Rev. † : IN VI IF.

18½ Esch.

Frost.

* 228. En anden, men paa Adv. imellem Figurerne Intet; paa Rev. † I VI III VI.

17¾ Esch.

CLIX. En anden, men paa Rev. † I VII II· III.

18¾ Esch.

Thomsen.

229. En anden, men paa Rev. † I VI CI I CI.

18¾ Esch.

* 230. En anden; paa Adv. imellem Figurerne et Kors af Kugler; paa Rev.

† I V II VC·

18½ Esch.

T.XV.

- CLX. En anden med Kors og € omkring Figurerne paa Adv.; paa Rev. † I VC IN NNI.
18½ Esch.
Frost, nu Kongens.
- * 231. En anden med en Korsstav imellem Figurerne paa Adv.; paa Rev. † I VI CI VI.
og i Korsets Vinkler endnu fire Ringe. 19 Esch.
- * CLXI. En anden med to € omkring Figurerne og en Stang, maaskee et Scepter,
imellem dem paa Adv.; paa Rev., hvor det store Kors ikkuns har een
Halvmaane paa hver af Flöiene, og det lille Kors mangler ved Skriftens
Begyndelse: IIP IIP IPI III. 19½ Esch.
Alberts.
- * 232. En anden med otte € omkring og imellem Figurerne paa Adv.; paa Rev.
† L IIC IIII † III., og paa Korsets Flöie de sædvanlige tre Halvmaaner.
2 St. 15½ Esch.
- * 233. En anden med to Ringe neden ved Siden af Figurerne paa Adv. og med:
† N NC+ IN INI. paa Rev. 20 Esch.
- CLXII. En anden med flere € omkring, og to smaae Kugler imellem Figurerne
paa Adv.; paa Rev. † N NN EC NN. 19 Esch.
Frost.

T.XVI.

- * CLXIII. En anden med to € neden ved Figurerne og en Ring imellem dem paa
Adv., og med samme Rev. som foregaaende. 18½ Esch.
Devegge.
- * 234. En anden; omkring Figurerne blot smaae Kugler; paa Rev. SI IIS SI IS:
2 St. 16½ og 18 Esch.
Det skjønnes let, at blot S paa Rev. er at læse som Bogstav, og viser at Streger som oftest ere unyttige Tilsætninger.
Om Kongens, Myntmesterens eller Myntstedets Navn derved tilkjendegives, er uvist.
- CLXIV. En anden med flere € omkring og imellem Figurerne; paa Rev. † V HC IH III.
18 Esch.
Frost.
- * 235. En anden med fire smaae Halvmaaner imellem Figurerne, og paa Rev.
† VI IC III. 19½ Esch.
236. En anden med Kugler og tre Kiler imellem Figurerne, som paa n. CLVII.
ovenfor, paa Adv.; paa Rev. † VI IL VI. 19½ Esch.
- * 237. En anden med tre € omkring Figurerne paa Adv., og paa Rev. † P VL EE: TOI.
2 St. 16½ Esch.
- CLXV. En ligedan, men med en Ring til v. Side af Figurerne paa Adv.
20½ Esch.
Frost.
238. En anden, men med Ringen til h. Side af Figurerne. 18½ Esch.
- * 239. En anden; imellem og omkring Figurerne smaae Streger. Paa Rev.
VF SE: IEO PE: uden Kors ved Begyndelsen af Omskriften.
2 St. 19½ Esch.
- * 240. En anden; ved Figuren til v. neden en liden Ring, oven et lidet Kors;
paa Rev. † P LV IC NIOI. I hver af Korsets inderste Vinkler tre smaae
Kugler. 19½ Esch.

Omskriften af Rev. bliver ved en liden Omsætning af Bogstaverne L og V, og Udeladelsen af Tegnene I og O sandsyn-
ligen: PVLC N eller M, og at forstaae: VULCET MONETARIUS.

T.XVI.

- CLXVI. En anden; om Figurerne paa Adv. Intet. Paa Rev. † FVIII-VC. 18½ Esch.
Thomsen.
- CLXVII. En anden; Dragts Forziring paa Adv. forskjellig; paa Rev. † FVIII-VII. 17½ Esch.
Thomsen.
- * 241. En anden; omkring Figurerne paa Adv. Intet; paa Rev. Streger med enkelte Bogstaver. 19½ Esch.
- CLXVIII. En anden med andre Bogstaver imellem Stregerne. 22 Esch.
Frost.
- * 242. En anden med tre Kors og to F omkring Figurerne, og med Streger og to Ringe paa Rev. 19 Esch.
- * 243. En anden; paa Adv. omkring: tre Kors oven, tre Streger neden, og fire Kugler i Firkant imellem Figurerne; paa Rev. Streger med enkelte Bogstaver og Ringe, og med to Halvmaaner endnu i to af Korsets Vinkler. 19½ Esch.
- * 244. En anden; paa Adv. imellem og omkring Figurerne smaae Halvmaaner; paa Rev. † O O † † O O †. 2 St. 16½ og 17½ Esch.
- CLXIX. En anden; paa Adv. omkring og imellem Figurerne flere €; paa Rev. Streger med enkelte Bogstaver, og paa Midten af Korset en Rose. 19 Esch.
Frost.
- * 245. En anden, men med et opreist Liliescepter med to Kugler under Bladene imellem Figurerne paa Adv. Paa Rev. Streger med enkelte Bogstaver. 17½ Esch.
246. Halve Stykker af samme Slags som foregaaende. 6 St.

D. Med forskjellige Forestillinger.

- * CLXX. PVLhO. To modvendt staaende Figurer i lang Dragt; den til v. med Glorie om Hovedet, hvori Flöiene af Korset; den til h., opløftende begge Hænder og med den ene berørende en af Korsets Flöie i den anden Figurs Glorie, med en flad Hat eller maaskee Krone paa Hovedet. Imellem Figurerne oven et lidet Kors. † E: AN AON LVD. Det sædvanlige store Kors med tre Halvmaaner for Enderne. 17½ Esch.
Thomsen.

En Mynt af denne Konge med selvsamme Rev. er anført ovenfor under n. 129. Dette saavel som Overeensstemmelsen af Adv.-Præget med foregaaende Mynter gjør det aldeles sandsynligt, at denne Mynt rigtigheden her anføres. Til dens Adv.-Præg give Byzantinerne ogsaa, om ikke gandske lige, dog lignende Forbilleder, med den Forskjel nemlig, at af de to staaende Figurer pleier den Hellige, Christus, Maria eller en Engel, at berøre den hosstaaende Figurs Hoved, som formenes at være Keiseren, da her den vedstaaende Person, som formentlig er Kongen, berører Glorien om Christus's Hoved. Hvad Navnet paa Adv. angaaer, maa dette vel være: WULNOTH eller WULFNOTH, som ogsaa paa Mynter af Knud d. Store forekommer; men om herved endnu een Myntmester, foruden den paa Rev. nævnte, eller nogen anden Person angives, som paa nogen Maade kan have haft med Mynten at gjøre, kan ikke siges. En Tegning af en gandske lig, om ikke samme Mynt, findes i *Hilffings Tegninger af Mynter, fundne i Skaane 1775*, iblandt Mynter tillagte K. Magnus, n. 7.

- * CLXXI. To modvendte halve Figurer med fladt Hovedsmykke og nedhængende Snorer, imellem dem et dobbelt Liliescepter, det ene over det andet; til hver Side et lidet Kors, og oven: ΘΗΙ ΙΙΙΕ.

ENO VCI ONIC N†O. Paa Midten af Mynten en firkantet Plade med tre Kugler i hver af Hjørnerne, hvorpaa: † NoI 19½ Esch.
oIoDI
I† No Thomsen.

Adv.-Præget af denne Mynt, med de paa samme anbragte €, er gandske i Byzantinernes og de næstforangaaende Mynters Smag; og den kan af den Aarsag her ikke forbiegaaes. At de to Billeder paa Adv. fremstille, hvis Mynten virkelig hører herhid, K. Suen og Knud, som den af hans Sønner, han med Folkets Tilladelse selv havde valgt til sin Eftermand, er rimeligt; men til Forklaring af de høist dunkle Indskrifter paa Myntens Rev. vide vi intet at anføre.

T.XVI.

- * 247. En raa Profil af et Menneskehoved indenfor adskillige Kredse af Perler og andre Zirater; i den yderste brede Rand överst: SVEINE., neden omkring: Ringe, eller smaae mod hinanden vendte Halvmaaner.

✠ PV LEE TON NN. Det sædvanlige store Kors med to Rader 6 langs med den ene Vinge. 2 St. 18 Esch.

- * CLXXII. En anden; Adv. lidt forskjellig.

20 Esch.

Thomsen.

- * 248. Paa Fladen af Mynten: $\begin{array}{c} \odot X \triangle \odot \\ N \cup R \cdot \cdot \\ \cdot \cdot \odot X \odot \end{array}$ Rundt om ved Randen en Krands af

Tegnet: ω .

✠ P: VL· FE· TON. Præg som paa foregaaende. 20 $\frac{3}{4}$ Esch.

og en ligedan hos Thomsen.

Samtlige disse Byzantinske Mynter, saavidt de paa Probeerstenen ere blevne prøvede, ere befundne 13-14, 14 og 14-15 lødige.

HARALD HEIN

1076-80.

I. Mynter med Kongens Billede paa Adv.;

et lidet Kors paa Rev.

(Alle fra Stæder i Sjælland).

- * I. HA·LD I. Brystbillede til v. med Krone paa Hovedet og et oprakt Sværd i h. Haand.

✠ ESBERN· I R· Et lidet Kors midt paa Fladen. 18 $\frac{1}{2}$ Esch.

Timm.

- * 1.(14)·HAR. Samme Brystbillede med nogen Forskjellighed i Kronen og Dragten.

✠ ESGAR· I ROSC: Samme Præg. 19 Esch.

Efter Bogstavet R paa Adv. synes at være et O, men som dog neppe skal være et Bogstav, da man paa alle de övrige Mynter, hvor Navnet er fuldt udskrevet, finder dette stavet og skrevet: HARALD. Det er da maaskee enten et blot Tegn til at fylde Pladsen, eller et Stykke, henhørende til Kronen.

- * 2. En anden med en forskjellig Krone. Paa Adv. HAR-LDR.
Rev. som paa foregaaende. 18 Esch.

Er formodentlig n. 16. i Myntværket, skjönt Tegningen heraf ikke er nöiagtig.

- II.(15) En anden, men paa Adv. HARALD R.
Paa Rev. ✠ ESGER· I· ROSCI.

Af Langebeks Tegninger fra Prof. Schönning.

- III. En anden, men paa Adv. HAILD I.

Hartvig.

- * IV. En anden; paa Adv. HARLD.

Paa Rev. ✠ ESGER I ROSC.

16 $\frac{3}{4}$ Esch.

Thomsen.

T.XVI.

- * 3. En anden, men paa Adv. HARLD I.

Paa Rev. † ·ESGER· I ROS.

21½ Esch.

4. En anden; paa Adv. HAR·D.

Paa Rev. † ·ES·ER· I RO.

Et lidet Stykke af Mynten er udfaldet.

- * 5.(17) En anden, men paa Adv. HARLD R I.

Paa Rev. † ·ATSOR· I SLAI.

20½ Esch.

Af foregaaende Mynter er denne sidste slagen i Slangstrup, de øvrige alle i Roeskilde.

II. Mynter med en staaende Helgen paa Adv.; et Kors af Blade eller aflange Skjolde paa Rev.

(Alle fra Lund).

A. Helgenen holdende en Bispestav med v. Haand ved h. Side.

- * 6.(19) HARALD RE X. En til h. Side staaende Helgen med modvendt Ansigt og Glorie om Hovedet, holdende med v. Haand en Bispestav foran sig.

† ATSOR: I LVNDI. Et Kors af fire Blade eller aflange Skjolde med en Kugle, hvorom en Indfatning, i Midten.

21½ Esch.

- V.(18) En lidet forskjellig.

17½ Esch.

Fra Langebeks Tegninger, nu hos Thomsen.

- * VI. En anden med et liggende S i Omskriften paa Rev. 17¼ Esch.

Schubart.

- VII.(22) En anden, men paa Rev. † INCIKIVND I LVN.

Af Langebeks Tegninger fra Hr. Reiersen i Ringsted.

Navnet paa Rev. er sandsynligen urigtigt stukket og læst for Ingimund, der, som Myntmester fra samme Bye, forekommer paa Knud d. Helliges Mynter (s. n. II. følg. i denne Konge). Hvor Mynten nu er, vides ikke.

- VIII.(20) En anden; paa Rev. † MANI I LVNI.

- IX.(21) En anden; paa Adv. HAILD REX.

Paa Rev. † MANI I LVN.

Begge ere fra Langebeks Tegninger, og have været hos Hr. Reiersen i Ringsted, 1772.

- * 7.(27) En anden; paa Adv. HARALD REX.

Paa Rev. † SVEIN: I LVND.

17 Esch.

- * 8.(24) En anden, men paa Rev. † ØORGOT: I LVND.

23¾ Esch.

- 9.(25) En anden, lidet forskjellig.

22 Esch.

- * X.(26) En anden; paa Adv. HARAID REX.

Paa Rev. † ØORGT I LVNDI.

18½ Esch.

Fra Langebeks Tegninger; nu hos Hr. Timm.

- * 10. En anden; paa Adv. HARALD REX.

Paa Rev., som det synes: † VLF: I LVNDI D.

13¾ Esch.

Indskriften paa Rev. er noget utydelig, og er det sidste Bogstav her, som det synes, et D, maa samme vel rimeligst forklares: DANORVM.

T.XVI.

* 11. En anden, men paa Rev. † VIFFIE: I LVI.

18½ Esch.

* 12. En anden, men paa Rev. † VLFIET O LVNI.

20 Esch.

I Catalogen over *Hjelmstjernes* Myntsamling, hvorfra denne Mynt er kommen; læses Rev. ULFIR TO LUNI, som sikkert er urigtigt, da denne Maade at angive Myntstedet paa ikke er brugelig, og Bogstavet, som antoges for R, ogsaa er temmelig sikkert et E. Navnet paa Myntmesteren er her saaledes enten samme som paa næstforegaaende Mynt, og dette rimeligen for ULFKETIL, eller Navnet er det samme, som paa *Keders* berømte Runemynt af Magnus d. Gode skrives: AULFIET (s. n. 50. i d. Konge). At her foran Myntstedet staaer O (for ON), hvor ellers under denne Konge bestandig bruges I, er mærkeligt nok, som eneste Exempel paa denne Brug, der under foregaaende Regjering var almindelig.

B. *Helgenen holdende en Korsstav med h. Haand ved v. Side.*

XI.⁽³²⁾ HARAL. En Helgen, som paa foregaaende Mynter, men staaende til v. Side, holdende en Korsstav med h. Haand foran sig.

† GODVINE · VFV · Præg som paa foregaaende.

Af *Langebeks* Tegninger fra *Suhm*.

Slutningen af Omskriften paa Rev. formodes læst urigtigt, da venteligen det samme Myntsted, som paa alle de øvrige Mynter af dette Præg under denne Konge, nemlig LUND, her har været angivet. Hvor Mynten nu er, vides ikke.

XII.⁽³⁰⁾ En anden; paa Adv. HAILD RI.

Paa Rev. · HACVN I LVN.

16 Esch.

Fra *Langebeks* Tegninger; nu hos Hr. *Timm*.

* XIII.⁽³¹⁾ En anden; paa Adv. HARALD R.

Paa Rev. † HACVN · I LVNDI.

17½ Esch.

Fra *Langebeks* Tegninger; nu hos Hr. *Schubart*.

* 13. En anden; paa Adv. HARLD RE.

Paa Rev. † LE·VIN: I LVNDI.

20 Esch.

Det imellem E og V udslettede Bogstav har rimeligen været et F.

* XIV. En anden med samme Adv., men paa Rev. † LIOFVIN I LV. 20½ Esch.

Devegge.

* XV. En anden; paa Adv. ...LD RE.

Paa Rev. † NVN I LVNDI.

19¾ Esch.

Timm.

Omskriften paa Adv. er i Begyndelsen ured, og Navnet paa Rev. usædvanligt; men dette sidste dog gandske tydeligt. Maa-
skee det, som her antages for et blot Kors i Begyndelsen, skal tillige antyde et Bogstav, mueligen et E eller Æ, og
Navnet EMUND være angivet.

* 14.⁽³⁵⁾ En anden; paa Adv. HARLD..

Paa Rev. † OÐBIORN · I LVI.

Mynten er noget afslidt, men den angivne Læsning dog temmelig sikker. Samme Myntmester forekommer oftere paa Knud d. Helliges Mynter.

XVI. En anden; paa Adv. HAILD RE.

Paa Rev. † OÐELRIC I LVI.

21½ Esch.

Alberts.

XVII.⁽²⁸⁾ En anden; paa Adv. HAILD RE.

Paa Rev. † SVEIN I LVN.

Af *Langebeks* Tegninger.

* 15.⁽²⁹⁾ En anden; paa Adv. HAILD R.

Paa Rev. † SVEIN I LVNI.

22 Esch.

* 16.⁽³⁴⁾ En anden, men paa Rev. † ÐVRSTEN · I LVNI.

22½ Esch.

Omskriften paa Rev. er i Myntværket baade stukken og læst aldeles urigtigt. Denne Konges Mynter ere af meget forskjellig, men i Almindelighed temmelig slet Gehalt. Af de ved Probeerstenen prøvede ere ikkuns: n. IV. befunden at være 11-12 löd.; n. 7., 8., 9., 10-11 löd.; derimod de fleste: n. I., 1., 2., 3., 4. og fl. 8-9 löd.; ja nogle endog: n. 13., XV., 14., 15., 16., 6-7 lödige.

KNUD DEN HELLIGE

1080-86.

I. Mynter med Kongens Billede paa Adv., et lidet Kors paa Rev.

(Alle fra Stæder i Sjælland).

* 1. (15) ✠ LNV T · REX. Kronet Brystbillede til h. med et oprakt Sværd i h. Haand.

✠ AILNOÐ · I RO. Et lidet Kors midt paa Mynten. 15 Esch.

I. En lig, men paa Adv. LNV T · IEL. 15½ Esch.

Bülow.

II. En anden; paa Adv. · LNV T REX.

Paa Rev. ✠ AILNOÐ I ROA. 17 Esch.

Frost.

III. En anden; paa Adv. ✠ LNV T REX.

Paa Rev. ✠ ARKIL · I ROS. 17 Esch.

Thomsen.

* 2. (21. og Till. 8.) En anden, men paa Adv. I LNV T REX · I. 2 St. 16½ Esch.

Stregen i Begyndelsen er formodentlig istedet for Korset, og den i Slutningen for D. At i Beskrivelsen af denne Mynt i Till. siges at være et D efter Kongens Titel, er urigtigt.

* 3. (Till. 9.) En anden; paa Adv. ✠ LNV T RE.

Paa Rev. ✠ ARKIL I RO · C. 18½ Esch.

C efter RO betyder formentlig CIVITAS.

IV. En anden, men paa Rev. ✠ ARKIL I ROSC.

Hartvig.

4. En anden; paa Adv. I LNV T · REX · I.

Paa Rev. ✠ ARKIL · I ROSC. 14 Esch.

5. (Till. 11.) En anden lidet forskjellig. 18½ Esch.

V. En anden; paa Adv. ✠ LNV T EX D. (saal.)

Paa Rev. ✠ ARKIL I ROSC. 17½ Esch.

Schubart.

6. (29) En anden med: ✠ LNV T · RE. og ✠ ARKIL · I ROSC I. 14½ Esch.

7. (Till. 10.) En anden, men paa Adv. · LNV T REX. 15 Esch.

* 8. En anden med: ✠ LNV T REX I og ✠ ASAI I ROSC D. 12½ Esch.

* VI. En anden med: ✠ LNV T REX · og ✠ BOS I ROSC IELD. 13 Esch.

Timm.

9. En anden, men paa Rev. ✠ BOSI · I ROSC. 16 Esch.

10. (23) En anden, men paa Adv. I LNV T REX. 15½ Esch.

11. (Till. 12.) En anden med: · LNV T REX og ✠ BOSI · I ROSC I.

2 St. 13½ og 11½ Esch.

T.XVII.

12. En anden, men paa Adv. † CNVT RE. 14 Esch.
- 13.⁽²⁰⁾ En anden med: † CNVT·REX og † BOSI·I ROSCIL. 14 Esch.
14. ^(42. og Till. 13.) En anden, men paa Rev. † ESBERN·I R. 2 St. 15½ Esch.
15. En anden, men paa Adv. † CNVT·REI. 2 St. 19 Esch.
- * 16. ^(Till. 30. k.) En anden med: † CNVT. REX og ESKI·ORN· I R. 16½ Esch.
- VII.⁽²⁸⁾ En anden med: † CNVT. REX. og † ·ESGER· I RO.
Fra Langebeks Tegninger; nu hos *Thorlacius*.
- VIII. En anden, men paa Adv. † CNVT REX. 19¼ Esch.
Bülow.
- IX. En anden med: † CNVT·REX og † ESGER·I ROS. 18¾ Esch.
Thomsen.
- X. En anden, men paa Rev. † ESGER· I ROSC. 17¾ Esch.
Bülow.
- XI. En anden, men paa Adv. CNVT REX I. 20½ Esch.
Bülow.
- * 17. 18. En anden med: CNVT·RE *(saal.)* og ESGER·I ROSI. 15½ Esch.
2 St. lidet forskjellige.
- * 19. En anden med: † CNVT· REX· og † ESGER I. ROSCI. 19¾ Esch.
- XII. En anden med: † CNVT. REX. og † MANNI I RO. 13¾ Esch.
Thomsen.
- XIII. En anden, men paa Adv. CNVT REX I. 14 Esch.
Schubart.
- * XIV. En anden med: † EV·T REX DI. *(saal.)* og † MANNI I ROS. 16¾ Esch.
Timm.
- * XV. En anden, men paa Adv. † CNVT REX II. 15 Esch.
Bülow.
- 20.⁽²⁷⁾ En anden med: † CNVT REX I og † MANNI I ROSC. 16¼ Esch.
- XVI. En anden med: † CNVT REX D og † MANNI I ROSCE. *Weinwich.*
- XVII. En anden med: † CNVT REX·DA og † RINGVLF· I RO. 14½ Esch.
Thomsen.
21. En anden, men paa Adv. † CNVT REX I. 16 Esch.
22. En anden med: † CNVT· REX. og † ·RINGVLF·I·R. 16 Esch.
- XVIII. En anden, men paa Adv. CNVT REX. D. 18¾ Esch.
Schubart.
- XIX.⁽²⁵⁾ En anden, men paa Rev. † RINGVLF·I R;
Fra Langebeks Tegninger af hans egen Samling.
23. En anden med: CNVT· REX og † RINGVLF I RO. 17½ Esch.
- * 24. En anden med: CNVT· REX· D· og † RINGVLF I ROI. 15 Esch.
- * XX. En anden med: † CNVT REXE og † RINGVLF I ROSC. 14 Esch.
Thomsen.

E paa Adv. er rimeligen blot en Feiltagelse af Myntskjæreren for D; thi at det skulde betyde: ELECTUS, og tilkjendegive, hvad af nogle gamle Skribentere berettes, at *Knud* af Faderen i levende Live var udnævnt til hans Eftermand, kan neppe antages, som noget, der endnu ikke er seet, og ikke før længe efter findes brugt paa Mynterne.

T.XVII.

25.⁽¹⁹⁾ En anden med: CNVT REX og SIBBI·I ROSC.

16½ Esch.

XXI. En anden, men paa Rev. † SIBBI· I ROSCI.

18½ Esch.

Timm.

* XXII. En anden med: † CNVT· REX I og † SIBBI ROSCII.

16½ Esch.

Timm.

26.⁽²²⁾ En anden med: CNVT·REX I og † SIVORD· I ROS.

18 Esch.

XXIII. En anden, men paa Adv. CNVT REI.

16½ Esch.

Timm.

XXIV. En anden, men paa Adv. † CNVT REX; paa Rev. † SIVORD I ROSC.

16½ Esch.

Timm.

* XXV. En anden, men paa Rev. † SIPORD I RO C N.

16¾ Esch.

Timm.

Det sidste Bogstav paa Rev. ligner vel et N, men er her formodentlig som oftere brugt for M til at antyde: MONETARIUS; og skal da maaskee C foran betyde: CIVITATIS; ogsaa er mueligen N ved en Feil for IL, og det sidste Ord at læse: ROCIL til blot at angive Stadens Navn.

* 27. (Till. 14.) En anden med: · CNVT REI og † SVN·I ROAS.

15½ Esch.

28. En anden, men paa Rev. † SVN· I ROS.

18½ Esch.

XXVI. En anden, men paa Rev. † SVN· I ROSC.

18 Esch.

Thomsen.

* 29. En anden, men paa Adv. · CNVT· REX ·; paa Rev. † SVN· I ROSCI.

14½ Esch.

* 30. En anden med: † CNVT· REX· og † VLKLL· I ROSC.

2 St. lidet forskjellige. 17 og 18 Esch.

31.⁽¹²⁾ En anden med: † ·CN·VT· REX og † VLKIL·I ROS·C.

17½ Esch.

32. En anden med: · CNVT· REX· og † VLKIL I ROSI.

14½ Esch.

* 33. En anden med: · CNVT· REI og † VLFKIL·I ROSC.

17¾ Esch.

34. En anden med: † CNVT EX D. (saal.) og ... I RO.

14 Esch.

Det synes at være den i Myntværket under n. 26. udgivne Mynt, men hvor da Læsningen paa Rev., som aldeles ikke er at udbringe, gandske vilkaarligen er angivet.

* 35. En anden; paa Adv. † CNVT REX I.

Rev. † ALFVART I RE·

14¾ Esch.

* 36. En anden, men paa Rev. † ALFVART I REC

14 Esch.

XXVII. En anden lidet forskjellig.

13 Esch.

Timm.

37.⁽¹⁸⁾ En anden med: I CNVT· REX og † ALFVORD I R.

2 St. 17½ Esch.

38. En anden, men paa Rev. † ·ALFVORD·I RI.

16½ Esch.

* XXVIII. En anden med nogen Forskjellighed i Kronen, og · CNVT· REX·I paa Adv.

15¾ Esch.

Thomsen.

T.XVII.

- * 39. En anden, men paa Adv. I. foran Kronen, og paa Rev. † ALFVORD·I RII. 13½ Esch.

Om Mynterne fra n. 35., som angive Myntstedet: RE, REC, RI og RII. ere fra samme Stad, som de foregaaende, nemlig ROESKILDE, synes tvivlsomt; at en ny og, skjönt forskjellig skreven, dog sandsynligen een og samme Myntmester forekommer paa dem alle, giver Anledning at formode, at de kunne være fra en anden, og da formodentlig alle fra samme Stad. Det blev da rimeligen Ringsted, hvor, efter Pontoppidans Beretning, et stort Benedictiner-Kloster anlagdes under denne Konge, der maatte antages som Myntstad for disse Mynter; da denne neppe bør søges uden for Sjælland. Imidlertid var det dog ogsaa mueligt, at Roeskilde har skullet her være tilkjendegivet, og at den utydelige Maade, Staden saaledes angives paa, blev at tilskrive Skjodesløshed af Myntskjæreren.

- * 40.⁽¹¹⁾ En anden med: ·CNVT· REX og † ATSVR I SLAN. 2 St. 17 Esch.

- 41.⁽¹⁴⁾ En anden, men paa Adv. ·CNVT· REX·I. 16 Esch.

- 42.⁽¹⁵⁾ En anden, men paa Adv. CNVT REX D. 17 Esch.

- 43.⁽¹⁶⁾ En anden med: ·CNVT· REX· og † ATSVR·I SLA. 2 St. lidet forskellige. 15½ og 17 Esch.

- * 44. En anden med: CNVT·REX·D· og † I·ATSVR·I SLA. 16 Esch.

Ved Skjodesløshed af Myntskjæreren er den Streg, som formodentlig har skullet antyde Bogstavet N i SLAN, kommen bag efter istedetfor foran Korset.

45. En anden med: I CNVT· REX og † MANNI· I SLI. 15 Esch.

- * 46. En anden, men paa Adv. † CNVT REX DA. 15 Esch.

- * 47. En anden, men paa Adv. † CNVT REX; paa Rev. † ØVRBERN SLAGE. 14 Esch.

At Myntstaden paa denne Mynt skal være SLAGELSE, hvor under denne Konge Michaelis-Kirken byggedes, kan vel være; dog kan ogsaa det sædvanlige SLANGERUP, til hvilken Stad de forangaaende Mynter antages at henhøre, her gjerne være forstaaet.

II. Mynter uden Billede, med et lidet Kors paa begge Sider.

(Alle fra Lund i Skaane).

- * 48. † CNVT·REX·DA. Midt paa Fladen et lidet Kors; deromkring fire smaa Halvmaaner vedhængte den indre Kreds af Mynten.

† ALVOLD·I LVI. Et lidet Kors midt paa Fladen af Mynten. 16½ Esch.

Mærkeligt er det, at Adv.-Præget paa denne Classe af Knuds Mynter er aldeles ligt Rev.-Præget af en Mynt af Edward Confessor hos Ruding, Pl. 25. n. 32.

- XXIX. En anden med: † CNVT REX D og † ALFVOLD I L.

Thorlacius.

- XXX.⁽³⁴⁾ En anden med: † CNVT·REX·DA og † ALFVOLD·I LV. 20 Esch.

Af Langebeks Tegninger fra hans egen Samling; nu hos Hr. Devegge.

- * 49. (Till. 19.) En anden, men paa Adv. † CNVT REX, en Zirat, N; paa Rev. † API, en Zirat, I LVI·NI.

Foran N paa Adv. har formodentlig været eller skullet være et I, som paa Mynten n. 53. nedenfor, og D eller DAN af Mangel paa Plads, som oftere, været udeladt. Ziraten i Omskrifterne af denne Mynt har sikkert, ligesom ellers Kugler og Streger, blot tjent til at adskille Ordene eller fylde Pladsen. Forresten er Reversen læst urigtigt af Tilæggets Udgivere, og Navnet AVI, som tydeligt kjendes derpaa, og hvorfra formentlig det nu brugelige OVE er kommet, forekommer i *Herauds-* og *Bosa-Saga*.

- * XXXI. En anden med: † CNVT· REX DA. og † API·I LVNDI. 19 Esch.

Bülow.

- * XXXII. En anden med: † CNVT· REX D. og † A2FRD· I LV. 16½ Esch.

Bülow.

T.XVII.

- *XXXIII. En anden med: † CNVT:REX DI. og A2FERD·I LVI. 17 Esch.
Alberts.
- XXXIV.⁽³⁵⁾ En anden med: † CNVT REX·DAN. og † ATSOR I LVNI. 16½ Esch.
Fra Langebeks Tegninger; nu hos Hr. Schubart.
- XXXV. En anden, men paa Adv. † CNVT·REX·I. 22½ Esch.
Frost.
- XXXVI. En anden med: CNVT·REX·DI og † ATSOR I LVN. 18 Esch.
Bülow.
- XXXVII. En anden med: † CNVT:REX D. og † BALI:I LVND: Schubart.
Ogsaa Navnet BALI forekommer i *Herauds-* og *Bosa-Saga*, og er mueligen det samme; som i Forbindelse med Navnet ASUR findes paa Runemynterne af K. Magnus under n. XLVI., XLVII. og LX.; skjönt ogsaa et andet Navn der kan være angivet.
- XXXVIII. En anden med: † CNVT·REX·DA og † BIORN·I LVI. 18 Esch.
Bülow.
- *50. (Till. 28.) En anden med: † CNVT·REX·DANO· og † BIORN·I LVNDI·III. 16½ Esch.
Det første og det fjerde Bogstav paa Rev. ere urede, og Navnet derfor noget usikkert; dog synes det angivne det sandsynligste, der ellers mueligen maatte være: LIOFN for LIOFNOTH. De tre Streger i Slutningen ere formentligen for: M (*Monetarius*).
- *XXXIX. En anden med: † CNVT REX II. og † CNV I LVN. 16½ Esch.
Thomsen.
- *51. En anden med: † CNVT REX, en Zirat, I DI. og † EASTMVN I L. 18 Esch.
Ziraten i Omskriften paa Adv. er den samme som paa Mynten n. 49. ovenfor.
52. (Till. 24.) En anden med: † CNVT REX I D og †·ASTMVN I LVI. 16½ Esch.
Det første Bogstav i Omskriften paa Rev., som er udslettet, har formodentlig været E, som sluttes af foregaaende Mynt. Forresten er Mynten paa anførte Sted i Tillægget aldeles misforstaaet og urigtig læst.
- XL. En anden med: † CNVT·REX·I· og † EASTMVND·I. 18½ Esch.
Timm.
- *53. En anden med: † CNVT REX, en Zirat, IN. og † EASTMVND, en Zirat, II. 16½ Esch.
Samme Tegu eller Zirat, som paa Mynterne: n. 49. og 51. ovenfor.
- *XLI. En anden med: † CNVT REX I DI og † ESATMN LVI. 20 Esch.
Timm.
Navnet paa Myntmesteren er ved Omsætning og Udeladelser utydeligt, men skal formodentlig være samme, som paa foregaaende Mynter, der formentlig er for det i Sagaerne oftere forekommende ASMUNDR.
- *54. (Till. 50. Litt. o.) En anden med: † CNVT·REX DAI og † ESTMVND I LVN. 18½ Esch.
55. En anden med: † CNVT REX IN og † FADI·I LVNI. 17½ Esch.
- *XLII. En anden, men paa Adv. CNVT·REX I·DA. 22½ Esch.
Schubart.
- XLIII. En anden, men paa Adv. † CNVT·REX·II. 13½ Esch.
Bülow.
- XLIV. En anden med: †·CNVT·REX·DI· og † FADI·I·LVN. 19 Esch.
Bülow.
- *56. En anden, men paa Rev. † FADI·I LVNDI. 20½ Esch.
- *57. (Till. 20.) En anden med: † CNVT·REX D. og † FATI·† I LVNI. 20½ Esch.

T.XVII.

57. *a.* En anden med: ✠ CNVT:REX:DI og ✠ FATI·I LVNDI. 14½ Esch.
- * 58. En anden med: ✠ INVT II R DN og ✠ ·FARMAN·I L. 13½ Esch.
Mynten er af slet Arbeide og Indskriften paa Adv. meget ured; da den tillige er af ringe Vægt, kan den formodes at være en falsk Mynt.
59. En anden med: ✠ CNVT·REX og ✠ GARFIN·I L. 17½ Esch.
- XLV. En anden, men paa Adv. ✠ CNVT·REX·I. *Frost.*
- * 60. En anden med samme Adv., men paa Rev. ✠ ·GARFIN·I LV. 19½ Esch.
- XLVI. En ligedan, men mindre. 12½ Esch. *Frost.*
- Den store Forskjellighed i Mynternes Vægt under denne Konge; hvoraf til Ex. denne og nogle andre ikkun veie det halve imod adskillige andre, saasom: n. XXXV. og XLII. ovenfor og n. LXII. nedenfor, viser enten en stor Ustadighed i dette Stykke paa disse Tider, hvilket maaskee af Tidsomstændighederne kan forklares, eller kunde maaskee give Anledning til at formode, at disse Mynter have været slagne til forskjellig Værd, og som saadanne paa een Tid været i Cours; hvilken Formodning dog baade mangler historisk Vidnesbyrd, og ikke heller ved de fuldkomment lige Præg af disse Mynter understøttes.
- XLVII. En anden med: ✠ CNVT·REX .. og ✠ GARFIN I LVI. 16½ Esch. *Bülow.*
- XLVIII. En anden med: ✠ CNVT·REX DA og ✠ GARFIN I LVN. *Bülow.*
- XLIX. En anden med: ✠ CNVT·REX·DA og ✠ GODVINE L. 16½ Esch. *Bülow.*
61. (Till. 22.) En anden med: ✠ CNVT REX DI. og ✠ GODVINE·I LV. 16¾ Esch.
62. (41) En anden med: ✠ ·CNVT·REX I·I og ✠ GODVINE·I LVN. 19 Esch.
- * L. En anden med: ✠ ENVT REX DAN (*saal.*) og GODVINE I LVNDI. Ved den indvendige Krands af Adv. ere Ringe, istedet for Halvmaaner. 19¼ Esch. *Thomsen.*
- * 63. (Till. 23.) En anden med: ✠ CNVT·REX·DI. og ✠ GRINCIL I LVI. 19 Esch.
GRINCIL er formodentlig samme Navn som GRIMKELL i *Landnamabok* og andetsteds, og dette igjen en Forkortning af GRIMKETIL.
- * LI. En anden med: ✠ CNVT REX I, en Zirat, I. og ✠ HACVN, en Zirat, I LVII. 20 Esch. *Thomsen.*
- Ziraten i Omskrifterne er den samme som paa Mynterne n. 49., 51. og 53. ovenfor.

T.XVIII.

- * 64. En anden med: ✠ ·CNVT·REX DA og ✠ HALDEN·I TV. 17½ Esch.
TV er rimeligen en Feiltagelse for LV; dog var det mueligt, at den samme Stad her angaves, som vi have troet at finde paa Suen Estrithsens Mynter, nemlig THUMATORP i Skaane, hvorom see n. 33. fölg. i denne Konge. Navnet paa Myntmesteren er formodentlig samme som det bekjendte HALFDAN.
- * LII. (33) En anden med: ·CNVT·REX·DA og ✠ INGIMVND·I. 14½ Esch.
Af *Langebeks* Tegninger fra Prof. *Schönning*; nu hos *Thomsen*.
Reversens Omskrift har man i Myntværket stukket og læst: INGI I LVNDI. Skriften er vel paa det ene Sted noget utydelig, dog synes den af os angivne, der ved de fölgende Mynter bekræftes, den rigtigste.
65. (Till. 27.) En anden med: ✠ CNVT·REX·DAN. og ✠ INGIMVND I L. 16½ Esch.

T.XVIII.

- * LIII. En anden med: †·ENVT·REX·DANO· og †·INGIMVND·I LVND. Ved den indvendige Krands af Adv. ere Ringe med Kugler i istedet for Halvmaanerne. 18 $\frac{3}{4}$ Esch.

Thomsen.

- LIV. (37) En anden med: †·ENVT·REX DANOR· og †·LIOFVINE·I LI. 16 Esch.

Af Langebeks Tegninger fra Prof. Schöning; nu hos Thomsen.

- LV. En anden med: †·ENVT REX DI. og †·LIOFVINE I L. 15 Esch.

Timm.

- * 66. En anden med: †·ENVT REX·D·· og †··FVIN· I LVN. 17 Esch.

De to udslettede Bogstaver i Begyndelsen af Rev. have enten været LE, og Navnet LEFVIN, samme som LIOFVINE paa foregaaende Mynt, eller EL, og Navnet været: ELFVIN, hvilket forekommer paa en Mynt af Knud d. Store under n. CXLII. i d. K. Mærkeligt er det herved, at just samme Tegn, som her findes efter Myntmesterens Navn, og som man troer at betyde: MONETARIUS, ogsaa findes paa hin Mynt af Knud d. Store, om nogen derefter vilde falde paa Formodning, at begge disse Mynter ere fremkomne ved samme Myntmester; hvilket forresten vel ikke var i sig selv umueligt, men dog ikke heller meget rimeligt, da et Tidsrum af 44 Aar ligger imellem disse to Kongers Regjeringstid, og Mynten af Knud d. Store derhos maatte antages at være, ikke fra det engelske men det danske LUND, hvortil dog heller ingen anden Grund synes at være forhaanden.

- LVI. (30) En anden med: †·ENVT·REX D: og †·MAN·I LVND:

Af Langebeks Tegninger fra hans egen Samling.

- LVII. En anden med: †·ENVT REX I D og †·MAN I LVNI.

Weinwich.

- * 67. (Till. 26.) En anden med: †·ENVT·REX·DAI og †·MAN·I LVNDII.

- LVIII. En anden, men paa Adv. †·ENVT·REX·DANO.

16 $\frac{1}{2}$ Esch.

Bülow.

- * 68. (36) En anden med: †·ENVT REX·DANOR. og †·OÐBIORN·I L.

2 St. 15 og 16 Esch.

- * 69. En anden, men paa Rev. †·OÐBIORN·I·L·VNDI. Ved den indre Krands af Adv. ere Ringe med Kugler i istedet for Halvmaaner. 16 $\frac{1}{2}$ Esch.

- * 70. (40) En anden med: ·L·NVT·REX D og †·OÐBIORN I L·V· 15 Esch.

Det er rimeligen en Mynt med denne eller lignende Omskrift paa Rev., som har givet Ruding Anledning til, paa Pl. 23. n. 26. at anføre en Mynt af dette Præg imellem Knud d. Stores Mynter, og at udbringe en Læsning paa Rev., OÐBI ON NORPI, som sikkert er aldeles falsk. Mynten tilhører vores Knud, og ingen Mynt af dette Præg antages nuomstunder af nogen Myntkjender for at være af Knud d. Store, eller noget engelsk Myntsted paa nogen saadan at forekomme.

- * 71. (Till. 16.) En anden med: †·ENVT·REX·DA· og †·OTER·I LVNDI.

15 $\frac{3}{4}$ Esch.

OTER er formodentlig samme Navn som OTTAR, der i Landnamabok og andetsteds forekommer; maaskee ere ogsaa HOTHER og ODDUR samme Navn anderledes udtalt.

- * 72. En anden med: †·ENVT·REX·D og †·ÐORSTEIN·I L· 19 Esch.

Ved Adv.-Præget er den liden Forskjellighed, at Halvmaanerne omkring Korset staae mere frit, og ikke, som sædvanligt, ere fæstede til den indre Krands.

73. (Till. 25.) En anden med: †·ENVT·REX DA og †·ÐVRSTEIN I· 20 $\frac{1}{4}$ Esch.

- LIX. En anden med: †·ENVT·REX DI og †·ÐVRGOT·I LV. 18 Esch.

Bülow.

- * LX. En anden med: †·ENVT REX I og †·ÐVRGOT·I LVN. 17 Esch.

Bülow.

- LXI. (31. 32) En anden med: †·ENVT REX DI og †·ÐVRKIL I LV.

Efter Langebeks Tegning, nu hos Thortlacius.

- * 74. En anden, men paa hvis Adv. †·I ENVT REX.

75. (Till. 17.) En anden med: †·ENVT·REX DI. og †·ÐVRKIL·I LVN.

15 $\frac{1}{2}$ Esch.

T.XVIII.

- LXII. En anden, men paa hvis Adv. † CNVT REX DII. 24½ Esch.
Schubart.
 Dette er den vægtigste Mynt, som vi kjende af denne Konge.
- LXIII. En anden, men paa Adv. † CNVT·REX·DA. 18½ Esch.
Thomsen.
- LXIV. En anden med: † CNVT·REX·I og † ØVRKIL·I LVNI. 16¾ Esch.
Bülow.
76. (Till. 18.) En anden med: † CNVT REX II og † ØVRKL I LVNNE. 16 Esch.
- LXV. En anden med: † CNVT·REX·DI og † TOCI·I LVND: 17¼ Esch.
Thomsen.
77. En anden med: † CNVT REX IN og † TOCI·I LVNDI. 16 Esch.
- * 78. (Till. 30. lit. p.) En anden, men paa Rev. † TOCI·I LVNDII: 21¾ Esch.
- * 79. En anden med: † CNVT·REX I og † TOKI·I LVNI. 20 Esch.
 og en ligedan hos *Frost.* 18 Esch.
- LXVI. En anden med: † CNVT·REX I og † ·VLKIL I LVNI. 18½ Esch.
Bülow.
- * 80. En anden, men paa Rev. † VLKIL·I LVNDI. 21 Esch.
- * LXVII. En anden med: † ENVI ·EX DANI. og † VLFKIL·I LVNI. Istedet for Halv-
 maanerne ved den indre Krands ere hele Ringe. 19½ Esch.
Schubart.
81. En anden, paa hvis Adv. † CNVT REX I DN. Omskriften paa Rev. er
 utydelig; Begyndelsen synes at være: CNVT; Slutningen er: I LVI. 16 Esch.
- * 82. (Till. 29.) † CNVT·REX·DA. Paa Midten et lidet Kors.
 ✕ EFVII FII I LVNII. Paa Midten et lidet Kors, og ved den indre
 Kreds fire smaa Ringe. 17½ Esch.
 og en gandske lig hos *Schubart.* 20 Esch.
- Myntmesterens Navn er uvist, men synes rimeligst at forklares: ELFVINE M I LVNII; da Mynten maaskee er af samme
 Myntmester, som n. 66. ovenfor. Den er forresten mærkelig derved, at den gjør Adversens sædvanlige Præg til
 Revers, og omvendt.
- * 83. (Till. 30. lit. b.) CNVT REX DA. Sædvanligt Præg.
 † ALGER I BVRH·I· Sædvanligt Præg. 13½ Esch.

Hvad Myntsted paa denne Mynt angives, er meget uvist; kan det ikke, som vanskeligen gaaer an, antages at være LUND, er den den eneste bekjendte Mynt af denne Form, som ikke i denne Stad er fremkommen. Men ved dens tydelige Indskrift kunde Lund paa ingen anden Maade udkomme, end ved at antage det sidste Bogstav for L, til at tilkjendegive Stadens Navn, og Ordet BVRH foran, for den Titel: BURG eller BORGEN, som her tillagdes Staden; hvilket, som noget ganske nyt og tvunget, dog neppe vil findes antageligt. Af andre Stæder bleve da at tænke paa: BORRE, en paa de Tider ikke ubekjendt Stad paa Möen; BÖRGLUM i Vensyssel, den Tid kuns en Kongsgaard, siden et berömt Cistercienserkloster og en tidlang Bisperesidents i Stiftet; eller endelig Öen BÖRNHOLM; om den paa de Tider her levende rige og mægtige Jarl Eigil, som styrede de kongelige Godser paa Öen, kunde have slaaet Mynten; hvilket da vel maatte være skeet ved en lundisk Myntmester, hvorfra det lundiske Stempel paa Mynten. Men paa ingen af disse Steder vides ellers Mynter at være slagne, eller synes det troeligt, at de have været det; hvorfor Mynten vel ihenseende til Myntstedet maa ansees som uvis, indtil mueligen nyere Opdagelser maatte derom skaffe nærmere Oplysning.

T.XVIII.

III. Mynter med særegne Præg.

(Fra Stæder i forskellige Provindser.)

- * LXVIII. ⁽³⁸⁾ ENVT REX. En Helgen staaende, med modvendt Ansigt og en Ring eller Glorie om Hovedet, holdende med h. Haand til v. Side en Bispestav.

✠ RAINERE I LVN. Et Kors af fire Blade eller aflange Skjolde med en Rose i Midten. 17 Esch.

Af Langebeks Tegninger fra Prof. Schønning, nu hos Thomsen.

- LXIX. ⁽³⁹⁾ En anden, men paa Adv. ✠ ENV REX; paa Rev., som det synes: ✠ IEIFVINE II. (maaskee for: ELFVINE I L, hvilket samme Navn, ligesaa utydeligt skrevet, ogsaa synes at forekomme paa Mynten n. 82. ovenfor).

Af Langebeks Tegninger fra Hr. Reiersen i Ringsted.

Prægene af disse Mynter ere ganske lige Harald Heins n. 4. følg.; kuns at Helgenen paa disse holder Bispestaven med h. Haand ved v. Side, paa hine af Harald Hein derimod med v. Haand ved h. Side. Hvor denne sidste Mynt nu er, vides ikke.

- * 84. (Till. 30.) ✠ ENVT REX II. En udsveifet Firkant med tre Kugler paa hver af Spidserne, inden i hvilken et lidet dobbelt Kors med en Kugle i Midten.

✠ VLGER I OÐEN. Paa Midten et lidet Kors. 15½ Esch.

- * LXX. En anden, men paa Adv. ✠ ENVT REX I; paa Rev. ✠ VLGER I OÐE.

19½ Esch.

Thomsen.

Adv.-Præget paa disse to Mynter ligner Rev.-Præget paa en stor Deel af K. Magnus's Mynter; og synes deraf at være en Efterligning. De ere sikkert fra ODENSE, og mærkelige som de eneste af denne Konge fra denne Stad; fra hvilken forresten, som Kongens kjæreste Opholdssted, man kunde vente, at flere Mynter vare udgaaene, dem ogsaa mueligen kommende Tider ville bringe for Lyset.

- * LXXI. ^(33. i Harald Hein.) ✠ SVEIN. Modvendt Brystbillede med en Halvmaane over, og tillige, som det synes, en Ring omkring Hovedet; i h. Haand en Bispestav.

✠ SIBBI I ROSC. Paa Midten et lidet Kors.

Af Langebeks Tegninger fra Prof. Schønning.

Udgiverne af Myntværket troe, som vi mene, rigtigheden, at finde paa denne Mynt Billedet af den Suen-Norbagge, der sad paa Roeskilde Bispestol fra 1076-1088, altsaa hele Harald Heins og Knud d. Helliges Regjering igjennem. Mynten kunde altsaa henhøre til begge disse Konger, men vi troe det rigtigere, at henhøre den til K. Knud, baade fordi dette stemmer bedre med denne Konges bekjendte Hengivenhed til den geistlige Stand, og de denne af ham tillagte Fortrin og Rettigheder, som ogsaa fordi Mynter med dette Revers-Præg, samme Myntmesters Navn, og fra samme Stad findes under denne Konge. (See n. 25. XXI. XXII. ovenfor). Vi formode derfor Mynten slagen af K. Knud d. Hellige, og Bispens Billede med Kongens Tilladelse indført derpaa, maaskee ved nogen særdeles Foranledning, og mueligen ved Fuldførelsen af den nye Domkirke i Roeskilde, som Hvitfeldt henfører til denne Konges Tid. Om denne Mynt mere er til, og i dette Fald hvor, vides ikke. See om foregaaende høist sjældne Mynter af denne Classe en egen Afhandling om Knud d. Helliges Mynter i: *Videnskabernes Selskabs filosofiske og historiske Afhandlinger*, 1ste D., Kbhvn. 1823. S. 70 følg.

- * LXXII. ENVT REX. Modvendt kronet Brystbillede med to til begge Sider af Hovedet nedhængende Lokker eller Baand.

✠ VLKIL I LVNI. Et mindre dobbelt Kors med tre Halvmaaner paa hver af Fløiene og en Rose i Midten. 20 Esch.

Alberts.

Denne, ligesom næstforegaaende Mynt (hvis samme rigtig henføres til denne Konge) ere de ældste bekjendte danske Mynter, som fremstille et Hoved med modvendt Ansigt. Men saadanne Billeder forekomme snart efter (under K. Oluf Hunger), og vare allerede i Brug paa K. Edward Confessors Mynter i England; fra hvilket Land vores Mynt-skjærere synes oftere at have taget Mønsteret for deres Myntpræg. For Reverspræget af vores Mynt findes ogsaa Mønster paa samme engelske Konges Mynter, men dog ogsaa temmelig lige Præg med dette paa Mynter af Suen Estrithsen (n. LXIV. følg. i d. K.) Samme Myntmester og Stad, skrevne tillige paa samme Maade, som paa Rev. af vores Mynt, forekomme ovenfor n. LXVI.

Hvad Gehalten af denne Konges Mynter angaaer, da kan denne, saavidt saadant ved Probeerstenen har kunnet bestemmes, ansættes i Almindelighed til 10-11 lød; dog ere nogle enkelte bedre, saasom: n. 27., een af de under n. 40. og 43. anførte og n. LI., omtr. 12 lød. Ringere ere derimod: n. 6. 7. 8. og fl., omtr. 8-9 lød., og n. 77. 78. 79. LXVIII. og fl., omtr. 9-10 lød.

OLUF HUNGER

1086-95.

- * 1. (Till. 1.) X OLAF·REX·D. Kongens Brystbillede til v. med Krone, hvorover et Kors; i h. Haand et oprakt Sværd.

✠ MANNI·I R. Paa Midten et lidet Kors.

19 $\frac{3}{4}$ Esch.

- * 2. (Till. 2.) ·LAF·REX·DA. Billede som paa forrige.

✠ FADVR·I SL. Præg som paa forrige.

18 Esch.

At det, som sees i Begyndelsen af Omskriften paa Adv. foran Sværdet, er Bogstavet W og hører med til Kongens Navn, som saaledes her læses ULAF, er ikke usandsynligt, da det baade ligner dette Bogstav, og Navnet hos gamle Skribentere oftere skrives saaledes; dog kan det mueligen ogsaa selv være en Levning af et forstyrret O. Navnet paa Rev. er formentligen beslægtet med det paa Formandens Mynter forekommende FATHI, som her har antaget den i Egennavne oftere brugelige Endelse UR. Mynten er formodentlig fra SLANGERUP.

- * I. En anden, men paa Adv. ·OLAF REX.; paa Rev. ✠ ·ALFVORD· 13 $\frac{1}{2}$ Esch.

Timm.

Er sikkert den i *Thotts Catalog* under n. 3294. anførte og paa Kobbervælden sammesteds under n. 4. stukne Mynt, skjönt man der ikke har turdet angive Omskriften paa Rev., der dog er gandske kjendelig. Om den i Tillægget til det Danske Myntværk under n. 3. i d. K. udgivne Mynt er den samme, kan ikke siges, da Omskriften angives noget forskjellig; skjönt samme siges udgiven fra *Etatsr. Kölles Samling*, af hvem virkelig hin *Thottske Mynt* blev kjøbt. Begge to andre Mynter, n. 1. og 2. ere fra samme Auction, og findes i *Catalogen* under n. 3276. og 3293., paa Kobbervælden n. 2. 3. Samtlige tre Mynter ere ved Probeerstenen befundne 8-9 lödige.

- * I. a. OLAF REX. Modvendt kronet Brystbillede.

✠ ·ALVA PAX I. (L og V sammenb.) Et mindre dobbelt Kors med tre Halvmaaner for Enderne, paa hvis Midte er lagt et lidet udsveifet Kors med en Kugle paa hver Spidse. (Till. T. I.)

13 Esch.

Thomsen.

- * I. b. Adv. næsten som foregaaende.

✠ GARFIN I LVI. Præg som paa foregaaende. (Till. T. I.)

18 $\frac{1}{2}$ Esch.

Thomsen.

At disse ved en lykkelig Hændelse iblandt endeel udskudte Smaaemynter nyelig opdagede Stykker tilhøre denne Konge, viser deres læselige Omskrifter og deres hele Beskaffenhed tydeligt nok. Deres Adv.-Præg er aldeles ligt det paa Mynten n. LXXII, under Formanden Knud d. Hellige, og deres Rev.-Præg ikke heller meget forskjelligt fra sammes; disse Mynter bekræfte saaledes hinanden indbyrdes. Samme Myntmester, som paa vores Mynt n. I. b., findes ogsaa under Formanden paa n. 59. fölg. ovenfor. Hvad derimod Omskriften paa Mynten n. I. a. skal betyde, om et Navn eller en Sentents, kunne vi ved dennes Utydelighed ikke sige. Rimeligst synes det os at antage detsidste, og at læse: + SALVA PAX D. v. L. (*Danorum v. Lundensiam*) hvortil de overblevne Bogstaver kunne synes at føre, af hvilke vi derimod ikke see, at noget Myntmester- og Myntsted-Navn kan være at udbringe.

Vægtens store Forskjellighed i Mynterne er sædvanlig paa disse Tider, som sees baade af denne og foregaaende Konges Mynter. Gehalten af de to foregaaende Mynter, prøvede paa Probeerstenen, er befunden 11-12 löd.

- * II. ✠ OLAF REX. Modvendt Brystbillede med Krone.

✠ BIORN I LV. To modvendte kronede Brystbilleder.

14-15 löd. V. 13 $\frac{3}{4}$ Esch., har dog formodentlig veiet 15-16 Esch.

Thomsen.

Det er meget tvivlsomt, om denne Mynt staaer her paa det rette Sted, da det neppe synes rimeligt, at under denne Regjering, ved den slette Tilstand, hvori Riget da befandt sig, Mynter af to forskjellige Slags, og den ene af saa usædvanlig Størrelse, af et gandske nyt Præg, og dertil af saa god Gehalt, skulle være slagne; heller ikke kan man saaledes lettelig forklare, hvis Billederne paa Rev. ere. Sønner havde denne Konge ikke, og han synes ikke at have levet i saadan Forstaaelse med sine Brødre, at han skulde lade deres Billeder indføre paa sine Mynter; hvortil heller ikke skjønnes at

T.XVIII.

have været nogen Grund. Præget og det hele Udseende af denne Mynt synes at kalde den til senere Tider; dog kan den til Oluf, Margrethes Søn, neppe med noget Skin af Sandsynlighed henføres. Den synes derimod ikke ilde at passe til den Tid, da det fortælles, at Oluf, Søn af Harald Kesia og Sønnesøn af Erik Eiegod, i Erik Lams Tid (A. 1138) ved en Opstand i Skaane tiltog sig her Kongenavnet, krigede i flere Aar med K. Erik, og af adskillige gamle Skribenter endog anføres i den danske Kongerække. Det kunde da formodes, at de to Billeder paa Rev. vare de to Kronprætendenters Magnus's og Waldemars, hvis Ungdom havde gjort, at de vare blevne forbigaaede ved Kongevalget, og at Erik Lam var bleven Konge; at denne Usurpator blot har for sig gjort Paastand paa Regimentet i Skaane, sandsynligen for at skaffe sig Godtgjærelse for sin, ham af Kongen nægtede, Fædrearv i Danmark, og at han har erkjendt disse Prindsers Rettighed til at regjere i de øvrige danske Provindser; men at den tredie Prætendent Suen, Erik Emunds Søn, udelades, kan man ved den Grumhed, som dennes Fader havde vist imod Olufs Fader og øvrige Familie, ikke undres over. Det kan herimod vel indvendes, at Myntmesterens Navn anføres paa denne Mynt, hvilket ellers efter K. Erik Eiegods Tid ikke synes at have været Brug. Men denne Indvending er neppe af Vigtighed ved et enkelt Exempel paa en Tid, da denne Skik saa nylig havde ophørt, og ved de særegne Omstændigheder, under hvilke saaledes denne Mynt vilde være fremkommen. Dog fremsættes dette blot som en Gisning til nærmere Overveielse, da Mynten maaskee vil af andre med lige saa megen Rimelighed troes at kunne tillægges K. Oluf Hunger.

Det anmærkes forresten i Almindelighed ved denne Konges Mynter, at vi ansee alle dem, som ham i det danske Myntværk tillægges, samtlige Bracteater, for at være ham uredkommende, og at være deels bekjendte tyske Mynter, deels uvisse danske eller norske, hvorom see Afhandling i: *Skandinav. Litterat. Selsk. Skrifter*. 1803. 1te B. S. 117: *Om Bracteater o. s. v.*

ERIK 3, EIEGOD

1095-1103.

* I. (11) ERICV REX. Modvendt kronet Brystbillede, med et opløftet Sværd i h. Haand og, som det synes, en Rose eller en Stjerne til v. Side.

MATTI. Et dobbelt Ankerkors med en Ring i Midten og en for Enden af hver af Korsets Fløie. 16 Esch.

Udgiven fra *Langebeks* Tegninger, hvor den siges at være hos ham selv; er nu hos Hr. *Tinum*.

* II. ··RICA REX. Billede som paa foregaaende; til v. Side en Rose eller Stjerne, til h. Side en Ring.

ERIC REX. Præg som paa foregaaende.

Forwald.

* 1. (5) En anden, men paa hvilken den hele Rand, der indbefattede Omskrifterne, er afklippet, og paa hvis Adv. Billedet har enten den v. Haand oprakt, eller har over v. Skulder et Scepter med en Haand paa Enden.

Det er vel ikke sikkert, at disse Mynter tilhøre denne Konge, men dog sandsynligt; i det ringeste kunne de ikke henføres til nogen meget sildigere Erik end denne. De ere i Størrelse og Metallets Gehalt nogenledes lige med Eftermandens, K. Niels's Mynter, have som disse et liggende S og et rundt C, men afvige fra dem i Brugen af det runde C for det kantede. Modvendte Billeder synes først opkomne under Knud d. Hellige, men have dog alt under hans Efterfølger, Oluf Hunger, været temmelig almindelige. At en Myntmester findes paa en af disse Mynter, og paa en anden i dets Sted Kongens Navn paa begge Sider, passer gandske vel til denne Konge, under hvem den Brug, at angive Myntmesterens Navn paa Mynten, troes at have ophørt. Af de øvrige denne Konge i Myntværket tillagte Mynter synes ingen med nogen Grund at kunne tilegnes ham. De to ovenanførte Mynter n. I. og 1. ere ved Probeerstenen befundne 9-10 lødige.

NIELS DEN GAMLE

1104-34.

- * 1. (Till. 5.) NICOLAVS · REX · Brystbillede til v. med en rund Hjelm; foran en Fane.

Forsiden eller maaskee Portalet af en Kirke med tre Luger eller Døre paa Muren; oven over i Gesimsen: T O T (formentlig; *TEMPLUM OTHINIENSE*), derover en spids Gavl med en Ring eller rund Aabning i Midten; foran en Ringmuur med Piller og en Port midt paa.

11½ Esch.

- I. (Till. 3.) En anden næsten ligedan.
 II. (Till. 6.) En anden lidet forskjellig.
- * 2. (Till. 4.) En anden, paa hvis Rev. foran paa Muren kuns ere to Luger, i Gesimsen OHT, og i Frontispicen oven over istedet for Ringen en liden Luge.

12¼ Esch.

Disse fire Mynter, som ere de eneste bekendte af denne Konge, ere først fundne i A. 1791 paa Gloms Kirkegaard i Sjælland. Af disse tilhøre den 1ste og 4de Kongens Samling, men de to andre, som siges udgivne fra fremmede Samlinger, vides ikke, hvor ere, og formodes at være forkomne i Kjöbenhavns Bombardement hos Hr. Etatsraad *Scavenius*, der med andre Sager uden Tvivl havde tilkjöbt sig disse fra Hr. Etatsraad *Kölle*. Af denne Konges bekendte Hengivenhed for sin afdöde Broder Knud, og hans udviste Gavnildhed imod den i Odense til denne Helgen indviede Kirke og imod det ved samme af ham selv stiftede Munkekloster, hvorom kan eftersees Suhm: *Danmarks Historie*, V. S. 158, 165, 216 o. fl. St., forklarer man Valget af Reverspræget for disse Mynter, der, som vi mene, fremstiller en Afbildning af den af Formanden, K. Erik Eiegod, opbygte St. Knuds Kirke i Odense. Deres Lödighed efter Probeerstenen er: 9-10.

ERIK 4, EMUND

1134-37.

- * 1. To modvendte Brystbilleder adskilte ved en opretstaaende Stav eller maaskee et Scepter, hvorover en Halvmaane; det paa höire Side med en Krone, det paa venstre, som det synes, med en Bispehue. Neden, som det synes, en Rist.

Et bredt Kors hvilende paa en Firkant, i hvis Hjørner fire Kugler, og paa hvis Spidser fire Lilier; omkring en bred Rand, hvori Kugler.

9½ Esch.

Udgiven i Tillægget til Myntværket og tillagt Erik Lam; ved hvilken Bestemmelse Udgiverne have antaget Billedet paa Adv. ved Siden af Kongens for Erkebisp Eskilds. Men da denne Biskop var endog imod Erik Lams Villie bleven befordret til Erkesædet, synes det ikke rimeligt, at hans Billede paa Mynter skulle være sat ved Siden af Kongens; rimeligere derimod, da Mynten dog sandsynligen henhörer til disse Tider, at henføre den til Formanden K. Erik Emund, og antage Bispehovedet derpaa for Erkebisp Aders, der baade var denne Konge beslægtet, og kraftigen understøttede hans Sag, da han optraadde imod K. Niels i Skaane. Mærkeligt ved denne Mynt ere de to Hoveder paa Adv., som meget sjældent findes paa vore Mynter. Et Exempel af to paa lige Maade anbragte Hoveder have vi seet paa en Mynt anført under K. Oluf; men hvilken Mynt vi ogsaa have troet snarere at burde henføres til Erik Lams Tid. Og dette synes os ogsaa at bekræftes ved nærværende Mynt, da begge saaledes kunne ansees for ikke længe efter hinanden at være fremkomne i Lund i Skaane. Myntens Gehalt er omtrent 9-10 lödig.

ERIK LAM

1137-47.

En Mynt, som vi troe med nogen Sandsynlighed at kunne henføres til denne Regjering, er anført under n. II. i K. Oluf Hunger.

SUEN GRATHE

1147-57.

KNUD MAGNUSSEN

1147-56.

I. SUEN GRATHE.

A. Solide Mynter.

- * 1. Modvendt kronet Brystbillede med en Kaabe ziret med Kugler eller Perler, og et Kors paa Brystet; i højre Haand en Korsstav; til v. REX.

2VN·DANORVM·I· I Midten et større fladt Taarn med to opstaaende Tinde; til hver Side et mindre Taarn med spidst Tag; Taarnene staae paa tre dobbelte Buer, som bæres af tvende Piller. 6½ Esch.

Imellem Slutningen og Begyndelsen af Reversens Omskrift synes at være et Tegn eller en Zirat som en Lilie; der formodentlig blot skal tilkjendegive, hvor Læsningen begynder.

2. En anden lidet forskjellig.

1. En anden atter lidet forskjellig.

Timm.

- * 3. En anden, paa hvis Rev. † SVG·DANORVM (VM sammenbundne) læst fra h. til v. 7½ Esch.

- * 4. En anden, men paa Rev. 2VEN· (VE sammenb.) DANORVM. læst paa sædvanlig Maade. 6 Esch.

- * 5. En anden, forskjellig baade i Henseende til Kronen og til Ziraterne paa Kappen fra foregaaende; paa Rev. læses tydeligen paa sædvanlig Maade: † SVEN·DANORVM. og alle tre Taarne have spidse Tage. 8½ Esch.

At dette Slags Mynter ikke kunne tilhøre Suen Estrithsen, til hvem de i Myntværket henføres, og hvor to ere udgivne under n. 82. 83. i d. K., skjønnes let af deres Ulighed med alle øvrige Mynter af Suen Estrithsen; thi at Spoer af Runeskrift, som paa Kobberet af Mynten n. 83. i Myntværket angives, skulle findes paa dem, er sikkert urigtigt. De ligne i Skikkelsen af Billedet Waldemarernes Mynter, og maae derfor rykkes Disses Tider nærmere, til hvilke ogsaa Bygningen paa Rev., som uden Tvivl forestiller Roeskilde-Domkirke, i hvilken Stad de formenes slagte og Suen mest opholdte sig meget vel passe sig, da vi have seet lignende Præg paa K. Niels's Mynter, og ville snart nedenfor paa Waldemar 1stes Mynter see Præg igjen af Bygninger og Taarne. Deres Lødighed er ved Prøve paa Probeerstenen befunden at være omtrent 14-15.

T.XIX.

B. *Bracteater.*

- * 6. (Suen Estrithsen n. 57.) SVENO. Kronet Brystbillede til v. med Gevandt om Bry-
stet og med glatte, fast til Hovedet anliggende, Haar.
- * 7. (samme n. 60.) SVENO REX. Lighedant Brystbillede, dog forskjelligt i Henseende
til Kronen og Gevandtet.
- * 8. En anden, men med Haaret oprullet i Bukler.
- * 9. (samme n. 59.) En anden med zirligere Krone, Halsen blot, og af Gevandtet
kun den øverste Rand. 3 St.
Ansigtstrækkene ere vel noget forskellige paa disse Mynter, dog ungdommelige og uden Skjæg.
- * 10. (samme n. 58.) En anden med baade Skjæg og Knebelsbart, og med Gevandt
om Halsen. 2 St.
- * 11. (samme n. 56.) En anden forskjellig i Henseende til Gevandtet; i Omskriften
er Bogstavet S liggende. 2 St.
- * 12. En anden, hvorpaa Billedet, som er noget forskjelligt fra det paa fore-
gaaende Mynter, er vendt til h., og Indskriften ligeledes forskjelligt stillet.
De af disse Bracteater, som ere nogenledes conserverte, veie omtrent 4 og $4\frac{1}{2}$ Esch.
- ***
- * 13. (samme n. 61.) SVENO (V og E sammenb.) i Vinklerne af et Liliekors.
2 St., hvoraf 1 vel conserveret v. $4\frac{1}{2}$ Esch.
- * 14. (samme n. 64.) En anden mindre og afslidt.
- * 15. (samme n. 65.) En anden, hvor hvert Bogstav hviler paa en liden Stang, som
udgaaer fra Midten af Korset. 2 St. 2 Esch.
- * 16. (samme n. 62. 63.) En anden større med: SVNO i Liliekorset, og uden Stange
ved Bogstaverne. 2 St. $4\frac{1}{2}$ og 5 Esch.
- ***
- * 17. (samme n. 68.) ALABVRGA. Kronet Brystbillede til v. med Skjæg og Knebels-
bart og med kort opkrøllet Haar. 3 St. 3 Esch.
- * 18. (samme n. 81.) En anden, men med: ALABVRGIA., og hvor Billedet er meget
forskjelligt, baade i Henseende til Krone, Dragt og Ansigtstræk. 2 St. $5\frac{1}{2}$ Esch.
- * 19. (samme n. 74.) ARVSIA. Kronet Brystbillede med glat Haar og uden Kne-
belsbart. 2 St. $4\frac{1}{2}$ Esch.
- * 20. (samme n. 73.) En anden med Forskjellighed i Kronen, med Haaret oprullet
og med Skjæg og Knebelsbart. 5 Esch.
- * 21. (samme n. 67. 78.) HERINGA. Billede som paa forrige med nogen Forskjellighed
i Kronen og Gevandtet. 2 St. 3 og $3\frac{1}{2}$ Esch.
- * 22. (samme n. 79.) HORS. Billedet atter forskjelligt i Kronen og Gevandtet; bag
Hovedet et lidet Kors. 2 St. 2 og $3\frac{1}{4}$ Esch.

T.XIX.

- * II. HOR. Billedet i Henseende til Kronen og Lineamenterne forskjelligt og næsten barbarisk.

Schubart.

- * 23. (sammet. n. 69.) RANROSIA. Billede med zirlig Krone, oprullet Haar, Skjæg og Knebelsbart.

3 St. 3 og 3½ Esch.

- * 24. (sammet. n. 70.) En anden med: RANRVSIA (N og R sammenb.). Billedet lidt forskjelligt i Kronen og Gevandtet.

3 St. 1 større 4½ Esch. 2 mindre 2½ Esch.

- * 25. (sammet. n. 72.) En anden med: RADRVSIA. og nogen Forskjellighed i Billedet.

3 Esch.

- * 26. (sammet. n. 71.) En anden mindre med: RADRVSIA · S. Billedet atter forskjelligt.

1½ Esch.

III. En anden næsten lig.

Timm.

- * IV. En anden, men med Forskjellighed i Billedet.

Timm.

At Bogstavet S paa disse sidste Mynter efter Staden antyder Kongens Navn, synes rimeligt.

- * 27. (Harald Hein n. 13.) ALA5, i Vinklerne af et Liliekors.

3 St. af forskjellig Størrelse, 5, 4 og 2 Esch.

Disse Stykker ere sandsynligen fra ALABURGA (*Aalborg*), ligesom n. 17. 18. ovenfor, og bliver da nok det omvendte R i Indskriften, hvis det ikke er ved Feiltagelse for B, sandsynligst at forklare: REX eller REGIA, for at tilkjendegive, at Mynten er slagen for kongelig Regning, eller efter kongelig Befaling.

28. (Waldemar 1. Till. 9.) En anden, men i Vinklerne af Korset: ALT9.

2 Esch.

- * V. En anden ligedan, og paa hvilken det omvendte R er fuldkommen tydeligt.

Thomsen.

Ikkuns at man har læst Indskriften urigtigen: VALT, har givet Anledning til at henføre denne Mynt til Waldemar 1. Men Indskriften er, især paa sidste Mynt, aldeles utvivlsom, og den maa saaledes sandsynligen henføres til denne Konge og til samme Stad som næstforegaaende, da vi ansee Bogstavet T enten for en blot Feiltagelse, eller at være fremkommen ved en skjødsløs Efterligning af en Mynt, som n. 27. foran.

- * 29. (Suen Estrithsen n. 66.) En anden med: ARAS i Vinklerne af Korset, hvert Bogstav hvilende paa en liden Stang, som gaaer ud fra Midten af Korset.

2 St. 4 og 2 Esch.

Formodentlig fra Aarhus, som n. 19. og 20. ovenfor.

- * 30. (sammet. n. 76.) En ligedan, men i Korsets Vinkler: RANO. 2½ Esch.

- * 31. (sammet. n. 77.) En anden, men i Korsets Vinkler: RAND. 2 St. 3½ og 2½ Esch.

- * 32. (sammet. n. 75.) En anden, men paa hvilken Indskriften: RAND staaer frit i Korsets Vinkler.

Af de anførte Bracteater tilhøre n. 6-12. sikkert en dansk Konge Suen; og at vi da hellere henføre disse til denne Konge, end til Suen Estrithsen, til hvem de af Myntværkets Udgivere henføres, skeer fordi vi troe, at Bracteaternes Brug endnu ikke til denne Konges Tid var indført i Danmark; hvorom see *Skandinav. Litterat. Selsk. Skrifter*, 1803. B. 1. S. 117. At de følgende Stykker n. 13-16., som Mynter af samme Slags, og da de tillige have Navnet: Suen, tilhøre samme Konge, synes ikke tvivlsomt. De øvrige Bracteater med Stæders Navne, som ganske overensstemmende med de foran anførte af Suen, og med dem, som strax nedenfor anføres af den samtidige Knud, ere sikkert fra disse Kongers Tider, og saavidt de have Billeder, sandsynligviis med en af disse Kongers Billeder. Men at adskille disse efter Billedernes Forskjellighed, er neppe mueligt, hvorfor de ere blevne anførte samlede under denne Konge, skjönt nogle af dem vel kunne tilhøre Knud, ogsaa nogle mueligen Waldemar 1., fra den Tid nemlig, han enten som Med- eller Mod-Konge havde Deel i Regjeringen. Gehalten af disse Bracteater er meget god, omtrent 13-14 lödig.

T.XIX.

II. KNUD 5, MAGNUSSEN.

A. *Bracteater af denne Konge.*

- * 1. (Knud d. Hellige n. 2.) REX CANVT. Kronet Brystbillede af ungdommeligt Udseende til v., med opkrøllet Haar og Gevandt om Brystet.
3 St. 2½ og 3 Esch.
2. En ligedan større.
6½ Esch.
- * 3. (sammet. n. 1.) En anden lig, men med et rundt C og med NV sammenbundne.
4 St. 3 og 4 Esch.
- * 4. En anden med kantet C, NV adskildte, og Omskriften saaledes afdeelt, at man seer, at paa disse Mynter skal læses: REX CANVT, ikke: CANVT REX.
2 St. 2½ Esch.
- * 5. (sammet. n. 5.) En anden med lige Omskrift, men med Forskjellighed i Haarpudsen og med ældre Ansigtstræk.
3 St. 5 og 6½ Esch.
- * 6. (sammet. n. 4.) En anden med Omskrift som paa n. 1., dog NV sammenbundne; Haarpudsen atter lidt forskjellig, og Ansigtet endnu mere gammelt.
3½ Esch.
- * 7. (sammet. n. 3.) En anden med samme Omskrift, men NV adskildte, Haarpudsen lidt forskjellig, Kronen zirligere og Ansigtstrækkene yngre.
4½ Esch.

I. En ligedan, men vægtigere.

7 Esch.

Thomsen.

- * 8. En anden med: REX CAVT og med nogen Forskjellighed i Billedet, som baade er af maadeligt Arbeide og slet afpræget.
7 Esch.

Disse Mynter henføres her, istedet for til Knud d. Hellige, som det skeer af Myntværkets Udgivere, til den sildigere Knud Magnussen, af samme Grund, som de forangaaende til Suen Grathe, at nemlig først omtrent ved denne Tid denne Myntsort formenes indført i Danmark (s. Anmærkn. til Suen Grathes Bracteater foran). Dog gjør ogsaa saavel Skrivemaaden af Navnet: CANVT for det gamle CNUT, som den afvejlende Brug af det runde og det kantede C dem mindre passende til Knud d. Helliges Tider. At de, som større Stykker af dette Slags, under n. 2. 5. I. og 8. anførte Mynter veje omtrent det dobbelte af de mindre og sædvanligere, synes at vise, at man af disse Myntsorter har havt baade enkelte og dobbelte.

B. *Bracteater formentlig af begge foregaaende Konger tilsammen.*

- * 1. (Harald Hein n. 4.) To mod hinanden vendte Brystbilleder med spids Hjelme, holdende hvert et Sværd over Skuldren; imellem dem en opreist Fane med Flaget opad; neden, som det synes, Afbildning af en Baad.
2 St. 2¾ Esch.
- * 2. (sammet. n. 1.) En anden med liden Forskjellighed i Flaget paa Fanen, og med en Ring til h. Side af dette.
2 St. 2¾ og 5 Esch.
- * 1. En anden, men med en Ring bag ved hver af Billederne.
2¾ Esch.
- Devegge.
- * 3. (sammet. n. 8.) En anden, men med Flaget af Fanen vendt til den anden Side, og to Ringe bag ved hver af Billederne.
2 St. 2¾ Esch.
- * 4. (sammet. n. 7.) En anden med sex Ringe omkring Billederne.
2 St. 3 og 5 Esch.
- * 5. (sammet. n. 3.) En anden med ni Ringe omkring Billederne, og desuden een neden for Baaden.
2 St. begge vel conserverte. 5½ og 2¾ Esch.
- * 6. En anden, forskjellig i Henseende til Anordningen af Ringene omkring Billederne.
3 Esch.

T.XIX.

- * 7. (samme n. 2.) En anden med Flaget paa Fanen nedhængende, med en Ring til v. Side af dette, og tre smaae Kugler omkring Billederne. 3 St. $4\frac{1}{2}$ og $3\frac{1}{2}$ Esch.
- * 8. (samme n. 6.) En anden med Flaget nedhængende til den anden Side, og med to smaae Kugler ved Siderne af dette. $4\frac{1}{2}$ Esch.
- * 9. (samme n. 5.) En anden, men med et firkantet Flag paa Fanen, adskilt ved et Skraakors i fire Dele; omkring Billederne sex Ringe, og ved Siden af Flaget en liden Kugle. 2 St. $4\frac{1}{2}$ Esch.
- * 10. (samme n. 9.) En anden, som det synes, uden Flag paa Fanen, uden Ringe om Billederne, og temmelig raa af Arbeide. $2\frac{1}{2}$ Esch.

Disse Mynter ere i Myntværket udgivne iblandt Harald Heins, men erklæres i Anmærkningerne foran Tillægget for rigtigere at henføres enten til Magnus d. Godes og Harald Haardraades, eller til Magnus 2^s. og Oluf Kyrres Regjering i Norge. Men begge disse Tidsaldrer ere efter vores Mening for tidlige for Bracteaternes Brug i Norden. De passe derimod aldeles til de Kongers Tider, som vi have tillagt dem; af hvilke vi desuden, som vi formene, have andre sikkre Mynter af samme Slags. Mueligen kunne disse sidste Bracteater være slagne til det Tog, som begge anførte Konger foretog til sammen imod Venderne efter pavelig Indbydelse i A. 1148. (*Suhms Danmarks Historie*, VI. S. 22. følg.) Da dette skete tilsøes, lod sig deraf forklare Baaden, hvis den virkelig findes paa disse Mynter. Forresten kunde de vel ogsaa passe til denne samme Knuds og Waldemar 1^s. Regjeringstid, enten f. Ex. til A. 1154, da de forenede førte Krig imod Suen Grathe, eller til 1157, da de efter Delingen af Riget lagde deres Lande tilsammen, for fælleds at regjere over disse. Dog synes heller ingen Grund at være til hellere at give disse Mynter denne Bestemmelse, end den ovenfor formodede, helst da ellers ingen Bracteater af K. Waldemar alene ere bekjendte.

Disse K. Knud, eller K. Knud og Suen tillige tillagte Bracteater ere af samme Gehalt som K. Suens, nemlig 13-14 lödige.

WALDEMAR 1.

1157-82.

I. Mynter uden Indskrift.

A. Med Billede alene paa Adv.

Skjönt Mynterne af denne Classe, saavel i denne som næste Afdeling, mangle Kongens Navn, synes de dog med temmelig Sikkerhed at kunne henføres til denne Konge; nogle af dem (n. XX. følg. nedenfor) have ogsaa Bøgstavet W eller V vedtegnet, som sandsynligen angiver Navnet Waldemar. Disse bispelige Mynter, der ved deres Præg noksom tilkjendegive, at Bisperne have havt Deel i, og rimeligviis besørget Slagningen af disse, ere under denne Waldemar først ret komne i Brug, formentlig ved Kongens store og mægtige Yndlings Biskop Absalons Indflydelse, mueligen ogsaa paa Foranledning af de i denne Regjerings Begyndelse forefaldne Uroligheder i Roeskilde, hvorved det gik ud over den kongelige Myntmester, som for sin Person blev berøvet alt sit Gods, og hans Gaard fra Grunden nedreven. (*Suhms Historie* VII. S. 13.)* At imidlertid alle disse Bispemynter skulle være slagne ved den ene Prælat, Absalon, finde vi ikke troeligt, saavel for Prægenes Forskjellighed paa disse, som især for de det bispelige Billede paa nogle af dem tilsatte Chiffre (n. 43. følg.) Det er dernæst ogsaa rimeligt, at adskillige af disse Mynter kunne tilhøre Waldemars Søn og Eftermand Knud 6., fra hvem ingen sikkre Mynter haves; da det ikke kan formodes andet, end at Mynter under denne lange og blomstrende Regjering ere slagne; saa meget mere, som Absalon den hele Tid igjennem beklædte sin høie Post som lundisk Ærkebisp, og i flere Aar tillige som sjællandsk Biskop, og hjalp til at opretholde Rigets Flor og Anseelse. Men disse Knuds Mynter, da de ved intet særegent Mærke ere kjendelige, kunne ikke adskilles fra Waldemarernes; thi ogsaa imellem de af os til K. Waldemar 2. henførte Mynter kunde være nogle, som tilhøre Knud. Forresten er selv Adskillelsen af Waldemar 1^s. og 2^s. Mynter fra hinanden, saavidt de mangle Indskrifter, hverken let eller sikker. Vi have herved mest seet paa Arbeidets

*) Om dette Angreb paa den kongl. Myntmester kunde være foranlediget ved den ringere og slettere Mynt, som denne Kong virkelig, til noget at ophjælpe sit forarmede Land, synes at have indført, hvilket i en Bye som Roeskilde, der havde saa mange Handelsmænd, ikke synes saa gandske utroeligt, derom tør vi intet bestemme.

T.XX.

Beskaffenhed, og troet, at de med finere Præg og især de, som med brede og zirligere Rande vare forsynede, burde henføres til noget sildigere Tider, da man efterhaanden med Prægningen af dette Slags Mynter kan være kommen til nogen mere Fuldkommenhed; hvorfor disse ogsaa syntes os med nogen Grund at burde adskilles fra de simplere og ringere Præg, som de i Almindelighed have, der her blive henførte til Waldemar 1; men hvilken Adskillelsesgrund vi dog gjerne tilstaae at være mislig og usikker.

- * 1. (Till. 8.) Modvendt kronet Hoved med tre Kugler over.

A., hvorover en Bispestav; til hver Side neden en Ring med en Kugle i, oven et lidet Kors. 2 St. 8 Esch.

At man her finder den berømte Absalons Navn og Værdighed angivet, og at denne og samtlige denne Afdelings Mynter, som udmærke sig ved deres Simpelhed og ringere Arbeide, ere fra denne Regjerings Begyndelse, synes aldeles troeligt.

- * 2. (Till. 3.) Modvendt kronet Brystbillede med en Halvmaane ved h. Side.

En forneden trekløftet Bispestav, hvorover er lagt et saakaldet Patriarchal-Kors; paa Fladen af Mynten to smaae Kugler. 9 Esch.

- * 3. (Till. 1.) En anden, men hvor paa Adv. Billedet har til h. en Stjerne, til v. en Halvmaane, og omkring Hovedet fem smaae Kugler; paa Rev. er Bispestaven lige forneden, Krykken vendt til den anden Side, ingen Kugler paa Fladen, men neden, som det synes, en Halvmaane. 14½ Esch.

Disse to Mynter formodes slagne ved Erkebispem i Lund, som Patriarchal-Korset synes at antyde.

- * 4. (Till. 7.) Lige Billede med tre Kugler over Hovedet og tre Kugler, som formentlig angive Spidsen af et Scepter, over h. Skulder.

En Bispestav, med en til Enderne udsveifet Stav over, sat paa en Bue af Kugler, hvorunder atter fire Kugler i Firkant; oven ved Siden af Krykken en Ring. 17½ Esch.

- * 5. (Till. 2.) Lighedant Billede uden Kuglerne oven; til v., som det synes, det øverste af et Scepter, til h. uvist.

En Bispestav, hvorover lagt en til Enden trekløftet Stav paa tværs; i Vinklerne, som det synes, tre Stjerner og en Kugle. 9½ Esch.

- * 6. (Suen Grathe n. 8.) Modvendt kronet Brystbillede; til h. et Kors med tre Kugler over, til v. et Kors, som det synes, paa en Kugle.

En Bispestav, hvorover en anden Stav paa tværs; i de tre Vinkler tre Stave, hver med tre Kugler paa Enden, i den fjerde en liden Ring. 16½ Esch.

- * 7. (Sammet. n. 9.) En anden, men paa Adv. til h. et Kors, til v. en Korsstav. 15 Esch.

Tegningen af disse to Mynter er i Myntværket urigtig, da Bispestaven paa Rev., som dog tydeligt kjendes, ikke der er angiven.

- * I. En anden, men med et Sværd til h., et Kors paa en Kugle til v. af Billedet paa Adv. 11½ Esch.

Timm.

- * 8. En anden, noget forskjellig i Kronen og Sværdet paa Adv. 9½ Esch.

- * 9. (2) Modvendt Hoved med en høi Krone, til h. uvist, til v. et Korsscepter.

En Bispestav imellem en Halvmaane paa den ene Side, og en Stjerne og en Ring paa den anden. 13½ Esch.

T.XX.

- * 10.⁽⁴⁾ Modvendt Brystbillede med flad Krone, til h. et Liliescepter, til v. et Kors paa en Kugle.

En Bispehue (mitra) med vedhængende Baand, hvorunder en Stjerne, imellem en Bispestav og en Korsstav. 14½ Esch.

- * 11. (Till. 6.) Modvendt kronet Hoved; til h. en Halvmaane, til v. en Stjerne.

Et Kors paa en Gavl, hvorunder tre Kugler, imellem to zirlige opreiste Stave.

Denne Mynt er endeel mindre end de foregaaende, men det synes ogsaa, at den ikke allene har tabt den hele ydre Rand, men at ogsaa en Deel af Mynten selv er afbrudt; hvorfor den heller ikkuns veier 7½ Esch. Den forekommer os forresten, efter sit Udseende og Arbeidets Beskaffenhed, skjönt i Præget noget forskjellig fra de foregaaende, at kunne med Sandsynlighed forbindes med denne Classe af Waldemar 15. Mynter.

Foregaaende Mynter ere ved Probeerstenen befundne at være af ringe Gehalt; de fleste 4 lød.; n. 5. lidet bedre, 4-5 lød. n. 7. og 10. atter lidt bedre, omtrent 6-7 lød.

B. Med Billede paa begge Sider.

- * 12. Modvendt raat Billede med tre Kugler over Hovedet til at angive Kronen, et Sværd over h., og en trestilket Blomst til at angive et Scepter over v. Skulder.

Modvendt raat Hoved med spids Hue; til h. et Kors, til v. en Bispestav; nedenunder en Rist. 2 St. 15 Esch.

Denne Mynt gjør Overgangen fra dem med hispelige Emblemer til dem med Bispens Billede paa Rev., da det er uvist, om Hovedet paa denne skal være Bispens eller maaskee den Helgens, hvis Emblem, Risten, findes tilføiet, altsaa den h. Laurentius's; hvilket saaledes vilde tilkjendegive, at Mynten var fra Lund, hvor denne Helgen især dyrkedes.

- * 13. Modvendt kronet Brystbillede med Sværd over h., et Liliescepter over v. Skulder.

Modvendt Brystbillede med Bispehue; Emblemerne som paa forrige. 2 St. 14½ og 16 Esch.

- * II. Modvendt kronet Brystbillede; til h. et Liliescepter, til v. en Korsstav.

Modvendt Brystbillede med mitra; til h. en Bispestav, til v. en Korsstav. Monrad.

- * 14. En anden mindre og finere af Arbeide. 14½ Esch.

III. En lidt forskjellig.

Thomsen.

- * 15.⁽²⁷⁾ En anden med nogen Forskjellighed i Kongens Krone og Bispens mitra, og paa Adv. til h. Liliescepter, til v. Kors paa en Kugle. 14 Esch.

- * 16. En anden, men hvor Bispen paa Rev. holder med h. Haand Bispestaven, med v. Korsstaven. 2 St. 10½ og 13½ Esch.

- * 17. En anden lig, men oven ved Bispens mitra til begge Sider en Zirat eller maaskee en Haarlok. 15 Esch.

- * IV. En anden, men hvor paa Adv. Kongen holder Sceptret med h. Haand og paa Kuglen til v. er et Patriarchal-Kors; paa Rev. er Bispestaven krummet til den modsatte Side. 16½ Esch.

Thomsen.

- * 18. Modvendt kronet Brystbillede; til h. Liliescepter, til v. Kors paa en Kugle.

Modvendt Brystbillede med mitra, og med et stort Kors paa Brystet; til h. Bispestav, til v. en Halvmaane med en Stjerne over.

2 St. 12½ og 14 Esch.

T.XX.**19. (Till. 5.) En næsten ligedan.**

Udgiven i Myntværket fra Gehr. *Bilows* Samling, hvorfra den nu er kommen i den kongelige, men Afbildningen paa anførte Sted urigtig, da Bispestaven paa Myntens Rev. er tydeligen ligedan som paa foregaaende.

- * 20.⁽²⁶⁾ Lige Billede, holdende med h. Haand et Liliescepter, til v. Side Kors paa en Kugle.

Lige Billede, holdende med h. Haand en Bispestav, til v. en opslagen Bog, eller maaskee et helligt Redskab.

2 St. lidt forskellige. 17 og 18 $\frac{3}{4}$ Esch.

- * V. VI. Andre lidet forskellige.

Devegge. Alberts.

Lige Præg findes paa Mynterne n. 12. VII. i Waldemar 2.

- * 21.⁽⁷⁾ Lige Billede med Liliescepter til h., Kors paa en Kugle til v. Side.

Bispens Billede med mitra og derfra til begge Sider nedhængende Baand.

13 $\frac{3}{4}$ Esch.

- * 22.⁽¹⁰⁾ Kongens modvendte kronede Billede med Rigsæblet til h., Liliescepter til v. Side.

Bispens modvendte Billede med mitra og nedhængende Baand; h. Haand med tre oprakte Fingre opløftet til Velsignelse, i v. Haand en Bispestav.

15 $\frac{3}{4}$ Esch.

Denne Mynt er forgyldt og har formodentligen været brugt paa nogen Maade til Zirat.

- * 23. En anden lidt forskjellig.

14 Esch.

- * 24.⁽⁹⁾ En anden med nogen Forskjellighed, og hvor det er uvist, om Bispen holder den h. Haand oprakt, eller har en kort Stav, maaskee en Commandostav, over h. Skulder.

14 $\frac{1}{2}$ Esch.

- * VII. Modvendt kronet Brystbillede, i h. oprakte Haand en Kugle med Kors paa, over v. Skulder et Liliescepter.

Bispens modvendte Billede med h. Haand oprakt, og i v. en Bispestav.

Monrad.

- * 25. En anden, men hvor Bispen holder i h. oprakte Haand et Kors.

15 $\frac{1}{2}$ Esch.

- VIII. En anden lidt forskjellig.

Monrad.

26. En anden, men hvor paa Rev. ere saa dunkle Spoer af Bispestaven, at det er uvist, om den har været der.

12 $\frac{3}{4}$ Esch.

- * IX. Ligedant Billede med et zirligt Scepter til h.; til v. intet eller afslidt.

Modvendt bispeligt Billede med mitra og nedhængende Baand; h. Haand oprakt, ved v. Side en Bispestav.

Schubart.

- * X. Lige Billede, til h. et Liliescepter, til v. et ligedan paa en Kugle; over hver af Skuldrene et Klöverblad; nederst en Rist, eller maaskee Spoer af Muur.

Modvendt bispeligt Brystbillede med en Stjerne til h., en Bispestav til v. Side.

Monrad.

- * XI. En anden lig, afbrudt og afslidt, dog med kjendelige Spoer af Muur eller Rist nederst paa begge Sider af Mynten.

Thomsen.

T.XX.

27.⁽⁸⁾ Modvendt kronet Brystbillede med et Liliescepter til h., en Stjerne til v. Side.

Modvendt Billede med Mitra; til hver af Siderne en Stjerne.

2 St. 17 Esch.

* 28. En anden lidt forskjellig og kjendelig mindre.

11 Esch.

* 29.⁽¹⁹⁾ En anden lidt forskjellig og større.

2 St. 19 og 21 Esch.

30.⁽²³⁾ En anden lidt forskjellig.

2 St. 17½ og 19 Esch.

* XII. En anden atter lidt forskjellig.

Timm.

* XIII. En anden, paa hvilken Sceptret paa Adv. og den ene Stjerne paa Rev. ere afslidte, men hvor Stjernen til Kongens v. Side paa Adv. har Kugler paa Spidserne og et Hul i Midten.

Alberts.

* 31.⁽²²⁾ En anden, forskjellig i Billederne, og hvor Stjernen ved Kongens Hoved enten er afslidt eller mangler.

14½ Esch.

* 32. Modvendt kronet Brystbillede, over h. Skulder et Scepter eller en Commandostav, over v. ligeledes, som det synes, Spidsen af et Scepter eller en Öxe.

Modvendt Brystbillede med en Stjerne til hver af Siderne, og desuden til h. en Bispestav.

* XIV. Lige Billede; til h. Side fire Kugler i Firkant, til v. en Stjerne.

Modvendt Billede med Mitra; til h. Side en Halvmaane med et lidet Kors over, til v. en Bispestav.

15 Esch.

Thomsen.

33. En ligedan, lidt afbrudt.

13 Esch.

* 34. En anden med Forskjellighed i Ziraterne paa den kongelige Krone, og med Spor af fremmed Præg paa Rev.

* 35. En anden noget forskjellig, og hvor til h. Side af Kongen synes at være et Kors af Blade.

15 Esch.

* 36. En anden med tydelig Stjerne paa begge Sider af Kongens Billede, og med en liden Ring over Halvmaanen ved Siden af Bispens Billede.

2 St. 16 og 20 Esch.

T.XXI.

* XV. En anden, men med Stjerne til v. og fire Kugler i Firkant til h. Side af Billedet paa Adv., og liden Forskjellighed i Bispens Mitra paa Rev.

Thomsen.

* XVI. Modvendt kronet Brystbillede; til h. Side et Liliescepter og en Ring, til v. et Kors (formodentlig paa en Kugle, som er udslidt) med en Stjerne over.

Modvendt bispeligt Brystbillede; til h. Side en Bispestav med et Kors over og en Ring ved Siden, til v. en Korsstav med ligeledes et Kors over og en Ring ved Siden.

Thorlacius.

T.XXI.

- * 37.⁽²⁰⁾ Ligatedant Billede; til h. et Kors paa en Kugle eller et Scepter, hvorover en Stjerne, til v. et Patriarchalkors.

Ligatedant Billede; til h. en Halvmaane, i v. Haand en Bispestav, hvorved en Stjerne. 16½ Esch.

- * XVII.⁽³¹⁾ Ligatedant Billede; i h. opløftede Haand et Liliescepter, over h. Skulder et rundt Spænde og over v. Rigsæblet.

Ligatedant Brystbillede med anden Form af Bispehuen; til h. et Kors, til v. en Bispestav.

Udgiven efter en Tegning hos *Langebek* fra *Ass. Brockmans* Samling, nu hos *Cancr. Thomsen*.

- * XVIII. En anden forskjellig, saavel i Kongens og Bispens Dragter som deri, at paa Adv. kjendes intet Spænde over h. Skulder, men en liden Ring over hver Skulder, og foran Rigsæblet synes at være et aflangt Skjold; paa Rev. ligledes en Ring over hver Skulder, og i Bispens h. Haand en Korsstav. *Thomsen.*

- * XIX. Modvendt Brystbillede med en forskjellig Krone; til h. en Kugle med Kors paa, til v. et Scepter; Alt i en firkantet Ramme.

Modvendt Brystbillede med Mitra og nedhængende Baand; i h. Haand, som det synes, en Bog, til v. en Bispestav. *Timm.*

Den sære Krone saavel som Rammen paa Adv. gjør denne Mynt temmelig forskjellig fra denne Konges övrige Mynter; er den dansk, som neppe synes tvivlsomt, tilhører den dog sikkert enten en af Waldemarerne, eller mueligen Erik Ploupenning, under hvem slige Rammer, baade firkantede og trekantede, troes at forekomme. *S. n. 16. 18. o. fl. i d. K.*

- * XX. Modvendt kronet Brystbillede; til h. et Liliescepter, til v. et W med en Kugle over.

Modvendt Brystbillede med Mitra; til h. en Nögle, til v. en Bispestav. *Alberts.*

- * XXI. En lidt forskjellig i Bispehuen paa Rev. *Weinwich.*

38. (Till. Tab. V. n. 1.) En atter lidet forskjellig.

2 St. 15½ Esch.

Urigtigt er paa det anførte Kobber Kuglen sat under W, istedetfor over samme.

- * 39. En anden lidt forskjellig og med en Stjerne over W paa Adv. 16½ Esch.

- * 40. En anden, paa hvilken Kongen har til h. Side et Korsscepter, W staaer høiere op, og har ingen Kugle eller Stjerne over. 15 Esch.

- * 41. En anden med Liliescepter til Kongens h. Side og mindre. 11 Esch.

XXII. En anden lidt forskjellig. 13½ Esch.

Thomsen.

- * 42. En anden, men med et enkelt V med Kugle over paa Adv.

- * XXIII. En næsten ligedan. *Monrad.*

At ved det paa disse Mynter tilføjede W eller V tilkjendegives en Waldemar, kan neppe omtvivles, da vi saaledes forhen paa Mynterne have seet Kongernes Navne antydende ved et enkelt Bogstav; og at vi da hertil foretrække denne Waldemar, synes Mynternes hele Beskaffenhed, Arbejdet paa disse, Formen af de kongelige Kroner, og overalt deres Overensstemmelse saavel med de foregaaende Mynter uden Skrift, som med de følgende med Omskrifter aldeles at tilraade. De synes saaledes at bekræfte hine illiterate Mynter, som rigtigheden henførte til denne Konge. Da disse Mynter forresten ere de eneste af alle Bispemynter fra Waldemarernes Tider, hvorpaa Bispemønter tillægges det Attribut, en Nögle, synes det, at man

med dette har forbundet en egen og højere Betydning, og at samme, i det ringeste paa denne Tid, ikkuns er bleven brugt af Ærkebisp; hvorfor vi mene, at disse Mynter ere af Absalon, som rimeligen kan have tilegnet sig den udelukkende Brug af dette Mærke paa sin høie Myndighed. Nogen har imidlertid troet i dette Mærke snarere at see en Fane end en Nögel, da der ved samme manglede det Haandgreb, som sædvanligen tilføies Nöglen, og paa Mynten n. XX. endnu saaes en Spidse oven, som ikke passede til Nöglen eller nogentid gaves denne saadan. Dette vilde paa vores Mynter være et nyt Emblem paa den bispelige Værdighed, der vel ikke var saa gandske upassende, især for Ærkebisp, og Absalon vel fremfor andre kunde betjene sig af; men, for de smaa Afvigelsers Skyld i Fremstillingen af den sædvanlige Bispnögel, at antage saaledes en gandske nye og hidtil ukjendt Skik, troe vi dog ikke at kunne give vores Biefald.

- * 43. (Till. 4.) Modvendt kronet Brystbillede; til h., som det synes, en Stjerne, til v. et Liliescepter.

Modvendt Brystbillede med Mitra; til h. et N, til v. fire Kugler i Firkant.
15 $\frac{3}{4}$ Esch.

- * XXIV. En anden, men paa Adv. til h. af Billedet et Kors paa en Kugle, til v. et Liliescepter; paa Rev. til h. N, til v. I.
17 Esch.

Timm.

- * XXV. En anden lig men større.

Monrad.

Virkelig ere de paa disse Mynter angivne Bogstaver noget utydelige, og kunde mueligen antages for Zirater eller andre Mærker, hvilket ogsaa synes at have været Myntværkets Udgiwers Mening om den ene af disse, som de have kjendt. Imidlertid kunne vi, efter den nøiagtigste Undersøgelse og flere Kyndiges samstemmige Mening, ikke andet end ansee den af os givne Beskrivelse af disse Mynter for den rigtige; hvorefter det maa antages, at en Biskop Nicolaus her findes antydnet. Under denne Konges hele Regjering sad paa Viborg Bispestol en Nicolaus, og til ham, som den eneste Biskop af dette Navn under denne Regjering, maa disse Mynter antages at henhøre, hvis de ere slagne af Waldemar 1, som de, efter deres Lighed med samtlige foregaaende Mynter, aldeles synes at være det. Under Waldemar 2. sad vel paa Roeskilde Bispestol Nicolaus Stigoti, 1225-45; men de sikkre Mynter, som haves af denne Bisp, ere fra de her beskrevne saa forskjellige, at samme ikke med disse synes at hurde forenes. Skjönt det altsaa ellers vanskeligen kan bevises, at andre end Ærkebisp og Bisp i Roeskilde have ladet deres Billede sætte paa Mynten, kan det dog vel være, at ogsaa denne Ære har undertiden været tilstaaet Bisperne i de andre Stæder, hvor Mynt sloges, og hvor Bisperne, ligesom i Lund og i Roeskilde, kunne have haft nogen Deel i Mynten; ligesom de overalt under denne, som ogsaa under de to næstfølgende Regjeringer, ene synes at have haft Besørgelsen af Myntens Udprægning. Men af Waldemar 2s Jordebog vide vi, at i det ringeste under denne Konge vare, foruden Lund og Roeskilde, ogsaa Slesvig, Ribe, Viborg og Hørsens Myntstæder, og mueligen kunne da ogsaa af Mynterne fra disse Tider med Bispehoved paa Rev. adskillige være fra nogen af disse Stæder, og med de respective Bispers Billeder. Af denne Classes Mynter, saavidt de ved Probeerstenen have været prøvede, ere de første: n. 12-21., og de sidste: n. XX-XXV. befundne at være omtrent 6 lød.; de øvrige i Almindelighed lidt bedre, omtrent 7-8 lød.

II. Mynter med Indskrift.

A. Med Billede paa begge Sider.

- * XXVI. VVALDENAR R. Modvendt kronet Brystbillede, holdende med h. Haand et Sværd over h. Skulder, med v. et Scepter over v. Skulder; ved hver Side af Hovedet en Kugle.

.....ASC. Modvendt Brystbillede med Mitra; over h. Skulder en Bispestav, over v. en Bog med en Kugle over.

Alberts.

Ere de sidste Bogstaver paa Rev. rigtig læste, thi ganske tydelige ere de ikke, synes de at angive Navnet ASKEL for ESKIL, der over 20 Aar, nemlig til 1178, sad paa Lunds Ærkebispstol under denne Konge; thi ADSER eller ASKER, den første Lundiske Ærkebisp, sad ikke under Waldemar 1. Imidlertid er nok ogsaa Navnet Eskil fra Begyndelsen skrevet og udtalt Askel, Askil, thi begge disse Navne findes i Sagaerne, Eskil derimod ikke. Dog kan det ved den slette og utydelige Skrift vel være mueligt, at det samme Navn, som dog nok paa de følgende Mynter har skullet være angivet, ABSALON, ogsaa her har skullet være det.

- * XXVII. VVALDMA. Billede som paa forrige.

Utydelig Omskrift, men hvoraf dog synes at kunne udkomme, naar begyndes paa høire Side af Billedet: ABSALON ARH. Billede som paa forrige.
14 Esch.

Thomsen.

T.XXI.

- * XXVIII. En anden lidt forskjellig, paa hvis Adv. VVALDMA... og paa hvis Rev. Bogstaverne: AB·A·ON. synes temmelig tydelige.

Thorlacius.

Vi tilføie under n. XXVIII. A. Afbildningen af en lige Mynt fra Universitet-Samlingen i Lund, for Bogstavernes Skyld paa sammes Rev.-Side; om nogen maatte vide at give disse en sandsynlig Forklaring. Vi vide ikke dette, da vi overalt ikke antage dette Slags Mynter for at være fremkomne, uden enten fra Erkebispem i Lund, eller Biskoppen i Roeskilde, og henhørende til denne Regjering.

- * XXIX. En anden af Præg som foregaaende, kuns at Bispem har Bogen til h. og Bispestaven til v. Side. Paa Adv. læses: VVALDMAR X; paa Rev. synes: ARCHI ABSALON at have skullet være angivet.

Timm.

- * XXX. En anden af lige Præg; Kongens Krone og Dragt noget forskjellig, og omkring læses: VVALDVMARV. Paa Rev. er Bispens Mitra forskjellig; over h. Skulder en Bispestav, til v., som det synes, en oprakt Haand, hvorover en Stjerne; omkring synes temmelig tydeligt at læses: ABSALON..

15 Esch.

Læssøe.

- * 44. VVALDEMAR REX. Lige Billede, dog med lidt Forskjellighed i Kronen, og Sceptret i v. Haand holdt paa en anden Maade. Paa Rev. ingen Omskrift, men Kugler omkring i den brede Rand; Bispem, hvis Mitra forskjellig, holder med h. Haand over h. Skulder en lang Korsstav, har v. Haand oprakt, og derover en Stjerne.

15½ Esch.

- * XXXI. En anden lig, paa hvis Adv. er tilbage: ...DEMAR REX. 16 Esch.

Thomsen.

- * XXXII. En anden af lige Præg, men paa hvilken de overblevne Bogstaver paa Adv., som dog ere utydelige og tvivlsomme, synes snarere at angive et andet Navn, end det paa foregaaende Mynter.

17 Esch.

Timm.

- * XXXIII. En lig og med ligesaa dunkle og uforstaaelige Levninger af Omskrift paa Adv.

12¾ Esch.

Thomsen.

- * XXXIV. (32) Omskrift utydelig og mest bestaaende af Streger. Modvendt kronet Brystbillede med Sværd i h. Haand over h., og Scepter i v. Haand over v. Skulder.

Omskrift omtrent som paa Adv. Bispens Brystbillede i Profil til v. med Mitra og bagved nedhængende Baand, holdende for sig en Bispestav, hvis Krykke vender indad.

16 Esch.

Udgiven fra *Langebeks* Tegninger; nu hos Hr. *Timm.*

- * XXXV. En anden lig, men paa hvilken Krykken paa Bispestaven vender udad.

Weinwich.

- * XXXVI. En anden næsten ligedan.

15 Esch.

Devegge.

Mynterne i denne Classe ere omtrent 7-8 lød.

B. Med Billede paa Adv., Bygning paa Rev.

- * XXXVII. VVALDEMAR (utydeligt). Modvendt kronet Brystbillede med Sværd i h. Haand over h. Skulder og en Kugle ved, over v. Skulder et Kors.

En Bygning som et Kapel med to smaae Hvælvinger ved Siderne, eller maaskee en Altartavle med to opslaaede Døre; paa Midten et Kors, og et andet mindre til hver af Siderne; foran som en Bænk over en Bue.

15½ Esch.

Thomsen.

T.XXI.

*XXXVIII. En anden, hvorpaa Levningerne af Omskriften paa Adv. ere noget tydeligere, og Kapellet eller Alteret paa Rev. lidt forskjelligt. 14 Esch.

Thomsen.

*XXXIX. En anden lidt forskjellig og med Omskrift paa Adv. VVALDEM.

Timm.

En ligedan Mynt med det fulde Navn paa Adv., men hvis Rev. er urigtig stillet og ganske misforstaaet, findes i: *Beckers 200 seltene Münzen. Tab. II. n. 48.*

*XL. En anden, men paa Adv. Omskriften ulæselig, og ved Siderne af Hovedet mangler Korset og Kuglen; paa Rev. er Bygningen noget forskjellig og mangler især Korset paa Midten, men har en anden Zirats istedet.

16 Esch.

Thomsen.

Uden Tvivl er dog Forestillingen paa Rev. af disse Mynter Altertavlen paa det store Alter, med et opstillet Kors inden i, og de to opslaaede Flöidöre, Bænken foran til at knæle paa, og en Angivelse derved af den Nedgang, som førte til de Kjeldere eller Souterrains under Alteret, hvor Helgenernes Been og andre Reliquier gjemtes.

*45. VVALDAMA·REX. Modvendt kronet Brystbillede; over h. Skulder et Lilie-scepter, til v. en Stjerne.

Tre Taarne, det midterste høiere og større, og under samme en dobbelt Hvælving; under de to andre Muurværk; Randen ziret med Kugler.

14½ Esch.

*46-54. Andre med smaae Forskjelligheder, deels i Henseende til Omskrifternes Stilling og deres større eller mindre Fuldständigkeit og Tydelighed, deels i Henseende til Dannelsen af Kongens Krone og Scepter.

13½ og 17 Esch.

Mynterne n. XXXVII. og følg. ere omtrent 6 löd.

*XL. a. VVALDIMAR. Et kronet Hoved af raat Arbeide i Profil.

Et større Taarn med spidst Tag og opstaaende Tinder oven paa; til hver af Siderne et mindre fladt Taarn; samtlige paa et lige Fundament med tre smaae Kugler, hvorunder en Port eller Indgang med en Kugle ved hver Side. (Till. T. I.)

13½ Esch. Omtr. 5 löd.

Timm.

*XLI. Modvendt kronet Brystbillede, over h. Skulder, som det synes, et Lilie-scepter; til v. et rundt Skjold eller en Ring, hvorpaa to Grene eller maa-skee en Lilie med en Kugle over.

Tre Taarne, det midterste høiere og med en opstaaende Rand ovenpaa; over hver af de to andre en Kugle; samtlige paa en dobbelt Bue med en Kugle imellem.

13 Esch.

Timm.

*XLII. En anden lidt forskjellig.

Forwald.

Disse to Mynter mangle vel Indskrift, men synes for deres Lighed i Præget med foregaaende, da de neppe kunne omtvivles at være danske, dog rettest her at burde anføres; n. XLI. er kun 4-5 löd.

K N U D VI.

1182-1202.

Skjönt ingen Mynter bestemt kunne tillægges denne Konge, da ingen findes med hans Navn, er det dog højst rimeligt, at Mynter ere slagne i Landet under hans Regjering; især da indtil Kongens sidste

T. XXII.

Regjeringsaar sad ved hans Side, og fornemmelig styrede Rigets Sager den fra den forrige Regjering saa beröimte Minister, Ærkebisp Absalon. Man kan derfor neppe omtvivle, at jo flere Mynter med disse Tiders sædvanlige Præg, men som ere uden Navn, og ere her med lignende anførte under Waldemar 1. og 2., tilhøre denne Konge. De Mynter derimod, som i Myntværket tillægges Knud 6., have dertil ingen Adkomst, men ere sandsynligen af K. Christopher 1., under hvem de og findes anførte.

WALDEMAR II.

1202-41.

I. Med Billede paa begge Sider, uden Indskrift eller med enkelte Bogstaver.

A. Fra Lund.

- * I. Modvendt kronet Brystbillede; til h. Side er Mynten afbrudt, til v. A, derunder en Kugle, og maaskee Spoer af et Scepter.

Modvendt Brystbillede med Mitra, hvorfra gaaer til hver Side en Bue, som istedet for den sædvanlige Ring danner den ydere Rand, i hvilken til v. AN., til h., hvor Mynten er afbrudt, er et Bogstav tilbage, uvist om A eller R.

Thomsen.

- * II. Brystbillede som paa forrige, men med en forskjellig Krone; ved Siderne: V A, og derover to Stjerner.

Brystbillede ligt det paa forrige; omkring til h. V imellem to Ringe; til v. A imellem to Ringe.

2 St. 13 og 17½ Esch.

Thomsen.

1. En næsten lig, hvoraf et Stykke er afbrudt.

Paa Adv. af første Mynt er rimeligen V udfaldet, som med det overblevne A har angivet Kongens Navn. Paa Rev. ere af Omskriften maaskee Bogstaver udfaldne, og de overblevne endda noget utydelige. Er denne rigtig angiven, kan den neppe forklares anderledes, end ved: *Andreas Archiepiscopus*, der under denne Konge sad paa Lunds Ærkebissestol fra 1202 til 1204. Bogstaverne paa følgende Mynt ere tydelige, men Forklaringen af dem paa Rev. uvis. De kunne nemlig enten tages for to A, da de maatte forklares ligesom Omskriften paa Rev. af første Mynt; eller de kunne læses: V A og da enten forklares som en Igjentagelse af Kongens Navn, eller tydes: *Uffo Archiepiscopus*, der var Ærkebisp under denne Konge fra 1229. I første Fald blev Mynten, hvad for Reversernes Lighed synes rimeligst, at forene med den foregaaende; i det andet maatte den endeel Aar sildigere være fremkommen.

- * 2. Modvendt kronet Brystbillede; i h. Haand et Liliescepter over Skuldren, til v. en Kugle med Kors paa, hvorover en Stjerne.

Modvendt Brystbillede med Mitra; til hver af Siderne en Stjerne; paa Brystet: LV.

- * 3.⁽¹¹⁾ Modvendt kronet Brystbillede; i h. Haand et Sværd over Skuldren, til v., som det synes, et Skjold med et Kors ovenpaa, maaskee Rigsæblet.

Billede, som paa forrige; ved Siderne: PE., paa Brystet: LV.

14½ Esch.

- * 4. En ligedan, dog Adv. med kjendeligt andet Stempel.

Disse tre Mynter ere sandsynligen af den Ærkebisp Peder Saxesen i Lund, som Anders Suneson formedelst Svagelighed substituerede sig 1223, og som siden ved Paven confirmertes i denne Værdighed 1224, og sad til 1228. At paa den første Mynt ikke findes Navnet, kan være Indfald, men kan ogsaa mueligen komme deraf, at den er slagen i den Mellemtid, da den nye Ærkebisp fungerte som Vicarius, og endnu ikke havde faaet den pavelige Confirmation.

T. XXII.

- * 5. (Waldemar 1. n. 30.) Modvendt kronet Brystbillede; til h. en Fane over Skuldren, til v. Rigsæblet.

Modvendt Brystbillede med en Hue paa Hovedet, ziret med en dobbelt Perlesnoer; omkring Hovedet en Krands af Perler, eller en Glorie; i h. Haand et Kors, over v. Skulder en Rist.

3 St. lidt forskellige. 13 $\frac{1}{2}$ og 16 Esch.

Sikkert fremstilles her Lunds berönte Helgen, Laurentius, hvorefter Mynten formenes at være slagen i denne Stad. Forestillingen af Kongen med Fane i Haanden er usædvanlig. Mueligen kan herved sigtes til den berönte Dannebroge, mueligt ogsaa, at herved blot tilkjendegives, hvad paa andre Mynter troes tilkjendegivet ved et Strykke Muur neden for Kongens Billede, at Staden, hvor Mynten sloges, var en befæstet Stad.

Foregaaende Mynter ere ved Prövestenen befundne at være omtrent 5-6 lödige.

B. Formentlig fra Roeskilde, dog maaskee nogle fra andre Stæder i Riget, hvor Mynter sloges.

- * III. Modvendt kronet Brystbillede; til h. et Korsscepter, i v. Haand Rigsæblet.

Modvendt Brystbillede med en flad Hue paa Hovedet, omgivet med en dobbelt Perlesnoer; til h. en Korsstav, til v. en Palmegren; nederst Muur eller mueligen en Rist.

Monrad. Devegge.

Ligheden af Billedet paa Rev. med det paa foregaaende Mynt tilligemed Palmegrenen gjør det troeligt, at ogsaa her en Helgen er fremstillet; men uvist, om denne er den samme som paa hiin. Antages det, som findes paa Myntens Rev. nedenfor Billedet, for en Rist, maa vel den hellige Laurentius ogsaa her være meent. Men det synes os rimeligere, at holde dette for en Muur, der tilkjendegiver den af Mure indsluttede Stad, hvor Mynten er slagen, og antage denne for Roeskilde, og Helgenen for den hellige Lucius, som var Patron for Domkirken; og er det ikke usandsynligt, at man her ligesaavel som i Lund har villet hædre Stadens og Kirkens Skytshelgen, ved at fremstille hans Billede paa Mynterne, ligesom man havde det i et af Kirkens Segl, som findes hos *Lauerentzen Mus. Regium P. II. Sect. III. n. 41*. Vilde man antage Mynten, som vel ogsaa kunde gaae an, for at være af Waldemar 1., kunde man maaskee finde i Helgenen paa Rev. Kongens Fader, Hertug Knud, hvis høitidelige Ophøielse til Helgenverdighed eller saa kaldte Skrinlæggelse fandt Sted i Ringsted, A. 1170.

- * 6. (Waldemar 1. n. 34.) Modvendt kronet Brystbillede, over h. Skulder et Sværd, til v. en Green, eller maaskee et Scepter dannet som en Green; neden: Muur; omkring: en Rand med Ringe.

Modvendt Brystbillede med Mitra imellem to Taarne; omkring: en ligedan Rand, som paa Adv.

15 $\frac{1}{2}$ Esch.

IV. En anden lidt forskjellig.

Alberts.

Det er mærkeligt, at Bispen her fremstilles paa samme Maade, som Kirkens Skytshelgen paa det, i foregaaende Note fra Lauerentzen, anførte Kirkesegl af Roeskilde.

- * 7.⁽¹⁰⁾ Modvendt kronet Brystbillede, til h. et Scepter, til v. Rigsæblet; neden: Muurværk.

Modvendt Brystbillede med Mitra; til h. P, til v. en Bispestav, neden som paa Adv.

17 Esch.

IV. a. En ligedan, dog med andre Stempler.

Devegge.

Formenes at være, ligesom maaskee ogsaa n. III. og 6. foran, af Biskop Peder Jeppesen eller Jacobsen, som sad paa Roeskilde Bispestoel fra 1215-25.

- * 8. Lighedant Billede, til h. Sværd, til v. Rigsæble.

Ligedan Billede, men ved Siderne: P ∞ .

2 St. 14 $\frac{1}{2}$ Esch.

9. En næsten ligedan.

2 St. 14 $\frac{1}{2}$ Esch.

T.XXII.

* 10. En lidt forskjellig og med nedhængende Baand fra Bispens Mitra.

40 Esch.

Disse tre Mynter ere formentlig ogsaa af en Biskop Peder i Roeskilde, dog sandsynligen, for deres Forskjelligheds Skyld, af en anden end næstforangaaende. Men ogsaa sadde i dette Tidsrum to Bisper af dette Navn paa Roeskilde Bispestoel, nemlig Peder Sunesen 1192-1214, og nys nævnte Peder Jacobsen 1215-25; imellem hvilke endog en tredie af samme Navn indføres af Pontoppidan, nemlig Peder Saxesen, der i 1223-28 var Ærkebisp i Lund, men hvilken andre, og deriblandt Suhm, ikke medtage i Rækken af Roeskilde-Bisper, men lader stige lige fra Domprovst i Lund til Ærkebisp. Til den første af disse Bisper, nemlig Peder Sunesen, henføre vi disse Mynter, da de ved deres simple Præg og korte Brystbilleder synes at henhøre til de tidligere af dette Slags Mynter; men da denne Biskop sad en Tidlang under Knud 6., hvis Cantzler og Fortroelige han var, kan det vel være, at de ere slagne under denne Konge i hans sidste Regjeringsaar; til hvilken Tid vel det saakaldte lukkede G, der her forekommer, og ellers først kjendes paa Mynter fra Waldemar 2, vel kan være opkommen.

* 11. En anden næsten af lige Præg, men med lidt Forskjellighed i Kongens Krone og Bispens Mitra, og uden Bogstaver paa Rev. 2 St. 17 og 15 Esch.

V. (Waldemar 1. n. 53.) En lidt forskjellig.

Udgiven fra *Langebeks* Tegninger; nu hos Hr. *Timm*.

For Lighedens Skyld i Prægene troes disse Mynter med foregaaende at burde forenes, og at være sammesteds og omtrent til samme Tid slagne.

VI. (Waldemar 1. n. 29.) Modvendt kronet Brystbillede, baade i h. og i v. oprakte Haand en Kugle med Kors paa. Omkring: en bred Rand med Ringe.

Modvendt Brystbillede med Mitra; til h. en Bispestav med Krykken vendt udad, til v. uvist, om en Rist, en Bog, eller noget helligt Redskab; omkring som paa Adv.

Udgiven fra *Langebeks* Tegninger af Etatsr. *Kölles* Samling og formodentlig forgaaen med denne i Khvns. Bombardement 1807 hos Hr. Etatsr. *Scavenius*, som havde tilkjøbt sig samme.

Hvis Mynten er rigtig afbildet, er Verdenskuglen i begge Kongens Hænder mærkelig, da derved mueligen kunde sigtes til den dobbelte Konge-Titel, *Rex Danorum, Slavorum*, som alt af foregaaende Konge var antaget. De næstfølgende Mynter ere deri forskjellige, at de paa den ene Kugle have et Scepter, hvilket man maaskee kunde antage ogsaa at have været paa denne nu forsvundne Mynt; men da den dog tillige afviger fra disse i Stillingen af Bispestaven, synes den virkelig at have været en forskjellig Mynt. Man kan forresten paa disse efterfølgende Mynter, hvad den dobbelte Kugle angaaer, som Kongen dog altid har i Hænderne, mueligen finde samme Forklaring anvendelig. De kunne i øvrigt ogsaa være af Knud 6.

* 12. (Waldemar 1. n. 11.) Modvendt kronet Brystbillede (Kronen med Randen afklippet), i h. Haand en Kugle, hvorpaa et Liliescepter, i v. Haand en Kugle, hvorpaa et Kors; omkring: en bred Rand med Ringe.

Modvendt Brystbillede med Mitra, i h. Haand en Bispestav med Krykken vendt indad, i v. en Bog, en Rist eller noget helligt Redskab; omkring som paa Adv.

13 Esch.

VII. En anden lidt forskjellig.

Timm.

Mynter med omtrent samme Præg, s. i Waldemar 1. n. 20. V. VI.

* 13. (Waldemar 1. n. 13.) Adv. lig forrige, men Billedet fuldstændigt og Sceptret længere.

Modvendt Brystbillede med Mitra og nedhængende Baand; h. Haand oprakt; i v. Haand Bispestav. Omkring paa begge Sider en bred Rand med Ringe.

2 St. 16 Esch.

14. (sammet. n. 14.) En anden lidt forskjellig.

2 St. 13 og 17 Esch.

* 15. (sammet. n. 15.) En atter lidt forskjellig.

2 St. 13½ og 16½ Esch.

* 16. (sammet. n. 16.) En atter lidt forskjellig.

2 St. 15½ og 16½ Esch.

En Mynt, udgivet i *Tillægget T. V. n. 2. i 2^{den} Cl.*, der er lig foregaaende, kuns at den paa Rev., istedet for den oprakte Haand, har en Nøgle, troe vi ved en Misforstaaelse eller Feiltagelse at være bleven saadan; saameget mere, da Nøglen, som bispeligt Attribut, ellers ikke forekommer paa Waldemarernes Mynter, uden paa et enkelt Slags af disse, hvorom s. Anmærkn. til n. XXIII, i Waldemar 1.

T.XXII.

- * 17. (sammet. n. 21.) Modvendt kronet Brystbillede, i h. Haand et Liliescepter over Skuldren, i v. Rigsæblet; til Siderne W og A.

Modvendt Brystbillede med Mitra og nedhængende Baand; til h. en Stjerne, i v. Haand Bispestaven. Omkring paa begge Sider en bred Rand med Ringe.

13½ Esch.

- * 18. (sammet. n. 35.) Adv. som paa forrige, men uden Bogstaver.

Modvendt Billede med Mitra, med en Halvmaane til h. Side og Bispestav i v. Haand. Omkring paa begge Sider en bred Rand med Ringe.

15 Esch.

Ligedanne hos Hr. *Alberts* og Hr. *Devegge*.

- * VIII. Modvendt kronet Brystbillede, i h. Haand et Anker-Scepter over Skuldren, til v. en Stjerne; omkring en bred Rand, i hvilken sammenhængende runde Buer med Kugler i.

Modvendt Brystbillede med Mitra og nedhængende Baand; omkring en bred Rand, i hvilken sammenhængende spidse Buer, i og imellem hvilke ere Kugler.

19 Esch.

Timm.

19. (sammet. n. 17.) En ligedan, noget afbrudt i Randen.

14½ Esch.

- * 20. (sammet. n. 18.) En anden lig, men hvor Hovederne ere større og bredere.

13 Esch.

Disse tre Mynter, som ere af eet Præg, ere af meget forskjellig Lødighed, da n. VIII. er 10, n. 20. er 7-8, men n. 19., som eneste os bekendte Exempel paa saa godt Metal under denne Konge, er 14-15 lødig.

- * IX. Modvendt kronet Brystbillede, over h. Skulder en Korsstav, til v. Rigsæblet; omkring en bred Rand, hvori Kugler.

Modvendt Brystbillede, til h. en Kalk, i v. Haand en Korsstav; omkring en bred Rand, hvori Buer eller Halvmaaner med en Kugle i hver.

15 Esch.

Alberts.

- * X. En anden lig, men paa Adv. over Kongens h. Skulder et Ankerscepter, og over Verdenskuglen et Kors af Kugler.

Thomsen.

21. En ligedan, men et Stykke deraf afbrudt.

- * XI. (sammet. n. 28.) Lige Billede med et Ankerscepter i h., et Sværd i v. Haand; omkring en bred Rand med Zirater.

Modvendt Billede med Mitra, i h. Haand en Bispestav, til v. en Rist eller Bog eller et helligt Redskab; omkring en bred Rand med Zirater, som dog maaskee ere ukjendelige Bogstaver.

Udgiven efter *Langebeks* Tegning fra hans egen Samling; nu hos Hr. *Timm.*

- * 22. Modvendt kronet Brystbillede med, som det synes, et Liliescepter til h. Side, en Korsstav til v.; neden, som det synes, Muurværk.

Modvendt kronet Hoved i en Krands, hvorom en bred Rand med Roser.

12½ Esch.

- * 23. Modvendt Hoved med tilspidset Krone; uden om: en bred Rand, hvori fire større Ringe med Kugle i, og fire mindre uden Kugle.

Hoved næsten ligedant, som det paa Adv., og udenom en ligedan Rand.

16¾ Esch.

Bestemmelsen af disse to Mynter, som for ikke længe siden paa Bornholm ere opgravede, er uvis. Præget med de to Billeder henhører til disse Tider, men den brede Rand med Roser rimeligen til sildigere, til Kongerne Erik Glipping og Menved;

T.XXII.

men under hvilke neppe Mynter forekomme med Billede, end sige med to Billeder; ligesom ogsaa Kronerne paa disse Billeder passe til disse tidligere, men mindre til de senere Konger. Den usædvanlige Størrelse og Zirligheden af disse Mynter, saavel som at intet af Hovederne derpaa synes at være bispeligt, har imidlertid givet os Anledning til den Formodning, om de ikke ved nogen usædvanlig Leilighed skulle være fremkomne; f. Ex. enten under Waldemar 1, ved Høitideligheden i Ringsted 1170, da Kongen helligholdt sin Faders Skrinlæggelse; eller under Waldemar 2, da Kongen til Slesvig 1218 lod sin Søn Waldemar krone; hvilket sidste, da Mynterne derved blive saa meget yngre, synes os, skjönt en usikker Gising, dog det rimeligste.

- * 24. Modvendt kronet Brystbillede, i h. Haand et Sværd over Skuldren, v. Haand oprakt.

Modvendt Brystbillede imellem to smaae Taarne, h. Haand oprakt, i v. Haand en Bispestav over Skuldren. Næsten den halve nederste Deel af Mynten er afbrudt eller udslættet.

Denne Mynts barbariske Præg, finere Gehalt og, hvis den var heel, dens usædvanlige Størrelse, gjør det tvivlsomt, om den hører herhid; dog kan den, hvis den er dansk, neppe paa noget andet Sted rimeligere anføres. Den maatte i al Fald ansees for at være fra en anden Stad, end de andre Mynter af dette Slags under denne Konge; men hvilken denne kunde være, derover giver Mynten selv ingen Anviisning. At Mynt paa denne Tid sloges i Reval, hvilken Stad baade anlagtes, befastedes og et Bispesæde der indrettedes ved 1219 under denne Konge, og hvorhen denne Mynts fremmede Udseende vel kunde lade os henføre samme, derom vides ellers intet; men at dog Mynt senere sloges her, beviser en Forordning, som i Anledning heraf fortælles at være given Staden A. 1265 under Erik Glipping. *S. Suhms Danm. Hist. X. S. 540.*

Mynterne i denne Afdeling ere af Gehalt meget forskellige, i det nogle, som n. 18., er befundet 5-6 lød., n. VI. 6-7 lød., n. 6-10. 12. 20. 7-8 lød., n. 13-17. 8-9 lød., n. VIII. 10 lød., n. 24. 11-12 lød., n. 19. 14-15 lød.

II. Med Indskrift paa begge Sider, men uden Billede, eller kun paa den ene Side.

- * XII. WAL·EMAR. Skreven paa de to længere Sider af en oval Kreds, inden i hvilken: REX.

VFO ARC. Modvendt Brystbillede med utydelig Mitra, hvorfra gaaer en oval, forneden spids, Krands ned omkring Skulderne; neden, efter VFO og foran ARC, to Ringe, hvortil oven, hvor Mynten er afbrudt, uden Tvivl have været lige tilsvarende.

Thomsen.

Denne mærkelige, i sit Slags eneste, forresten aldeles umistænkelige Mynt, for ikke længe siden erhvervet fra et Fund ved Falsterboe i Skaane, er en sikker Mynt af Ærkebisp Uffo i Lund, som sad her fra 1228 (indviet 1230) til 1252. Den bekræfter ved Ligheden i Costumet af Bispesædet de ovenfor under n. I. II. anførte lundiske Bispemynter; men da dens Bogstaver ere ganske lige med dem paa efterfølgende, af den samtidige Biskop i Roeskilde, Niels Stigson, slagne Mynter, Bogstaverne paa Mynten n. II. derimod ere anderledes, synes dette at vise, at hiin Mynt, som ogsaa af os er skeet, rigtigere henføres til Ærkebisp Andreas, end til Uffo.

- * 25. (8) † WALDEMARVS: REX: D. Modvendt kronet Hoved.

† NICHOLAVS GP: C. En Bispehue.

18 Esch.

- * 26. En anden, men paa Adv. † WALDEMARVS: REX, paa Rev. † ··HOLAVS: GP·C.

17½ Esch.

- * 27. En anden næsten ligedan.

- * 28. (7) † WALDEMARVS. Paa Midten: REX.

† NICHOLAVS: R, hvorefter formentlig et Forkortningstegn; paa Midten: GP·C.

21 Esch.

En ligedan hos Hr. Timm.

R i Omskriften paa Rev. med vedføjede Tegn betyder sandsynligen: ROESKILDENSIS.

T.XXII.

* XIII. WAL·DEMAR, REX. Paa Midten: D^A.N.

✠ NICHOL·LA; EP·C. Paa Midten R med et Forkortningstegn efter.

22 Esch.

Devegge.

29.⁽¹⁾ En ligedan afklippet og noget afslidt.

14½ Esch.

30. En anden med tre Kugler efter WALDEMAR, paa Adv.

19¾ Esch.

* 31.⁽²⁾ En anden, hvorpaa: WALDEMAR, RE.

2 St. 13½ og 18 Esch.

* XIV. En anden, men uden Forkortningstegn efter WALDEMAR.

19½ Esch.

Devegge.

* 32.⁽⁴⁾ En anden, men paa Adv. WALDEMAR·REX, og paa Rev. er R paa Midten li-
det forskjelligt og har intet Tegn efter.

2 St., hvoraf den ene kuns har een, den anden tre Kugler over R paa Rev. 19 og 23½ Esch.

* 33.⁽⁵⁾ En anden, men paa Adv. WALDEMAR, REX og under D^A.N paa Midten tre
Kugler.

18 Esch.

* 34.⁽⁵⁾ En anden, paa hvis Rev. ✠ NICHOLA EP·C.

14½ Esch.

* XV. En anden, men paa Adv. ✠ WALDEMAR; paa Rev. ✠ NICHOLA, EP·C og paa
Midten det sædvanlige R med Forkortningstegn efter.

Thomsen.

XVI. En anden, men paa Rev. ✠ NICHOLA, EP.

Thomsen.

* XVII. En anden, men paa Adv. ✠ WALDEMAR, R; paa Rev. ✠ NICHOL·A, E.

17½ Esch.

Thomsen.

* 35. En anden, men paa Adv. W·DEMAR, RX; paa Rev. ✠ -ICHOLA, EP.

13½ Esch.

Denne Mynt er af slettest Gehalt (5-6 löd.), af ringe Vægt og maadeligt Arbeide; og synes at være en gammel falsk Mynt.
Foregaaende Mynter fra n. 25. ere sikke Mynter af den Biskop *Niels Stigson, Nicolaus Stigoti*, som sad paa Roeskilde-Bispe-
stol fra 1225 til 1245; og de ere mærkelige saavel derved, at de saa sikkert angive, til hvad Tid og paa hvilket Sted de
ere fremkomne, som ved de flere Forandringer i deres Præg.

* 36.⁽⁹⁾ ✠ ANNO:DOMINI. En kongelig Krone.

✠ MCCXX·I: En Bispehue.

14½ Esch.

Denne Mynt, som i enhver Henseende er uden Mistanke enten for Uægtighed eller nogen Forfalskning, og fuldkommen passer
til den Tidsalder, den selv angiver, er et af de sjældneste Stykker af Middelalderens Mynter, i det den indeholder et
langt ældre Aarstal, end hidtil paa nogen af disse er fundet. Dette Aarstal kan vel ikke, formedelst den Afklipping,
som Mynten sandsynligen ved Justeringen har lidt, nøiagtigt bestemmes; dog kan det ikke gaae over 1250, efter de Tal-
chiffre, som tydeligt kjendes paa Mynten, og efter den Plads, som de udfaldne kunne have optaget. Aarstallet synes her-
efter at have været: MCCXXXII, XXXIII eller XXXVI, XXXVII, XXXVIII, mueligt ogsaa: MCCXXXXXI, da derimod
det ældste ellers bekjendte Aarstal paa Middelalderens Mynter er: 1371 eller 72. (S. om Aarstal paa Middelalderens Myn-
ter: *Maders kritische Beiträge zur Münzkunde des Mittelalters*. 5ter Th. Prag 1811. S. 136; om denne Mynt i Særdeleshed
S. 146, og om den nærmeste efter denne S. 157). Til Myntens historiske Forklaring kan, ved dens usikre Aarstal, na-
turligviis intet sikkert angives, dog er Maders Formening, at den kan være slagen i A. 1232, da Waldemar lod sin Søn
Erik krone, og gjorde den øvrige Bestemmelse af sine Landes Deling imellem sine Sønner, ikke usandsynlig.

Af Mynterne i denne Classe ere n. XIII., ligesom n. 29-35. omtr. 5-6 löd., n. 25-28. omtr. 7-8 löd., n. 36. er 6-7 löd.

ERIK PLOUGPENNING

1241-50.

I. Mynter formentlig fra Lund af Uffo, Ærkebisp 1230-52.

- * 1. Modvendt kronet Brystbillede; over h. Skulder et Sværd, hvorved en Halvmaane; til v., som er afslidt, synes Spoer af en Stjerne eller af et Kors.

Modvendt Hoved med Mitra, h. Haand oprakt, til v. en Bispestav.

15½ Esch.

- * 2. En anden, hvor paa Adv. den kongelige Krone er bedre vedligeholdt og fuldstændig; til h. Side ved Sværdet enten ingen Halvmaane, eller denne afslidt, til v. Side en Stjerne. Paa Rev. er Figuren flyttet høiere op, og derved Brystet og Smykket paa samme kjendelige.

16½ Esch.

- * I. En anden, paa hvilken Kongens Krone er forskjellig, ziret oven med et Kors midt paa, og med Takker ved Siderne; ved Sværdet til h. er en Halvmaane, og til v. sees Spoer af et Liliescepter.

Thomsen.

Det er disse Mynters Forskjellighed i Udseende og Arbeide fra Waldemarernes Mynter, og især Formen af den kongelige Krone paa den sidste, som lader os adskille disse og næstfølgende Mynter fra hine, med hvilke de forresten i Præget saa meget stemme overeens. De maae derfor sandsynligen henføres til hine Kongers nærmeste Eftermand, med hvis øvrige Mynter de ogsaa beqvemt passe; og mene vi, at hiin Krone med Kors og opstaaende Takker eller andre Zirater, om ogsaa enkelte Exempler paa en saadan forekomme under Formanden Waldemar 2, dog først under denne Konge er bleven den sædvanlige.

- * 3. (Waldemar 1. n. 6.) Modvendt kronet Brystbillede, i h. Haand en Korsstav med en Kugle over, i v. et Liliescepter med en Kugle over.

Modvendt Brystbillede med Mitra, i h. Haand en Bispestav, i v. en Korsstav; oven to Kugler.

13¾ Esch.

Ligedanne hos Frost og Devegge.

- * II. En anden, men hvor Kongen har i hver Haand et Liliescepter.

Timm.

- * III. En anden, men hvor, som det synes, Kongen, formodentlig ved en Feiltagelse, har i h. Haand en Bispestav, i v. en Korsstav.

Alberts.

- * 4. (Mynter fundne ved Vidöre T. XXII. n. 1.) Modvendt kronet Hoved imellem to Halvmaaner.

En Rist, hvoromkring fire Kugler.

3 St. 16½, 19½ og 23 Esch.

IV. En anden lidet forskjellig.

Monrad.

5. En anden mindre, og paa hvilken Halvmaanerne paa Adv. enten ere ud-slettede, eller mangle.

2 St. 11 og 17 Esch.

6. (sammest. n. 14. a.) En anden, men Mispræg.

2 St.

- * 7. (9. 10.) Et opreist Sværd, paa hver Side en Halvmaane, hvori en Kugle, og to Ringe med Kugle i.

En Rist, hvoromkring fire Ringe med Kugle i.

3 St. 15 og 20 Esch.

T.XXIII.

8. En lidt forskjellig.

16 Esch.

9.⁽¹¹⁾ En anden, men hvorpaa Ringene baade paa Adv. og Rev. ere uden Kugle.

19 Esch.

Disse Mynter med Sværd paa Adv. ere maaskee slagne til samme Tid, som Biskop Jacob Erlandsen i Roeskilde slog Mynter med lige Adv.-Præg, men med Kongens Navn vedföiet (n. 35. fölg. nedenfor), hvilken Skik paa de lundiske Mynter overalt synes sjelden at have været brugt.

* V. Et mindre Kors med fire Kugler i Vinklerne, og deromkring en bred Rand imellem to Perlekrandse, hvori en sammenhængende Figur i Zikzak.

En Rist, med en Ring imellem to Kugler for oven og neden, og en Halvmaane imellem to Kugler ved hver af Siderne.

12 Esch.

Devegge. Thomsen.

* VI. REX tværs over Mynten imellem to Perlesnore; ovenover: € imellem to Ringe; nedenunder, som det synes: M, ligeledes imellem to Ringe.

Modvendt Brystbillede med en tredobbelt Perlesnor om Hovedet; til h., som det synes, en Gren, til v. en Rist.

* *Timm.*

Af en næsten ligedan, bedre vedligeholdt, og hvor baade paa Adv. kjendes tydeligen Bogstaverne € oven og M neden, og paa Rev. Grenen i Helgenens h. Haand, leveres Tegningen her under n. VI. A. fra Universitet-Samlingen i Lund. Mynten selv troe vi med saa megen mere Sandsynlighed at kunne henføre til denne Konge, som den baade af Arbeide og Udseende ligner Sammes övrige Mynter, og dens Reverspræg i det væsentlige stemmer overens med en Mynt fra samme Stad af Formanden Waldemar 2. (n. 5. i d. K.), af hvem ligeledes en Mynt formenes at være tilovers med Paaskriften: REX tværs over Mynten (n. 28. i d. K.). Hvad derimod Bogstavet M nedenunder paa Adv. skal betyde, om Staden Malmöe, at til den Tid alt Mynt er slagen der, eller hvad andet, vove vi ikke at bestemme.

II. Mynter formentlig fra Roeskilde af Biskop Niels Stigsen, Biskop fra 1225 til 45, da han flygtede af Riget.

* 10. (Erik Menved n. 2.) ✠ ERICVS REX. Modvendt kronet Hoved.

✠ NICOLAVS. Modvendt kronet Hoved med Mitra.

2 St. 19 og 22 Esch.

11. (samme n. 1.) En anden lidt forskjellig.

2 St. 15 og 19½ Esch.

* 12. En atter lidt forskjellig.

17½ Esch.

* 13. En anden, paa hvis Adv. €RX for REX.

19 Esch.

Det synes os ikke rimeligt, med Udgiverne af Myntværket at henføre disse Mynter til Erik Menved, til hvis Tid, ligesom til de næstforegaaende Regenteres, det nok sjelden brugtes at indføre Kongens Billede, mindre Bispens tillige, paa Mynterne. Med Erik Plougpenning's övrige Mynter stemme de vel overens; og at Bispens Navn her skrives lidt anderledes, end paa Waldemar 2's Mynter, nemlig med: CO for CHO, og at Bogstaverne ere lidt forskjelligene dannede, kan neppe, ved disse Tidens ustadige Skrivemaade, være Grund nok til at fratage denne Biskop disse Mynter, og söge for samme en anden og besværligere Forklaring.

* 14. (Waldemar 1. n. 5.) Modvendt kronet Hoved i en Indfatning af tre runde og tre spidse vexelviis sammensatte Buer.

En Bispehue, omgivet af tre Kors og tre Ringe, inden i en ligedan Indfatning.

3 St. 18 Esch.

Lighed i Præget, saavel i Henseende til Hovedet paa Adv. som Bispehuen paa Rev., med foregaaende Mynter lader os anföre denne Mynt her, med hvis egne Indfatning ellers först under Christopher 1. noget lignende forekommer (s. n. 12. i d. K.). Ogsaa næstfölgende Mynt er uvis, men vide vi dog intet sandsynligere Sted for end dette.

T.XXIII.

- * 15. En kongelig Krone i en Trekant med tre Kors af Blade paa hver af Siderne.

En Bispehue i en Trekant med Kors paa Hjørnerne og ligedanne Kors, som paa Adv., omkring. 13 Esch.

Denne Mynt er for faa Aar siden funden ved Gravning ved Lilleborgen paa Bornholm tilligemed n. 21. og 24. nedenfor, og vi henføre dem tilsammen sandsynligen til denne Konge, med hvis øvrige Mynter de saavel i Præg som i Arbeide og øvrige Beskaffenhed vel stemme overens. For Sjeldenhedens Skyld tilføies her under n. 15. A. Tegningen af en Mynt fra Universitet-Samlingen i Lund, den vi ogsaa ansee at tilhøre denne Konge, og rettest til denne Classe af Sammes Mynter at henføres.

- * 16.⁽²⁰⁾ En kongelig Krone med fire Ringe omkring i en firkantet Ramme, paa hvilken ligge fire Halvmaaner.

En Bispestav, hvorved NI og en Ring, omgivet med en bred Rand, hvori Ringe og Kors afvexle. 2 St. 17½ Esch.

- * 17.⁽¹²⁾ Et bredt dobbelt lukket Kors med en Kugle i Midten; i de tre Vinkler REX, i den fjerde fire smaae Kugler i Firkant.

Et dobbelt aabent Kors af fire Vinkelhager med Kugler paa Enderne og en Kugle i Midten; i de tre Vinkler E P C, i den fjerde et uvist Tegn, saadant som det forekommer, enten som Contractions-Tegn paa flere Mynter af Waldemar II. (n. 26. 27. 31. i d. K.) og andre Steder, eller som eget Præg, paa Mynter anførte i Christopher I. under n. 40. følg.

3 St. 12, 15½ og 26 Esch.

- * 18.^(13, 14) En anden, hvorpaa det brede Kors paa Adv. er igjennemskaaret af et andet fint Kors af Kugler.

3 St. 17, 18½ og 21 Esch.

Skjönt disse Mynter mangle baade Kongens og Bispens Navn, gjør dog deres Udseende, Præg og Arbeidet paa dem det sandsynligt, at de henhøre hid; og da Korset paa Adv. saa meget ligner det siden saa berømte Danebrog-Kors, kunne de mueligen være anledigede ved de af Kongen i Aarene 1244-45 forehavte, skjönt ikke udførte, Tog imod Korsets Fjender i Esthland, hvortil det var ham, til Geistlighedens store Forargelse, af Paven tilladt, at hæve endeel af Kirkens Tiender; hvad da ogsaa menes at have givet Anledning til Uvenskabet imellem Kongen og Bispem, der endtes med dennes Flugt fra Riget. Maaskee altsaa at denne Bispens Uvillie mod Kongen har været Aarsag til Udeladelsen af Navnene paa disse Mynter, maaskee ogsaa at de, ligesom vi antage det om de næstfølgende, ere slagne af Kongen, og det rimelige enten endnu før eller dog strax efter Bispens Flugt, da Mynten endnu ikke aldeles, ligesom Bispens øvrige Indkomster, var af Kongen tagen i Besiddelse. Dog kan Mængden, som er tilovers af disse Mynter, saavel som deres Forskjellighed i Præg og Vægt mueligen lade nogen Grund til at tvivle, om de alle skulle paa eengang eller ved een Leilighed være fremkomne.

III. Mynter, formentlig fra Roeskilde, men slagne efter Bispens Flugt 1245, og da Kongen havde inddraget Stiftets Indkomster.

- * 19.⁽¹⁵⁾ Adv. som n. 17.

Rev. ligeledes som n. 17., kun at i de fire Vinkler ere fire Halvmaaner. 2 St. 21 og 22 Esch.

- 20.⁽¹⁶⁾ En anden, men Korset paa Adv. igjennemskaaret af et fint Kuglekors, som paa n. 18. foran. 2 St. 22 Esch.

- * VII. Et lidet Kors med tre Kugler ved hver af Fløiene inden i en udsveifet Firkant; omkring paa tre af Siderne: REX, paa den fjerde: en Rose.

Et Kors af fire Vinkelhager med fire Halvmaaner i Vinklerne og igjennemskaaret af et stort Kuglekors i Midten.

Alberts. Devegge.

21. En ligedan slettere vedligeholdet.

2 St. 11 og 17 Esch.

Fundne ved Gravning ved Lilleborgen paa Bornholm 1822, tilligemed n. 15. foran og n. 24. nedenfor.

T.XXIII.

- * 22.⁽⁶⁾ Modvendt kronet Hoved i en Trekant af Perler med en Ring i hvert af Hjørnerne; omkring: REX, hvert Bogstav imellem to Kugler.

Et lidet Kors lagt paa et større Andreas-Kors, der er dannet af fire Liliesceptre; i hver af Vinklerne en Halvmaane. 3 St. 14, 16 og 17 Esch.

- * 23. En kongelig Krone med en Ring under i en Trekant, hvorom paa hver af Siderne et lidet Bladekors imellem to Kugler.

Et stort Kors, i hver af hvis Vinkler en Ring med en Kugle i. 2 St. 15 $\frac{1}{2}$ og 18 Esch.

24. En ligedan, paa begge Sider forstyrret ved Misprægning. 19 Esch.

Opgraven paa Bornholm tilligemed n. 15. og 21. foran.

- * 25.⁽¹⁹⁾ Paa Midten R i en Ring af Perler, omkring hvilken: † ERI·VS.

En kongelig Krone i en udsveifet Firkant med en Halvmaane paa hver af Siderne. 13 $\frac{1}{2}$ Esch.

R paa Adv. staaer formodentlig til at angive Myntstedet, ROESKILDE, skjönt ogsaa mueligen REX derved kan være tilkjendegivet.

- * 26. Paa Midten af Mynten N i en Ring af Kugler, hvoromkring: † ERI·VS.

To Nögler overkors; ved hver af Siderne en Kugle og en anden Figur, uvist om en Halvmaane eller sligt. 3 St. 17 $\frac{1}{2}$, 19 og 22 Esch.

- * 27. En anden lidt forskjellig, og paa hvis Adv. synes at have staaet: † ERICVS REX.

N paa Adv. betyder uden Tvivl NESTVED, hvor Roeskilde-Mynt havde en Myntgaard, og Mynt sloges til forskjellige Tider; Rimeligen have Nöglerne paa Rev. Hensyn til denne Byens Forbindelse med Bispe-Residenten, og formodentlig brugte ogsaa Nestved med Hensyn hertil engang to Nögler overkors, med en Krone over og en Flod under, til sit Mærke. S. *Danske Magazin. VI. S. 181.*

- * 28. Paa Midten et Bogstav, uvist om H eller N. Omkring: usikkre Spoer af Omskrift: ERICVS REX.

En opreist Stang med to kortere Tværstænger for Enderne (et saakaldet Patriarchalkors); ved hver af Siderne en Halvmaane med en Stjerne i.

Bogstavet paa Adv. angiver formentlig Myntstedet, hvis N, NESTVED, hvis H, en af de jydskke Stæder, HORSSENS eller HJÖRING, fra hvilke begge haves Mynter af Suen Grathe. Er nu Omskriften paa Adv. saadan, som angiven, tilhører Mynten sandsynligen nærværende Konge, skjönt den indtil videre maa, for Omskriftens Usikkerhed, ansees som uvist. Liggende Rev.-Præg forekomme paa nogle af de Mynter uden Indskrift, som anføres nedenfor som Uvisse fra disse Tider.

- * 29. Paa Midten en Stjerne i en Ring af Kugler, hvoromkring tvivlsomme Spoer af Omskrift: † ERICVS.

Et i Midten aabent og til Enderne sluttet bredt Kors med en Ring i hver af Vinklerne. 16 $\frac{1}{2}$ Esch.

Er Indskriften rigtigheden angiven, hører Mynten sandsynligen herhid, da Adv.-Præget, hvis det ikke alt forekommer paa Mynter af denne Regjering, bliver hyppigt under den følgende, og Rev.-Præget, det brede Kors, alt er seet paa flere foregaaende Mynter af denne Regjering.

- * 30. ERICVS omkring en udsveifet Trekant med en Kugle i Midten og et Kors paa hver af Spidserne.

En udsveifet Femkant med en Kugle i Midten, Kors paa Spidserne og fem Ringe omkring. 2 St. 19 og 28 Esch.

- * VIII. Et bredt gennembrudt Kors, i hvis Vinkler synes at læses: ERIC.

Et til Enderne bredere Kors med tre Kugler i Trekant i hver af Vinklerne.

T.XXIII.

* 31.⁽⁶⁾ ERIC fra h. til v. i Vinklerne af et stort Kors.

ERX fra h. til v. omkring en udsveifet Trekant med en Kugle i Midten
og en Lilie paa hver af Spidserne. 19½ Esch.

IX. En lig med samme Indskrifter, men som læses fra v. til h.

Thomsen.

32. En anden, men paa Adv. ERIC; paa Rev. REX, begge Dele fra v. til h.
15 Esch.

* X. En anden, men med: ERIG og REX fra v. til h. 21 Esch.

Timm.

* 33.⁽¹⁷⁾ En Stjerne i en firkantet Ramme, hvorom fire Halvmaaner.

Et Kors med Kugler paa Enderne i en ligedan Ramme. 15½ Esch.

En ligedan hos Hr. Timm. 18 Esch.

Baade Stjernen, den firkantede Ramme med Halvmaaner om, og Korset med Kugler paa Enderne forekomme paa andre sand-
synlige Mynter af denne Konge, hvorved det gjøres rimeligt, at denne Mynt, skjönt uden Navn; her rigtigheden anføres.

* 34. (Erik Eiegod n. 10.) Et mindre Kors med fire Kugler i Vinklerne, hvoromkring en
bred Rand imellem to Perleringe, ziret med smaae Kors, adskilte ved Kugler.

Et til Enderne bredt Kors med buede Vinkler, i hver af hvilke, lige-
som i Midten af Korset, en Kugle.

XI. En næsten ligedan.

Thomsen.

Da saavel disse pæne smaae Bladekors forekomme som Zirater paa Mynter af denne Konge (s. n. 15. 15. A. og 23. ovenfor),
som ogsaa oftere det brede eller saakaldte Danebrogskors, troe vi at kunne rimeligen her anføre denne noget uvisse Mynt.

IV. Mynte. fra Roeskilde af Jacob Erlandsen.

Han bliver Biskop efter Niels Stigsen, som döer i Landflygtighed i Frankrig 1249 d. 25de Aug. Disse
Mynter maae altsaa være slagne i Slutningen af dette og i næste Aar indtil 10de Aug., da Kongen dræbes.

* 35.⁽³⁾ ERICVS RX. paa tværs til begge Sider af et opreist Sværd, som foruden har
ved Siderne for oven en Halvmaane og en Stjerne, for neden to Ringe.

IACOB. (OB sammenbundne) i de fire Vinkler af et Kors i en buet Indfat-
ning med en bred Rand omkring, i hvilken fire Ringe. 17½ Esch.

36.⁽⁴⁾ En anden lig, men paa hvilken Stjernen og Maanen paa Adv. mangle,
men synes afslidte eller i Prægningen udfaldne. 18½ Esch.

37. En anden, Mispræg af forrige.

* 38. (Erik Eiegod n. 7.) RE. paa tværs til begge Sider af et opreist Sværd, ved hvis
Sider foruden ere to Stjerner for oven, to Ringe forneden.

En Bispestav og en Nögle opreiste; ved hver Side en Stjerne.
16½ Esch.

39. En anden lidet forskjellig. 2 St. 15 og 17 Esch.

Samtlige Stykker ere slidte, men især det ene, hvilket har givet Anledning til den meget urigtige Tegning, som er given
af denne Mynt paa anførte Sted i Myntværket.

* 40. En anden deri forskjellig, at den har ved Siderne paa Adv. fire Ringe, paa
Rev. to Ringe. 27 Esch.

At disse sidste Mynter, skjönt de mangle Bispens Navn, dog ere af denne Bisp, gjøres troeligt derved, at Mynter med lige
Rev.-Præg og de tilføiede Bogstaver: I A findes under Christopher 1. (S. denne Konge n. 29. følg.)